

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЧЕТВЕРТОГО РОКУ ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ
В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

2022/2023 н. р.

ISBN 978-617-8189-11-2

УДК 377.3+378].091.12:005.963.5](477)(047.3)

A64

Рекомендовано Науково-методичною радою Науково-методичного центру ВФПО
(протокол від 29.08.2023 №4)

Аналітичний звіт за результатами четвертого року пілотного проєкту, що реалізується відповідно до Наказу МОН від 15.10.2019 № 1296 «Щодо запровадження пілотного проєкту в закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» / Бучинська О., Давліканова О., Дудін В., Іщенко Т., Лилик І., Чайковська А., Яшкіна О. / за ред. Лилик І. – Київ: ТОВ «Вістка», 2023. – 190 с.

У звіті наведено аналіз результатів четвертого року експерименту з запровадження дуальної форми здобуття освіти (ДФЗО) у закладах фахової передвищої та вищої освіти України, описано підходи до організації співпраці з роботодавцями та їх досвід підготовки здобувачів освіти за дуальною формою, досліджено досвід здобувачів освіти, які перейшли на навчання за ДФЗО, а також наведено порівняльний аналіз трендів, виявлених протягом чотирьох років реалізації пілотного проєкту. Крім того, вивчено думку сторін щодо впливу війни на розвиток співпраці стейкхолдерів і поширення ДФЗО в Україні.

Призначено для учасників пілотного проєкту, роботодавців та їх об'єднань, торгово-промислових палат, закладів фахової передвищої та вищої освіти, експертів у сфері освіти, здобувачів освіти, Міністерства освіти і науки України, органів державної влади й органів місцевого самоврядування, що опікуються питаннями освіти, та інших суб'єктів, зацікавлених у поширенні дуальної форми здобуття освіти в Україні.

Виконавці дослідження: Українська Асоціація Маркетингу, Науково-методичний центр ВФПО та Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні.

Вибірки роботодавців і здобувачів освіти цілком базуються на інформації, поданій закладами освіти.

Звіт розміщено на сайтах:

Міністерство освіти і науки України	Науково-методичний центр ВФПО	ГО «Українська Асоціація Маркетингу»	Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні
https://mon.gov.ua/ua	http://nmc-vfpo.com	www.uam.in.ua	http://ukraine.fes.de

ЗМІСТ

Анотація	4
Вступ від Міністерства освіти і науки України	5
Вступ від авторів/авторок звіту	6
Перелік скорочень	8
Ключові результати пілотного проєкту	10
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	13
1.1 Опитування закладів освіти	14
1.2 Опитування роботодавців і здобувачів освіти	16
РОЗДІЛ 2. КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ (ЧЕТВЕРТИЙ РІК УПРОВАДЖЕННЯ)	17
2.1 Аналіз відповідей закладів фахової передвищої та вищої освіти	18
2.1.1 Перелік ЗО, в яких було запроваджено навчання за ДФЗО у 2022-2023 н. р., спеціальностей, партнерів-роботодавців та посад, які обіймають здобувачі освіти	18
2.1.2 Перелік галузей і спеціальностей, за якими організовано та проводиться навчання за дуальною формою у 2022-2023 н.р.	28
2.1.3. Відповіді на запитання анкети	30
2.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ	85
2.3 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ	108
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ	130
ДОДАТОК А. Заклади освіти, які взяли участь в опитуванні	136
ДОДАТОК В. Відомості щодо здобувачів про наявність в них наставників, посад, які вони обіймають та підписаного тристороннього договору у 2022-2023 н.р.	138
ДОДАТОК С. Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %	163
ДОДАТОК Д. Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти	173
ДОДАТОК Е. Приклади публічних заходів, які провів ЗО з питань організації, впровадження, популяризації ДФЗО	178
ДОДАТОК Ф. Перелік посад, які обіймали здобувачі освіти протягом 2022-2023 н.р. ...	188

АНОТАЦІЯ

Кількість спеціальностей, за якими навчаються здобувачі дуальної форми здобуття освіти (ДФЗО), зросла до 61-ої. Особливістю минулого н.р. є наявність в переліку 26 керівних посад.

Врегулювання питання зарахування на підприємство здобувача, який навчається за ДФЗО, практично викоринило факти неотримання здобувачами платні за роботу.

Здобувачі все відповідальніше підходять до вибору спеціальності, про що свідчить зростання вдвічі кількості здобувачів, що лишаються працювати на підприємстві після навчання.

ВСТУП ВІД МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Добігає завершення пілотний проєкт щодо запровадження дуальної форми здобуття вищої та фахової передвищої освіти, який було започатковано з 2019 року. Незважаючи на потужний вплив абсолютно непередбачуваних на той час пандемії та повномасштабного вторгнення військ російської федерації до України, заклади освіти та їх партнери доклали чималих зусиль для проведення пілотного проєкту в максимально можливому обсязі та відпрацювання моделей стабільного функціонування дуальної форми здобуття освіти. Окремої подяки заслуговують наші міжнародні партнери (Фонд ім. Фрідріха Еберта в Україні), які послідовно і ефективно сприяли впровадженню кращих світових практик, а також партнери з Науково-методичного центру ВФПО та Української Асоціації Маркетингу, які забезпечили організаційне і консалтингове супроводження проєкту.

Аналітичний звіт за результатами четвертого року пілотного проєкту засвідчує формування певної ніші дуальної форми в національному просторі вищої та фахової передвищої освіти. Важливо, що поступово кристалізується відмінність дуальної форми здобуття освіти від традиційних моделей практичної підготовки здобувачів освіти. Стала більше відчуватися зацікавленість підприємств та організацій в пошуку перспективних працівників завдяки дуальному навчанню. Заклади освіти констатують зростання зацікавленості орієнтованих на успіх здобувачів освіти в переході на дуальну форму здобуття освіти.

Водночас Міністерство освіти і науки України наказом від 13 квітня 2023 року № 426, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 02 червня 2023 р. за № 929/39985, затвердило Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти. Положення визначає особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої і вищої освіти, що передбачає поєднання навчання в закладах освіти та в інших суб'єктів освітньої діяльності з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації. Положення розроблене відповідно до пункту 1 Плану заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 року № 214, підпункту 2.2.5 Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, затвердженої розпорядженням від 23 лютого 2022 року №286-р, пункту 44 Плану заходів з реалізації Стратегії людського розвитку на 2021-2023 роки, затвердженому розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1617-р.

Бажаємо наукових здобутків і професійних успіхів усім учасникам пілотного проєкту.

Слава Україні!

З повагою Олег ШАРОВ
Директор директорату фахової передвищої, вищої освіти

ВСТУП ВІД АВТОРІВ/АВТОРОК ЗВІТУ

Впродовж чотирьох років фахівці Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні, Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» та Української Асоціації Маркетингу спільно проводили дослідження впровадження дуальної форми здобуття освіти (далі – ДФЗО) на основі аналізу даних від закладів освіти, підприємств та здобувачів освіти, які брали участь у пілотному проєкті, розпочатому під егідою Міністерства освіти та науки України у 2019 році. У цьому аналітичному звіті представлено результати четвертого року проведення експерименту та підведено підсумки чотирьох років пілоту, наведено тенденції щодо впровадження дуальної форми протягом всього періоду пілотного проєкту.

Питання наближення змісту освіти до вимог ринку праці перебуває в фокусі уваги зацікавлених осіб у всьому світі. Дуальну освіту при цьому розглядають як один з методів подолання розриву між тим, чого навчають в закладах освіти та тим, що вимагають роботодавці від випускників. Україна вивчає та адаптує досвід Німеччини, Сполучених Штатів Америки, Канади тощо, з метою демонстрації принципів, які використовують заклади освіти цих країн для посилення зв'язку між теоретичною та практичною підготовкою й запровадження навчання на робочому місці.

Організація навчання за ДФЗО вимагає багатьох зусиль від усіх учасників процесу – закладу освіти, роботодавця, здобувача освіти, і ці зусилля сповна виправдано та винагороджено.

Сьогодні заклади освіти, які впровадили ДФЗО та налагодили системні зв'язки з роботодавцями, говорять про те, що їх випускники більш конкурентоспроможні на ринку праці. А роботодавці-партнери, які долучилися до підготовки здобувачів освіти за ДФЗО, отримали більш підготовленого фахівця, вже інтегрованого в трудовий колектив. Але найбільше від ДФЗО вирає саме здобувач освіти. Протягом студентських років він набуває необхідних компетентностей, скорочується термін його адаптації до трудової діяльності, відбувається свідомо побудова професійного зростання та траєкторії кар'єрного росту.

Хоча експерименту МОН спочатку завадила пандемія, а пізніше – повномасштабне вторгнення Росії в Україну, процес поширення ДФЗО не припинився, що дає надію на формування сталої практики організації навчання за ДФЗО.

Представлений вам аналіз результатів четвертого року експерименту з упровадження ДФЗО у закладах фахової передвищої та вищої освіти України дозволяє розсудливо оцінити проблеми та досягнення на цьому шляху в Україні. Руйнівні наслідки російського вторгнення об'єктивно зумовили необхідність кооперації зусиль бізнесу, держави та суспільства і саме ДФЗО створює для цього підходяще тло. Пілотний проєкт дозволяє долати диспропорції на ринку праці, знаходити компаніям кваліфікованих робітників, а здобувачам – отримати навички й доступ до гідних робочих місць. В силу об'єктивних причин 2022-2023 навчальний рік відзначився зниженням кількості залучених через ДФЗО здобувачів, зате вона вистояла. Навіть у важкі воєнні часи, коли частина університетів і коледжів переміщена, частина закладів освіти втратила свою матеріально-технічну базу, підприємства знищені, релоковані або перепрофільовані, а викладачі та здобувачі освіти змінили місце проживання, ДФЗО не втрачає свої позиції. Свідченням цього є те, що серед найактивніших користувачів ДФЗО

опинилися українські компанії зі світовим ім'ям. Саме запровадження дуальної форми дало змогу створити умови для набуття здобувачами освіти практичних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Сьогодні перед Україною стоять задачі як збереження людського потенціалу, так і прискореного розвитку. Не виключено, що швидкість змін значно перевищуватиме ту, яка була у попередні роки, оскільки перед нами стоять небачені досі виклики. Розширення охоплення ДФЗО – це запорука інноваційного розвитку та вклад освітян та роботодавців в відновлення економіки України.

Користуючись нагодою, дякуємо Збройним силам України за можливість жити, працювати, мріяти та втілювати задумане в реальність. Слава Україні!

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АТ	– акціонерне товариство
ВАТ	– відкрите акціонерне товариство
ВПО	– внутрішньо переміщена особа/особи
ВСП	– відокремлений структурний підрозділ
ВО	– вища освіта
ГО	– громадська організація
ГПУ	– газопромислове управління
ДВНЗ	– державний вищий навчальний заклад/заклади
ДП	– державне підприємство
ДФЗО	– дуальна форма здобуття освіти
ЄС	– Європейський Союз
ЗВО	– заклад/заклади вищої освіти
ЗО	– заклад/заклади освіти
ЗФПО	– заклад/заклади фахової передвищої освіти
ЗСУ	– збройні сили України
КБ	– комерційний банк
КНП	– комунальне некомерційне підприємств
КЗ	– комунальний заклад
КЦДО	– координаційний центр дуальної освіти
МОН/МОНУ	– Міністерство освіти і науки України
Наказ №1296	– Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.10.2019 №1296 «Щодо запровадження пілотного проєкту в закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти»
Наказ №991	– Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.09.2021 №991 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 15.10.2019 №1296 «Щодо запровадження пілотного проєкту в закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти»

Науково-методичний центр ВФПО	– Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
НВФ	– науково-виробнича фірма
НГУ	– нафтогазовидобувне управління
ННЦ	– національний науковий центр
ОК	– освітній компонент
ООН	– Організація Об'єднаних Націй
ОП	– освітня програма
ОПС	– освітньо-професійний ступінь
ОР	– освітній рівень
ПП	– приватне підприємство
ПРН	– програмні результати навчання
ПрАТ, ПАТ	– приватне акціонерне товариство
РН	– результати навчання
РФ	– Російська Федерація
ТДВ	– товариство з додатковою відповідальністю
ТОВ	– товариство з обмеженою відповідальністю
ТПП	– торгово-промислова палата
ТрО	– територіальна оборона
УАМ	– Українська Асоціація Маркетингу
ФГ	– фермерське господарство
ФОП	– фізична особа-підприємець
ФФЕ	– Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ

Проєкт розпочато у 2019 році згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.10.2019 №1296 «Щодо запровадження пілотного проєкту в закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти»

Впродовж реалізації пілотного проєкту ГО «Українська Асоціація Маркетингу» в партнерстві з Представництвом Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні та Державною установою «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» проводили аналітичні дослідження з метою виявлення основних проблем впровадження дуальної форми здобуття освіти в Україні, кращих кейсів і розробки рекомендацій для учасників процесу на основі цього аналізу.

Дослідження спиралося на детальне вивчення досвіду ЗО на основі їх відповідей на щорічне анкетне опитування та доповідей на спільних конференціях і засіданнях робочих груп, результатах глибинних інтерв'ю з роботодавцями-партнерами ЗО, які брали участь в експерименті, та відповідей здобувачів освіти, які навчалися за ДФЗО. Аналітичні звіти оприлюднювали щороку та надавали для вивчення всім зацікавленим особам.

Для отримання об'єктивних висновків ЗО, роботодавцям та здобувачам освіти ставили подібні за тематикою запитання, що дозволило порівняти погляди ЗО, роботодавців та здобувачів освіти на різні аспекти організації навчання за ДФЗО. Питання стосувалися таких основних аспектів:

- динаміки та основних причин запровадження / переходу на ДФЗО: кількість ЗО, роботодавців та здобувачів освіти, які запровадили / перейшли на ДФЗО; хто з них був ініціатором співпраці; мотивація стейкхолдерів; критерії відбору партнерів / здобувачів освіти;
- процедури запровадження / переведення на ДФЗО: підписання дво- та тристоронніх договорів, створення відповідних структурних одиниць / призначення відповідальних осіб; механізми забезпечення та частота комунікації сторін; укладання трудових договорів;
- особливостей організації навчання за ДФЗО: забезпечення прозорості процедур відбору здобувачів освіти на навчання в компаніях; розподіл навчального навантаження; побудова графіка освітнього процесу; оновлення змісту освіти; наявність інституту наставництва на підприємствах-партнерах; наявність програми навчання на робочих місцях; ступінь залученості роботодавців до розроблення освітніх програм; забезпечення зв'язку між темами, що їх вивчають здобувачі освіти в період перебування в ЗО, і завданнями, які вони отримують на підприємстві; написання здобувачами освіти курсових / кваліфікаційних робіт за тематикою партнерів-роботодавців; фінансові аспекти, а також забезпечення доступу до повної інформації про можливість та особливості навчання за ДФЗО;
- успішності, поточного та підсумкового контролю: формат та ступінь залученості роботодавців до оцінювання результатів навчання; форми звітності за період перебування здобувачів освіти на підприємстві; показник успішності здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО, порівняно з контрольною групою;

- труднощів у процесі запровадження та організації навчання за ДФЗО, а також пропозицій стейкхолдерів: основні перепони та невизначеності, з якими стикаються ЗО, роботодавці та здобувачі освіти на всіх етапах запровадження ДФЗО та організації навчання за дуальною формою; пропозиції щодо подолання невизначеностей, вирішення системних і поточних проблем, а також форми та результати власних опитувань ЗО роботодавців. Отже, проведено ґрунтовний аналіз українського досвіду впровадження ДФЗО.

Спираючись на аналіз впровадження ДФЗО в Україні, сформовано законодавчу та нормативну базу. Було розроблено Концепцію підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р. В цьому документі вперше було дано визначення ДФЗО як способу здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у ЗО з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору про здійснення навчання за дуальною формою здобуття освіти. У 2019 році в Закон України «Про вищу освіту»¹ було внесено визначення дуальної форми здобуття освіти, Прийнято Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти², розроблено Методичні рекомендації щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти³. Протягом проєкту було виявлено необхідність вдосконалення українського законодавства для гармонізації законів, які регулюють взаємовідносини сторін на освітянському просторі та в сфері трудових відносин. Як результат, стейкхолдери продовжуватимуть роботу над законодавчими та нормативними актами.

Проведено широку інформаційну кампанію з метою популяризації такої форми здобуття освіти, що призвело до зростання кількості здобувачів на дуальній формі здобуття освіти. Особливо це помітно серед здобувачів вищої освіти, кількість яких зросла з 441 особи у 2019-2020 н.р. до 553 осіб у 2022-2023 н.р. Зросла також кількість спеціальностей, за якими навчаються на ДФЗО здобувачі освіти: якщо на початку пілотного проєкту у 2019-2020 н.р. налічувалося 34 спеціальності, то за чотири роки у 2022-2023 н.р. вже було представлено 61 спеціальність. Кількість кейсів (сумарна кількість спеціальностей в ЗО) зросла за чотири роки з 71 у 2019-2020 н.р. до 114 у 2022-2023 н.р. Здобувачі, які перейшли на ДФЗО, почали більш серйозно ставитися до вибору підприємства для навчання. Майже немає кейсів, коли вони розглядають підприємство як трамплін для більш вдалого працевлаштування в майбутньому. Збільшилася кількість кейсів, коли підприємство направляє на навчання чи перенавчання своїх працівників.

1 Закон України “Про вищу освіту” п. 6 ст.49 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2 МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАКАЗ 13.04.2023 № 426. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02 червня 2023 р. за № 929/39985 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0929-23#Text>

3 Методичні рекомендації щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти / [Бугайчук В., Бучинська О., Давліканова О., Ковальчук С., Леу-Севериненко С., Лилик І., Перезовова І., Романов М., Серік М., Чайковська А.]; за заг. ред. М. Романова. Київ : ТОВ «Вістка», 2023. 281 с. URL: https://era-ukraine.org.ua/dualna-osvita-metodychni-rekomendatsii/?fbclid=IwAR2-u7R02AZpCUzNAEr9C3s1OstVapybwNcZ_0yQxTqL2xjA48T9feiN1ZU

Системними залишаються такі проблеми: нерозуміння деякими підприємствами особливостей такої форми навчання та небажання надати змогу здобувачеві освіти проводити достатню кількість часу в ЗО, відмова від укладання договорів, і, як наслідок, невиплата грошової винагороди за роботу здобувачам освіти та інші порушення, проблеми із комплектування груп здобувачів освіти, які перейшли на ДФЗО тощо.

Експеримент показав, що успішність навчання за ДФЗО залежить від чіткого усвідомлення всіма сторонами своїх обов'язків та прав в цьому процесі, які зафіксовано в договорах. Підписання двосторонніх договорів між ЗО та підприємствами мають за мету закріплення намірів та загальних підходів до співпраці у підготовці здобувачів освіти за ДФЗО. Переговорний процес на цьому етапі дає змогу підприємствам підвищити рівень обізнаності щодо цієї форми здобуття освіти, а сторонам – узгодити свої очікування. Підписання тристороннього договору дає змогу детально описати права та обов'язки всіх трьох сторін, підвищити прозорість у взаємовідносинах та захистити інтереси всіх сторін, що особливо важливо для здобувачів освіти. Підписання тристороннього договору – це практичне впровадження в життя принципу студентоцентрованого навчання. Для закріплення такої практики потрібні законодавчі зміни.

ДФЗО показала свої переваги в воєнні часи. Вона надала змогу ЗО, які втратили матеріально-технічну базу, знайти партнерів з-поміж підприємств та продовжити навчання здобувачів освіти, а здобувачам – отримати компетентності. Частина релокованих підприємств залишилася в експерименті. ДФЗО дає змогу їм частково перекрити нестачу мобілізованих працівників. Отже, незважаючи на важкі часи, Україні вдалося продовжити реформування освіти та впровадження затребуваних часом підходів до організації навчання.

РОЗДІЛ 1

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження проведено серед закладів фахової передвищої та вищої освіти, зазначених у Наказах МОН від 15.10.2019 №1296⁴ та від 15.09.2021 №991⁵, а також серед роботодавців і здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО.

Терміни проведення дослідження:
березень – вересень 2023 року.

Етапи дослідження:

Підготовчий етап: березень – квітень 2023 р.

Експертні онлайн-зустрічі з метою оновлення опитувальника для учасників експерименту.

Збір даних: травень – червень 2023 р.

Опитування ЗВО та ЗФПО, роботодавців і здобувачів освіти. Науково-методичний центр ВФПО розіслав листи з проханням надати інформацію щодо четвертого року роботи зі впровадження ДФЗО. Опитування ЗВО та ЗФПО проводили через стандартизований онлайн-опитувальник (сервіс Google-form) та телефонні інтерв'ю (для уточнення інформації). Роботодавців-партнерів і здобувачів освіти опитували експерти УАМ за допомогою проведення глибинних інтерв'ю.

Аналіз даних та підготовка звіту: до кінця вересня 2023 р.

4 Наказ МОН щодо впровадження упродовж 2019-2023 років пілотного проєкту з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти за обраними спеціальностями в вищій та фаховій передвищій освіті, від 15 жовтня 2019 р. № 1296. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-zaprovadzhennya-pilotnogo-proektu-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti-z-pidgotovki-fahivciv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti>

5 Наказ МОН про внесення змін до наказу МОН України від 15 жовтня 2019 р. № 1296, від 15 вересня 2021 р. №991. URL : https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2019/09/nakaz-mon-991-15.09.2021-zminy-do-1296-1_compressed.pdf

1.1 ОПИТУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Опитувальник для ЗВО та ЗФПО містив 45 запитань, які стосувалися впровадження та організації навчання за ДФЗО у 2022-2023 навчальному році. В ці запитання було включено також чотири Додатки:

- Додаток 1. Статистична інформація про кількість здобувачів освіти на ДФЗО.
- Додаток 2. Інформація про роботодавців-партнерів у впровадженні пілотного проєкту.
- Додаток 3. Розподіл навчального навантаження здобувача освіти між навчанням у закладі освіти та робочому місці на підприємствах у кредитах ЄКТС та %.
- Додаток 4. Приклад якісного показника успішності здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою (у розрізі дисциплін та порівняно з успішністю інших здобувачів).

Дані від ЗВО та ЗФПО агрегувалися окремо. Повний перелік ЗО, які брали участь у дослідженні, наведено в Додатку А.

Із 35 ЗВО, які надали звіти, сім ЗО зазначили, що у 2022-2023 н. р. здобувачі освіти за ДФЗО не навчалися:

- ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»;
- Державний податковий університет;
- Національний авіаційний університет;
- Національний транспортний університет;
- Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова;
- Херсонський державний аграрно-економічний університет;
- Національний університет «Чернігівська політехніка».

У чотирьох ЗВО навчання на ДФЗО було призупинено внаслідок воєнного стану, але ці ЗО надали повні відповіді на всі запитання анкети:

- Запорізький національний університет;
- Київський національний університет будівництва і архітектури;
- Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»;
- Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного.

З 16 ЗФПО, які надали звіти, два ЗО зазначили, що у 2022-2023 н.р. здобувачі освіти за ДФЗО не навчалися:

- ВСП «Березоворудський фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»;
- ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж ДДАЕУ».

Таблиця 1.1. – Кількість закладів фахової передвищої та вищої освіти, що подали звіти про результати четвертого року запровадження експерименту

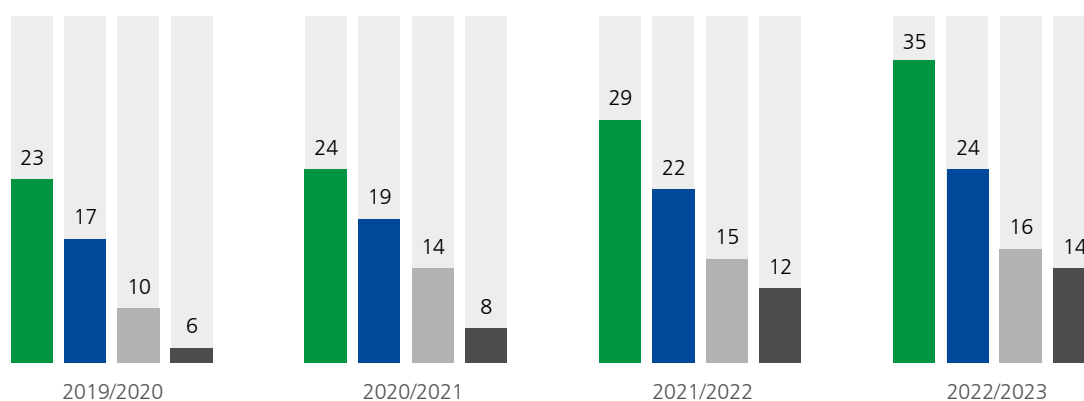
Заклади освіти	Кількість ЗО у Наказі МОН від 15.09.2021 №991	Кількість ЗО, що подали звіти	Кількість ЗО, в яких здобувачі освіти навчалися за ДФЗО у 2022-2023 н.р. (згідно з даними ЗО)
ЗВО	49	35↑	24↑
ЗФПО	30	16↑	14↑
ВСЬОГО	79	51	38

Джерело: таблиця розроблена авторками/авторами звіту.

Для ЗВО коефіцієнт ненадісланих анкет – 0,264, для ЗФПО – 0,47.

За чотири роки експерименту спостерігаємо чітку динаміку зростання ЗО, які запроваджують ДФЗО.

Рисунок 1. – Динаміка змін кількості ЗО, які брали участь в опитуванні, та ЗО, які впровадили навчання за ДФЗО з-поміж опитаних

КІЛЬКІСТЬ ЗО, ЯКІ ПОДАЛИ ЗВІТИ І ПРОВОДИЛИ НАВЧАННЯ НА ДФЗО

1.2 ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ І ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Для збору інформації від представників підприємств-партнерів і здобувачів освіти було застосовано методи суцільного опитування та кейс-стаді. Зі всіма здобувачами освіти, які навчаються за ДФЗО, та роботодавцями, зазначеними у звітах ЗО, намагалися зв'язатися дослідники для проведення глибоких інтерв'ю, але, на жаль, відповідь надали не усі учасники експерименту.

Цього року заклади фахової передвищої та вищої освіти зазначили 256 підприємств-партнерів. Контактної інформації 59 підприємств не було або вона була некоректна. Вдалося скontaktувати з представниками 198 підприємств, 34 з яких не підтвердили факту навчання здобувачів за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. Тобто, фактично на четвертому році пілотного проєкту зі впровадження ДФЗО участь в навчанні здобувачів взяли 164 підприємства-партнери, з якими вдалося скontaktувати (табл. 1.2).

Таблиця 1.2. – Вибірка для проведення дослідження з-поміж роботодавців

Генеральна сукупність	Кількість ненаданих відповідей	Кількість невалідних відповідей	Кількість валідних відповідей
256	59 – немає контактів; як контакт зазначено стаціонарний номер, що не відповідає	34 не впроваджували ДФЗО у 2021-2022 н.р. або відмовилися від спілкування	164

Джерело: таблиця розроблена авторками/авторами звіту.

У ході дослідження було опитано 272 здобувачів освіти (майже стільки, як і минулого року), яких ЗО зазначили як такі, що навчалися за ДФЗО у 2022-2023 навчальному році. ЗО подали інформацію про 446 здобувачів, що навчалися за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. Через брак контактної інформації, її некоректність чи небажання респондентів спілкуватися, вдалося скontaktувати з 311 здобувачами освіти, 39 з яких не підтвердили факту навчання за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. Тому результати дослідження базуються на відповідях 272 здобувачів (табл. 1.3).

Таблиця 1.3. – Вибірка для проведення дослідження серед здобувачів

Генеральна сукупність	Кількість ненаданих відповідей	Кількість невалідних відповідей	Кількість валідних відповідей
446	135 – немає контактів; номер некоректний.	39 не навчалися за ДФЗО у 2022-2023 н.р (18 з яких встигли підписати тристоронній договір до війни)	272

Джерело: таблиця розроблена авторками/авторами звіту.

Отже, дослідження спирається на відповіді 28 ЗВО, 14 ЗФПО, 164 підприємств та 272 здобувачів.

РОЗДІЛ 2
КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ
(ЧЕТВЕРТИЙ РІК УПРОВАДЖЕННЯ)

2.1 АНАЛІЗ ВІДПОВІДЕЙ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЦЦОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1.1 Перелік ЗО, в яких було запроваджено навчання за ДФЗО у 2022-2023 н. р., спеціальностей, партнерів-роботодавців та посад, які обіймають здобувачі освіти

За результатами чотирьох років пілотного проекту з впровадження ДФЗО зростала рік від року кількість здобувачів освіти, кількість спеціальностей, а також кількість кейсів за спеціальностями.

Таблиця 2.1. – Динаміка кількості здобувачів освіти на ДФЗО серед ЗВО

Рік	Загальна кількість здобувачів освіти	Зокрема		Кількість кураторів
		чоловіків	жінок	
2019-2020	441	317	124	–
2020-2021	522	399	123	–
2021-2022 до 24.02.2022	585	366	219	194
2021-2022 після 24.02.2022	441	265	176	162
2022-2023	553	372	181	195

Таблиця 2.2. – Динаміка кількості здобувачів освіти на ДФЗО серед ЗФПО

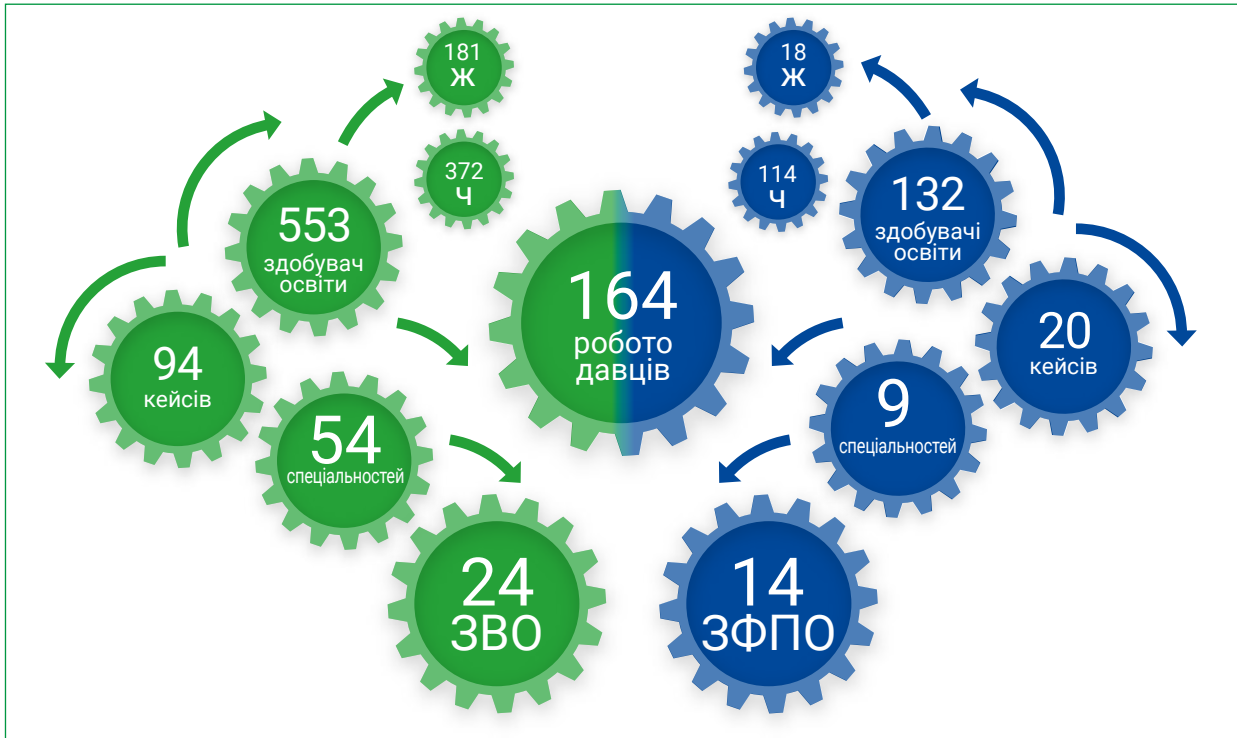
Рік	Загальна кількість здобувачів освіти	Зокрема		Кількість кураторів
		чоловіків	жінок	
2019-2020	63	49	14	–
2020-2021	103	35	68	–
2021-2022 до 24.02.2022	96	87	9	20
2021-2022 після 24.02.2022	65	59	6	16
2022-2023	132	114	18	34

Таблиця 2.3. – Динаміка кількості спеціальностей, за якими організовано та проведено навчання за дуальною формою, та кількості кейсів за цими спеціальностями

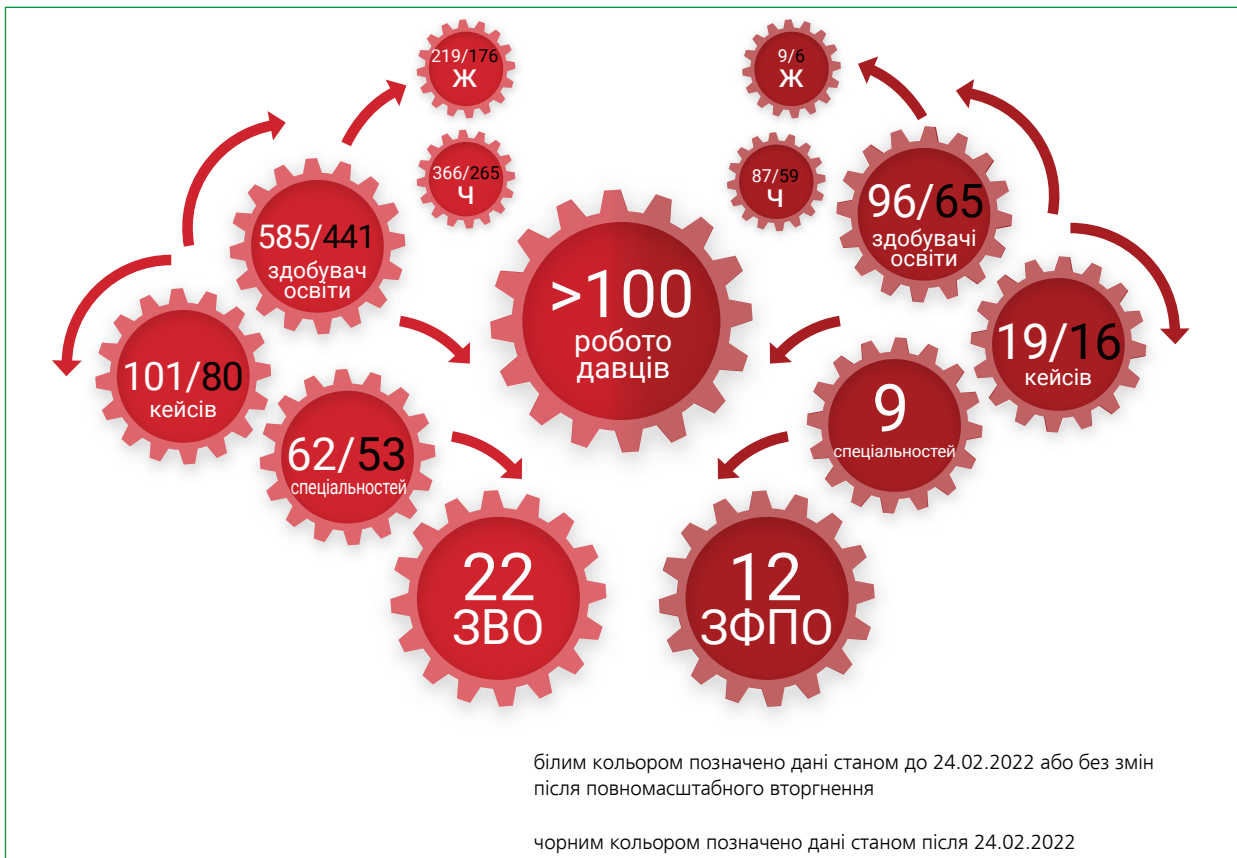
Рік	Кількість спеціальностей, за якими проводили навчання за ДФЗО	Кількість кейсів за спеціальностями	
		Фахова передвища освіта	Вища освіта
2019-2020	34	11	60
2020-2021	33	15	114
2021-2022 до 24.02.2022	47	19	101
2021-2022 після 24.02.2022	42	16	80
2022-2023	61	20	94

Статистика за результатами експерименту
(за даними, поданими закладами освіти)

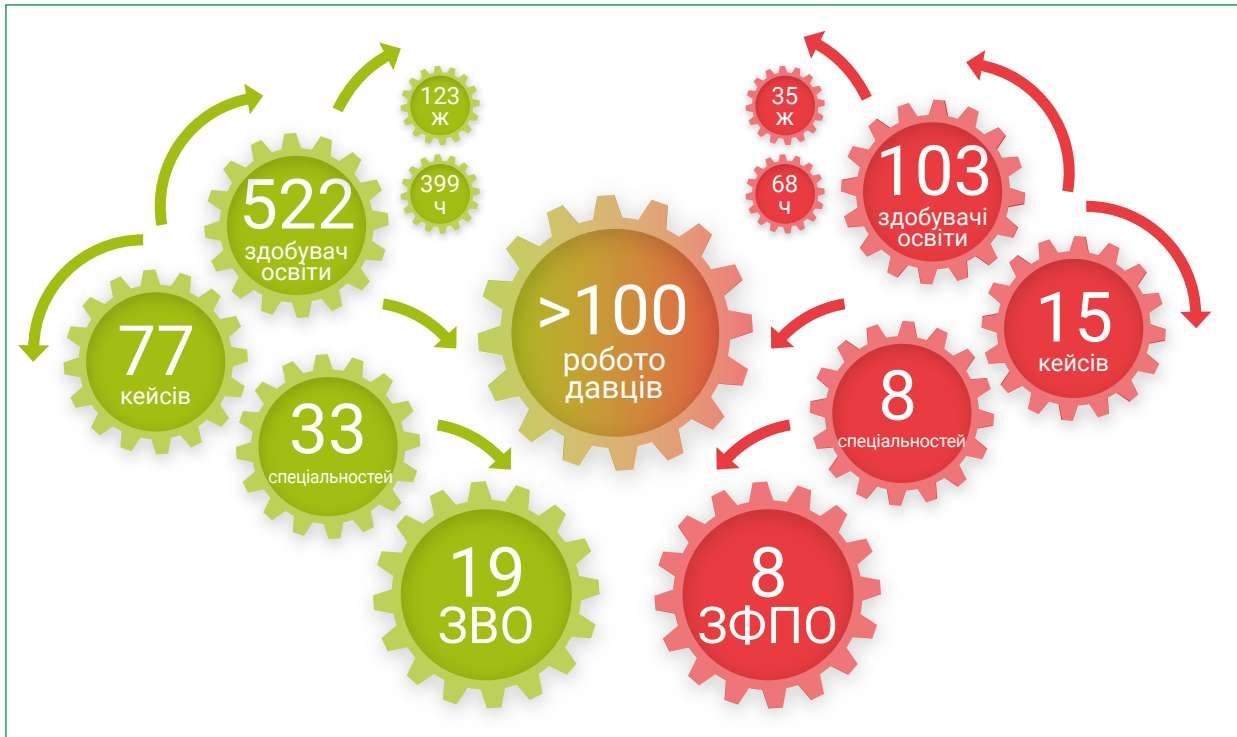
2022–2023 н.р.

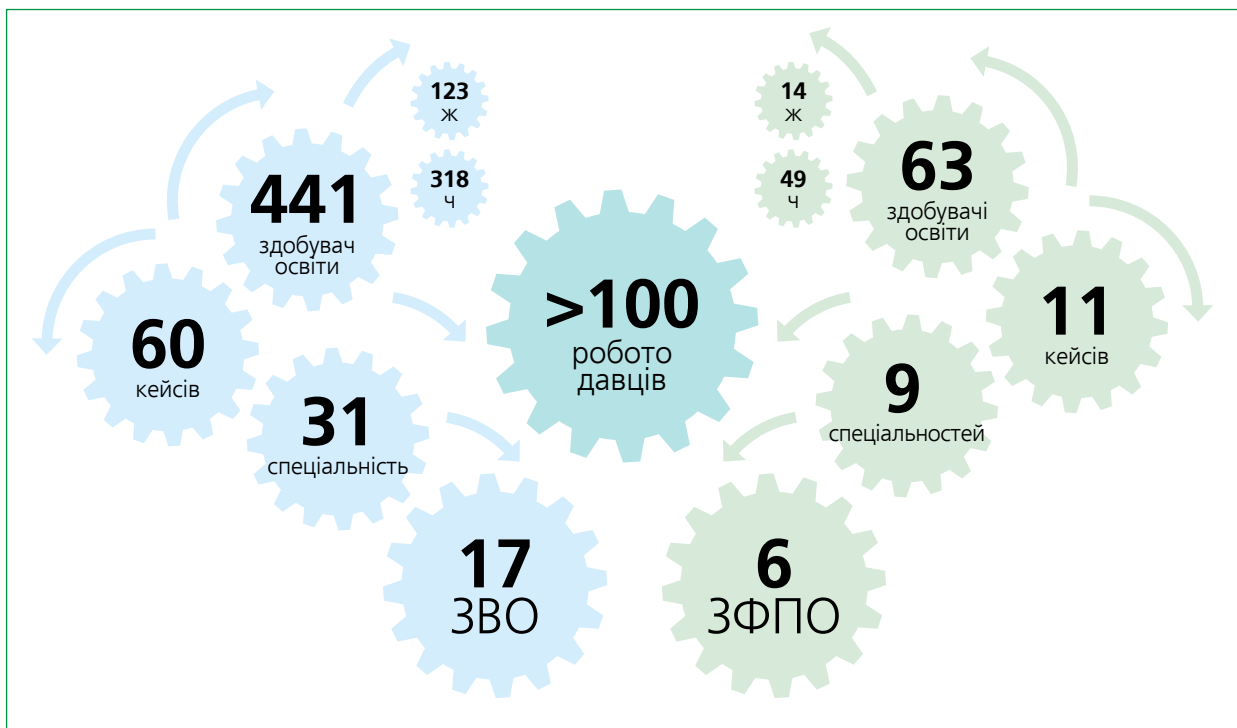
2021–2022 н.р.

2020–2021 н.р.

2019–2020 н.р.

На четвертий рік збирання даних для звіту все ще спостерігаються випадки подання неповної статистики.

Таблиця 2.4. – Перелік ЗВО, в яких було запроваджено навчання за ДФЗО у 2022-2023 н. р., на бакалавріаті: перелік спеціальностей, кількість здобувачів освіти та кількість кураторів

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «бакалавр», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
Український державний університет науки і технологій								
131 Прикладна механіка	1	1	0	0	0	0	1	1
136 Металургія	6	6	0	0	0	0	6	1
122 Комп'ютерні науки	5	5	0	0	0	0	5	1
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1	1	0	0	0	0	1	1
Криворізький національний університет								
133 Галузеве машинобудування	3	3	0	0	0	0	3	2
Національний університет «Запорізька політехніка»								
016.01 Спеціальна освіта (Логопедія)	2	0	2	0	0	0	2	1
017 Фізична культура і спорт	1	0	1	0	0	1	0	1
131 Прикладна механіка ОП: «Технології та устаткування зварювання» ОП: «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»	0	0	0	0	0	0	0	1
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології ливарного виробництва»	0	0	0	0	0	0	0	1
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування» ОП: «Технології машинобудування»	0	0	0	0	0	0	0	2
132 Матеріалознавство	0	0	0	0	0	0	0	2
133 Галузеве машинобудування	0	0	0	0	0	0	0	6
136 Металургія	0	0	0	0	0	0	0	1
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	0	0	0	0	0	0	0	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	0	0	0	0	0	0	0	1
174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	0	0	0	0	0	0	0	2
175 Інформаційно-вимірні технології	0	0	0	0	0	0	0	1
176 Мікро- та наносистемна техніка	0	0	0	0	0	0	0	1
172 Телекомунікації та радіотехніка	0	0	0	0	0	0	0	1
173 Авіоніка	0	0	0	0	0	0	0	1
227 Фізична терапія, ерготерапія	0	0	0	0	0	0	0	1
275 Транспортні технології	0	0	0	0	0	0	0	1
292 Міжнародні економічні відносини	0	0	0	0	0	0	0	1
071 Облік і оподаткування	0	0	0	0	0	0	0	1

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «бакалавр», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
Мукачівський державний університет								
131 Прикладна механіка	2	2	0	0	0	2	0	1
133 Галузеве машинобудування	0	0	0	0	0	0	0	1
182 Технології промисловості	0	0	0	0	0	0	0	1
015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)	0	0	0	0	0	0	0	1
014.15 Середня освіта (Природничі науки)	0	0	0	0	0	0	0	1
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу								
071 Облік і оподаткування	1	0	1	0	0	1	0	1
072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	0	1	0	0	0	1	1
073 Менеджмент	3	1	2	0	1	1	1	3
075 Маркетинг	3	1	2	0	0	1	2	3
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	3	3	0	0	0	2	1	3
131 Прикладна механіка ОП: «Технології машинобудування»	2	2	0	0	1	0	1	2
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	3	3	0	0	0	0	3	3
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	2	2	0	0	0	1	1	2
152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	2	2	0	0	0	1	1	2
185 Нафтогазова інженерія та технології	8	8	0	0	0	2	6	4
193 Геодезія та землеустрій	1	0	1	0	0	0	1	1
274 Автомобільний транспорт	12	12	0	0	0	3	9	9
Національний університет біоресурсів і природокористування України								
071 Облік і оподаткування	3	11	22					3
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	22	22	0	0	0	0	0	2
162 Біотехнології та біоінженерія	12	00	12	0	0	0	0	1
201 Агронімія	33	22	11	0	0	0	0	3
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	44	22	22	0	0	0	0	4
Білоцерківський національний аграрний університет								
201 Агронімія	2	2						1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	4	2	2	0	0	0	0	1
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Дала								
071 Облік і аудит	6	4	2	0	0	0	0	1
072 Фінанси, банківська справа та страхування	2	0	2	0	0	0	0	1

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «бакалавр», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
Львівський національний університет природокористування								
071 Облік і оподаткування	1	0	1	0	0	1	0	
073 Менеджмент	5	4	1	0	2	1	2	
051 Економіка	1		1	0	0	1	0	
193 Геодезія та землеустрій	1	1	0	0	0	1	0	
Одеський державний аграрний університет								
208 Агроінженерія	2	2	0					1
Національний університет «Одеська політехніка»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	8	6	2	0	0	0	8	1
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського								
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4	4	0	0	0	4	0	1
123 Комп'ютерна інженерія	1	1	0	0	0	1	0	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	9	9	0	0	4	1	4	1
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»								
185 Нафтогазова інженерія та технології	3	3	0					1
Полтавський державний аграрний університет								
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	5	3	2					1
Національний університет водного господарства та природокористування								
072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	0	1	0	0	0	1	1
133 Галузеве машинобудування	4	4	0	0	4	0	0	1
184 Гірництво	16	16	0	11	5	0	0	1
201 Агрономія	1	1	0	0	0	1	0	1
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка								
014.04 Середня освіта (Математика)	1	1	0	0	0	1	0	1
013 Початкова освіта	11	0	11	6	1	0	4	1
015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	3	1	2	3	0	0	0	1
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	1	1	0	1	0	0	0	1
015.31 Професійна освіта (Будівництво та зварювання)	2	2	0	0	2	0	0	1
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	2	1	1	1	1	0	0	1
012 Дошкільна освіта	17	0	17	10	7	0	0	1

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «бакалавр», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
Сумський національний аграрний університет								
181 Харчові технології	3	3	0					3
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	1	1	0					1
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя								
123 Комп'ютерна інженерія	1	1						1
Український державний університет залізничного транспорту								
273 Залізничний транспорт	1	1	0	1	0	0	0	1
Уманський національний університет садівництва								
072 Фінанси, банківська справа та страхування	2	1	1	0	0	1	1	1
Всього	197	134	63	33	28	28	65	86

Таблиця 2.5. – Перелік ЗВО, в яких було запроваджено навчання за ДФЗО у 2022-2023 н. р., в магістратурі: перелік спеціальностей, кількість здобувачів освіти та кількість кураторів

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «магістр», 2022-2023 н.р.							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема				Кількість кураторів	
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс		
Український державний університет науки і технологій							
133 Галузеве машинобудування	4	4	0	4	0	1	
Криворізький національний університет							
184 Грництво	15	11	4	0	15	1	
Поліський національний університет							
211 Ветеринарна медицина	4	1	3	0	1	1	
Національний університет «Запорізька політехніка»							
017 Фізична культура і спорт	1	1	0	0	1	1	
131 Прикладна механіка ОП: «Технології та устаткування зварювання» ОП: «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»	0	0	0	0	0	1	
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології ливарного виробництва»	0	0	0	0	0	1	
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування» ОП: «Технології машинобудування»	0	0	0	0	0	2	
132 Матеріалознавство	5	3	2	5	0	1	
133 Галузеве машинобудування	2	2	0	2	0	2	
136 Металургія	0	0	0	0	0	1	
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	0	0	0	0	0	1	

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «магістр», 2022-2023 н.р.						
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема				Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	0	0	0	0	0	1
174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	0	0	0	0	0	2
175 Інформаційно-вимірвальні технологія	0	0	0	0	0	1
176 Мікро- та наносистемна техніка	0	0	0	0	0	1
172 Телекомунікації та радіотехніка	0	0	0	0	0	1
173 Авіоніка	0	0	0	0	0	1
227 Фізична терапія, ерготерапія	0	0	0	0	0	1
275 Транспортні технології	0	0	0	0	0	1
292 Міжнародні економічні відносини	0	0	0	0	0	1
071 Облік і оподаткування	0	0	0	0	0	1
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу						
071 Облік і оподаткування	2	0	2	2	0	2
073 Менеджмент	1	1	0	1	0	1
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	4	4	0	4	0	4
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	3	3	0	3	0	3
185 Нафтогазова інженерія та технології	4	4	0	4	0	2
193 Геодезія та землеустрій	4	4	0	4	0	3
192 Будівництво та цивільна інженерія	1	1	0	1	0	1
274 Автомобільний транспорт	2	2	0	2	0	2
Національний університет біоресурсів і природокористування України						
051 Економіка	1	0	1	0	0	2
Київський національний університет імені Тараса Шевченка						
051 Економіка	2	2	0	2	0	2
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана						
072 Фінанси, банківська справа та страхування	16	8	8			1
071 Облік і оподаткування	2	2	0	0	0	1
Державний податковий університет						
072 Фінанси, банківська справа та страхування	7	2	5	1	0	2
073 Менеджмент	21	10	11	1	0	1
Білоцерківський національний аграрний університет						
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	1	1				1
181 Харчові технології	2	0	2	0	0	1

Статистика по ДФЗО для освітнього ступеня «магістр», 2022-2023 н.р.						
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема				Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля						
133 Галузеве машинобудування	10	10	0			1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	9	9	0			1
161 Хімічні технології та інженерія	8	6	2			1
Одеський державний аграрний університет						
208 Агроінженерія	2	2	0			1
211 Ветеринарна медицина	1	1	0			1
Полтавський державний аграрний університет						
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	5	4	1			1
Національний університет водного господарства та природокористування						
133 Галузеве машинобудування	1	1	0	1	0	1
184 Гірництво	21	21	0	21		1
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка						
014.04 Середня освіта (Математика)	3	1	2	1	2	1
014.21 Середня освіта (мова і література (Англійська))	8	1	7	4	4	1
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	2	0	2	2	0	1
014.03 Середня освіта (Історія)	4	1	3	3	1	1
013 Початкова освіта	20	0	20	14	6	1
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	5	3	2	1	4	1
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	3	1	2	2	1	1
012 Дошкільна освіта	23	0	23	18	5	1
Сумський національний аграрний університет						
181 Харчові технології	2	1	1			2
211 Ветеринарна медицина	12	5	7			4
201 Агрономія	7	7	0			1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	13	12	1			6
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя						
123 Комп'ютерна інженерія	1	1				1
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»						
121 Інженерія програмного забезпечення	67	62	5	57	10	1
122 Комп'ютерні науки	25	23	2	25		1
Всього	356	238	118	185	50	68

Таблиця 2.6. – Перелік ЗФПО, в яких було запроваджено навчання за ДФЗО у 2022-2023 н. р.: перелік спеціальностей, кількість здобувачів освіти та кількість кураторів

Статистика по ДФЗО для освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр/молодший спеціаліст», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
ВСП «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	5	5	0	0	0	0	5	1
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	5	5	0	0	0	0	5	1
ВСП «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	26	25	1	0	1	1	24	1
208 Агроінженерія	13	13	0	0	0	0	13	1
Іллінецький аграрний фаховий коледж								
201 Агрономія	1	1						1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	5	4	1	0	0	0	0	1
Кам'янський енергетичний фаховий коледж								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	13	11	2	0	0	0	4	1
ВСП «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	5	4	1	0	0	2	3	1
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	7	5	2	0	0	0	7	1
Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	2	2	0	0	0	0	2	1
ВСП «Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету»								
193 Геодезія та землеустрій	1	0	1					1
ВСП «Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету»								
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	1	0	1	0	0	0	1	1
211 Ветеринарна медицина	1	0	1	0	0	0	1	1
ВСП «Новобузький коледж Миколаївського національного аграрного університету»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	6	5	1					6
ВСП «Технолого-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету»								
071 Облік і оподаткування	1	0	1	0	0	1	0	1
201 Агрономія	1	1	0	0	0	0	1	1
208 Агроінженерія	1	1	0	0	0	0	1	1

Статистика по ДФЗО для освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр/молодший спеціаліст», 2022-2023 н.р.								
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Загальна кількість, осіб	Зокрема						Кількість кураторів
		чоловіки	жінки	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	
Політехнічний коледж Кременчуцького національного університету ім. Михайла Остроградського								
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4	4	0	0	0	4	0	1
123 Комп'ютерна інженерія	1	1	0	0	0	1	0	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	9	9	0	0	4	1	4	1
Мирогощанський аграрний фаховий коледж								
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	2	0	2	0	0	0	2	2
ВСП «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»								
133 Галузеве машинобудування	4	4	0					2
186 Видавництво та поліграфія	0	0	0	0	0	0	0	2
ВСП «Бобровицький фаховий коледж ім. О. Майнової НУБіП України»								
201 Агрономія	7	7	0	0	0	1	6	2
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	4	1	3	0	0	0	4	1
205 Лісове господарство	7	6	1	0	0	1	6	2
Всього	132	114	18					34

За інформацією ЗО, у 2022-2023 н.р. для супроводу дуального навчання було призначено 199 кураторів у ЗВО та 36 у ЗФПО. Але зі здобувачами працювали 153 кураторів у ЗВО та 34 у ЗФПО. Це може бути пов'язано з тим, що навчання здобувачів за ДФЗО в деяких ЗО та за окремими спеціальностями було призупинено.

2.1.2 Перелік галузей і спеціальностей, за якими організовано та проводиться навчання за дуальною формою у 2022-2023 н.р.

Таблиця 2.7. – Перелік галузей і спеціальностей, за якими організовано та проводиться навчання за дуальною формою у 2022-2023 н.р.

Галузь знань	Кількість спеціальностей, за якими проводиться ДФЗО, за галузями знань			Спеціальність згідно з постановою КМУ України від 29.04. 2015 року № 266	Кількість кейсів за спеціальностями			Кількість кейсів, всього
	Фахова передвища освіта	Бакалаврат	Магістратура		Фахова передвища освіта	Бакалаврат	Магістратура	
01 Освіта/ Педагогіка	0	6	4	012 Дошкільна освіта	0	1	1	2
				013 Початкова освіта	0	1	1	2
				014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	0	3	6	9
				015 Професійна освіта (за спеціалізаціям)	0	2	0	2
				016 Спеціальна освіта	0	1	0	1
				017 Фізична культура і спорт	0	1	1	2

Галузь знань	Кількість спеціальностей, за якими проводиться ДФЗО, за галузями знань			Спеціальність згідно з постановою КМУ України від 29.04. 2015 року № 266	Кількість кейсів за спеціальностями			Кількість кейсів, всього
	Фахова передвища освіта	Бакалаврат	Магістратура		Фахова передвища освіта	Бакалаврат	Магістратура	
05 Соціальні та поведінкові науки	0	1	1	051 Економіка	0	1	2	3
07 Управління та адміністрування	1	5	4	071 Облік і оподаткування	1	4	1	6
				072 Фінанси, банківська справа та страхування	0	3	2	5
				073 Менеджмент	0	2	2	4
				075 Маркетинг	0	1	0	1
				076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	0	1	1	2
12 Інформаційні технології	1	2	3	121 Інженерія програмного забезпечення	0	0	1	1
				122 Комп'ютерні науки	0	1	1	2
				123 Комп'ютерна інженерія	1	1	1	3
13 Механічна інженерія	0	3	2	131 Прикладна механіка	0	3	0	3
				132 Матеріалознавство	0	0	1	1
				133 Галузеве машинобудування	0	2	4	6
				136 Металургія	0	1	0	1
14 Електрична інженерія	1	1	1	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	6	3	2	11
15 Автоматизація та приладобудування	1	2	0	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	3	2	0	5
				152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	0	1	0	1
16 Хімічна та біоінженерія	0	0	1	161 Хімічні технології та інженерія	0	0	1	1
18 Виробництво та технології	0	3	3	181 Харчові технології	0	1	2	3
				184 Гірництво	0	1	2	3
				185 Нафтова інженерія та технології	0	2	2	4
19 Архітектура та будівництво	0	1	2	192 Будівництво та цивільна інженерія	0	0	1	1
				193 Геодезія та землеустрій	0	2	1	3
20 Аграрні науки та продовольство	4	3	3	201 Агрономія	2	3	1	6
				204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	3	4	3	10
				205 Лісове господарство	1	0	0	1
				208 Агроінженерія	2	1	1	4
21 Ветеринарна медицина	1	0	1	211 Ветеринарна медицина	1	0	3	4
27 Транспорт	0	1	1	274 Автомобільний транспорт	0	1	1	2
Всього	9	28	26		20	50	44	114

Загалом ЗВО прозвітували про запровадження ДФЗО за 54 спеціальностями, ЗФПО – за 9. Четвертий рік пілотного проєкту навчання на ДФЗО показав найбільшу кількість спеціальностей, за якими навчали в ЗВО. З початку повномасштабного вторгнення РФ ЗВО зменшили кількість спеціальностей після 24.02.2022. Якщо до цього дня ЗВО налічували 62 спеціальності, за якими навчали здобувачів освіти на ДФЗО, то наприкінці 2021-2022 р. навчання залишилося за 53 спеціальностями серед тих ЗВО, які взяли участь в опитуванні.

Таблиця 2.8. – Приклади спеціальностей, за якими здійснювалося навчання на ДФЗО

Спеціальність або галузь знань	2019-2020 н.р.	2020-2021 н.р.	2021-2022 н.р.	2022-2023 н.р.
071 Облік і оподаткування	+	+	+	+
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	+	+	+/- ⁶	+
211 Ветеринарна медицина	+	+	+	+
275 Транспортні технології	+	-	+/-	-
273 Залізничний транспорт	+	+	-	-
208 Агроінженерія	+	+	+/-	+
181 Харчові технології	+	+	-	+
172 Телекомунікації та радіотехніка	+	+	-	-
193 Геодезія та землеустрій	+	+	-	+
133 Галузеве машинобудування	+	+	+/-	+
185 Нафтогазова інженерія та технології	+	+	+	+
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	-	+	+	+
201 Агрономія	-	+	+	+
192 Будівництво та цивільна інженерія: ОПП «Будівництво, експлуатація і ремонт автомобільних доріг і аеродромів»	-	+	-	-
205 Лісове господарство	-	-	+	+
01 Освіта/Педагогіка	-	-	+	+

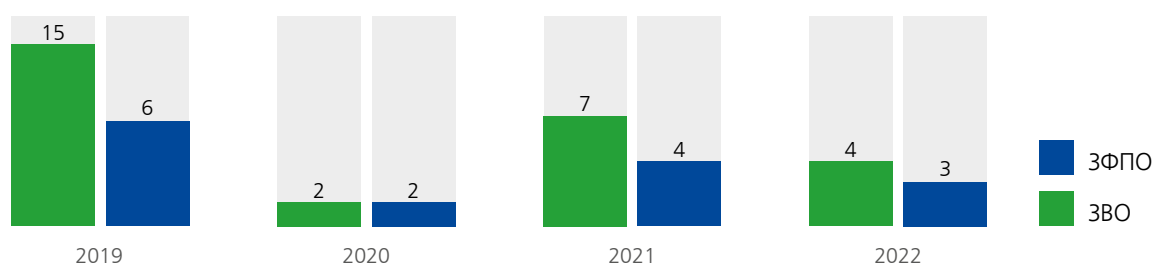
2.1.3. Відповіді на запитання анкети

В якому році у ЗО було видано наказ щодо запровадження ДФЗО?

42% опитаних представників ЗВО та 38% представників ЗФПО зазначили, що наказ про запровадження ДФЗО було видано у 2019 році. В подальші роки ЗО, які видавали наказ про запровадження ДФЗО, було значно менше.

Рисунок 2.1. – Рік видання наказу про запровадження ДФЗО, кількість ЗО од.

6 +/- , до повномасштабного вторгнення рф 24.02.2022-після повномасштабного вторгнення рф 24.02.2022

Чи створено окремий структурний підрозділ (координаційний центр ДФЗО)?

З 2019 року кількість ЗО, які створили Координаційні центри, практично не змінилася. Створення відповідної структури в ЗО вимагає додаткових зусиль, інколи фінансування. Протягом чотирьох років експерименту шість ЗВО створили координаційні центри:

- Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу;
- Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»;
- Поліський національний університет;
- Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля;
- Український державний університет залізничного транспорту;
- Український державний університет науки і технологій.

Більшість ЗВО зазначили, що призначили відповідальну особу. Один ЗВО – Державний податковий університет – не створив центр та не призначив відповідальну особу.

Рисунок 2.2. – Наявність координаційного центру ДФЗО, ЗВО од.

Подібна ситуація спостерігається і серед ЗФПО. Більшість ЗО зазначили, що призначили відповідальну особу. Лише в Мирогощанському аграрному фаховому коледжі було створено Координаційний центр ДФЗО.

Рисунок 2.3. – Наявність координаційного центру ДФЗО, ЗВО од.

Які основні причини спонукали ЗО впровадити ДФЗО?

Серед головних причин впровадження ДФЗО ЗВО та ЗФПО вказують намагання поліпшити якість освіти, відповідати на запити роботодавців, підвищувати конкурентоспроможність ЗО, прагнення до інновацій в освіті та інші причини.

Усі ЗО також вказали на волю підприємств розвивати таку форму співпраці та бажання роботодавців брати участь у підготовці висококваліфікованих кадрів під потреби свого підприємства. Це полегшує адаптацію випускників до першого робочого місця. Крім того, запровадження ДФЗО визначено потребами регіонального ринку праці.

Впродовж чотирьох років експерименту і ЗО, і роботодавці вказували на те, що матеріально-технічна база сучасного підприємства швидко оновлюється, впроваджуються інновації, випускники ЗО виходять на роботу. ЗО не мали змоги модернізувати свою базу для практичних занять під вимоги такої швидкої модернізації матеріально-технічної бази виробництв, тому впровадження ДФЗО стейкхолдери розглядали як можливість навчати здобувачів освіти на сучасному обладнанні сучасних технологій у поєднанні з викладанням систематизованого ґрунтового теоретичного матеріалу в ЗО.

В умовах війни ДФЗО також відіграє велику роль у забезпеченні ЗО матеріально-технічними можливостями для опанування здобувачами практичних навичок. За даними Київської школи економіки (KSE Institute), станом на січень 2023 року загальна кількість пошкоджених або зруйнованих ЗО вже більше ніж 3127 об'єктів, серед яких 1489 шкіл, 885 дитячих садочків, 517 будівель ЗВО.⁷ Здобувачі освіти, які навчаються на робочому місці, отримали доступ до лабораторій, обладнання, навчальних класів підприємств.

ЗВО про основні причини, які спонукали впровадити ДФЗО, пряма мова

Білоцерківський національний аграрний університет

- Необхідність підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці; посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти.
- Підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та шансів на працевлаштування після випуску.

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

- Упровадження максимальної практичної підготовки відповідно до Концепції розвитку педагогічної освіти з 2018 року.
- Перегляд освітніх програм.
- Максимальне наближення освітнього процесу до реалізації Нової української школи.

⁷ Єва Таранова. Рік масштабної війни: яких збитків завдала військова агресія РФ та як Україна планує відновлювати країну вже у 2023 році. URL: <https://delo.ua/politics/rik-masstabnoyi-viini-yakix-zbitkiv-zavdala-viiskova-agresiya-rf-ta-yak-ukrayina-planuje-vidnovlyuvati-krayinu-vze-u-2023-roci-410318/>

Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

- Потреба ринку праці: ДФЗО було запроваджено, щоб забезпечити підприємствам кваліфіковану робочу силу, яка відповідає їх потребам.
- Поліпшення якості освіти: впровадження ДФЗО сприяє поліпшенню якості освіти та підвищенню рівня професійної підготовки здобувачів освіти.
- Підвищення конкурентоспроможності: ДФЗО допомагає підвищити конкурентоспроможність ЗО та повернути нових здобувачів освіти.
- Партнерство зі зовнішніми організаціями: впровадження ДФЗО сприяє розвитку партнерських відносин зі зовнішніми організаціями та підприємствами.

Кременчуцький національний
університет імені Михайла
Остроградського

- Тривале партнерство з промисловими підприємствами м. Запоріжжя.
- Працевлаштування здобувачів освіти у період навчання на 3-4 курсах бакалаврату.
- Гарантоване працевлаштування випускників.

Івано-Франківський
національний технічний
університет нафти і газу

- Підвищення якості освітнього процесу.
- Впровадження ДФЗО дасть змогу здобувачу освіти набувати практичний досвід та професійні компетентності.

Запорізький національний
університет

- Поглиблення співпраці з підприємствами регіону.
- Підвищення якості підготовки здобувачів освіти.
- Практична орієнтація здобувачів освіти інженерних спеціальностей.
- Зацікавленість здобувачів освіти.
- Подальше працевлаштування.

Криворізький національний
університет

- Можливість поліпшення якості підготовки здобувачів вищої освіти та бажання роботодавців у підготовці висококваліфікованих кадрів під потреби свого підприємства.

Український державний
університет залізничного
транспорту

- Бажання виявити раціональні шляхи удосконалення якості вищої освіти в УкрДУЗТ шляхом поглиблення навчально-виробничих зв'язків із підприємствами роботодавців.

Сумський національний аграрний університет

- Підвищення рівня конкурентоздатності випускників ЗВО на ринку праці.
- Збільшення кількості працевлаштованих здобувачів освіти за спеціальністю ще до закінчення ЗВО.
- Можливості підвищення рівня залученості бізнесу до якісної підготовки здобувача освіти (у т.ч. формування освітніх програм з урахуванням вимог роботодавця).
- Розширення бази роботодавців-партнерів для набуття здобувачами освіти практичних навичок.
- Підготовка здобувачів освіти з використанням найновітнішого обладнання та найсучасніших технологій.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

- З метою підвищення практичної підготовки та полегшення адаптації випускників до першого робочого місця, враховуючи застарілість матеріально-технічної бази університету.

Херсонський державний аграрно-економічний університет

- Забезпечення здобувачів освіти необхідними практичними навичками.
- Створення партнерських відносин між ЗО та підприємством.
- Зменшення відстані між теорією та практикою.
- Забезпечення здобувачам освіти можливості працевлаштування.

Національний університет «Запорізька політехніка»

- Основними причинами є підвищення конкурентоспроможності випускників університету за рахунок надання можливості опанування ними практичних навичок на робочому місці підприємств-партнерів.
- Зменшення часу адаптації випускників до реальних умов роботи.
- Опанування здобувачами освіти нових знань і компетентностей, підвищення рівня якості освіти.

Львівський національний університет природокористування

- Підвищення мотивації до навчання.
- Зближення з вимогами ринку праці.
- Скорочення адаптаційного періоду випускника на роботі.

Український державний університет науки і технологій

- Можливість підготувати якісних фахівців із практичними навичками, в окремих випадках – із персоналізованою підготовкою під конкретного роботодавця.

Уманський національний
університет садівництва

- Сучасні вимоги галузевого ринку, зокрема необхідність тісної співпраці ЗВО із роботодавцями та підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів, враховуючи потреби ринку праці.

Харківський національний
університет міського
господарства імені О.М. Бекетова

- Модернізація змісту освіти з метою приведення його у відповідність до сучасного змісту професійної діяльності та поліпшення якості освіти.

Київський національний
університет імені Тараса
Шевченка

- З метою виконання стратегії розвитку університету, економічного факультету, кафедри економіки підприємства.
- Розширення і поглиблення взаємодії з ринком праці.

Київський національний
університет імені Вадима
Гетьмана

- Посилити практичну спрямованість підготовки фахівців зі спеціальності 071 Облік і оподаткування.

Національний авіаційний
університет

- Підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

Національний університет
«Чернігівська політехніка»

- Актуальна вимога сьогодення; це дасть змогу нашим здобувачам ВО додатково здобувати практичні знання і навички.

Національний
університет біоресурсів і
природокористування України

- Впровадження нових елементів практичного навчання здобувачів освіти.

Національний університет
водного господарства та
природокористування

- Підвищення якості освіти.
- Звернення роботодавців та здобувачів освіти щодо впровадження ДФЗО.

Поліський національний
університет

- Підвищення якості підготовки здобувачів освіти, конкурентоспроможності на ринку праці.

**Тернопільський національний
технічний університет
імені Івана Пулюя**

- Розширення співпраці з роботодавцями; посилення практичної складової освітнього процесу; підвищення якості підготовки фахівців.

**Полтавський державний
аграрний університет**

- Розвиток практичної підготовки здобувачів освіти та співпраці з роботодавцями.

**Мукачівський державний
університет**

- Оптимізація навчання за фахом відповідно до вимог регіонального ринку праці.
- Підготовка конкурентоспроможних випускників із застосуванням високого рівня сучасного матеріально-технічного забезпечення галузевих виробництв.
- Долучення стейкхолдерів до створення умов для удосконалення профільного навчання, поглибленого практичного вивчення окремих предметів.

**Східноукраїнський
національний університет
імені Володимира Даля**

- Підвищення якості підготовки здобувачів освіти.

Заклади фахової передвищої освіти

**ВСП «Бобровицький фаховий
коледж
імені О. Майнової НУБіП
України»**

- Поліпшення практичної підготовки майбутніх фахівців технологічних спеціальностей та наближення до сучасних вимог ринку праці.
- Формування у здобувачів освіти вмотивованості, оволодіння сучасними технологіями аграрного виробництва на робочих місцях з метою отримання пропозицій щодо працевлаштування одразу після закінчення навчання.

**Відокремлений структурний
підрозділ «Дніпровський
фаховий коледж інженерії
та педагогіки Державного
вищого навчального закладу
«Український державний хіміко-
технологічний університет»**

- Зацікавити роботодавців брати активну участь в освітньому процесі, готувати фахівців під особливості свого підприємства вже на етапі навчання.
- Надати змогу здобувачам освіти поєднувати процеси теоретичного навчання в ЗО та практичні навички на робочому місці.

Відокремлений структурний підрозділ «Березоворудський фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»

- Поглиблення практичних навичок здобувачів освіти в обраній професії.

ВСП «Ладжинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»

- Підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання.

Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»

- Впровадженню ДФЗО передувала співпраця коледжу з ТОВ «Вінницька птахофабрика» з метою ознайомлення здобувачів освіти з новітніми технологіями та обладнанням, а також можливістю роботи в майбутньому на сучасному підприємстві.

Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

- Зв'язок з виробництвом, конкурентоспроможність фахівців.
- Зв'язок освітнього процесу зі сучасними виробничими потребами.

Іллінецький аграрний фаховий коледж

- Підвищення якості підготовки фахівців відповідно до вимог ринку праці.
- Посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти.
- Поєднання теоретичних знань з практичними навичками безпосередньо на підприємстві. Наказ МОН від 15.10.2019 № 1296.

ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж ДДАЕУ»

- Поліпшення підготовки фахівців для ринку праці, бажання напрацювати модель співпраці з роботодавцями.

ВСП «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»

- Пропозиція про співпрацю від підприємства АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»

**Вознесенський коледж
Миколаївського національного
аграрного університету**

- Впровадження новацій у національну освіту.

**Кам'янський енергетичний
фаховий коледж**

- Поліпшення якості практичного навчання та освітнього процесу загалом.

**Мигійський коледж
Миколаївського національного
аграрного університету**

- Вступники, які вже працюють на підприємствах і бажають отримати відповідну освіту.

**Таращанський технічний та
економіко-правовий фаховий
коледж**

- Набуття здобувачами освіти практичних навичок і компетенцій у виробничих умовах.
- Адаптація здобувачів освіти до виробничих умов.
- Підвищення рівня конкурентоспроможності ЗО на ринку освітніх послуг.

**Мирогощанський аграрний
фаховий коледж**

- Посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти.

**Новобузький коледж
Миколаївського національного
університету**

- Звернення роботодавців.

**Технологіко-економічний коледж
Миколаївського НАУ**

- Підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.
- Модернізація практичної складової освітнього процесу.

Як ви поширюєте інформацію щодо можливості навчання за ДФЗО серед здобувачів освіти, батьків, представників громадськості?

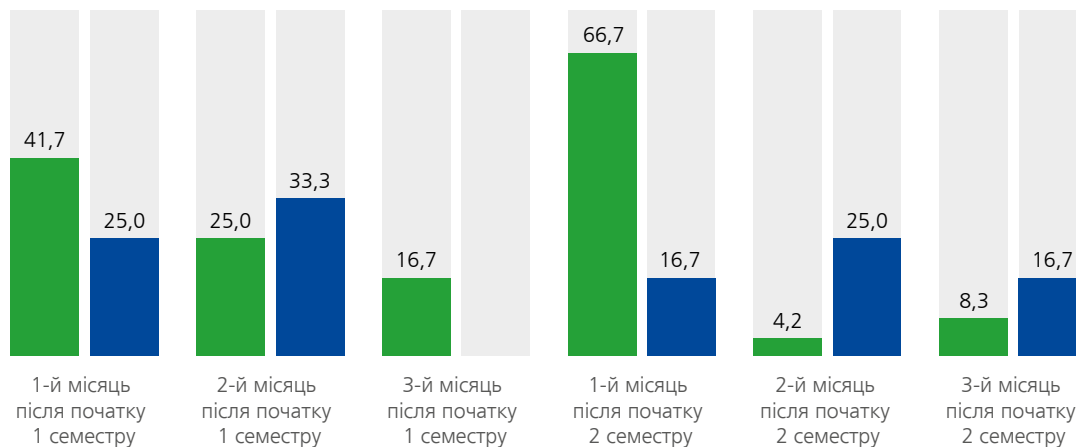
Інформація поширюється в інтернеті: на сайтах ЗО, сторінках ЗО в соціальних мережах, телеграм-каналах тощо. Активну роботу з інформування проведено також офлайн – це, насамперед, робота в групах, розповсюдження буклетів серед потенційних здобувачів освіти на днях відкритих дверей, розміщення інформації на дошках оголошень тощо.

Період, в який здійснене переведення/перехід здобувачів освіти на ДФЗО? (можливі кілька варіантів)

ЗВО зазначили, що найчастіше здобувачі переходять на ДФЗО або протягом першого місяця після початку другого семестру або протягом першого місяця першого семестру. ЗФПО частіше переводять здобувачів на ДФЗО протягом другого місяця першого або другого семестру.

Рисунок 2.4. – Період переведення/переходу здобувачів освіти на ДФЗО, %

ПЕРІОД, В ЯКИЙ ПЕРЕВЕЛИ ЗДОБУВАЧІВ НА ДФЗО/ЗДОБУВАЧІ ПЕРЕЙШЛИ НА ДФЗО

■ ЗВО ■ ЗФПО

Деякі ЗО у 2023 році дали власні відповіді на це запитання, але здебільшого університети констатують факти переходу здобувачів на ДФЗО після проходження ними певного навчання. Це може бути перші 2 курси навчання, або один семестр, або навіть 1 та 2 тижні на початку навчання 1-го та 2-го семестру. Якщо порівнювати з початком пілотного проекту з ДФЗО, то у 2019-2020 н.р. більшість ЗО перевели здобувачів на ДФЗО/перейшли здобувачі на ДФЗО в перший місяць першого семестру – 78% ЗВО та 60% ЗФПО. На другий рік проведення пілоту – 2020-2021 н.р. – 64% ЗВО та 43% ЗФПО перевели здобувачів на ДФЗО у перший місяць першого семестру, у другий та третій місяці першого семестру були також переведення на ДФЗО, але значно менше, ніж в першому місяці. Ми не наводимо даних третього року, оскільки у третій рік проведення пілоту більшість запитань до ЗО стосувалася можливості їх функціонування загалом і реалізації ДФЗО в період повномасштабного вторгнення.

Забезпечити вступ на ДФЗО українське законодавство не дозволяє. Україна не має досвіду вступу здобувачів освіти відразу на перший курс бакалаврату на ДФЗО. Вступ в ЗО визначається Порядком прийому на навчання для здобуття фахової передвищої та вищої освіти, які

щороку розробляють та реєструють у Міністерстві юстиції України. Так, у 2023 році українські абітурієнти стають здобувачами освіти за результатами як вступних випробувань у ЗО, так і участі у конкурсному відборі. Для здобуття фахової передвищої освіти коштом державного або місцевого бюджету вступники складатимуть творчий конкурс (для визначеного переліку спеціальностей) або співбесіду з одного або двох предметів. Для тих, хто планує навчатися коштом фізичних або юридичних осіб, передбачено вступ на підставі розгляду мотиваційних листів. Майбутні молодші бакалаври та бакалаври (магістри медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування) складатимуть творчий конкурс на мистецькі та спортивні спеціальності, національний мультипредметний тест (НМТ) – на всі інші спеціальності.

Вступників до магістратури зараховуватимуть за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ), єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) або фахового іспиту в ЗО для вступу на інші спеціальності.⁸ Порядком не передбачено вступ на дуальну форму здобуття освіти. Причини такої ситуації досить активно дискутуються громадськістю та всіма стейкхолдерами. Серед аргументів щодо незадіяності такої практики в сучасних умовах на перший план виходять побоювання щодо використання як корупційної складової, домовленості з підприємством як однієї з головних умов вступу в ЗВО, що нівелює результати вступних випробувань у ЗО, так і участі у конкурсному відборі.

Ще однією вагомою причиною є вік здобувача освіти на перших курсах навчання. Кодекс законів про працю України. Розділ XIII ПРАЦЯ МОЛОДІ спрямовано на захист прав молоді під час їх трудової діяльності. Крім визначення віку (Стаття 188⁹), з якого допускається прийняття на роботу, а саме не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років, розділ ще містить низку умов, які захищають молодь. Наприклад, перелік робіт, на яких заборонено застосування праці осіб молодше вісімнадцяти років, норми виробітку для молодих працівників, регламентація терміну, до якого не можна звільняти молодь, яку прийняли на перше робоче місце (стаття 197) тощо. Все це ускладнює процес укладання трудового договору з молодю особою на першому курсі. Крім того, роботодавці більш позитивно ставляться до запрошення на навчання за ДФЗО молодої людини, яка вже має певні досягнення в навчанні.

Хто ініціював встановлення двосторонньої співпраці між ЗО та роботодавцем? (множинний вибір)

Ініціаторами двосторонньої співпраці за ДФЗО є як ЗО, так і роботодавці. Здобувачі освіти також почали проявляти високу активність у встановленні співпраці ЗО з роботодавцями.

8 ВСТУП-2023: ПОРЯДКИ ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ В 2023 РОЦІ ЗАРЕЄСТРУВАЛИ В МІН'ЮСТІ. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/vstup-2023-poryadki-prijomu-na-navchannya-dlya-zdobuttya-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti-v-2023-roci-zareyestruvali-v-minyusti>

9 Кодекс законів про працю України. Стаття 188. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років. За згодою одного із батьків або особи, що його замінює, можуть, як виняток, прийматись на роботу особи, які досягли п'ятнадцяти років. Для підготовки молоді до продуктивної праці допускається прийняття на роботу здобувачів освіти закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти, які здобувають у будь-якій формі початкову, базову середню чи профільну середню освіту для виконання легкої роботи, що не завдає шкоди здоров'ю і не порушує процесу навчання, у вільний від навчання час по досягненні ними чотирнадцятирічного віку за згодою одного з батьків або особи, що його замінює.

Рисунок 2.5. – Ініціатива встановлення співпраці за ДФЗО у 2022-2023 н.р.

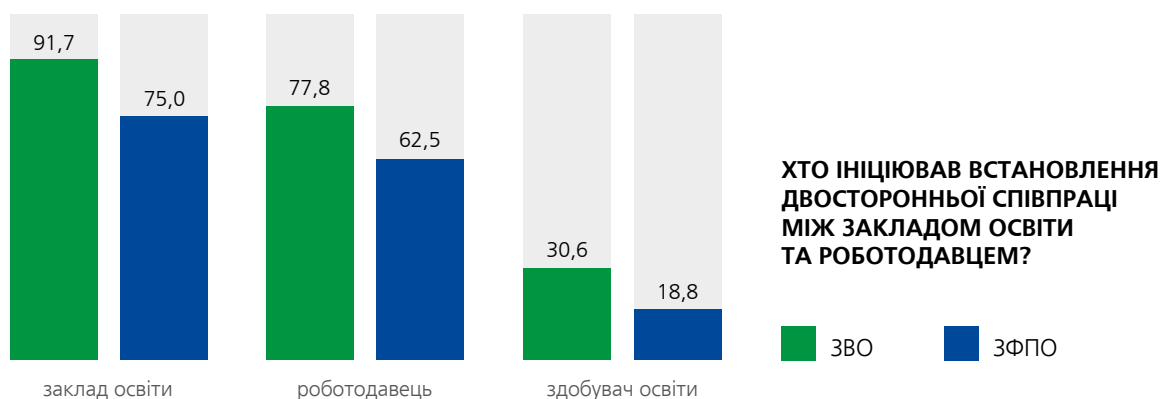
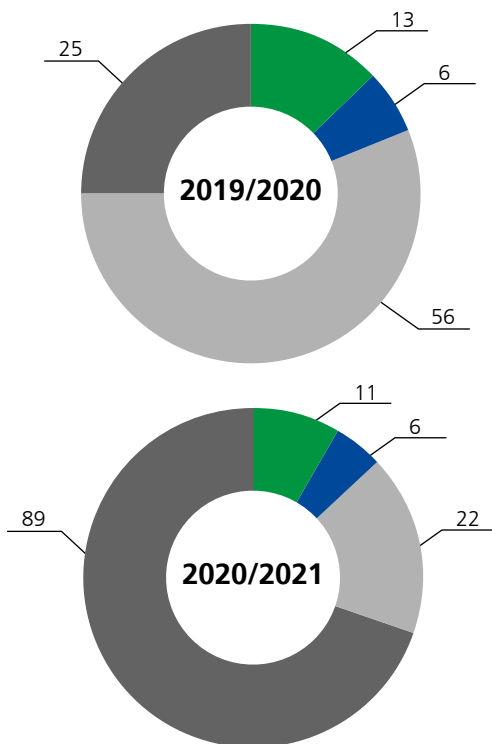

Рисунок 2.6. – Динаміка змін в ініціативі встановлення співпраці за ДФЗО серед ЗВО, %

ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНІ ІНІЦІАТОРІВ ДФЗО ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

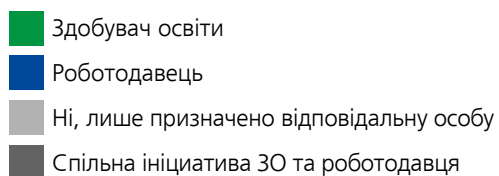
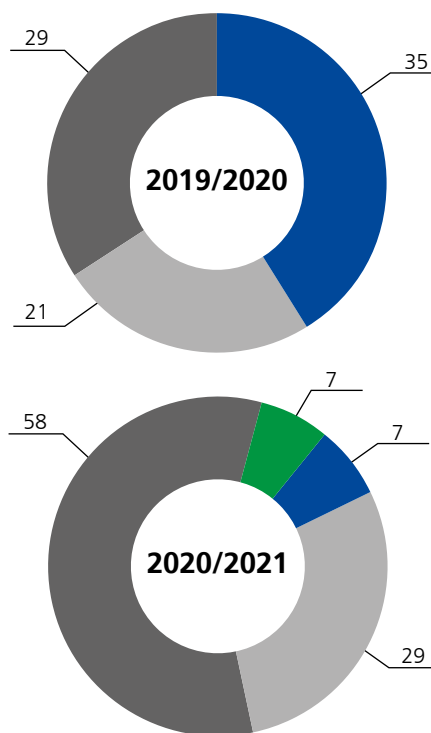
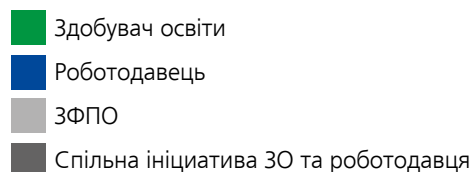

Рисунок 2.7. – Динаміка змін в ініціативі встановлення співпраці за ДФЗО серед ЗФО, %

ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНІ ІНІЦІАТОРІВ ДФЗО ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Водночас, як бачимо з наведених даних, роботодавці за чотири роки проведення пілоту стали значно активніше в пропозиції ДФЗО на підприємстві. Здобувач освіти, як ініціатор

навчання на ДФЗО, з'являється на другому році проведення експерименту. А на четвертому році ми бачимо, що здобувач освіти є активним гравцем щодо впровадження ДФЗО у закладі освіти: майже кожний третій договір щодо ДФЗО у ЗВО був укладений з ініціативи здобувача освіти.

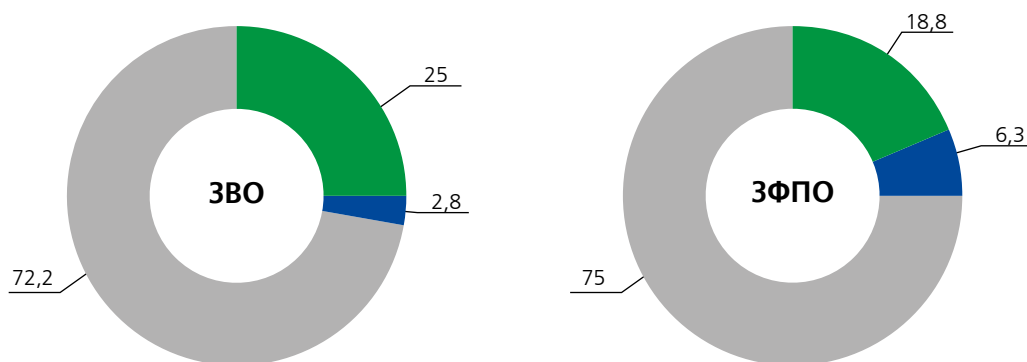

Чи підписано зі здобувачем освіти тристоронній договір (договір про навчання)?

Незважаючи на те, що тристоронній договір згідно із законодавством має рекомендований характер, абсолютна більшість представників ЗО зазначили, що зі здобувачами освіти підписано тристоронні договори. Згідно із ст. 49 Закону України «Про вищу освіту» обов'язковими документами є: двосторонній договір і трудовий договір зі здобувачем освіти. Завданням двостороннього договору є окреслення основних питань щодо організації співпраці ЗО та підприємства, а також допомога ЗО в забезпеченні стажування науково-педагогічного персоналу; надання матеріальної допомоги тощо. Роботодавці у таких договорах часто прописують конкретні вимоги щодо спроможності виконання здобувачами ЗО певних трудових функцій і завдань, що їх розглядають як спосіб убезпечити себе від «невідповідального» здобувача. Трудовий договір – угода між працівником і роботодавцем, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а роботодавець зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін. Трудовим договором можуть встановлюватися умови щодо виконання робіт, які вимагають професійної та/або часткової професійної кваліфікації, а також умови щодо виконання робіт, які не потребують наявності в особи професійної або часткової професійної кваліфікації (стаття 21 КЗпП України).

Детальні права, обов'язки та вимоги до всіх учасників процесу навчання прописують у тристоронніх договорах, які підписують ЗО, роботодавці та здобувачі освіти. Результати пілотного проєкту показують необхідність і доцільність його підписання. Такі договори дають змогу виокремлювати обов'язки та права всіх сторін, врахувати особливості обраної траєкторії навчання, визначити місце ЗО, роботодавця та здобувача освіти саме під кутом зору навчання останнього, отримання ним необхідних теоретичних знань та практичних навичок.

Рисунок 2.8. – Підписання тристороннього договору зі здобувачами освіти, %

ЧИ ПІДПИСАНО ІЗ КОЖНИМ ЗДОБУВАЧЕМ ОСВІТИ ТРИСТОРОННІЙ ДОГОВІР?

■ Ні ■ З деякими ■ Так

Ті ЗО, які не підписували тристороннього договору у 2022 році зі здобувачами освіти, надали відкриті відповіді щодо причин, чому такий договір не підписано. Здебільшого пояснення стосуються факту неможливості проведення запланованої роботи з впровадження ДФЗО або продовження навчання здобувачів освіти за цією формою здобуття освіти через війну.

ЗО про причини неукладання тристоронніх договорів.

**Національний технічний
університет «Дніпровська
політехніка»**

- В умовах воєнного стану використовуються елементи ДФЗО, оскільки запланований старт відповідної форми (лютий 2022) був зміщений. Значна кількість роботодавців зайняла «вичікувальну» позицію, інші – провели набір із запізненням на пів року. Тому було прийнято рішення використовувати елементи ДФЗО з підписанням трудового договору між роботодавцями та здобувачами.

**Херсонський державний
аграрно-економічний
університет**

- Не підписано тристоронні договори у зв'язку із російсько-українською війною, з перших днів підприємства-партнери опинилися під окупацією або пошкоджені від агресії окупанта. Підприємства-партнери, які були релоковані, тимчасово не можуть брати здобувачів вищої освіти на ДФЗО.

**Український державний
університет науки і технологій**

- В умовах спочатку карантинних обмежень, а потім воєнного стану було ускладнено взаємодію з роботодавцями в частині виведення на роботу. Відповідно підписання тристоронніх договорів було призупинено.

**Харківський національний
університет міського
господарства імені
О.М. Бекетова**

- У зв'язку з активними бойовими діями у Харківському регіоні прийнято рішення призупинити дуальну форму навчання.

Дані щодо підписання тристоронніх договорів, зібрані за чотири роки, показують, що в абсолютній більшості такі договори були підписано.

На який термін укладено тристоронній договір?

Більшість ЗВО та ЗФПО зазначила, що тристоронній договір укладають або на рік або до закінчення навчання за певним рівнем освіти, що, ймовірно, зумовлено випадками переходу на ДФЗО на старших курсах та в магістратурі. Варіант «на кілька місяців» вибрали один представник ЗВО та три представники ЗФПО, а варіант «на одне півріччя навчального року» – по одному представникові ЗВО та ЗФПО.

Рисунок 2.9. – Терміни укладання тристороннього договору, ЗВО, %

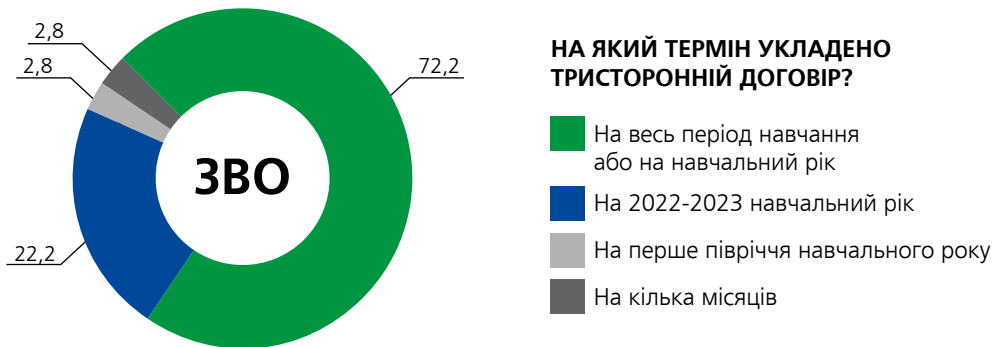
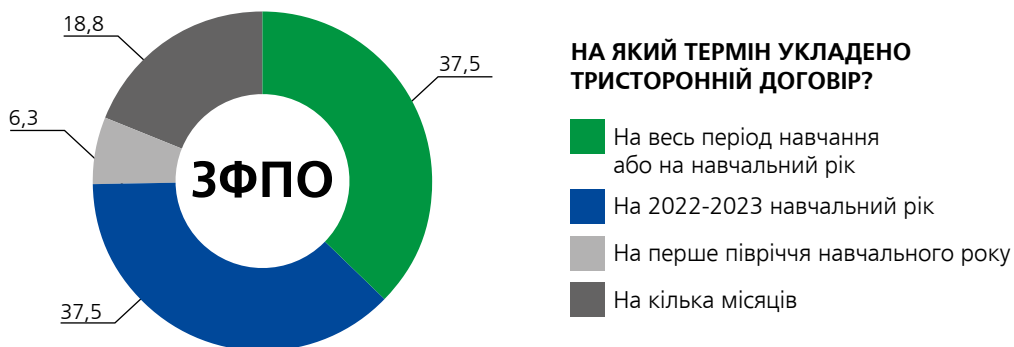

Рисунок 2.10. – Терміни укладання тристороннього договору, ЗФПО, %

В опитуваннях за попередні роки представники ЗО зазначали, що приблизно половину тристоронніх договорів підписано на рік і половину – до закінчення навчання здобувача освіти.

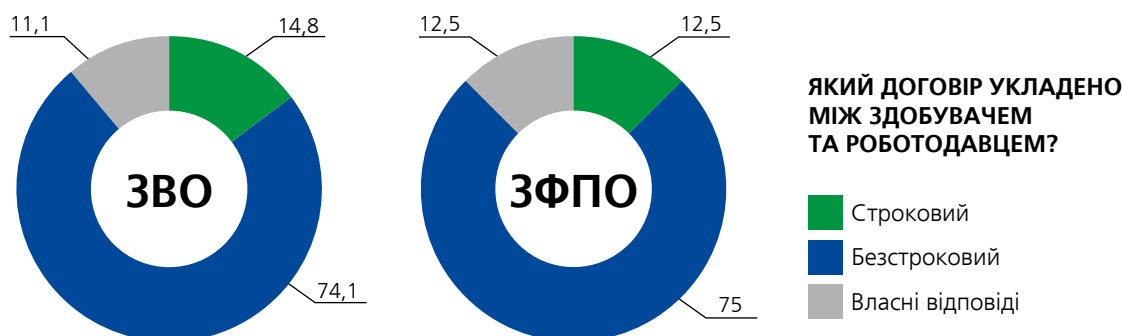

Який договір укладено між здобувачем освіти і роботодавцем?

У більшості ЗВО та ЗФПО укладено строковий трудовий договір між здобувачем освіти та роботодавцем. Строковий трудовий договір укладають у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законодавчими актами. Роботодавець зобов'язаний інформувати працівників, які працюють за строковим трудовим договором, про вакансії, що відповідають їх кваліфікації та передбачають можливість укладення безстрокового трудового договору, а також забезпечити рівні можливості таких працівників для його укладення. Представники ЗО зазначали, що мають і строкові і безстрокові трудові договори, а також цивільно-правові¹⁰.

10 До уваги закладів освіти. Здобувачі, які навчаються за ДФЗО, мають укладати трудовий договір згідно з нормативно-правовими актами. Водночас цивільно-правовий договір не є трудовим договором або його різновидом.

Рисунок 2.11. – Тип договору між здобувачем освіти та роботодавцем, %

У попередні роки у відповідях на це запитання також превалював строковий тип трудового договору між здобувачем освіти та роботодавцем.

Чи є у ЗО критерії відбору партнерів-роботодавців?

Більшість ЗО зазначили, що мають критерії відбору партнерів-роботодавців. Порівняння з попередніми роками показало, що критерії майже не змінюються.

Серед критеріїв відбору підприємств-партнерів ЗО зазначали: відповідність профілю діяльності підприємств напрямом підготовки ЗО; наявність в штатному розписі на підприємстві посад, на яких здобувачі освіти можуть здобути фахові компетенції; достатньо великий розмір підприємства; можливість надання наставника тощо.

ЗО також велику увагу приділяють наявності сучасного обладнання. В умовах війни, коли багато ЗО зазнали руйнувань, наявність сучасного обладнання на підприємствах, навчальних класів, лабораторій та майстерень освітяни розглядають як розв'язання проблеми проведення практичних занять і надання професійних навичок здобувачам освіти. Особливо актуально це для переміщених ЗО, які практично втратили свої приміщення та бази практик. Впровадження ДФЗО частково вирішує цю проблему на цьому етапі.

ЗО також підкреслили вагомість такого чинника, як бажання роботодавця співпрацювати. Це передбачає передусім наявність кадрових ресурсів для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою. Опитування здобувачів освіти показали, що всі вони мали наставників від підприємств, а подекуди декількох наставників залежно від завдань освітнього процесу в певному періоді.

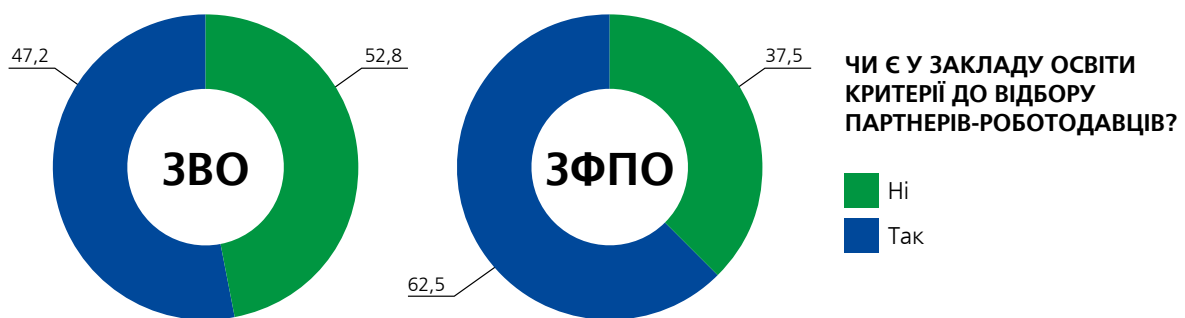
Важливим критерієм було названо наявність в штатному розписі у підприємства-партнера посад, які передбачають фахові компетенції, що надаються в рамках освітньої програми, за якою проводиться підготовка здобувачів освіти в університеті.

Отже, узагальнюючи відповіді ЗО, ми можемо говорити про такі основні критерії:

- Відповідність профілю діяльності підприємства спеціальностям ЗО.
- Наявність сучасного обладнання для реалізації практичної складової освітнього процесу.
- Освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою, мають відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати усі особливості посадових обов'язків.

- Дотримання встановлених законодавством України вимог з охорони праці.
- Наявність кадрових ресурсів для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.
- Наявність відповідних соціально побутових умов у населеному пункті для перебування здобувача фахової передвищої освіти.
- Підприємство повинно мати професії за спеціальностями здобувачів освіти.
- Відповідність вакансій та місць працевлаштування.
- І, що передусім зазначають коледжі, ПІДПРИЄМСТВО МАЄ РЕАЛЬНО ПРАЦЮВАТИ!

Рисунок 2.12. – Наявність критеріїв відбору роботодавців-партнерів у ЗО, %

ЗВО про критерії відбору роботодавців-партнерів

”
Івано-Франківський
національний технічний
університет нафти і газу

- Наявність матеріально-технічної бази та кадрових ресурсів для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.
- Засвоєння здобувачами вищої освіти загальних і професійних, фахових компетентностей зі спеціальності відповідно до освітньої програми, робочих програм навчальних дисциплін, окремих модулів, програм практики.
- Набуття здобувачами вищої освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців. Освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою, мають відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати усі особливості посадових обов'язків.
- Дотримання встановлених законодавством України вимог з охорони праці.

**Запорізький національний
університет**

- Відповідність профілю діяльності підприємства спеціальностям університету.
- Наявність сучасного обладнання для реалізації практичної складової освітнього процесу.
- Зацікавленість підприємства у працевлаштуванні майбутніх випускників.

**Київський національний
університет будівництва і
архітектури**

- Наявність в штатному розписі у підприємства-партнера посад, які передбачають наявність фахових компетенцій, що надаються в рамках освітньої програми, за якою проводиться підготовка здобувачів освіти в університеті.

**Національний технічний
університет «Дніпровська
політехніка»**

- Відповідність вакансій та місць працевлаштування змісту ОПП та спеціальності підготовки здобувачів – профільність, галузевість.
- Прозорість та публічність.
- Наявність угоди про співпрацю за ДФЗО.

**Національний технічний
університет «Харківський
політехнічний інститут»**

Для організації здобуття освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю освітніх програм, які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти, а саме:

- можливість впливати на освітній процес підготовки фахівців з тими знаннями, вміннями та компетенціями, які необхідні у нинішній час;
- можливість відбору кваліфікованих фахівців, які є орієнтованими на діяльність компанії та пристосованими до особливостей і умов конкретної практичної діяльності, особливостей поточних умов ринку праці тощо.

**Національний університет
водного господарства та
природокористування**

Наприкладі спеціальності 201 Агрономія

- Мають достатню матеріально-технічну базу для організації якісної практичної підготовки зі спеціальності 201 Агрономія.
- Мають змогу забезпечити здобувачів вищої освіти за дуальною формою наставниками (кураторами), які мають вищу освіту за спеціальностями, що відповідають згідно з чинним законодавством спеціальності 201 Агрономія.

Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

- Наявність матеріально-технічної бази для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.
- Наявність кадрових ресурсів для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною освітньою програмою.
- Досвід попередньої співпраці.

Національний університет
«Запорізька політехніка»

- Успішне існування на ринку праці запорізького регіону не менше п'яти років.
- Кількість працівників не менше 10 осіб.
- Задовільна іміджева репутація.
- Коефіцієнт працевлаштування.

Національний університет
«Чернігівська політехніка»

- Бажання підприємства співпрацювати.
- Зацікавленість у розвитку молоді.
- Інноваційність підприємства.
- Відповідність спеціальностей і професій.

Поліський національний
університет

Підприємства-партнери мають бути спроможні:

- забезпечити реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та програми практичного навчання на робочому місці;
- забезпечити дотримання правил охорони праці відповідно до вимог законодавства;
- забезпечити здобувача освіти предметами і засобами праці, надавати доступ до практичних матеріалів і виробничих, технологічних процесів, необхідних для виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти і програми практичного навчання на робочому місці.

Херсонський державний
аграрно-економічний
університет

- В організації здобуття освіти за дуальною формою беруть участь роботодавці, які мають достатню матеріально-технічну базу й кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях для здобувачів освіти та діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм.
- Рішення про достатність ресурсів, що є в наявності у роботодавців, приймає Університет.

ЗФПО про критерії відбору роботодавців-партнерів

Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

В організації здобуття освіти за дуальною формою беруть участь роботодавці, які мають:

- Відповідні напрями діяльності.
- Наявне сучасне обладнання.
- Технологічні процеси відповідають змісту освітньо-професійної програми.
- Передусім підприємство має функціонувати.

ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»

- Готовність підприємств-партнерів безоплатно надати необхідні ресурси (житло, технічні, інформаційні та ін).
- Забезпечення безпечних умов праці згідно із законодавством України.
- Готовність на підприємствах стейкхолдерів брати участь у забезпеченні ДФЗО.
- Можливість набуття здобувачами освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програм підготовки фахівців.

Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж

- Підприємство має достатню матеріально-технічну базу, а також кадрові ресурси, діяльність яких відповідає профілю освітньо-професійних програм, дотримання вимог із охорони праці, забезпечення практичного навчання на робочих місцях здобувачів освіти.
- Залучаються суб'єкти господарювання, які мають достатню матеріально-технічну базу, а також кадрові ресурси, діяльність яких відповідає профілю освітньо-професійних програм, можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти, дотримання встановлених законодавством України вимог з охорони праці.
- Підприємства-партнери, які мають достатню матеріально-технічну базу, а також кадрові ресурси, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітньо-професійних програм і можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти, дотримання встановлених законодавством України із охорони праці.

Технологіко-економічний коледж Миколаївського НАУ

- Досвід та репутація.
- Ресурси та інфраструктура.
- Компетентний персонал.
- Можливості для навчання та розвитку.
- Галузь діяльності.
- Менторство та підтримка.
- Умови праці та безпека.

”
Іллінецький аграрний фаховий
коледж

-
- Відповідність напряму роботи підприємства фаху здобувача.
 - Практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти.
 - Засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти загальних та професійних, фахових компетентностей зі спеціальності відповідно до освітньої програми, робочих програм навчальних дисциплін, окремих модулів, програм практики.
 - Набуття здобувачами фахової передвищої освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців. Освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою, мають відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати усі особливості посадових обов'язків.
 - Дотримання встановлених законодавством України вимог з охорони праці.
 - Наявність у портфелі замовлень компанії висококваліфікованих фахівців, які виявили готовність брати участь у забезпечення ДФЗО.
 - Забезпечити здобувачів фахової передвищої освіти предметами і засобами праці, надати доступ до практичних матеріалів, виробничих і технологічних процесів для виконання індивідуального навчального плану здобувачів фахової передвищої освіти і програми практичного навчання на робочому місці.
 - Участь співробітників компанії в розробці індивідуальних навчальних планів, робочих програм практичної підготовки, методичних матеріалів.
 - Наявність відповідних соціально-побутових умов у населеному пункті для перебування здобувача фахової передвищої освіти.
 - Досвід попередньої співпраці.
-

”
ВСП «Верхньодніпровський
фаховий коледж ДДАЕУ»

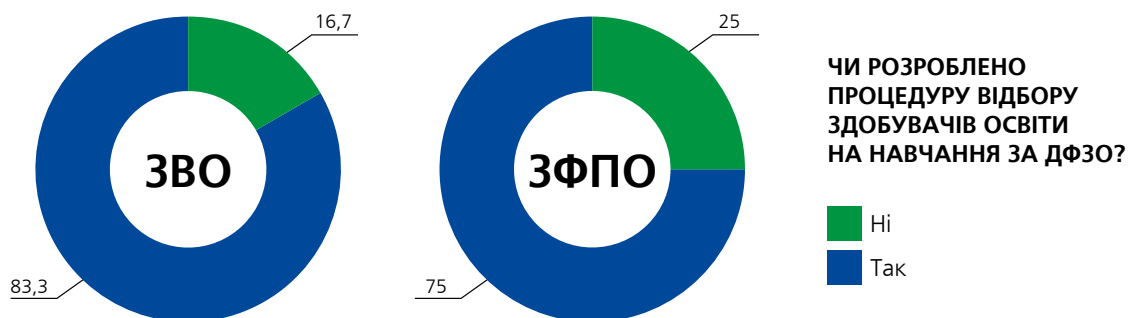
-
- Реальне виробництво.
 - Термін роботи на ринку.
 - Регіональна присутність.
 - Соціальні проєкти.
-

Чи розроблено процедуру відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО?

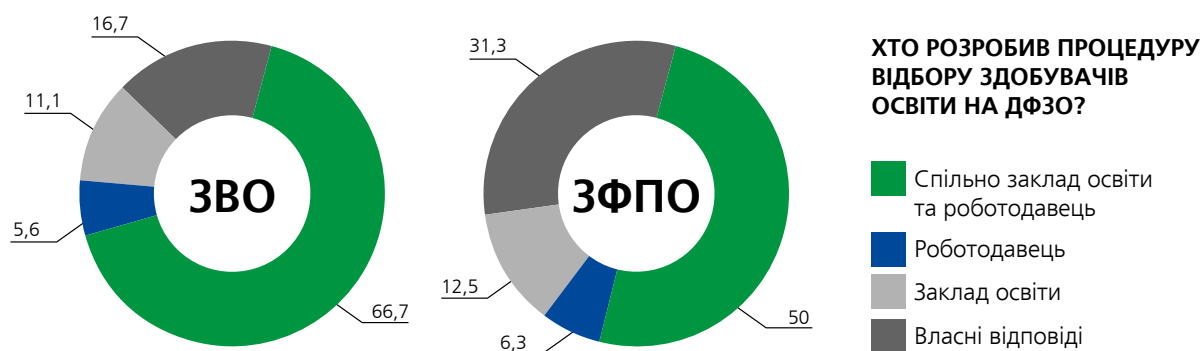
Абсолютна більшість ЗВО та ЗФПО розробили процедуру відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО. Тільки сім ЗВО, де не проводили навчання здобувачів освіти на ДФЗО у 2022-2023 н.р., зазначили, що процедуру відбору здобувачів не розроблено. Серед ЗФПО є чотири, які не розробили таку процедуру.

Рисунок 2.13. – Наявність процедури відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО, %

Серед тих ЗО, які мають процедуру відбору здобувачів на навчання за ДФЗО, дві третини ЗВО та половина ЗФПО розробили її спільно з роботодавцем.

Рисунок 2.14. – Розроблення процедури відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО, %

У перший рік запровадження ДФЗО процедуру відбору здобувачів освіти розробляли переважно ЗО. Таку відповідь надали 50% ЗВО та ЗФПО. Спільно з роботодавцем процедуру відбору розробляло тільки 11% ЗО. На другий рік проведення пілотного проєкту вже 64% ЗВО та 57% ЗФПО зазначили, що процедуру відбору здобувачів на ДФЗО розроблено спільно з роботодавцем.

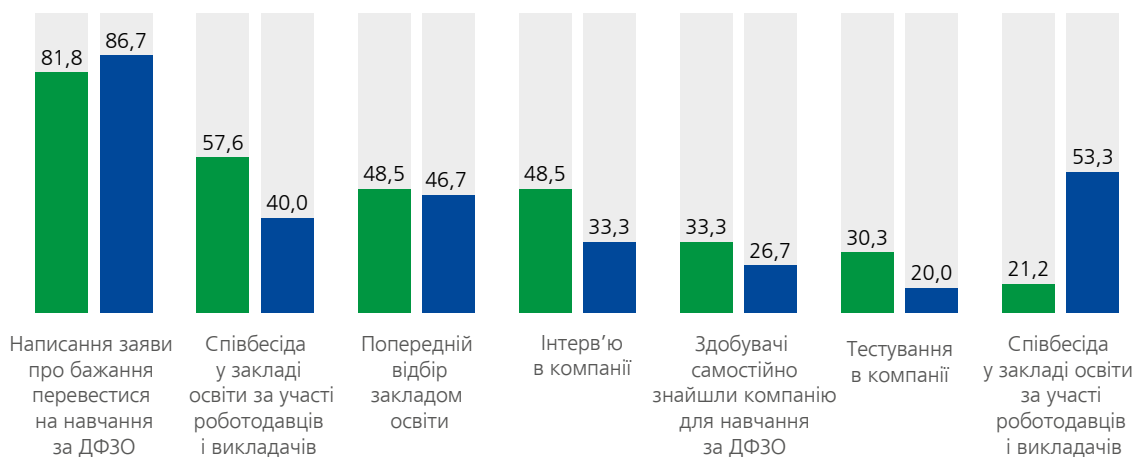

Вкажіть основні складові процедури відбору здобувачів: (множинний вибір)

Відбір здобувачів освіти на ДФЗО містить декілька складових. Серед ЗВО більшість зазначило такі складові: написання заяви про бажання перевестися на навчання за ДФЗО (27 ЗВО); співбесіда у ЗО за участі роботодавців (19 ЗВО); попередній відбір ЗО та інтерв'ю в компанії (по 16 ЗВО). Понад 50% ЗФПО підкреслили такі складові: написання заяви про бажання перевестися на навчання за ДФЗО (13 ЗФПО) та співбесіда у ЗО за участі роботодавців і викладачів (8 ЗФПО). Аналіз відповідей ЗО також показав, що попередній відбір здебільшого відбувається в ЗО у формі співбесіди з роботодавцем. Співбесіду могли проводити спільно роботодавець і викладач або лише роботодавець. Майже половина ЗО (ЗВО та ЗФПО) вказали, що здійснюють попередній відбір здобувачів освіти, тобто рекомендація ЗО відіграє неабияку роль та має значення для роботодавця.

Крім запропонованих, власні відповіді щодо складових процедури відбору здобувачів освіти на ДФЗО надали декілька ЗО, наприклад, мова йшла про те, що відбору передувала презентація компанії та попереднє анкетування здобувачів освіти.

Рисунок 2.15. – Основні складові процедури відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО, %

ВКАЖІТЬ ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ПРОЦЕДУРИ ВІДБОРУ ЗДОБУВАЧІВ: (МНОЖИННИЙ ВИБІР)

■ ЗВО ■ ЗФПО

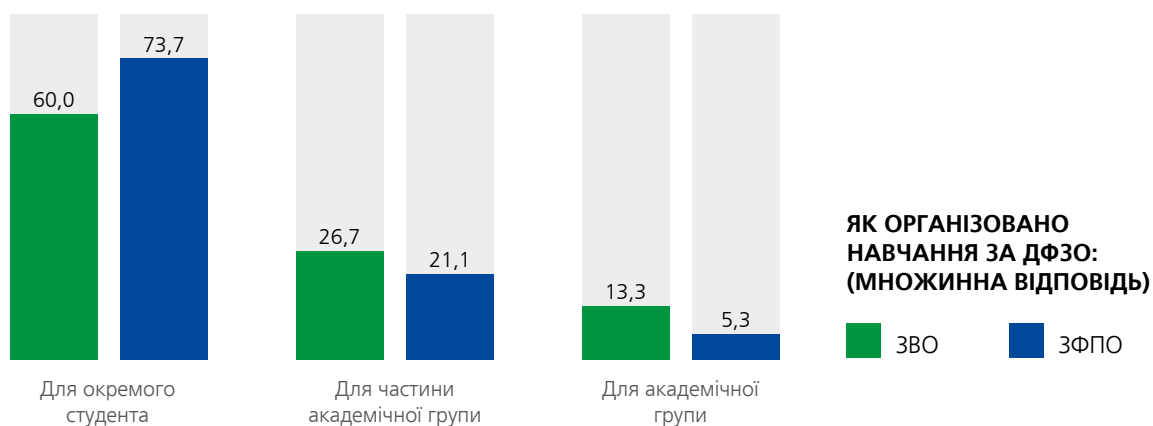
Як організовано навчання за ДФЗО: (множинна відповідь)?

27 ЗВО та 14 ЗФПО зазначили, що навчання на ДФЗО відбувається для окремих здобувачів освіти. Крім окремих здобувачів освіти, організовано навчання для частини академічної групи в 12 ЗВО та в 4 ЗФПО. Для академічної групи організовано навчання на ДФЗО у 6 ЗВО та одному ЗФПО.

Залежно від розміру підприємства, спеціальності та кількості здобувачів освіти у групі, що навчаються за цією спеціальністю, навчання на підприємстві організовано по-різному. У попередні роки проведення пілоту організація навчання за ДФЗО для груп залишалася, швидше, винятком, ніж правилом.

На четвертому році пілотного проєкту переважаючим залишається індивідуальний підхід. Але прослідковується й практика, коли на підприємстві водночас навчається група із 30 в кількості від 3 до 15 здобувачів. Групи організовано здебільшого для технічних спеціальностей зі здобувачів освіти, які навчалися на великих підприємствах. Наприклад, групами навчаються на гірничий справі, інженери літакобудування (ХАІ), водночас дуальна освіта економістів здебільшого має нішевий характер та організується для одного здобувача. Зазвичай, за кожним зі здобувачів освіти закріплено наставника. Хоча є випадки, коли на одному підприємстві водночас навчається декілька здобувачів освіти однієї групи, для них призначено одного наставника. Дослідження показало, що поширеною практикою, за невеликим винятком, є один учень – один наставник. Кожен здобувач освіти в групі має свого наставника. Опитування здобувачів освіти також зафіксували випадки, коли один здобувач має декілька наставників залежно від трудових функцій, які він виконує на цій посаді в цей час. Але це скоріше виняток, ніж правило.

Рисунок 2.16. – Організація навчання на ДФЗО, %

Приклади закріплення наставників за здобувачами освіти, що навчаються на ДФЗО, наведено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9. – Кількість здобувачів відповідно кількості наставників на підприємстві згідно з даними 30

Заклад освіти	Спеціальність	Підприємство-партнер	Кількість здобувачів, що одночасно навчаються на підприємстві	Кількість наставників
Університети ОР «Магістр»				
Криворізький національний університет	184 Гірництво	ПРАТ «ЦГЗК»	14	14
Національний університет «Запорізька політехніка»	132 Матеріалознавство	ПАТ «Мотор Січ»	5	1
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу	185 Нафтогазова інженерія та технології	АТ «Укргазвидобування»	3	3
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	072 Фінанси, банківська справа та страхування	ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНИ»	10	1
Полтавський державний аграрний університет	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	ПП «Агроєкологія»	3	3

Заклад освіти	Спеціальність	Підприємство-партнер	Кількість здобувачів, що одночасно навчаються на підприємстві	Кількість наставників
Університети ОР «Бакалавр»				
Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка	185 Нафтогазова інженерія та технології	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	3	3
Сумський національний аграрний університет	181 Харчові технології	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	3	3
Коледжі ОКР «Молодший спеціаліст/ Фаховий молодший бакалавр»				
Відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «Вінницька птахофабрика»; ПрАТ «Зернопродукт МХП»	13	10
	208 Агроінженерія	ТОВ «Вінницька птахофабрика»; ПрАТ «Зернопродукт МХП»	19	19
Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «Оріль-Лідер»	5	5
Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж ім. О. Майнової НУБіП України»	204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ТОВ «Світанок»	5	1

Чи узгоджували із роботодавцем/цями освітню програму на предмет відповідності професійним стандартам?

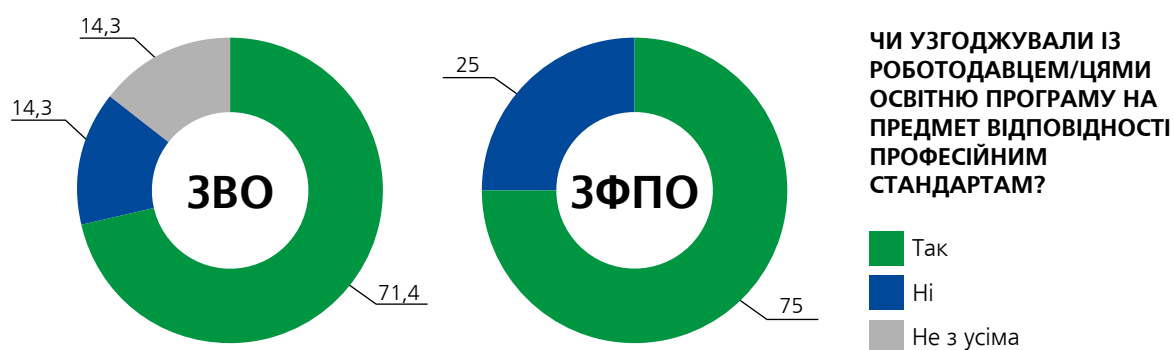
25 ЗВО та 12 ЗФПО узгоджували з роботодавцями освітню програму на предмет відповідності професійним стандартам. В попередні роки абсолютна більшість представників ЗО також зазначила, що узгоджували із роботодавцем освітні програми на предмет відповідності професійним стандартам. Професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентності, що визначаються роботодавцями і слугують основою для формування професійних кваліфікацій¹¹. Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом. Часткова професійна кваліфікація – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.¹²

11 ст. 33-1 Закону України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР;

12 Стаття 4-1. Професія (вид занять), кваліфікація, Реєстр кваліфікацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Сьогодні 79 об'єднань та підприємств зареєстровано Національною Агенцією Кваліфікацій¹³ як розробники професійних стандартів. Вони розробили 734 стандарти станом на 25.08.2023. Наявність професійного стандарту є підставою для оновлення освітніх стандартів і освітніх програм. Отже, погодження освітніх програм з професійними стандартами сприяє опануванню відповідної професії та досягнення програмних результатів навчання, з іншого боку, це нівелює мінус дуальної освіти – навчання на одному підприємстві, яке може не покривати всі кваліфікаційні вимоги до професіонала.

Рисунок 2.17. – Узгодження з роботодавцями програм на предмет відповідності професійним стандартам, %

Зараз роботодавці активно розробляють професійні стандарти. Однак натепер ще не всі професії мають професійні стандарти. Серед причин, чому ЗО не зі всіма роботодавцями узгоджували навчальні програми на предмет відповідності професійним стандартам, передусім, називали його відсутність.

ЗО про узгодженість із роботодавцем/цями освітньої програми на предмет відповідності професійним стандартам

Національний університет «Запорізька політехніка»

«В разі наявності професійного стандарту університет створює умови для здійснення заходів щодо узгодження освітньої програми на предмет відповідності професійним стандартам. На жаль, на цей час багато професій не мають професійних стандартів, тому університет у співпраці з підприємствами намагається врахувати досвід роботодавців у визначенні кваліфікаційних характеристик та впровадженні відповідних освітніх компонентів в освітню програму з подальшим узгодженням її з роботодавцями».

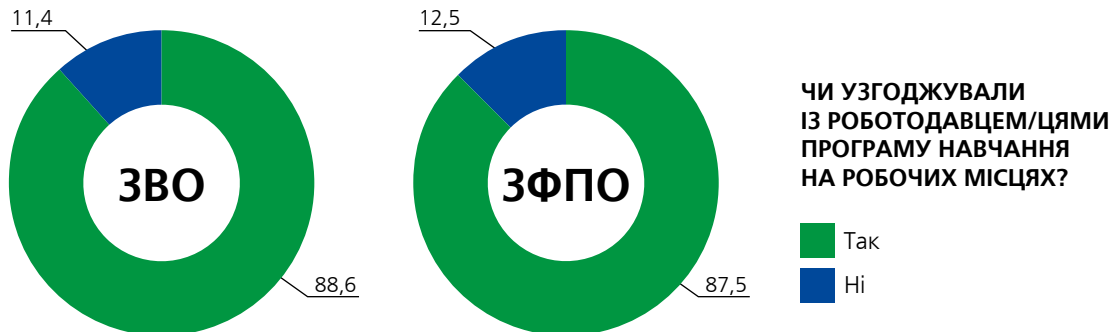
¹³ Національне агентство кваліфікацій – є постійно діючим колегіальним органом, що здійснює визначені Законом України “Про освіту” та іншими актами законодавства функції дії у сфері кваліфікацій. Створення Агентства передбачено Постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2018 року. URL: <http://surl.li/klqfx>

Чи узгоджували із роботодавцем/цями програму навчання на робочих місцях?

31 ЗВО і 14 ЗФПО узгоджували з роботодавцями програму навчання на робочих місцях.

Рисунок 2.18. – Узгодження з роботодавцями програм навчання на робочих місцях, %

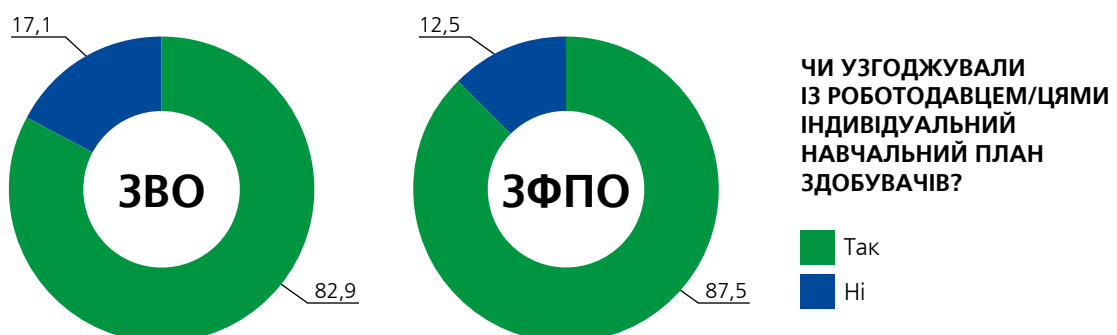
У минулі роки майже 70% представників ЗО відповідали, що узгоджують з роботодавцями програму навчання на робочих місцях. Узгодження програм навчання є стабільним трендом впровадження ДФЗО, адже роботодавець зобов'язаний призначити координатора та наставника дуального навчання, який має відповідну кваліфікацію та спроможний проаналізувати освітню програму і визначити ті програмні результати навчання, які можуть бути опановані або поглиблені впродовж навчання на робочому місці. Саме цей аналіз є основою для формування проекту програми практичного навчання на робочому місці. Погодивши таку програму, роботодавець також підтверджує спроможність своїх фахівців сформувати або поглибити у здобувача необхідні компетентності.¹⁴

Чи узгоджували із роботодавцем/цями індивідуальний навчальний план здобувачів?

Схожі відповіді з попереднім запитанням було отримано і за питанням щодо узгодження з підприємством-партнером індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти. 28 ЗВО та 14 ЗФПО узгоджували індивідуальні плани здобувачів освіти за ДФЗО. Це ЗО, які проводили навчання за ДФЗО в 2022-2023 н.р.

Рисунок 2.19. – Узгодження з роботодавцями індивідуальних навчальних планів здобувачів, %

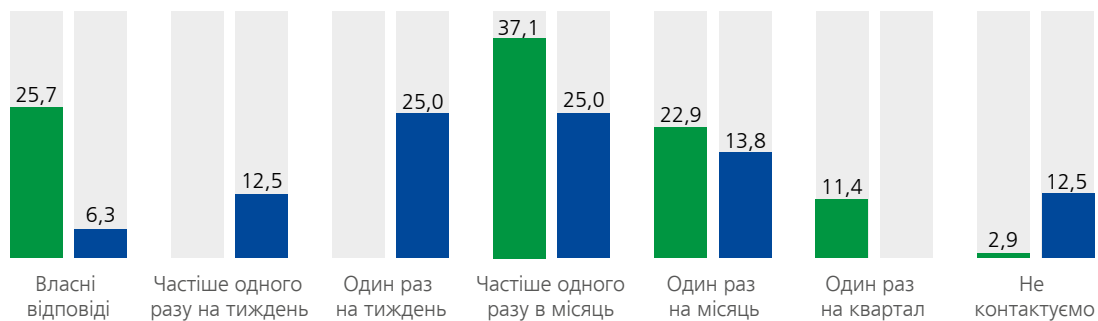
14 Методичні рекомендації щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти / Бугайчук В., Бучинська О., Давліканова О., Ковальчук С., Леу-Севериненко С., Лирик І., Перезовова І., Романов М., Серік М., Чайковська А.; за заг. ред. М. Романова. Київ : ТОВ «Вістка», 2023. 281 с.

З якою періодичністю координатор від ЗО контактує з координатором від підприємства для узгодження стратегічних питань?

Координатори від ЗФПО набагато частіше контактують з координатором від підприємства для узгодження стратегічних питань, ніж координатори від ЗВО. Жодний координатор ЗВО не контактує з координаторами від підприємств раз на тиждень або частіше, натомість шість ЗФПО вибрали ці варіанти відповідей. Більшість ЗВО зазначили, що координатор від ЗО контактує з координатором від підприємства для узгодження стратегічних питань раз на місяць або частіше. Чотири ЗВО зазначили, що координатори контактують для узгодження стратегічних питань раз на квартал.

Рисунок 2.20. – Періодичність контактів між координатором від ЗО з координатором від підприємства для узгодження стратегічних питань, %

З ЯКОЮ ПЕРІОДИЧНІСТЮ КООРДИНАТОР ВІД ЗАКЛАДУ ОСВІТИ КОНТАКТУЄ З КООРДИНАТОРОМ ВІД ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ УЗГОДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПИТАНЬ? %

■ ЗВО ■ ЗФПО

Дев'ять ЗВО та один ЗФПО відмітили, що періодичність контактів між координатором від ЗО із координатором від підприємства для узгодження стратегічних питань залежить від потреби.

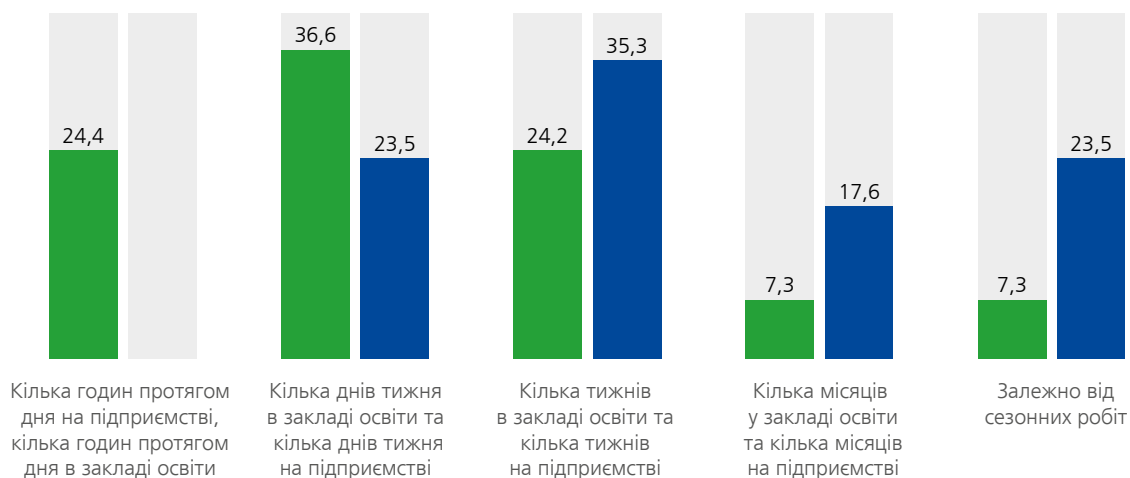

Як побудовано графік освітнього процесу (час перебування в ЗО та на робочому місці)? (множинна відповідь)

Згідно з нормативною базою для організації здобуття освіти за дуальною формою можуть бути використані різні моделі відповідно до спеціальності (освітньо-професійної програми), як-от інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня в університеті, інша частина тижня – на робочому місці); блочна модель: навчання в ЗО та на робочому місці за блоками (два тижні, місяць, семестр); часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається шляхом навчання у навчальних центрах. Більшість ЗВО та ЗФПО будують графіки освітнього процесу як кілька днів тижня в ЗО та кілька днів тижня на підприємстві або ж кілька тижнів у ЗО та кілька тижнів на підприємстві.

Графік освітнього процесу по кілька місяців у ЗО та кілька місяців на підприємстві вибрали три ЗВО та три ЗФПО. Залежно від сезонних робіт графік освітнього процесу будують три ЗВО та чотири ЗФПО. Респонденти відмічали, що побудова графіка освітнього процесу може бути різною в одному і тому самому ЗО і залежить переважно від спеціальності та умов підприємства, зокрема його місцезнаходження.

Рисунок 2.21. – Графік освітнього процесу (час перебування в ЗО та на робочому місці), %

ЯК ПОБУДОВАНО ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ТА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ)? (МНОЖИННА ВІДПОВІДЬ) %

■ ЗВО ■ ЗФПО

У перші три роки пілоту представники ЗО також зазначали, що для навчання на ДФЗО є дві переважні форми: кілька тижнів у ЗО/кілька тижнів на підприємстві або кілька днів тижня в ЗО/кілька днів тижня на підприємстві.

Чим відрізняється організація навчання за окремою спеціальністю на ДФЗО від організації звичайної виробничої практики на денній формі у вашому ЗО?

Метою цього питання було виявити мотиви ЗО впроваджувати ДФЗО, адже вона вимагає від них докладання неабияких зусиль. Попри те, що протягом проведення експерименту було проведено багато заходів для інформування ЗО щодо особливостей такої форми здобуття освіти, як дуальна, деякі ЗО все ще не бачать різниці між практикою та ДФЗО. Дослідники вдячні ЗО, адже вони надали ґрунтовні та важливі відповіді для подальшого розвитку інформаційної кампанії та розвитку ДФЗО.

Узагальнюючи відповіді ЗО, ми можемо говорити про такі основні переваги ДФЗО:

- Активна участь роботодавців, вплив роботодавців на зміст освітніх програм.
- Час навчання за ДФЗО значно більше, ніж час проходження виробничої практики на денній формі навчання за цією самою спеціальністю.
- Офіційне цільове працевлаштування здобувача освіти на певні посади, які відповідають завданню набуття програмних результатів навчання.

ЗВО про переваги ДФЗО та її відмінності від практики:

Національний університет
«Запорізька політехніка»

- Значно більше часу здобувачі освіти проводять на виробництві порівняно із проходженням виробничої практики на денній формі навчання за цією самою спеціальністю. Тому здобувач освіти отримує більше необхідних навичок на виробництві, більш детально вивчає принципи роботи обладнання та краще опановує професійні компетентності, що підвищує його конкурентоспроможність на ринку праці. Для університету організація навчання за ДФЗО надає можливість розширити профорієнтаційну роботу та налагодити більш плідну взаємодію зі стейкхолдерами.

Національний технічний
університет «Харківський
політехнічний інститут»

- ДФЗО надає гармонійне поєднання практичних навичок, які здобувачі засвоюють на підприємстві, з теоретичними знаннями, отриманими в ЗВО. При цьому ці два процеси виконуються одночасно і паралельно і доповнюють один одного.
- Здобувачі освіти мають за собою робоче місце, а отже, розуміють свої кар'єрні можливості і можуть «зростати» ще будучи студентами.

Київський національний
університет імені Вадима
Гетьмана

- Організація навчання за окремою спеціальністю на ДФЗО передбачає можливість паралельного вивчення всіх компонентів освітньої програми, а практика стосується лише одного освітнього компонента.

Івано-Франківський
національний технічний
університет нафти і газу

ДФЗО – навчання на робочому місці передбачає:

- Виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору.
- Отримання грошової винагороди.
- Можливість виконувати роботи на основі реальних даних і реальних кейсів.
- Можливість працювати на реальному сучасному обладнанні, опановувати сучасні технології виробничих процесів.

Кременчуцький національний
університет імені Михайла
Остроградського

- Студент набуває досвіду безпосередньо як працівник, а не практикант-спостерігач, інший рівень відповідальності, можливості комунікації з іншими підрозділами підприємства.

Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

Варто відмітити такі відмінності або переваги ДФЗО:

- Студенти не тільки отримують теоретичні знання, але і здійснюють практичну діяльність в реальних умовах робочого середовища, що дає змогу їм отримати практичний досвід та підвищити свою кваліфікацію в розрізі конкретних навчальних компонентів.
- Студенти проводять значну кількість часу на підприємстві протягом декількох місяців/років, що дає змогу їм глибше вивчити свою спеціальність та отримати більше практичного досвіду.
- Роботодавці активно беруть участь у процесі навчання, надаючи здобувачам освіти практичні завдання та консультуючи їх. Це дає змогу їм набувати досвіду від експертів зі своєї галузі та ознайомитися з вимогами роботодавців на практиці.
- Здобувачі освіти на ДФЗО мають змогу взаємодіяти з колегами та вчитися у них, що сприяє розвитку комунікаційних і професійних навичок.

Київський національний
університет імені Тараса
Шевченка

-
- Студенти офіційно працевлаштовані у компанії-партнері упродовж всього періоду навчання.
 - Студенти здобувають навички та практичні знання протягом всього часу навчання на робочому місці, а не тільки у період, визначений планом для проходження практичної підготовки.

Національний університет
водного господарства та
природокористування

-
- Здобувач освіти набуває професійних компетенцій під час навчання за ДФЗО, виконуючи обов'язки на посаді, – розширює свої професійні результати навчання.

Полтавський державний
аграрний університет

-
- Рівнем залучення підприємства до освітнього процесу, його відповідальності за підготовку здобувача освіти.
 - Розширений перелік освітніх компонентів, які опановує студент на робочому місці в умовах підприємства.

Уманський національний
університет садівництва

-
- ДФЗО дає змогу здобувачам поєднувати навчання на стаціонарі з навчанням в умовах виробництва з урахуванням конкретних запитів підприємств-роботодавців. Здобувач, навчаючись за дуальною формою, має широку можливість вибору власної освітньої траєкторії, а також найкращі умови для старту кар'єри та свого професійного розвитку.
-

Сумський національний аграрний університет

- Тривалістю термінів набуття здобувачем освіти практичних навичок в умовах виробництва.
- ДФЗО передбачає підписання тристоронньої угоди, обов'язкове працевлаштування здобувача освіти за спеціальністю та гарантії грошової винагороди здобувача (у межах чинного законодавства).
- ДФЗО передбачає обов'язкову наявність наставника від виробництва, що затверджується документально.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

- На виробничій практиці передбачені кредити, які усі здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані засвоїти у відповідному навчальному році, а за ДФЗО на денній формі частину кредитів, отриманих за результатами практичного навчання на підприємстві, перезараховують замість кредитів, які інші здобувачі освіти цього курсу і спеціальності засвоїли під час теоретичних аудиторних занять.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

- Здобувачі освіти за ДФЗО офіційно працевлаштовані та отримують заробітну плату за виконану роботу; навчальне навантаження розподілено між ЗО та підприємством.

Одеський державний аграрний університет

- Дуальна освіта – це гармонійне поєднання теоретичних знань аудиторного навчання та практичних з підприємства під керівництвом наставника та куратора університету. Виробнича практика – це виключно набуття практичного досвіду на підприємстві у стислі терміни.

Український державний університет залізничного транспорту

- Під час проходження практики здобувач освіти вже пройшов теоретичне навчання, а за дуальної форми цей процес йде паралельно.

ЗФО про переваги дуальної форми здобуття освіти та її відмінності від практики

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

- Для організації навчання за ДФЗО потрібно оформлення більшої кількості документації, окрема робота з кожним здобувачем освіти, їх батьками, координація взаємодії всіх викладачів спеціальних дисциплін, координаторів, наставників тощо.

Іллінецький аграрний фаховий коледж

- Виробнича практика – для всієї групи здобувачів освіти в певний період, передбачена навчальним планом.
- Підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, набуття здобувачами освіти компетентностей відповідно до реальних вимог ринку праці.
- Використання сучасної матеріально-технічної бази підприємства.

Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

- Поєднання теоретичних занять у ЗО з роботою на виробництві.

Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»

- На дуальній формі навчання здобувачі освіти перебувають протягом навчального року, чергуючи навчання в коледжі і навчання на підприємстві для вдосконалення практичної складової освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки.
- На проведення виробничих практик відводиться майже 20% навчального плану, де здобувачі освіти поглиблюють теоретичні знання, отримані в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, а також збір фактичного матеріалу для виконання курсових і дипломних проєктів.

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

- Для організації навчання за ДФЗО потрібно оформлення більшої кількості документації, окрема робота з кожним здобувачем освіти, їх батьками, координація взаємодії всіх викладачів спеціальних дисциплін, координаторів, наставників тощо.

ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»

- Учасник ДФЗО повністю занурюється у виробничий процес, несе повну відповідальність за якість виконання робіт та покладених завдань на рівні з іншими працівниками підприємства.

ВСП «Ладижинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»

- За ДФЗО здобувач освіти допускається до вивчення всіх технологічних процесів, отримує заробітну плату.

ВСП «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»

- Здобувач отримує винагороду за свою працю та практичні навички, а також поєднує навчання з виробництвом.

Кам'янський енергетичний фаховий коледж

- Здобувачі освіти за ДФЗО офіційно працевлаштовані і отримують заробітну плату згідно із законодавством.

Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету

- Здобувач освіти працює та отримує теоретичні знання.

Мирогощанський аграрний фаховий коледж

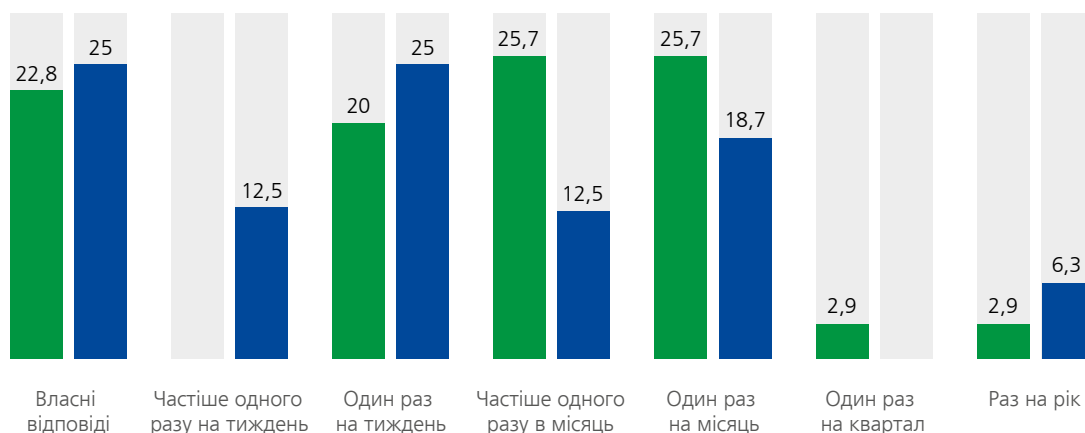
- Індивідуальний підхід до здобувача, який навчається за ДФЗО.
- Отримання заробітної плати, здобуття досвіду роботи.

З якою періодичністю куратор від ЗО контактує з наставником від підприємства для узгодження поточних питань?

Майже кожний другий ЗВО та ЗФПО відмітили, що куратори контактують з наставниками раз на місяць або частіше. Аналіз відкритих відповідей показав, що ЗО часто не складають графіків контактування, а контактують «за потреби, для вирішення поточних питань». Такі відповіді надали чверть ЗВО та ЗФПО. Водночас майже чверть ЗО контактують раз на тиждень, раз на місяць або частіше. Лише невелика частина ЗО відповіла, що контактує раз на рік.

Рисунок 2.22. – Періодичність контактів куратора від ЗО з наставником від підприємства, %

З ЯКОЮ ПЕРІОДИЧНІСТЮ КУРАТОР ВІД ЗАКЛАДУ ОСВІТИ КОНТАКТУЄ З НАСТАВНИКОМ ВІД ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ УЗГОДЖЕННЯ ПОТОЧНИХ ПИТАНЬ?

ЗВО ЗФПО

У перші три роки проведення пілоту більшість представників ЗО вказували, що куратори від ЗО контактують з наставниками від підприємства за необхідності.

ЗФПО про періодичність контактування з наставниками:

**Київський національний
університет імені Тараса
Шевченка**

За потреби, але комунікація активна, систематична;
в середньому один раз на два тижні.

**Херсонський державний
аграрно-економічний
університет**

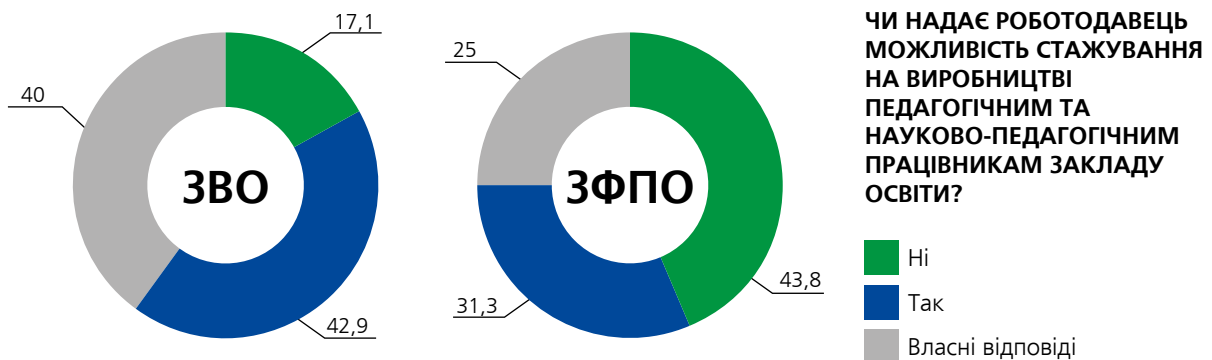
Після початку дуального навчання за освітньою програмою університет забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та розв'язання поточних проблем, що можуть виникати. Для цього проводяться періодичні зустрічі, робочі наради з усіма сторонами та забезпечується зворотний зв'язок через відповідальну особу від кожної сторони або здобувача освіти.

Чи надає роботодавець змогу стажування на виробництві педагогічним і науково-педагогічним працівникам ЗО?

15 ЗВО та 5 ЗФПО зазначили, що роботодавець надає змогу стажування на виробництві педагогічним і науково-педагогічним працівникам ЗО. Шість ЗВО та сім ЗФПО зазначили, що такої змоги в них немає. Інші ЗО надали власні відповіді. Якщо врахувати власні відповіді, то ми бачимо, що кількість ЗО, які скористалися змогою стажування викладачів на підприємстві, майже дорівнює тим, які цю змогу не використали.

Рисунок 2.23. – Можливість стажування на виробництві педагогічним і науково-педагогічним працівникам ЗО, %

У відкритих відповідях на це запитання більшість ЗО зазначали, що змога проходження стажування є, але ЗО не зверталися до підприємств з таким питанням. Часто ЗО розглядають необхідність стажування лише в контексті проходження акредитації освітніх програм

та виконання всіх формальних вимог, зокрема й до стажування. Разом з тим стажування є одним із видів підвищення кваліфікації, яке дає змогу викладачу наблизити зміст своїх занять до сучасних реалій виробництва. Воно може відбуватися в ЗО, установах, організаціях і на підприємствах. Результати підвищення кваліфікації враховують під час проведення атестації педагогічних працівників закладів вищої та післядипломної освіти, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками таких закладів. Метою стажування є оволодіння новими методами й технологіями професійної діяльності, підвищення рівня практичних і теоретичних знань, також для вивчення передового досвіду та набуття організаторських навичок. Ці вимоги до підготовки педагогів визначено ст.59 Закону України «Про освіту», ст.60 Закону України «Про вищу освіту» та постановою КМУ «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 року № 800 з урахуванням змін, внесених постановою КМУ від 27 грудня 2019 року № 1133. Водночас дослідники сподіваються, що викладачі досить активно використовують змогу отримання сучасної інформації від підприємств-партнерів, удосконалити свої уміння і навички, особливо якщо вони тісно співпрацюють в рамках ДФЗО. Участь у стажуванні має особливе значення для викладачів профільних дисциплін ЗО. Їх мають опановувати завдяки тісному зв'язку між теоретичними знаннями та практичними навичками: набуті знання пов'язані з практичним застосуванням.

Ті ЗО, викладачі яких проходили стажування на підприємстві-партнері, зазначили кількість викладачів та тематику стажування.

Кілька прикладів тем стажування викладачів на підприємствах

ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»

Чотири викладачі пройшли стажування за напрямами: Ознайомлення з технологічними процесами виробництва та їх засобами електрифікації та автоматизації; Технологія переробки та зберігання продукції птахівництва.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ДТЕК Київські електромережі – стажування з НПП ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження: ПрАТ МХП 2 НПП економічного ф-ту, 2 НПП ф-ту тваринництва та водних біоресурсів.

Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»

Два викладачі. Тема: «Вивчення принципу роботи обладнання поліграфічного спрямування».

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

14 викладачів пройшли курс «Фінанси для нефінансових менеджерів» від провідного консультанта Академії бізнесу ЕУ Олени ЛЮБЯЩЕВОЇ (загальний обсяг – 1 кредит ЄКТС). За результатами отримали сертифікат.

Національний університет
водного господарства та
природокористування

Два викладача: Особливості ведення органічної виробництва в умовах Рівненської області; Розробка та удосконалення технологій вирощування, зберігання с/г культур.

Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

Чотири НПП проходили стажування за тематикою: Поширо-скероване буріння.

Запорізький національний
університет

За період провадження пілотного проєкту 2019-2021 рр. стажування пройшли 7 викладачів. Тематика: Металургія чорних металів, Обробка металів тиском, Захист навколишнього середовища.

Сумський національний
аграрний університет

14 Викладачів (у т.ч. викладачі коледжів). Стажування на базі ГП «Глобіно». «Сучасні системи управління підприємством АПК, новітні технології вирощування свиней та великої рогатої худоби, виклики бізнесу у підготовці кадрового потенціалу для господарств.

Мигійський коледж
Миколаївського національного
аграрного університету

Два викладачі пройшли стажування за напрямками: Технологія виготовлення згущеного молока, Технологія виготовлення сирів.

Технологіко-економічний коледж
Миколаївського НАУ

Сучасні інноваційні підходи до виробництва, переробки та обліку сільськогосподарської продукції – 9 викладачів.

Як проводять поточний та підсумковий контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача?

26 ЗВО та 12 ЗФПО зазначили, що поточний та підсумковий контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача здійснюється згідно з положеннями про оцінювання освітньої діяльності, які є в кожному ЗО. Критерії оцінювання розробляє кожен ЗО на основі нормативних документів та враховуючи особливості дисциплін, способу організації освітнього процесу, структури освітньої програми тощо. Вимогою до критеріїв оцінювання є їх аргументованість та зрозумілість для всіх учасників освітнього процесу. Зрозумілість забезпечується зокрема прозорістю організації процесу оцінювання. Отже, значення слова «оцінювання» не обмежується виставленням оцінки. Це послідовна змістовна взаємодія між здобувачем освіти та педагогом щодо навчальних досягнень здобувача на підставі всім зрозумілих цілей і критеріїв.

Згідно з даними дослідження, до оцінювання здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО, активно залучають представників підприємств-партнерів. Однак, як ми бачимо з відповідей, роботодавців по-різному залучають до процесу оцінювання. 18 ЗВО не залучають роботодавців до процесу оцінювання. 20 ЗО залучають роботодавців для оцінювання з різною часткою впливу залучення до процесу оцінювання: від оцінки, яку верифікує викладач ЗО, до запрошення представника підприємства-партнера бути головою екзаменаційної комісії. В будь-якому випадку, нагадаємо, що за якість освіти здобувача насамкінець відповідає ЗО, незалежно від форми здобуття освіти здобувачем.

ЗО щодо поточного та підсумкового контролю за виконанням індивідуального навчального плану здобувача

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Куратор (науково-педагогічний працівник), який відповідає за організацію навчання за дуальною формою здобуття освіти за конкретною освітньою програмою, визначається гарантом програми та деканом факультету (директором інституту), входить до групи забезпечення відповідної спеціальності, затверджені наказом ректора. Куратор здійснює облік виконання здобувачем освіти обсягу освітньої програми, програми навчання за дуальною формою та відображає її в індивідуальному навчальному плані (години роботи визначаються організаційною та методичною роботою). Викладач конкретної навчальної дисципліни верифікує оцінку, одержану студентом на робочому місці від наставника.

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Заходи семестрового контролю (передбачені індивідуальним навчальним планом здобувача освіти) відбуваються в університеті відповідно до графіку навчального процесу. Оцінювання практичного опанування у суб'єкта господарювання має бути невід'ємною складовою семестрової оцінки вивчення освітньої компоненти.

Запорізький національний університет

Поточний контроль – викладачем навчальної дисципліни за погодженням з куратором і наставником, підсумковий – захист звіту здобувачем на профільній кафедрі у присутності куратора та наставника.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Поточний контроль на підприємстві проводять шляхом усного опитування. В ЗО – поточний контроль: усне опитування, захист практичних і лабораторних робіт; підсумковий контроль – усний і письмовий колоквиум, тестування, захист курсових робіт і проєктів.

**Криворізький національний
університет**

Щосеместрово, оцінку виставляє куратор від виробництва, а потім – завідувач кафедри.

**Національний технічний
університет «Харківський
політехнічний інститут»**

Контроль за виконанням індивідуального плану проводять викладачі від ЗВО та наставники від ЗО.

**Львівський національний
університет
природокористування**

Для освітніх компонент, підсумковий контроль для яких передбачено у формі заліку, поточний контроль проводять протягом семестру в міру освоєння освітньої компоненти, а поточний контроль виводиться автоматично як сума отриманих протягом семестру балів. Для освітніх компонент, підсумковий контроль для яких передбачено у формі іспиту, поточний контроль проводять протягом семестру в міру освоєння освітньої компоненти, а підсумковий – у формі іспиту у межах ЗВО. Комунікація між викладачем та ЗВО у обох випадках забезпечується шляхом використання внутрішнього навчального середовища ЛНУП в системі Moodle, електронної пошти тощо.

**Національний університет
водного господарства та
природокористування**

Підсумковий контроль – модулі з навчальних дисциплін; звіт з ДФЗО наприкінці семестру згідно з отриманим завданням.

**Національний університет
«Запорізька політехніка»**

Поточний та підсумковий контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача проводять відповідно до графіка освітнього процесу. Всі контрольні заходи проводять дистанційно в системі Moodle.

**Національний університет
«Одеська політехніка»**

Підсумковий контроль здійснювали у ЗО з урахуванням відгуків кураторів підприємства.

**Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»**

Написання звіту відповідно до індивідуального плану, проходження тестів на платформі дистанційного навчання Moodle.

Поліський національний
університет

Перевірка куратором оцінок та активності у деканаті та в системі Moodle.

Сумський національний
аграрний університет

Поточний контроль – дистанційно за допомогою системи Moodle; Підсумковий контроль – під час семестрових заліків та екзаменів (онлайн з використанням платформи Zoom та офлайн-режимах).

Полтавський державний
аграрний університет

Поточний контроль здійснюється за результатами виконання завдань з навчальних дисциплін, що введені до програми практичного навчання на робочому місці. Проводиться поточне та підсумкове опитування. Враховують результати оцінки наставником від підприємства рівня опанування студентом програми практичного навчання на робочому місці.

Східноукраїнський
національний університет імені
Володимира Даля

Поточний контроль проводить підприємство (за дисциплінами на підприємстві), підсумковий контроль проводить ЗО.

Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

Так само, як і для інших здобувачів вищої освіти денної форми на Освітньому порталі (поточний) та в університеті під час тижнів проведення підсумкових модульних контролів двічі на семестр та під час заліково-екзаменаційної сесії.

Тернопільський національний
технічний університет імені
Івана Пулюя

Оцінювання освітніх компонент здійснюється в університеті з урахуванням висновка підприємства про результати навчання здобувача за ДФЗО.

Український державний
університет залізничного
транспорту

Разом з академічною групою.

Український державний
університет науки і технологій

Шляхом складання контрольних строків/сесії.

Уманський національний
університет садівництва

Шляхом комунікації координатора та куратора ДФЗО від ЗВО з наставниками від підприємства.

Харківський національний
університет міського
господарства імені О.М. Бекетова

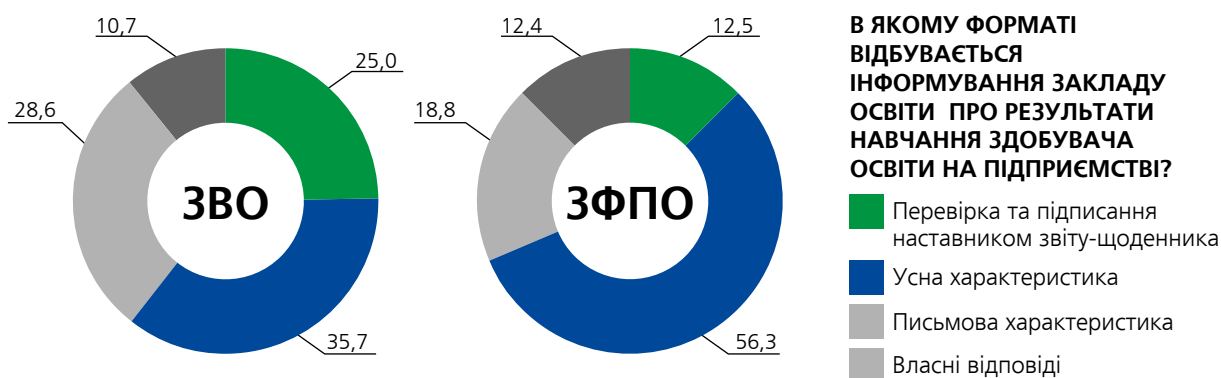
У зв'язку з активними бойовими діями у Харківському регіоні прийнято рішення призупинити дуальну форму навчання.

В якому форматі відбувається інформування ЗО про результати навчання здобувача освіти на підприємстві?

Десять ЗВО та дев'ять ЗФПО зазначили, що інформування ЗО про результати навчання здобувача освіти на підприємстві відбувається в усній формі. Письмову характеристику від підприємств-партнерів отримують вісім ЗВО та два ЗФПО. Сім ЗВО та два ЗФПО зазначили, що наставники перевіряють та підписують щоденники здобувачів освіти.

Рисунок 2.24. – Формат інформування ЗО про результати навчання здобувача освіти на підприємстві, %

Представники ЗО також надали власні відповіді на це запитання:

- Запорізький національний університет: «У форматі онлайн-комунікацій наставника від підприємства та куратора від ЗО»;
- Київський національний університет будівництва і архітектури: «Надання наставниками відгуків за результатами навчання, практики та виконання кваліфікаційної роботи»;
- Національний університет біоресурсів і природокористування України: «Наставник від підприємства присутній на прилюдному захисті звітів з ДФЗО та надає характеристику здобувачу освіти»;
- Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля: «Для здобувачів ДФЗО проводиться атестація наприкінці семестрів за присутності викладачів, координаторів, кураторів і наставників підприємств-партнерів»;
- Український державний університет науки і технологій: «Інформування ЗВО про результати навчання здобувача на підприємстві здійснюється шляхом комунікації в усній формі»;

- Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова: «Облік результатів виконання навчального плану (отримання залікових кредитів) здійснюється відповідно до чинних нормативних актів. Основні документи: індивідуальний навчальний план, щоденник-звіт проходження практичної підготовки за дуальною формою здобуття вищої освіти, результати поточного та підсумкового контролю»;
- ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж ДДАЕУ»: «Участь в комісії із захисту звітів-щоденників».

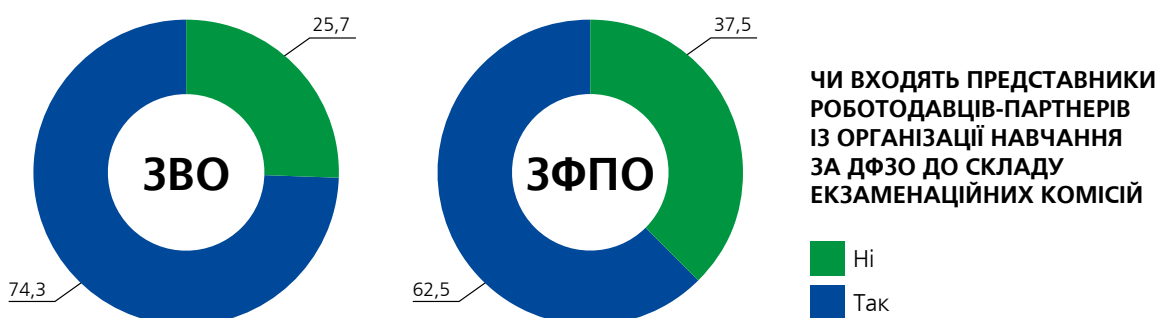
Можна зазначити, що в попередні роки представники ЗВО більше надавали перевагу усній характеристиці про результати навчання здобувача на підприємстві, а ЗФПО, навпаки, письмовій.

Чи входять представники роботодавців-партнерів із організації навчання за ДФЗО до складу екзаменаційних комісій з атестації – здобувачів освіти?

26 представників ЗВО та 10 представників ЗФПО зазначили, що представники роботодавців-партнерів із організації навчання за ДФЗО входять до складу екзаменаційних комісій з атестації здобувачів освіти.

Рисунок 2.25. – Присутність представників роботодавців в екзаменаційних комісіях з атестації здобувачів ДФЗО, %

ЗО, які відповіли, що представники роботодавців-партнерів не входять до складу екзаменаційної комісії, у відкритих відповідях зазначили причини:

- Київський національний університет будівництва і архітектури: «Вважають за достатнє характеристику з місця проходження ДФЗО»;
- Львівський національний університет природокористування: «Немає згоди з боку роботодавців-партнерів»;
- Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя: «До складу екзаменаційної комісії на 2022-2023 навчальний рік входять інші представники, з якими це було погоджено раніше»;
- Іллінецький аграрний фаховий коледж: «Головами екзаменаційних комісій є запрошені представники ЗВО»;

- Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»: «Представників ТОВ «Вінницька птахофабрика» не включали до складу екзаменаційних комісій у зв'язку з тим, що на дуальній формі навчання перебуває лише частина академічної групи»;
- Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»: «У представників роботодавців-партнерів з організації навчання за ДФЗО є можливість бути присутніми під час роботи екзаменаційних комісій з атестацій здобувачів освіти».

У минулі роки практично всі ЗВО зазначали, що представники підприємств оцінюють результати навчання здобувачів освіти за ДФЗО. Водночас майже 25% представників ЗПФО зазначали, що не оцінюють.

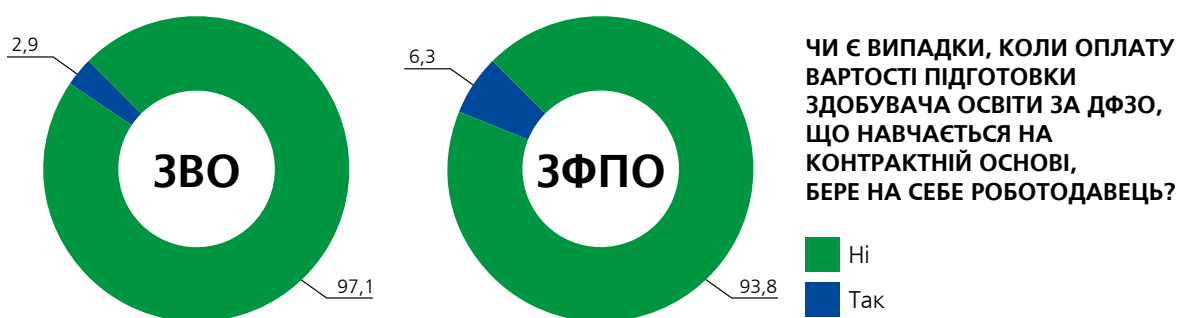
Дослідники також хочуть підкреслити, насамкінець, оцінювання має забезпечити надання та отримання конструктивного зворотного зв'язку, змогу коригування педагогом-наставником процесу навчання відповідно до динаміки опанування здобувачами компетентностей і програмних результатів навчання. Процес оцінювання має бути прозорим і зрозумілим для всіх учасників.

Чи є випадки, коли оплату вартості підготовки здобувача освіти за ДФЗО, що навчається на контрактній основі, бере на себе роботодавець?

У ході реалізації пілотного проєкту з впровадження ДФЗО є окремі випадки, коли оплату вартості підготовки здобувача освіти за ДФЗО, що навчається на контрактній основі, бере на себе роботодавець. Зокрема, Мукачівський державний університет має двох здобувачів освіти, а ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України» одного здобувача освіти, оплату вартості підготовки яких взяли на себе роботодавці.

Рисунок 2.26. – Відсоток випадків, коли вартість підготовки здобувача за ДФЗО бере на себе роботодавець

У перший рік проведення пілоту 15% представників ЗО зазначили, що оплату вартості підготовки здобувача освіти за ДФЗО, що навчається на контрактній основі, бере на себе роботодавець. Але з кожним роком цей відсоток зменшувався.

Який відсоток здобувачів, які навчаються за ДФЗО, отримують академічну стипендію? (відкрите питання)

Більшість ЗО зазначили, що здобувачі освіти, які навчаються на ДФЗО, отримують академічну стипендію. Відповідно до чинного законодавства здобувачі закладів вищої та фахової передвищої освіти мають право на стипендію. Стипендія – це грошова виплата, яку щомісяця видають частині здобувачів освіти за успіхи у навчанні. Їх визначають за рейтингом, який складають за кількістю отриманих протягом семестру балів. Тобто стипендію отримувати можуть лише ті, хто навчається за бюджетною програмою та має гарні оцінки.

Рейтинг складається на підставі об'єктивних та прозорих критеріїв оцінки досягнень здобувачів фахової передвищої / вищої освіти з кожного освітнього компонента і до якого включаються всі здобувачі закладу фахової передвищої, вищої освіти, які навчаються на певному факультеті, у навчально-науковому інституті (відділенні) за денною формою здобуття освіти за відповідними курсом та спеціальністю.¹⁵

Існують академічна, підвищена академічна, соціальна та президентська стипендії. Кожен ЗО відповідно до чинної нормативної бази розробляє та затверджує, за погодженням з органом студентського самоврядування та первинною профспівковою організацією здобувачів освіти, внутрішні нормативні документи щодо призначення стипендій. Зазвичай, поєднання навчання у ЗО та навчання на робочому місці (роботі) не є підставою для виплати стипендії, так і підставою для її невиконання.

Практика паралельного отримання заробітної плати та стипендії здобувачами освіти є нормальною, якщо дотримано всі вимоги щодо виплати стипендії (наприклад, рейтинг) та закріплена Статтею 43 Конституції України. Що стосується здобувачів освіти, то під час навчання між ними та ЗО не виникають трудові відносини й не укладається трудовий договір. Тому таке навчання не є основною роботою здобувача освіти. Ця робота не вважається сумісництвом. У листі Мінсоцполітики від 25.05.2015 №198/06/186-15 наголошено, що робота за трудовим договором осіб, які поєднують її з денною формою навчання, не є сумісництвом. А ДФЗО є одним із способів здобуття освіти здобувачами денної форми навчання. У ньому фактично процитовано ч. 3 п. 14 постанови Верховного Суду України від 24.12.1999 №13, у якій визначено, що робота за трудовим договором осіб, які поєднують її з денною формою навчання, не є сумісництвом і оплачується на загальних підставах. Таку саму позицію викладено у листі Мінсоцполітики від 25.07.2014 №301/13/116-14 щодо прийняття на роботу здобувачів освіти. У ньому, зокрема, зазначено, що трудовим законодавством не передбачено обмежень щодо поєднання здобувачами вищої освіти, у тому числі тими, які навчаються за денною (очною) формою навчання, роботи і навчання. Тому установа має право приймати на роботу таких працівників, зокрема й на умовах повного робочого дня. Проте, для здобувачів освіти, як правило, встановлюють режим неповного робочого часу, аби вони мали змогу відвідувати заняття у закладі освіти»¹⁶.

15 Кабінет міністрів України. Постанова від 12 липня 2004 р. № 882 Київ. Питання стипендіального забезпечення.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/882-2004-%D0%BF/paran17#n17>

16 Працевлаштування студента денної форми навчання: за основним місцем роботи чи за сумісництвом?
URL : <https://news.dtkr.ua/labor/labor-relations/47114>

Нормативно-правова база, що регулює порядок призначення та розміри стипендій

- Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення» (зі змінами).
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 918 «Деякі питання виплати стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 р. № 32 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань стипендіального забезпечення».

Табл. 2.10. – Відсоток здобувачів, які отримують академічну стипендію та навчаються за ДФЗО

Назва ЗО	% здобувачів, які навчаються на ДФЗО та отримують академічну стипендію
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка	17%
Національний університет «Запорізька політехніка»	40%
Білоцерківський національний аграрний університет	0%
Державний податковий університет	40%
Запорізький національний університет	67%
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу	12,90%
Київський національний університет будівництва і архітектури	0%
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Студенти ОП «Бізнес-консалтинг» здобувають освіту коштом фізичних осіб. Бюджетні місця для наборів 2021, 2022 років на цю програму не виділялися, тож і академічної стипендії вони не отримують
Київський національний університет імені Вадима Гетьмана	25% і більше
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	71%
Криворізький національний університет	33%
Львівський національний університет природокористування	0%

Назва ЗО	% здобувачів, які навчаються на ДФЗО та отримують академічну стипендію
Мукачівський державний університет	0%
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	більше 50%
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	40-50%
Національний транспортний університет	Не отримують
Національний університет «Одеська політехніка»	87,5% (здобувачі, які навчалися у 2021-22 н.р)
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»	100%. За бюджетною формою навчання здобуває освіту один студент, який отримує стипендію
Національний університет біоресурсів і природокористування України	50%
Національний університет водного господарства та природокористування	За спеціальністю Гірництво 30% здобувачів отримують стипендію, Галузеве машинобудування – 20% від кількості здобувачів, які навчаються за ДФЗО за проектом, Агрономія – один здобувач
Одеський державний аграрний університет	80%
Поліський національний університет	75%
Полтавський державний аграрний університет	20%
Сумський національний аграрний університет	27% (здобувачі СНАУ та ВСП «Глухівський агротехнічний коледж» Сумського НАУ
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	25-30%
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного	15-20% здобувачів ДФЗО отримують академічну стипендію, але деякі зі здобувачів отримують соціальну стипендію ВПО
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя	50%
Український державний університет залізничного транспорту	100%
Український державний університет науки і технологій	Коливається в межах 10-20% залежно від спеціальності
Уманський національний університет садівництва	З двох осіб здобувачів, які навчаються за ДФЗО, один отримує стипендію.
Іллінецький аграрний фаховий коледж	100%
Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»	50%
Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»	100
Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»	27,30%
Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету	100%
ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України	39
ВСП «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»	45%

Назва ЗО	% здобувачів, які навчаються на ДФЗО та отримують академічну стипендію
ВСП «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»	100%
Кам'янський енергетичний фаховий коледж	61,50%
Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету	0%
Мирогощанський аграрний фаховий коледж	0%
Новобузький коледж Миколаївського національного університету	0%
Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж	100%
Технологіко-економічний коледж Миколаївського НАУ	100%

Чи були у 2022-2023 н.р. випадки відмови здобувачів, що навчаються за дуальною формою, від такої форми і повернення до денної форми здобуття освіти? З яких причин?

Більшість ЗО, які брали участь в цьогорічному опитуванні, зазначили, що таких випадків не було. Деякі ЗО повідомили про випадки повернення на денну форму навчання здобувачів з причин, які пов'язані з воєнним станом і неможливістю виконувати свої зобов'язання підприємством-партнером. Це пояснювалось тим, що підприємства або скоротили своє виробництво та не мають змоги продовжувати навчати здобувачів, або взагалі залишилися на окупованій території, не були релоковані внаслідок особливостей технологічних процесів. Були випадки, пов'язані з особистими обставинами здобувача освіти або ж з невиконання здобувачем індивідуального плану навчання.

Чи виникали інші труднощі в процесі запровадження ДФЗО у ЗО? Як вирішили? (якщо вирішили)

Більшість опитаних ЗО зазначили, що труднощів не виникало, але 13 ЗО мали певні труднощі, які пов'язані з організацією освітнього процесу; із співпрацею з підприємствами-партнерами та з війною.

Організація освітнього процесу вимагає узгодження освітніх програм і формування індивідуальних планів здобувачів освіти з урахуванням особливостей їх освітньої траєкторії, коли вони навчаються за ДФЗО. Це потребує комунікаційних зусиль з боку ЗО та вивчення освітніх програм з боку роботодавців. Ці труднощі, зазвичай, вирішуються, до того ж слід зауважити, саме в процесі спілкування ЗО може виявити прогалини у своїх освітніх програмах, отримати об'єктивну оцінку програми з боку роботодавця, та, зрештою, здійснити відповідні заходи щодо усунення цих проблем та підвищення якості надання освітніх послуг.

ЗО також наголошували щодо важливості методичних рекомендацій з боку МОН, яких на час опитування не було.

Серед труднощів також було названо низьку мотивацію здобувачів освіти. Подолання цієї причини вимагає проведення інформаційної кампанії не лише на загальноукраїнському рівні, але й самими ЗО та підприємствами. Саме на підвищення мотивації спрямовано презентації

підприємств, які розповідають не лише про спеціальність, але й про перспективи галузі та працевлаштування.

До труднощів також належить нерозуміння роботодавцями своєї ролі у дуальній освіті та важливості її провадження для свого підприємства та галузі. Часто вони, згідно із законодавством, приймають на роботу здобувача й висувають до нього такі самі вимоги, як до звичайного працівника. Підприємства не розуміють ситуації, коли їх працівник, який зарахований на посаду, має, як приклад, один день працювати (бути на робочому місці та виконувати свої обов'язки), а на другий – бути в ЗО (не виконувати свої обов'язки на робочому місці). Так пояснюють свою позицію більшість підприємств.

ЗО наголошували, що підприємства подекуди намагаються отримати гарантії, що здобувач освіти, який навчався за ДФЗО, продовжить працювати на цьому підприємстві. Однак, потрібно нагадати, що зобов'язання випускників відпрацьовувати на певному підприємстві – порушення законодавства. Питання частково вирішується рівнем грошової винагороди, кар'єрними перспективами та іншими заохоченнями.

Значно більше труднощів виникло внаслідок повномасштабного вторгнення РФ. На жаль, ці труднощі досить важко подолати, а подекуди просто неможливо. Мова йде про втрату підприємства-партнера, який опинився на окупованій території, здобувачів освіти та викладачів, які також або залишилися на непідконтрольній території, або приєдналися до лав ЗСУ, або про повну втрату матеріально-технічної бази ЗО тощо.

ЗО щодо труднощів у процесі запровадження ДФЗО (організаційні труднощі):

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Труднощі виникають під час укладання індивідуальних освітніх програм, узгоджуються куратором, наставником, конкретним викладачем із навчальної дисципліни із долученням декана факультету (керівника навчально-наукового інституту).

Полтавський державний аграрний університет

Немає відкритого переліку підприємств, які згодні розвивати співпрацю в питанні підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою. Вирішили шляхом розвитку комунікації та співпраці з підприємствами.

Сумський національний аграрний університет

Призначення мотивованого наставника від виробництва (вирішили завдяки співпраці із керівниками підприємств). Технічні: (збої у роботі поштового оператора, яким надсилали документи).

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Постійна невизначеність та недосконалість наявної нормативно-технічної документації; висока часова інерційність прийняття МОН Положення про ДФЗО; воєнний стан; проблема забезпечення у відсотках обсягу ОПП для повного розуміння форми освіти як дуальної, оскільки роботодавці не завжди готові брати здобувачів на працевлаштування на ранніх курсах.

”

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Підприємства інколи не готові приділяти достатньо уваги практиканту, відсутність висококваліфікованого наставника на підприємстві, а також воєнний стан.

”

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

Більшість виробничих підприємств не розуміють ситуації, коли їх працівник, який зарахований на посаду, має, як приклад, один день працювати (бути на робочому місці та виконувати свої обов'язки), а на другий – бути в ЗО (не виконувати свої обов'язки на робочому місці). Так пояснюють свою позицію більшість підприємств з якими ми контактували.

”

Новобузький коледж Миколаївського національного університету

Однією з проблем під час запровадження ДФЗО є пошук сучасних підприємств-партнерів, які згодні витримувати вимоги Положення щодо виконання індивідуального плану та графіка навчання здобувачів. Крім того, деякі підприємства після дуальної підготовки здобувача освіти бажають гарантій щодо його працевлаштування, але ми не можемо зобов'язати випускників. Питання частково вирішується проведенням роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти та керівництва підприємств.

Труднощі пов'язані із повномасштабним вторгненням:

”

Національний університет «Запорізька політехніка»

Основні труднощі пов'язані із повномасштабним вторгненням, тому що деякі підприємства та здобувачі освіти, які виявили бажання навчатися за ДФЗО опинилися на окупованій території, частина здобувачів освіти перемістилася на більш безпечні території, також відбулося скорочення обсягів роботи підприємств. Але поступово університет налагоджує та відновлює процеси щодо впровадження навчання за ДФЗО та збільшення кількості здобувачів освіти на цій формі навчання.

”

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Нестабільна робота підприємств у період карантинних обмежень та воєнного стану.

”

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

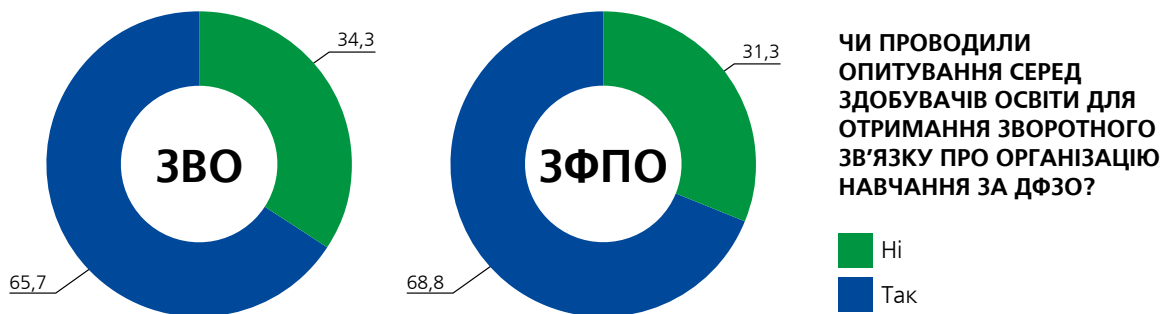
Пандемія COVID, збройна агресія РФ і початок війни, як результат чого освітній процес за ДФЗО було призупинено практично за всіма спеціальностями (за ініціативою роботодавців), окрім ІТ-спеціальностей. Нині планується відновлення навчання за дуальною формою із нового навчального року.

Чи проводили опитування серед здобувачів освіти для отримання зворотного зв'язку про організацію навчання за ДФЗО?

23 ЗВО та 11 ЗФПО зазначили, що проводили опитування здобувачів освіти для отримання зворотного зв'язку про організацію ДФЗО.

Рисунок 2.27. – Проведення опитування серед здобувачів освіти на ДФЗО ЗО, %

У перший рік проведення пілоту ЗВО опитування не проводили, але зазначили, що призначені відповідальні особи спілкуються із здобувачами освіти, які перейшли на навчання за ДФЗО на постійній основі, і таким чином отримують зворотний зв'язок. В наступні роки опитування проводили на регулярній основі. Так, на думку здобувачів освіти, великий вплив на рівень задоволеності навчанням за ДФЗО, мають саме досвід перебування на підприємстві та людський чинник. За інформацією ЗФПО, серед здобувачів освіти проводили опитування щодо переваг та недоліків ДФЗО. Було вказано, що здобувачі освіти загалом позитивно ставляться до навчання за цією формою, 90% опитаних однозначно її підтримують та вказали, що труднощі виникали лише на початку, під час адаптації до нової форми здобуття освіти.

На другий рік проведення пілоту шість ЗВО та п'ять ЗФПО проводили опитування серед здобувачів освіти щодо переваг та недоліків ДФЗО (приклади опитувальників та аналізу відповідей наведено в додатках 5 і 6). Здебільшого здобувачі освіти позитивно ставляться до навчання за цією формою.

Як вплинуло запровадження карантинних обмежень та початок повномасштабного вторгнення на організацію навчання за ДФЗО?

Лише перший рік експерименту із запровадження ДФЗО пройшов у нормальних умовах. Через карантинні обмеження призупинилася співпраця із деякими підприємствами, особливо у випадках, коли трудові завдання неможливо виконувати дистанційно. Як результат військової агресії РФ проти України деякі підприємства зруйновано цілком або частково, опинилися на окупованих територіях, релокувалися в інші регіони, що призвело до припинення співпраці. ЗО, які не перебували під окупацією або в районі активних бойових дій, зазвичай, продовжили навчання за ДФЗО в тому самому форматі, як і до повномасштабного вторгнення.

ЗО про вплив запровадження карантинних обмежень та початок повномасштабного вторгнення на організацію навчання за ДФЗО

Запорізький національний
університет

Після випуску 2021 р. пілотний проєкт було призупинено у зв'язку з карантинними обмеженнями за ініціативи підприємства. Старт наступного етапу з березня 2022 р. не відбувся у зв'язку з оголошенням військового стану і припиненням функціонування підприємства. Продовження проєкту планується після скасування воєнного стану, оскільки і підприємство, і університет перебувають на прифронтовій території.

Національний університет
«Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

Навчальний процес набув змішаного формату: поєднання офлайн- та онлайн-режимів навчання здобувачів освіти із використанням відеоконференційних засобів, вебкамер та іншого обладнання для забезпечення доступу до матеріалів та спілкування з викладачами. з іншого боку є й позитивний момент – перехід на онлайн-формат роботи вимагає від здобувачів і викладачів пристосуватися до нових умов навчання та розвитку нових навичок.

Національний транспортний
університет

Навчання за ДФЗО не розпочинали.

Національний технічний
університет «Харківський
політехнічний інститут»

Надзвичайно негативно. Пандемія COVID, збройна агресія РФ і початок війни, як результат освітній процес за ДФЗО було призупинено практично за всіма спеціальностями (за ініціативою роботодавців), окрім ІТ-спеціальностей.

Глухівський національний
педагогічний університет імені
Олександра Довженка

Запровадження карантинних обмежень і початок повномасштабного вторгнення підтвердили впевненість у дієвості й ефективності здобуття освіти на робочому місці, оскільки Глухівський НПУ ім. О. Довженка розташовано на особливо небезпечній території (з початку 2023 року – можливих бойових дій), тож навчання здійснюється в дистанційному форматі.

Національний університет
водного господарства та
природокористування

Деякі підприємства, з якими було укладено договори, призупинили свою діяльність у зв'язку із запровадженням карантинних обмежень та початком повномасштабного вторгнення, як наслідок менша кількість здобувачів змогла навчатися за ДФЗО.

**Східноукраїнський
національний університет імені
Володимира Даля**

Карантин. Внаслідок дистанційних відвідувань занять та змоги відпрацювати заняття в системі Moodle значно поліпшили гнучкість індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти.

Війна. Частина студентів дуальної форми були звільнені та перейшли на звичайну денну форму. Протягом 2022 року встановлювались контакти вже з новими роботодавцями та фактично відроджувалася дуальна освіта за окремими спеціальностями.

**Національний університет
«Запорізька політехніка»**

Вплинуло негативно, бо частина здобувачів освіти, які виявили бажання навчатися за ДФЗО, опинилися на окупованій території або перемістилися на більш безпечні території. Щодо підприємств регіону, то тут теж відбулися негативні явища: деякі з них опинилися на окупованій території, скоротилися обсяги роботи, що призвело до неможливості розширення штатів. Але університет разом з підприємствами поступово намагається налагодити та відновити процеси щодо продовження впровадження навчання за ДФЗО.

**Національний університет
«Одеська політехніка»**

Запровадження карантинних обмежень – ніяк не вплинуло. Повномасштабне вторгнення – призупинило ДФЗО.

**Сумський національний
аграрний університет**

З міркувань безпеки здобувачі освіти не погоджуються навчатися за дуальною формою, якщо підприємство-партнер проекту з ДФЗО або його виробничий підрозділ територіально близько перебуває від лінії кордону з РФ.

**Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного**

Карантинні обмеження вплинули на зменшення підприємств-партнерів з ДФЗО внаслідок скорочення робочих місць і суворі карантинні вимоги. Повномасштабна агресія рф суттєво вплинула на впровадження ДФЗО у ТДАТУ, враховуючи, що 95% підприємств-партнерів залишилися на тимчасово окупованій території України і нині або взагалі не працюють, або пішли на співпрацю з окупаційною владою.

Тому пілотний проєкт 2022-2023 н.р. з ДФЗО у ТДАТУ не реалізовувався, а проводилася робота щодо пошуку підприємств на підконтрольній території та їх апробація із впровадження дуальної форми зі спеціальностей.

”

Український державний
університет залізничного
транспорту

Деякі перспективні для нас підприємства-партнери призупинили на період воєнного стану будь-яке підписання та укладання угод. Деяка частина здобувачів освіти опинилася за кордоном. Частина перспективних підприємств-партнерів опинилася під окупацією.

”

Український державний
університет науки і технологій

Під час карантинних обмежень траплялися ускладнення щодо виведення здобувачів на робочі місця через відсутність вакцинації. З початком військового вторгнення фактично співпрацю із роботодавцями призупинено. Оплата за ДФЗО не проводиться. Частина підприємств-партнерів не працює через систематичні обстріли та брак замовлень.

”

Херсонський державний
аграрно-економічний
університет

У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії на територію України, на жаль, постраждала інфраструктура частини підприємств-партнерів, дехто мусив передислокуватися, що призвело до розриву налагоджених зв'язків, а дехто залишився на окупованій території.

”

Харківський національний
університет міського
господарства імені
О.М. Бекетова

Карантинні обмеження негативно вплинули на організацію навчання за ДФЗО, було внесено зміни до графіка освітнього процесу. У зв'язку з активними бойовими діями у Харківському регіоні прийнято рішення призупинити дуальну форму навчання.

”

Відокремлений структурний
підрозділ «Березоворудський
фаховий коледж Полтавського
державного аграрного
університету»

Припинення навчання за дуальною формою здобуття освіти.

”

Відокремлений структурний
підрозділ «Вінницький фаховий
коледж Національного
університету харчових
технологій»

Не вплинуло.

”

Відокремлений структурний
підрозділ «Машинобудівний
фаховий коледж Сумського
державного університету

Зменшилась кількість здобувачів освіти та потреби підприємств-роботодавців у фахівцях.

”

Вознесенський коледж
Миколаївського національного
аграрного університету

Вознесенськ довгий час був у зоні бойових дій, тому багато підприємств закрито.

”

ВСП «Бобровицький фаховий
коледж імені О. Майнової НУБіП
України»

Негативно. Деякі напрацьовані контакти були втрачені.

”

ВСП «Ладжинський
фаховий коледж Вінницького
національного аграрного
університету»

Не вплинули.

”

ВСП «Політехнічний фаховий
коледж Криворізького
національного університету»

На жаль, у зв'язку з воєнними діями ДФЗО була призупинена. В 2022-2023 році немає здобувачів освіти за ДФЗО. На наступний рік заплановано співпрацю.

”

Іллінецький аграрний
фаховий коледж

Карантинні обмеження та початок повномасштабного вторгнення вплинуло на кількість здобувачів освіти та кількість підприємств, які працюють в даній програмі.

”

Кам'янський енергетичний
фаховий коледж

Зменшення активності роботодавців і кількості студентів, які бажають навчатися за ДФЗО.

”

Мигійський коледж
Миколаївського національного
аграрного університету

Негативно. Деякі здобувачі освіти виїхали за кордон і призупинили дію договору.

”

Мирогощанський аграрний
фаховий коледж

Підприємства обмежили відбір здобувачів освіти за ДФЗО.

”

**Таращанський технічний
та економіко-правовий
фаховий коледж**

Ситуативно вносили зміни у графіки освітнього процесу (переведення на дистанційну форму теоретичного курсу навчання).

”

**Новобузький коледж
Миколаївського національного
університету**

Негативно (нині таких здобувачів освіти немає).

”

**Технологічно-економічний коледж
Миколаївського НАУ**

ДСОК «Спортіум» тимчасово припинив діяльність, що не дає змогу впровадити дуальну форму освіти за спеціальностями «Менеджмент» та «Готельно-ресторанна справа».

2.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ

Українські ЗО, які брали участь в опитуванні про результати реалізації пілотного проєкту щодо впровадження ДФЗО протягом четвертого року, вказали 256 підприємств, які виступили партнерами у навчанні здобувачів освіти. Спираючись на ці дані, можна було б констатувати, що порівняно з першим роком пілотного проєкту (2019-2020 н.р.) у 2022-2023 н.р. кількість підприємств – партнерів збільшилася майже в 2,5 раза.

Однак 34 підприємства не підтвердили факту навчання здобувачів за ДФЗО протягом 2022–2023 н.р. Серед основних причин:

- ліквідація, тимчасове припинення діяльності або релокація підприємства;
- відмова від підготовки здобувачів до закінчення війни;
- скорочення штату через зниження робочого навантаження (кількості замовлень);
- втрата зв'язку із ЗО.

Водночас такі підприємства, як-от АТ «Технологія», АТ «Турбоатом», КТ «РІВНЕ-ПАС» та Cogim Group тощо (деякі з них призупинили свою участь у пілотному проєкті ще у 2021-2022 н.р.), зазначили, що дуже задоволені попередньою участю в проєкті, готові та планують долучитися до підготовки здобувачів освіти наступного навчального року.

Роботодавці про причини неможливості брати участь у пілотному проєкті із впровадження ДФЗО.

Роботодавець

Наше підприємство дуже важко відходить від потрясінь, пов'язаних з війною. Ми зіштовхнулися з проблемою – немає нових контактів (замовлень). На будівельному ринку нині своєрідна пауза, а наша діяльність здебільшого пов'язана із забудовами, адже головний напрям нашої роботи – виготовлення інсталяцій. Через цю проблему наш колектив вимушено скоротився. Саме тому не мали здобувачів минулого навчального року.

Роботодавець

Я зараз перебуваю у лавах ЗСУ. Підприємство продовжує працювати, але вже другий рік воно має зовсім іншу назву (сміється), тому дивно, що ЗО подає таку інформацію. Крім того, наскільки мені відомо, співпрацю за напрямом підготовки здобувачів за ДФЗО призупинено.

Роботодавець

Дуже задоволені ДФЗО, проте на рівні підприємства було прийнято рішення до кінця війни не приймати здобувачів освіти. Нині робота зі здобувачами освіти, особливо неповнолітніми, – дуже важка та ризикована справа.

”
Роботодавець

Взагалі, не до цього було від слова «зовсім». Ми припинили навчання за ДФЗО.

”
Роботодавець

Підприємство перейшло в онлайн-режим. Виробничі потужності тимчасово призупинено. Намагаємося трошки змінити спеціалізацію та підлаштуватися під сучасні реалії. Виходить важко.

Дослідники також не змогли сконтакувати з 59 підприємствами, інформації щодо актуальних контактів яких або не було, або її подано некоректно. Отже, можна констатувати, що результати цього річного дослідження базуються на відповідях 164 підприємств, які надали розгорнуті відповіді в рамках глибоких інтерв'ю. 85 (51,8%) з опитаних підприємств є новачками серед підприємств-партнерів, 79 (48,2%) підприємств навчали здобувачів за ДФЗО і в попередні роки пілотного проєкту.

Таблиця 2.11 – Кількість підприємств, що взяли участь у дослідженні результатів четвертого року запровадження пілотного проєкту щодо запровадження ДФЗО

№	Підприємство	Кількість здобувачів	Статус
1	Андріяшівський ліцей – заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Андріяшівської сільської ради Роменського району Сумської області	1	Перший рік
2	АТ «ІНТЕРПАЙП»	6	
3	АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»	10	
4	АТ «ДТЕК Одеські Електромережі»	2	
5	АТ «Львівгаз»	1	
6	АТ «Одесагаз»	1	
7	АТ «ПівдГЗК»	6	
8	АТ «Укргазвидобування»	3	
9	Баницький навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів Глухівської міської ради	1	Перший рік
10	Баницький навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів Глухівської міської ради Сумської області	1	Перший рік
11	Білогорільська загальноосвітня школа I-III ступенів Лохвицької міської ради Полтавської області	1	Перший рік
12	Бочечківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Бочечківської сільської ради	1	Перший рік
13	Броварський ліцей №5 ім. Василя Стуса Броварської міської ради Броварського району Київської області	1	Перший рік
14	Великоустівська загальноосвітня школа I-III ступенів Сосницької селищної ради Чернігівської області	1	Перший рік
15	Ветклініка «Велес»	1	
16	Ветклініка «Олтан-вет»	2	
17	Військова частина	1	
18	Ворожбянський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Лебединської міської ради Сумської області	1	Перший рік
19	Воронізька загальноосвітня школа I-III ступенів імені П.О. Куліша Шосткинської міської ради Сумської області	1	Перший рік
20	Глобинський ліцей №1 ім. В.Є. Курченка Глобинської міської ради	1	Перший рік

№	Підприємство	Кількість здобувачів	Статус
21	Глухівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Журавка»	1	Перший рік
22	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №6	1	Перший рік
23	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №2 Глухівської міської ради Сумської області	1	Перший рік
24	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №6	1	Перший рік
25	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1	1	Перший рік
26	Глухівський навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа I ступеня №5 Глухівської загальноосвітньої школи №6	1	Перший рік
27	ГПУ «Полтавагазвидобування»	1	
28	Департамент освіти Полтавської міської ради. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Теремок»	1	Перший рік
29	Державний професійно-технічний заклад «Лебединське вище професійне училище лісового господарства»	1	Перший рік
30	Державний професійно-технічний навчальний заклад «Реутинський професійний аграрний ліцей»	1	Перший рік
31	Державний професійно-технічний навчальний заклад Кролевецьке вище професійне училище	1	Перший рік
32	ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»	1	
33	ДНЗ комбінованого типу «Біла лілея» №244 ЗМР ЗО	2	
34	Дошкільний навчальний заклад «Оленка» №8 м. Шостка Сумської області	1	Перший рік
35	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	2	
36	ДП «ІФ інститут землеустрою»	1	
37	ДП «Львіввугілля»	1	
38	ДПП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»	1	
39	Есманська селищна рада Шосткинського району Сумської області Комунальний заклад «Есманська загальноосвітня школа I-III ступенів»	1	Перший рік
40	Заклад дошкільної освіти комбінованого типу (ясла-садок) №23 «Струмок»	1	Перший рік
41	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №2 Олександрійської міської ради Кіровоградської області	1	Перший рік
42	Заклад середньої освіти ITSCOOKREMENCHUK	1	Перший рік
43	ІФНТУНГ	1	
44	КЗ «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» ЗОР	1	
45	Клепалівський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-II ступенів – заклад дошкільної освіти Буринської міської ради Сумської області	1	Перший рік
46	КНП «Міська лікарня № 8» ЗМР	1	
47	КНП «Запорізька обласна клінічна дитяча лікарня» ЗОР	1	
48	Княжицький ліцей Броварської міської ради Броварського району Київської області	1	Перший рік
49	Комунальний заклад Березівської сільської ради «Первомайський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-II ступенів, дошкільний навчальний заклад «Бджілка»	1	Перший рік
50	Комунальний заклад дошкільної освіти «Мереф'янський ясла-садок №1 Мереф'янської міської ради Харківської області	1	Перший рік
51	Комунальний заклад «Розсошенський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Яблунька» Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області	1	Перший рік
52	Комунальний заклад Сумської обласної ради – Глухівський ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою	1	Перший рік
53	Комунальна установа. Сумська спеціалізована школа I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу О.Бутка, м. Суми, Сумської області	1	Перший рік
54	Комунальна установа Сумська гімназія №1 м. Суми Сумської області	1	Перший рік
55	Комунальна установа Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №9 м. Суми Сумської області	1	Перший рік
56	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №12 «Райдужний»	1	Перший рік

№	Підприємство	Кількість здобувачів	Статус
57	Конотопський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I ступеня – дошкільний навчальний заклад	1	Перший рік
58	Краснопільський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) №3 «Дзвіночок» Краснопільської селищної ради	1	Перший рік
59	Кременчуцька гімназія №2 Кременчуцької міської ради	1	Перший рік
60	Кременчуцький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №21 Кременчуцької міської ради Полтавської області	1	Перший рік
61	Кременчуцький ліцей №11 «Гарант» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області	1	Перший рік
62	Кролевецька загальноосвітня школа №5	1	Перший рік
63	Кролевецький заклад дошкільної освіти (Центр розвитку дитини) №9 «Ромашка» Кролевецької міської ради Сумської області	1	Перший рік
64	Курилівський навчально-виховний комплекс загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Дубов'язівської селищної ради Конотопського району Сумської області	1	Перший рік
65	Лохвицька гімназія №1 Лохвицької міської ради Полтавської області	1	Перший рік
66	Лукнівська загальноосвітня школа I-III ступенів Коропської селищної ради Чернігівської області	1	Перший рік
67	Мезенівський ліцей Краснопільської селищної ради	1	Перший рік
68	Низівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Журавонька» Садівської сільської ради Сумського району Сумської області	1	Перший рік
69	НГВУ «Надвірнанафтогаз»	1	
70	Опорний заклад «Кролевецький ліцей №3» Кролевецької міської ради Сумської області	1	Перший рік
71	Опорний Середино-Будський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №1 Середино-Будської міської ради	1	Перший рік
72	Охтирська загальноосвітня школа I-III ступенів №5 імені Р.К. Рапія Охтирської міської ради Сумської області	1	Перший рік
73	Охтирський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Казка» Охтирської міської ради Сумської області	1	Перший рік
74	Очеретуватський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів Семенівської селищної ради Полтавської області	1	Перший рік
75	ПАТ «Мотор Січ»	5	
76	ПАТ «РІВНЕАЗОТ»	4	
77	ПАТ «Укрнафта» «Управління транспорту»	1	
78	ПВКФ «В.С.К.»	4	
79	ПП Височан	1	
80	ПП «Євро-Модуль»	1	
81	ПП «Експрес Охорона»	1	Перший рік
82	ПП «Компанія Автоленд»	5	
83	ПП «Мережа-Сервіс Львів»	1	
84	ПП «Прикарпатський земельний центр»	1	
85	ПрАТ «Івано-Франківськцемент»	1	
86	ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ»	3	
87	ПрАТ «Миронівська птахофабрика»	2	
88	ПрАТ «МХП»	17	
89	ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» Західне територіальне управління обслуговування мережі»	1	
90	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	3	
91	ПрАТ «Оріль-Лідер»	2	
92	ПрАТ «Первомайський молочноконсервний комбінат»	1	

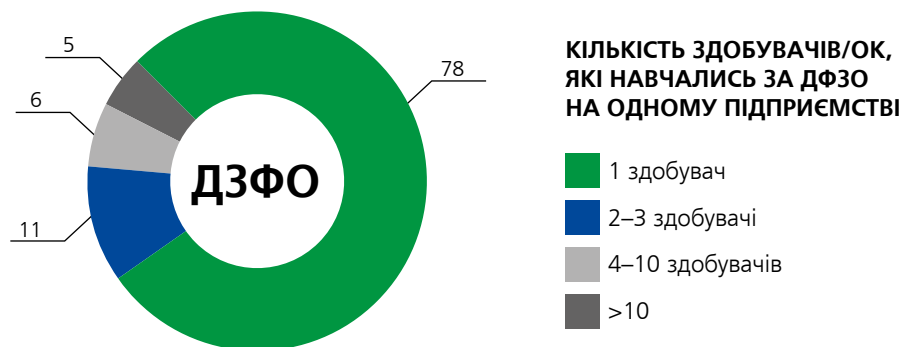
№	Підприємство	Кількість здобувачів	Статус
93	ПрАТ «Плазматек»	6	
94	ПРАТ «Полтавський ГЗК»	8	
95	ПРАТ «ЦГЗК»	8	
96	Путивльський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №1 Путивльської міської ради	1	Перший рік
97	Путивльська міська рада Сумської області Стрільниківський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад	1	Перший рік
98	Рогинський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Роменської міської ради Сумської області	1	Перший рік
99	Роменська загальноосвітня школа I-III ступенів №5 Роменської міської ради Сумської області	1	Перший рік
100	РФ АТ «Приватбанк»	2	
101	Свеська спеціалізована школа I-III ступенів №1 Свеської селищної ради Шосткинського району Сумської області	1	Перший рік
102	Середино-Будський ліцей №1 Середино-Будської міської ради Сумської області	1	Перший рік
103	Середня загальноосвітня школа №235 ім. В'ячеслава Чорновола Святошинського району м. Києва	1	Перший рік
104	Слов'янська міська громадська організація «Сприяння»	1	Перший рік
105	Собицький навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-III ступенів-заклад дошкільної освіти Шосткинської міської ради Сумської області	1	Перший рік
106	Станівський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів Тростянецької міської ради	1	Перший рік
107	СТО «NoLimit Service»	1	Перший рік
108	СТО «STAR MERC»	1	Перший рік
109	СТОВ «Роздільнянське»	1	
110	Стрийський міський комбінат комунальних підприємств	1	Перший рік
111	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №23 «Золотий ключик»	1	Перший рік
112	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м. Суми Сумської області	1	Перший рік
113	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №17 «Радість» м. Суми Сумської області	1	Перший рік
114	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м. Суми Сумської області	1	Перший рік
115	Сумський дошкільний навчальний заклад (Центр розвитку дитини) №28 «Ювілейний» Сумської міської ради	1	Перший рік
116	Сумська обласна державна адміністрація Державний професійно-технічний навчальний заклад «Недригайлівське вище професійне училище»	1	Перший рік
117	ТзОВ «Альтернативна енергетика Галичини»	1	
118	ТзОВ «Бест-Ран Консалтинг»	1	Перший рік
119	ТзОВ «Біопал-ІФ»	2	
120	ТзОВ «Гудвеллі Україна»	1	
121	ТзОВ «ЕЛЕКС»	1	Перший рік
122	ТзОВ «ІФКАР»	1	
123	ТзОВ «Карпатнафтохім»	1	
124	ТзОВ «КОАКС СОФТВЕР ЮКРЕЙН»	1	
125	ТзОВ «М-МОНТАЖ»	1	
126	ТзОВ «Леоні Ваерінг СистемС УА ГмБХ»	1	
127	ТзОВ «Харчосмакова фабрика»	1	Перший рік
128	ТзОВ «Модерн-Авто»	2	
129	ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «КАРАТ-БУРСЕРВІС»	5	

№	Підприємство	Кількість здобувачів	Статус
130	ТзОВ «Новітні енергетичні програми»	2	
131	ТзОВ «Прикарпатенерготрейд»	1	
132	ТзОВ «СКБ-1»	1	
133	ТзОВ «Т.Р.І.А.Д.А»	1	
134	ТОВ «АГРО БУД ТРЕЙД»	1	
135	ТОВ «Автотехстандарт-ІФ»	1	
136	ТОВ «Балкан-Плюс»	1	
137	ТОВ БІР Україна	2	
138	ТОВ «Вінницька птахофабрика»	16	
139	ТОВ «Гостинна мережа»	1	Перший рік
140	ТОВ «Дедденс Агро»	2	
141	ТОВ «ДЖІН ЕНД СІДЗ»	20	
142	ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ»	2	
143	ТОВ «Ернст енд Янг»	2	
144	ТОВ «Краснянське СП Агромаш»	10	
145	ТОВ «МАКСМИЛ ЕПАМ СИСТЕМЗ»	1	
146	ТОВ ПК ПОЖМАШИНА	2	
147	ТОВ «Торговий дім Р-ТРЕЙД»	1	
148	ТОВ «Шлях краси»	2	Перший рік
149	Туристична агенція «Орб Тревел»	1	Перший рік
150	Управління нафтопромислового сервісу ПАТ «Укрнафта»	1	
151	ФОП Братуняк М.В.	1	
152	ФОП Заржіцький	2	
153	ФОП Лесик	1	Перший рік
154	ФОП Лучин	1	
155	ФОП Райлян В.Ф. «Ветеринарна клініка «Ексвет»	1	
156	ФОП Сидорчук Василь Андрійович	1	Перший рік
157	ФОП Тесленко	1	
158	ФОП Чернописький СТО №121	1	Перший рік
159	ФОВ Шаповалова	1	
160	Чуківський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Колобок» Немирівської міської ради Вінницької області	1	Перший рік
161	Центр розвитку дитини «Калинка» Охтирської міської ради Сумської області	1	Перший рік
162	Школа І-ІІІ ступенів №111 ім. С.А. Ковпака Дарницького району міста Києва	1	Перший рік
163	Юрівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Попівської сільської ради Конотопського району Сумської області	1	Перший рік
164	ВАВІHOUSECLUB (приватний заклад , ФОП РОГОВИК)	1	Перший рік

Аналіз кількості роботодавців-партнерів 2022-2023 н.р. другого навчального року після початку повномасштабного вторгнення виявив деякі особливості партнерства між ЗО у впровадженні ДФЗО. 72 з 85 новачків – це партнери Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, який розташований на території Сумської області в 12 км від україно-російського кордону, де відбувалися активні бойові дії, що призвели до часткової руйнації будівель університету.

Серед 164 підприємств, що підтвердили факт підготовки здобувачів за ДФЗО, 128 підприємств (78%) займалися навчанням лише одного здобувача. Цей показник в середньому на 10% вищий, ніж у попередні роки пілотного проєкту.

Рисунок 2.28. – Відсоток підприємств щодо кількості здобувачів/ок, які навчалися за ДФЗО на одному підприємстві, 2022-2023 н.р (%)

Подібна статистика пояснюється передусім тим, що багато підприємств-партнерів прийняли рішення про скорочення штату з початком повномасштабного вторгнення, а також мінімізацією бюджетів компаній.

Роботодавці щодо кількості здобувачів освіти, яких вони готові прийняти на роботу та навчати за ДФЗО

Роботодавець

Мені не потрібно 15-20 здобувачів, мені потрібно 4-5, але такі, що дійсно прагнуть працювати та горять своєю працею. На мою думку, важливо не просто поставити собі за мету імплементувати ДФЗО на підприємстві для галочки, а підготувати конкурентоспроможних підготовлених фахівців. Краще їх буде менше, але якість підготовки буде вищою.

Роботодавець

Вважаю дуальну освіту найпрогресивнішою формою освіти, що реально відповідає потребам бізнесу. Проте нині, у стані війни, мені здається економічно не вигідно брати на навчання здобувачів освіти у кількості, що перевищує власні потреби підприємства.

У процесі дослідження було визначено першу десятку підприємств, що навчали найбільшу кількість здобувачів ДФЗО протягом 2022-2023 н.р.

Таблиця 2.12. – Підприємства-учасники пілотного проєкту із впровадження ДФЗО в Україні з найбільшою кількістю здобувачів, які навчаються за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р.

№	Підприємство	Кількість здобувачів
1	ТОВ «ДЖІН ЕНД СІДЗ»	20
2	ПрАТ «МХП»	17
3	ТОВ «Вінницька птахофабрика»	16
4	АТ «ІНТЕРПАЙП»	13
5	АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»	10
6	ТОВ «Краснянське СП Агромаш»	10
7	ПРАТ «Полтавський ГЗК»	8
8	ПРАТ «ЦГЗК»	8
9	АТ «ПівдГЗК»	6
10	ПрАТ «Плазматек»	6

Джерело: таблиця складена авторами/авторками звіту

Аналіз даних щодо першої десятки підприємств, які навчали найбільшу кількість здобувачів протягом чотирьох років пілотного проєкту, показав таке.

П'ять роботодавців-партнерів є у рейтингу підприємств з найбільшою кількістю здобувачів, які навчаються за ДФЗО протягом відповідного навчального року чотирьох років пілотного проєкту із незначними змінами у позиціях рейтингу.

Кількість здобувачів ДФЗО на одному підприємстві суттєво зменшилася (від 100 на ДП «АНТОНОВ» у 2019-2020 н.р. до 20 на ТОВ «ДЖІН ЕНД СІДЗ» у 2022-2023 н.р.).

Середня кількість здобувачів ДФЗО на одному підприємстві також зменшилася.

При цьому зросла тривалість перебування здобувачів на підприємстві, адже на початку пілотного проєкту здобувачі часто перебували на підприємстві лише 1-2 місяці протягом навчального року.

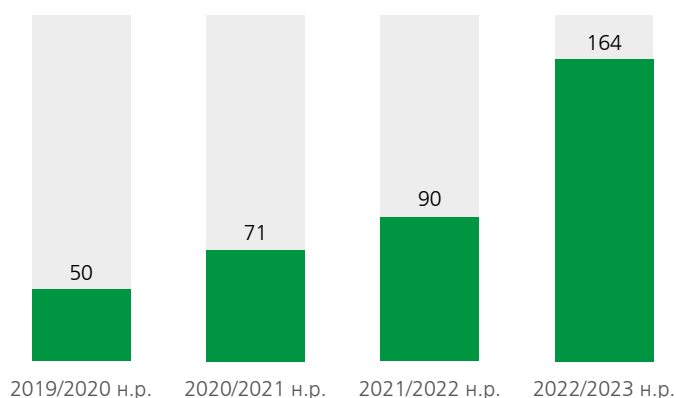
Аналіз даних попередніх років та четвертого року впровадження експерименту показав, що змінився і склад першої десятки підприємств. Збільшилася частка підприємств аграрного сектору, зокрема активним гравцем стало МХП – найбільший виробник та експортер курятини в Україні. В лідерах традиційно і підприємства галузей, як-от чорна металургія, електроенергетика, машинобудування (виробники сільськогосподарської ґрунтообробної техніки), гірничо-збагачувальна промисловість.

В опитуванні взяли участь підприємства великого, середнього та малого бізнесу. Згідно з даними з відкритих джерел партнерами четвертого року пілотного проєкту з впровадження ДФЗО в Україні стали: 26 підприємств – представників великого бізнесу, 37 підприємств – представників середнього бізнесу, 24 підприємства – представники малого бізнесу, а також 64 державних та 9 приватних закладів дошкільної та шкільної освіти, 2 державних медичних заклади, одна міська рада та одна військова частина.

Порівняно із 2019-2020 н.р. кількість підприємств великого бізнесу залишилася практично незмінною. Однак змінився склад учасників. Частина великих підприємств, які брали активну

участь у впровадженні ДФЗО, перебувають на тимчасово окупованій території або втратили свою матеріальну базу. Збільшилася кількість представників середнього бізнесу (з 26 підприємств до 37 відповідно), малого бізнесу (з 9 підприємств до 24). Активніше стали долучатися до співпраці заклади освіти, медичні заклади та адміністрації територіальних громад. Приріст у кількості роботодавців-партнерів зі сфери освіти у 2022-2023 н.р. пояснюється під'єднанням до проєкту Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, який втратив частину своєї матеріальної бази, але завдяки ДФЗО надав змогу своїм здобувачам продовжити навчання та отримати практичні компетентності.

Рисунок 2.29. – Кількість опитаних підприємств-партнерів пілотного проєкту 2019-2020 н.р., 2020-2021 н.р., 2021-2022 н.р., 2022-2023 н.р.

Які основні причини спонукали компанію впровадити дуальну форму здобуття освіти?

Щороку зростає рівень обізнаності підприємств щодо змісту поняття «дуальна форма здобуття освіти». Лише 10% представників підприємств (17 з 164) попросили пояснити, що це таке, що в середньому на 21% менше ніж в попередні роки пілоту. А порівняно з першим роком проєкту цей показник є нижчим на цілих 42%, тобто протягом першого року пілоту майже кожне друге підприємство, яке брало участь у навчанні здобувачів, просило пояснити що означає дуальна форма здобуття освіти. На думку дослідників, позитивні тенденції пояснюються поступовою популяризацією ДФЗО в Україні, розумінням з боку роботодавців актуальності та перспективності такої форми здобуття освіти. Безумовно, подібна ситуація була б неможливою без потужної інформаційної підтримки та дослідницької роботи.

Протягом чотирьох років реалізації пілотного проєкту незмінним залишається головний мотив підприємств – задоволення власної потреби у кваліфікованих кадрах. Зазвичай, впровадженню ДФЗО на підприємстві передують попередня співпраця ЗО та підприємства (практика, стажування, викладання навчальних дисциплін представниками бізнесу тощо). Часто самі здобувачі освіти стають ініціаторами переходу на ДФЗО, адже, вже працюючи на підприємстві за фахом, вони зацікавлені не лише в практичній підготовці, а й в опануванні теоретичної складової. З кожним роком здобувачі освіти все частіше стають містками між підприємством та ЗО, амбасадорами ДФЗО як на підприємстві, так і в ЗО.

Бажання зекономити час на навчанні та перенавчанні потенційних працівників є наступним суттєвим мотиватором для представників бізнесу. ДФЗО відповідає сучасним вимогам ринку праці, який наголошує на необхідності підвищення спеціалізації працівника та швидкого його

пристосування до виконання професійних обов'язків. Особливо важливою ця вимога стає у часи повномасштабного вторгнення, коли швидка підготовка фахівців – це актуальна вимога для відновлення економіки або її виживання бізнесу.

Загалом дослідники також відмічають, що 43% опитаних представників підприємств назвали бажання отримати висококваліфікованих фахівців як головний мотив участі у проєкті, 28% вважають, що саме ДФЗО дозволить їм зекономити час на навчання та перенавчання здобувачів. Бажання бути інноватором в сфері підготовки фахівців, формування сприятливого іміджу компанії та бажання мінімізувати витрати часу на психологічну адаптацію набрали в середньому по 8% голосів.

Роботодавці про причини, які спонукали компанію впровадити дуальну форму здобуття освіти:

Роботодавці

- Дуальна освіта – сьогодні найкращий варіант швидкої підготовки фахівців для відновлення країни.
- Це неминучий результат багаторічної співпраці між підприємством та ЗО.
- Данина моді та бажання бути в тренді.

Також багато респондентів зазначили вплив війни та активні мобілізаційні процеси як катализатори суттєвих структурних і змістовних змін на ринку праці.

Роботодавці про вплив війни на гендерну структуру ринку праці

Роботодавець

Протягом останнього навчального року за ДФЗО у нас навчались виключно хлопці, які до цього вже рік-два працювали на шахті. Зараз багато мобілізованих, тому ми змушені відправляти працівників на навчання, щоб закрити вільні посади. Безумовно, ми надаємо пріоритет людям з досвідом роботи на нашому підприємстві.

Роботодавець

Традиційно профільні спеціальності нашого підприємства розраховано передусім на чоловіків, хоча ми і намагаємося створити необхідні умови для жінок також. Тому ми тепер відчуваємо значну потребу в кадрах, адже як підприємство, що веде прозору кадрову політику, приймаємо на роботу лише через військкомат. Люди просто бояться йти до нас на роботу. Тому здобувачі ДФЗО є реально порятунком для нас. І ми готові вкладатися в їх навчання.

Як обирали ЗО для співпраці в рамках дуальної форми здобуття освіти? Хто ініціював перемовини щодо встановлення співпраці?

Серед опитаних підприємств 79 займаються підготовкою здобувачів за ДФЗО не перший рік. У майже половині випадків (43) ініціатором співпраці в певний період був ЗО, чверть кейсів свідчить про ініціативу з боку підприємства та чверть – з боку здобувачів освіти.

85 роботодавців, серед яких 72 – заклади дошкільної та шкільної освіти, зазначили майже в рівній пропорції ініціативу з боку ЗО та здобувачів освіти.

Роботодавці про перемовини щодо встановлення співпраці

”

Роботодавець

У нас величезна проблема з кадрами. Багато працівників забрали в армію. Ось зараз закінчився навчальний рік і ми змушені ходити бідкатися, шукати працівників.

”

Роботодавець

До нас звернулася із проханням наша колишня учениця. Я пам'ятаю її ще дитиною, розумною та відповідальною. Тому ми з радістю прийняли її в педагогічний колектив. Жодного дня не пожалкувала про своє рішення, на наступний рік обов'язково перепідпишемо контракт.

”

Роботодавець

Протягом минулого навчального року навчання відбувалося виключно в онлайн-форматі. До нас звернулися представники університету з проханням оформити за дуальною формою декількох студентів. Ми змогли прийняти лише одну дівчину, адже інші ставки в нас були закриті.

Роботодавці, що займаються підготовкою здобувачів за ДФЗО не перший рік та переважно навчають від 3-5 здобувачів, під час вибору партнерських ЗО особливу увагу приділяють наявності профільних кафедр. Проте є ситуації, коли роботодавець позбавлений свободи вибору, передусім це пов'язано із обмеженою кількістю профільних ЗО в регіоні або їх релокацією внаслідок активних воєнних дій.

Подібна ситуація водночас має певні переваги, адже максимально сприяє налагодженню тісної ефективної співпраці, яка дає змогу ЗО забезпечити бази практичної підготовки, стажування педагогічних працівників, проведення спільної науково-дослідної роботи.

Роботодавці про встановлення партнерських відносин з ЗО

”

Роботодавець

Наше підприємство відкрило лабораторію в партнерському ЗО. Це було дуже важко, адже ми почали цей процес майже одночасно із початком війни. Лабораторія почне функціонувати з початку 2023-2024 навчального року. Ми вже її забезпечили фрагментами жатки, щоб студенти могли тренуватися в реалістичних умовах. Нині в Україні немає аналогів.

Усі респонденти підтвердили факт підписання тристороннього договору про ДФЗО між підприємством, ЗО та здобувачем освіти.

Чи розроблено критерії та процедуру відбору компанією здобувачів для навчання за дуальною формою здобуття освіти?

Якщо у перший рік пілотного проєкту майже всі підприємці-партнери зазначали, що на початковому етапі розвитку ДФЗО готові брати всіх охочих, щоб таким чином отримати досвід, то подальші роки продемонстрували, що в середньому у 2022-2023 н.р. 77% підприємств розробили певні критерії відбору здобувачів і процедуру (91%).

Якщо у перший рік пілотного проєкту рекомендації ЗО мали беззаперечний пріоритет, в подальші роки до цього критерію додалися ще й інші вимоги. Підприємства, що прийняли рішення імплементувати ДФЗО та стати її апологетами в Україні, почали придивлятися до майбутніх здобувачів в процесі проходження ними виробничої чи переддипломної практики, під час захисту наукових робіт. Багато підприємств протягом чотирьох років пілоту стали експериментальною базою для певних освітніх спеціальностей. З іншого боку, підприємства, що займаються навчанням невеликої кількості (здебільшого одного) здобувачів, обрали домінуючим критерієм відбору проходження тестування чи співбесіди на підприємстві. Подібна процедура інколи нічим не відрізняється від алгоритму прийняття на роботу.

Крім того, перед початком COVID-19 дослідники спостерігали й нову тенденцію – підприємствам було важливо, щоб здобувач хотів працювати саме на їхньому підприємстві. Тому співбесіди зі здобувачами передували презентації підприємств та екскурсії здобувачів і викладачів на це підприємство.

На жаль, впродовж пандемії та повномасштабного вторгнення підприємства здебільшого втратили таку можливість. Там де з'являється така можливість, її активно використовують. Так, наприклад, ЗО та підприємства схвально ставляться до екскурсій здобувачів на підприємство, можливість зробити презентацію у тих ЗО, які повернулися до часткового проведення занять офлайн.

Підприємства також застосовують ДФЗО для підвищення кваліфікації своїх працівників. Основними критеріями в такому випадку є успішна кар'єра цього працівника, однак, відсутність базової профільної освіти заважає застосуванню всіх його здібностей на благо підприємства.

Підприємства підтвердили, що процедура відбору здобувачів здебільшого розробляється або погоджується зі ЗО. Роботодавці намагаються врахувати багато чинників під час відбору здобувачів, що призводить до багаторівневого процесу відбору здобувача. На першому етапі вони враховують рекомендації ЗО та зацікавленість здобувача працювати на цьому підприємстві, наступним кроком часто є проходження тестування та співбесіди. Роботодавці також активно використовують випробувальний термін, який дає змогу на практиці побачити, наскільки гармонійно в майбутньому може увійти цей здобувач в колектив підприємства.

Роботодавці про процедуру відбору компанією здобувачів для навчання за дуальною формою здобуття освіти

Роботодавець

Заклад освіти рекомендує нам здобувачів, ми даємо їм випробувальний термін 2-3 тижні та за результатами їх роботи приймаємо рішення. За три роки було лише три здобувачі освіти, яким ми відмовили, це десь 15% від загальної кількості. На мою думку, це гарний показник. Тому ми цілком довіряємо освітньому закладу.

”
Роботодавець

Відбір до нашого підприємства відбувається шляхом співбесіди. Здобувач має бути готовий протягом короткого проміжку часу виконувати обов'язки штатної одиниці, тому все «по-дорослому».

”
Роботодавець

Всі здобувачі, які навчалися за ДФЗО, залишилися з нами після навчання. Це пояснюється тим, що студенти проходять ретельний відбір перед тим, як потрапити до нас. Цим займається HR-спеціаліст. Студенти проходять тестування та співбесіду. Зазвичай на цьому етапі ми втрачаємо декілька претендентів. Далі у нас є випробувальний термін 2-4 тижні, який розставляє все по своїх місцях. Вже через місяць ми їх використовуємо як автономних робітників з електрикою: монтаж, обробка аварійних звернень.

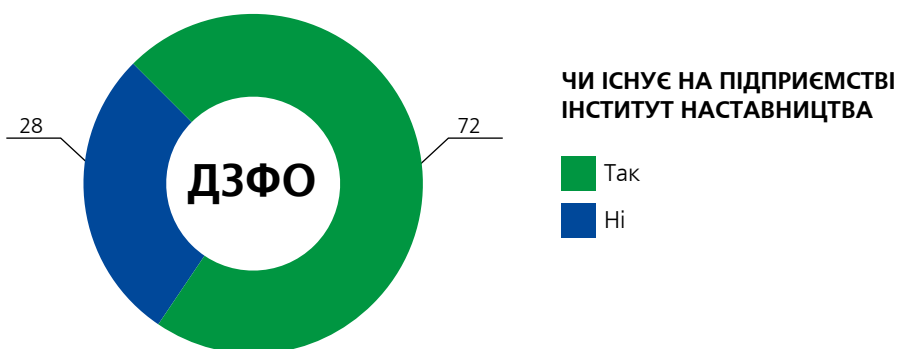
Чи існує на вашому підприємстві інститут наставництва?

Представники 118 (71,9 %) роботодавців, що прийняли на навчання здобувачів на ДФЗО одночасно з підписанням трудового договору, наголошують на наявності як мінімум одного наставника на підприємстві.

У випадках, в яких здобувач перед оформленням тристороннього договору про ДФЗО певний час працював на підприємстві, наставник не надається.

Також переважна більшість здобувачів, які навчаються на підприємстві не перший рік, зазначили відсутність наставників. Виключення становлять підприємства із завищеними вимогами до техніки безпеки.

Рисунок 2.30. – Відсоток підприємств, які мають інститут наставництва на підприємстві

Якщо в перші роки пілотного проєкту представники підприємств часто не розуміли значення наставництва чи взагалі не вважали його необхідною складовою ДФЗО, то роботодавці-партнери 2022-2023 н.р. майже всі без винятку (158 з 164) розуміють його необхідність. Проте здебільшого як наставника називають безпосередньо керівника або інколи навіть весь колектив (як у випадках із закладами дошкільної та шкільної освіти).

Роботодавці про інститут наставництва

Роботодавець

Безумовно, у студента був наставник на підприємстві. Я, як керівник, опікувався ним, відповідав на всі запитання, пов'язані з його адаптацією в колективі, підказував якісь робочі моменти, за необхідності вказував на помилки.

Роботодавець

Ми прийняли Олю у наш педагогічний жіночий колектив з усією душею. З першого дня всі ми намагалися зробити її перебування в школі максимально комфортним.

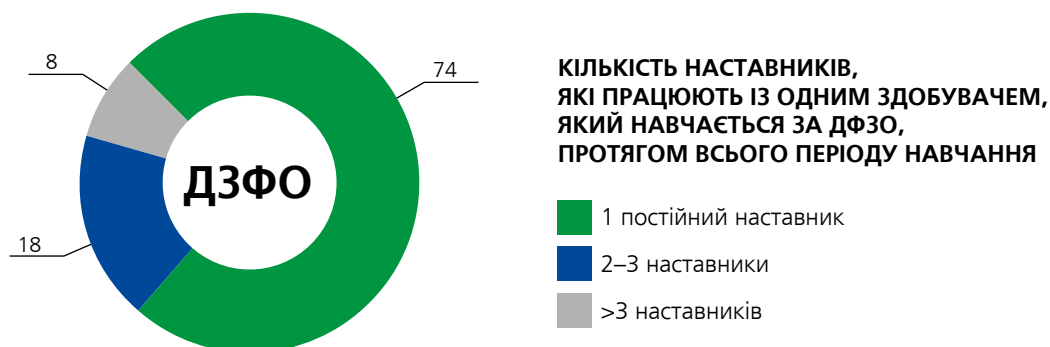

Роботодавець

Протягом 2022-2023 н.р. у мене у фермерському господарстві був один здобувач на ДФЗО. Для всіх чотирьох здобувачів, яких я приймав на навчання до себе протягом проєкту, я був наставником особисто. Для мене важливо було передати саме свої знання, виростити людей, яким би я міг хоча б частково делегувати свої повноваження.

Щодо кількості наставників, які працюють з одним здобувачем протягом навчання за ДФЗО, тенденція є такою: підприємства малого бізнесу та підприємства, що займаються підготовкою лише одного здобувача, здебільшого мають одного наставника; підприємства, що навчають групи здобувачів і мають налагоджений процес навчання (передусім це стосується технічної сфери), щороку звітують про наявність двох та більше наставників. Наставників призначають залежно від того, які саме обов'язки виконує здобувач на певному етапі його навчання. Нагадаємо, що індивідуальний графік навчання здобувача розробляється та погоджується з підприємством, здобувач може виконувати різні трудові операції та мати різні обов'язки залежно від навчальних цілей щодо досягнення програмних результатів навчання. За умови забезпечення ротатії з метою ознайомлення здобувача з особливостями роботи різних відділів компанії або ділянок виробництва, що відбувається переважно на великих підприємствах, наставники змінюються. Такий підхід організації навчання на робочому місці є найефективнішим для підготовки здобувача. Отже, один здобувач протягом перебування на підприємстві може мати декілька наставників. Дані за 2022-2023 н.р. щодо кількості наставників для одного здобувача суттєво не відрізняються та корелюються із даними попередніх років пілоту.

Рисунок 2.31. – Дані за 2022-2023 н.р. щодо кількості наставників для одного здобувача на одному підприємстві

Більше половини підприємств, що засвідчили наявність інституту наставництва, розповіли про обов'язковий інструктаж, тренінги із педагогічної майстерності та психологічної підготовки, які є невід'ємною складовою під час підготовки наставників до роботи зі здобувачами. Зазвичай, саме на таких підприємствах розроблено та впроваджено фінансовий механізм мотивації наставників. Проте 11 підприємств заявили, що скоротили витрати на підготовку наставників від початку повномасштабного вторгнення.

Під час підготовки звіту за результатами 2022-2023 н.р., вперше було організовано вибіркові глибинні інтерв'ю безпосередньо із самими наставниками, що дало змогу дізнатися про їх враження та проблеми від комунікації із здобувачами ДФЗО.

Наставники про комунікацію зі здобувачами.

Наставник

Якщо говорити про студентів, то вони прагнуть отримувати актуальні знання. Інша справа – їх рівень підготовки, адже, будемо відвертими, онлайн-навчання сприяло зниженню якості навчання. Як наставник, маю, крім своїх прямих професійних обов'язків, займатися теоретичною підготовкою та соціалізацією студентів, адже дехто протягом декількох років не вилазив із комп'ютера. В умовах війни, коли нерви не зовсім в порядку, інколи було дуже важко.

Наставник

Мали трьох здобувачів із технікуму на навчання за ДФЗО і всі вони залишилися працювати надалі. Дуже задоволений дітьми, але є одне АЛЕ. Сучасні діти категорично не вміють працювати руками. А вони ж приходять до нас не на менеджерські посади (сміється). Тому доводиться вчити азів, а це не те, на що я розраховував, коли погоджувався бути наставником.

Чи призначено координатора співпраці із ЗО на підприємстві?

Якщо у перші два роки реалізації пілотного проєкту дві третини підприємств наголошували на наявності координатора, то після початку повномасштабного вторгнення ситуація змінилася.

Рисунок 2.32. – Відсоток підприємств, які призначили координатора з метою співпраці із ЗО

Результати 2022-2023 н.р. свідчать про відчутне збільшення частки відповідей, де саме здобувач освіти є комунікатором між підприємством та ЗО. Це пов'язано, передусім, із збільшенням кількості випадків, коли саме здобувач бере на себе ініціативу щодо переведення на ДФЗО, в деяких випадках навіть нав'язуючи цей формат співпраці підприємству та ЗО.

Роль здобувачів в налагодженні комунікацій з підприємствами:

Роботодавець

Декілька разів протягом навчального року у мене виникали питання і я навіть намагався сконтактувати з університетом, проте, наскільки я зрозумів, ЗО працював онлайн чи декілька днів на тиждень. Я не мав ані часу, ані бажання вишукувати причину. Тому всіма комунікаціями займався здобувач.

Роботодавець

У серпні ми взяли на роботу маркетолога. І відразу мова пішла про дуальну форму навчання. Якщо чесно, до цього я взагалі не знав, що це. Після роз'яснень, особливо зважаючи на той факт, що ЗО працювали в онлайн-форматі, я підписав всі необхідні папери.

Роботодавець

Всіма необхідними для організації навчання паперами займається безпосередньо здобувачка. Я, своєю чергою, виконую все, що залежить від мене: даю роботу, розв'язую за необхідності всі проблемні питання, оцінюю наприкінці семестру якість навчання.

У випадках наявності координатора здебільшого йдеться про спеціально призначену особу від підприємства, у деяких випадках це працівник підприємства, який часто водночас працює й в ЗО. Результати дослідження свідчать, що координатор може обіймати різні посади: від генерального директора, начальника відділу кадрів чи HR-директора, до головного інженера, керівника проєкту чи технолога.

Представники 38 підприємств наголосили, що часто спілкуються із представниками партнерських ЗО. Комунікація відбувається на регулярних зустрічах, які протягом 2022-2023 н.р. відбувалися переважно в онлайн-форматі.

Роботодавці про комунікацію із ЗО

Роботодавець

Ми постійно на зв'язку з університетом, проводячи регулярні зустрічі. На зустрічах ми обговорюємо потреби підприємства, вимоги до студентів, яких ми готові прийняти до себе на навчання, питання щодо їх кількості. У нас вже протягом років сформувалася своєрідна ініціативна група, в якій ми обговорюємо питання пов'язані із практичною підготовкою студентів. Це не лише ДФЗО, а практика та профорієнтаційні заходи також.

Комунікуємо регулярно. Ось буквально на цьому тижні обговорювали можливість відкриття експериментального центру. Наступного навчального року плануємо збільшити кількість здобувачів ДФЗО.

Як організовано навчання за ДФЗО на підприємстві?

Протягом чотирьох років реалізації пілотного проєкту в Україні мала місце імплементація двох моделей дуальної освіти – моделі з інтегрованою практичною підготовкою (поєднання періодів навчання в ЗО та на підприємстві здобувачів першої вищої чи фахової передвищої освіти) та з інтегрованою професійною діяльністю (поєднання навчання в ЗВО та в компанії осіб, які вже здобули фахову передвищу або першу вищу освіту, працюють на підприємстві та мають бажання продовжити навчання по своєму профілю або профілю, визначеному підприємством). Якщо порівнювати перший та четвертий рік пілоту, кількість кейсів із інтегрованою професійною діяльністю збільшилася на 21%.

Аналізуючи підходи до організації освітнього процесу та графіка чергування фаз навчання в ЗО та на підприємстві, по-перше, можна констатувати відмінності залежно від низки особливостей підготовки здобувачів за певними спеціальностями, по-друге, – карантинні обмеження та повномасштабне вторгнення визначили онлайн-формат навчання в ЗО. І, якщо другий рік пілотного проєкту (започаткування онлайн-формату) був своєрідним пробним шаром, то подальші два роки, обтяжені міграційними та релокаційними процесами, сприяли остаточному формуванню культури онлайн-навчання в Україні. ЗО мали змогу організовувати лекційні та практичні заняття на зручних онлайн-ресурсах: Zoom, Skype, Google Meet, Viber тощо. Більшість ЗО активно залучали в освітню діяльність платформу Moodle, яка дає змогу акумулювати на одному ресурсі всі необхідні матеріали для вивчення навчальної дисципліни (у відео та текстовому форматі) та не потребує фактичної присутності студента в чітко визначений час. Це сприяло максимальній гнучкості освітнього процесу та дало змогу вивчати в зручний час теоретичний матеріал та виконувати всі завдання на роботі.

Роботодавці про організацію освітнього процесу

2022-2023 н.р. студенти навчалися онлайн. Тому проблем з тим, щоб відпускати їх на навчання, взагалі не було. За необхідності вони могли приєднуватися до занять під час роботи. Наскільки я розумію, навіть камери їх не змушували вмикати (сміється). Якщо йшлося про захист якихось проєктів чи написання тестів, чи модульних робіт в режимі реального часу, я, безумовно, давав їм таку можливість.

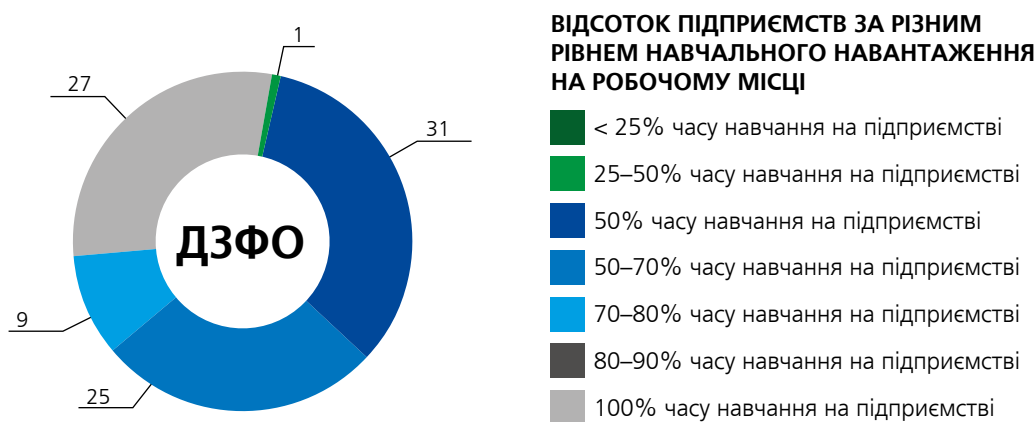

Здобувачка мала змогу навчатися онлайн в будь-який зручний для неї час після роботи. Декілька разів за семестр я відпускала її до університету для узгодження теми та співпраці з науковим керівником. Решта часу – звичайний робочий формат.

Подібні кейси не відповідають вимогам до ДФЗО. Не дивлячись на дистанційний формат навчання, здобувач ДФЗО не є повноцінним штатним працівником підприємства та не може проводити там 100% часу. Це є порушенням ст. 49 Закону України «Про вищу освіту», у пункті щодо відведення 25-60% загального обсягу освітньої програми на навчання на робочому місці.

Аналізуючи відповіді представників підприємств за 2022-2023 н.р., можна спостерігати позитивну тенденцію щодо відповідності розподілу часу законодавчо визнаної норми, яка свідчить, що «Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору».

Рисунок 2.33. – Відсоток підприємств за різним рівнем навчального навантаження на робочому місці

За результатами опитування відсутні кейси, коли здобувачі ДФЗО перебували на підприємстві менше 50% навчального часу. Проте 3% респондентів не змогли точно відповісти на це запитання.

Варіант відповіді «80-90%» майже прирівнює ДФЗО до заочної форми здобуття освіти. Представники підприємств вказували на низку причин, через які відпускали здобувачів у ЗО: модульні чи контрольні роботи, необхідність захисту наукової роботи в спеціально відведений час, необхідність зустрічі з науковим керівником, термінова необхідність підписати папери в ЗО тощо.

Якщо порівнювати отримані результати із результатами попередніх років, можна прослідкувати відчутну позитивну динаміку (за винятком періоду березень – квітень 2022 р.) щодо відповідності розподілу часу на навчання нормативним вимогам організації ДФЗО. Відсоток роботодавців, що вимагають від здобувачів працювати на підприємстві повний робочий день, знизився протягом пілоту в середньому на 25%.

Роботодавці щодо відповідності розподілу часу на навчання нормативним вимогам організації ДФЗО

Роботодавець

Наші здобувачі мають позмінний графік: влітку це – 4/2, але на осінь ми плануємо змінити на 2/2 чи 3/3, що буде максимально сприйнятливим графіком для навчання. Одна здобувачка має усталений графік 8.00-16.30, проте, за першої потреби вона має можливість бути присутньою на парах в університеті.

Роботодавець

Не дивлячись на онлайн-формат, ми розуміємо необхідність якісного опанування теоретичної складової. Тому протягом 2022-2023 н.р. ми застосовували декілька варіантів: коли в першому семестрі в університеті була друга зміна, здобувачі працювали 8.00-12.30, а коли у другому семестрі перейшли на першу – перейшли на формат 2/2.

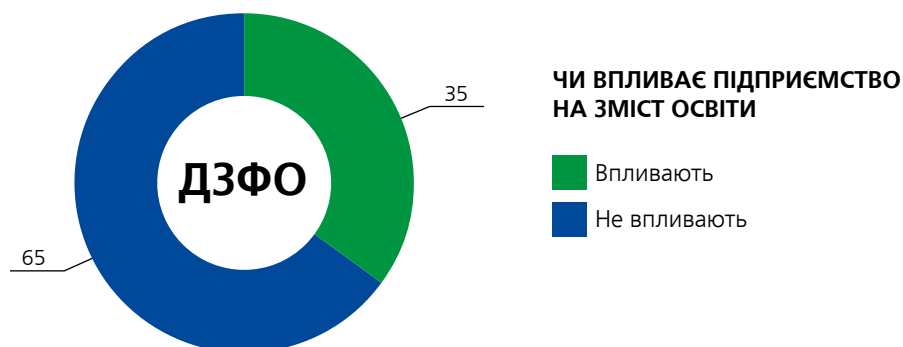
Чи впливає ви на зміст освіти?

35% підприємств впливають та мають бажання в подальшому впливати на зміст освіти. В порівнянні з першим роком реалізації проєкту цей показник зменшився на 10%. Проте, зважаючи на суттєве збільшення опитаних у 2022-2023 н.р. підприємств (164 проти 50), за результатами четвертого заключного року пілотного проєкту із впровадження ДФЗО в Україні 57 підприємств підтвердили факт впливу на зміст освіти. Тобто, фактично їх кількість зросла на 32.

Серед причин небажання роботодавців впливати на зміст освіти найчастіше зазначаються:

- брак часу;
- непоінформованість про таку можливість;
- багаторічні стосунки із ЗО та максимальний ступінь довіри;
- неактуальність питання під час війни;
- розчарування в українській системі освіти як такої;
- невизнання взаємозв'язку теоретичної та практичної підготовки;
- впевненість у власних силах, адже деякі представники підприємств вважають, що спроможні швидше та якісніше навчити здобувачів.

Рисунок 2.34. – Відсоток роботодавців, які впливають на зміст освіти

Підприємства, що є учасниками проєкту декілька років поспіль встигли усвідомити важливість такої діяльності та ті бонуси, що дає ця діяльність безпосередньо для самого підприємства: складання індивідуального плану здобувача, можливість включати до освітніх програм актуальні теми й видаляти неактуальні та застарілі, проводити наукові дослідження на базі підприємства на теми, які є пріоритетними для підприємства тощо.

Представники підприємств впливають на зміст окремих тем навчальних дисциплін, виступають в ролі рецензентів наукових робіт, беруть участь у захистах курсових та дипломних робіт, звітів з практики, виступають як члени експертних рад тощо.

Роботодавці щодо методів впливу на освітню програму

Роботодавець

Ми постійно на зв'язку із деканатами та активно впливаємо на навчальну програмну складову. Наприклад, коли нам треба було підсилити підготовку з креслення, питання дуже швидко вирішилося.

Роботодавець

Проблема якості теоретичної підготовки здобувачів дуальної форми здобуття освіти полягає частково в онлайн-навчанні, а частково у змісті освітніх програм, що не є актуальними та дотичними до практичної складової. А деякі напрями окремої спеціальності взагалі не мають відповідної теоретичної бази. Я, наприклад, займаюся якістю вирощування птиці. Зазвичай, в освітніх програмах йдеться про якість готового продукту, а не про процес. Я самостійно, маючи освіту ветеринара, методом проб та помилок, досліджуючи закордонний досвід, дійшла до того рівня, який маю зараз. Проте чи готова я писати про це посібники? Не впевнена. Чи хочу я вникати в робочі навчальні програми? Не маю на це часу. Готова ділитися досвідом на практиці з людиною, яка стоїть поруч зі мною.

Чи підраховувала ваша компанія власні витрати на підготовку одного здобувача освіти за дуальною формою?

Навіть у довоєнні роки це запитання було найменш популярним з-поміж роботодавців. Половина з них вважала це внутрішньою інформацією підприємства. Від початку повномасштабного вторгнення багато роботодавців дуже важко йдуть на контакт і максимально оминають теми, пов'язані з матеріальною складовою та впливом війни на їх діяльність.

Отримана в ході опитування представників підприємств, що навчали здобувачів за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. інформація, дає змогу стверджувати, що переважна більшість роботодавців не оплачує навчання за контрактом. Серед преференцій, що отримують здобувачі, які переходять на ДФЗО, можна виділити:

- компенсація транспортних витрат або оплата / організація проїзду до робочого місця;
- компенсація витрат на оренду житла або надання місця в корпоративній квартирі чи гуртожитку;
- забезпечення харчуванням;
- забезпечення уніформою;
- забезпечення додаткової освіти (курси, тренінги, воркшопи).

Подібні преференції актуалізувалися протягом минулого навчального року, адже через релокацію ЗО та бажання здобувачів працювати у спокійнішому регіоні дедалі частіше мають місце кейси, коли здобувачі навчаються на підприємстві далеко від власної домівки.

На жаль, дослідники не змогли отримати цього року відповіді на запитання, чи підраховували підприємства витрати на наставників, зокрема доплату наставникам та оплату їх стажування та навчання, обладнання навчальних класів, лабораторій (якщо таке є), оплату роботи кураторів від підприємства тощо.

Чи мали місце протягом 2022-2023 н.р. випадки розірвання договірних відносин із здобувачами освіти, які навчаються за ДФЗО?

За результатами четвертого року пілотного проєкту із впровадження ДФЗО в Україні лише два підприємства розірвали договори зі здобувачами освіти з власної ініціативи через невиконання здобувачем професійних обов'язків та відсутність на робочому місці без попередньої домовленості. Цей показник в 5 разів менший, аніж у перший, та вдвічі менший, ніж в другий рік пілоту. Третій рік не можна вважати показовим у цьому сенсі, оскільки розірвання договорів було пов'язано з випадками тимчасового чи постійного припинення підприємницької діяльності, релокацією підприємств, вимушеним скороченням штату, переходом в онлайн-формат через повномасштабне вторгненням РФ на територію України.

Чи виникали труднощі в процесі налагодження співпраці із ЗО чи організаціями навчання на робочих місцях в рамках ДФЗО?

Роботодавці, які від початку пілотного проєкту занурені у процес підготовки здобувачів, щороку відмічають поліпшення ситуації. Це пов'язано передусім із ефективністю інформаційної політики щодо ДФЗО, адже сам термін «дуальна освіта» вже є зрозумілим учасникам освітнього процесу, ба більше, вони розуміються на її особливостях та необхідних складових, що максимально сприяє налагодженню тристоронньої комунікації.

Проте все ж таки є роботодавці (передусім новачки), які вказують на певну проблематику, зокрема:

- не всі роботодавці ознайомлені із особливостями навчання за ДФЗО, а отже, не розуміють свої обов'язки та права за цієї форми здобуття освіти;
- як ніколи актуалізується питання недостатнього рівня теоретичної підготовки здобувачів в ЗО, особливо в період дистанційного навчання. Великі надії роботодавці покладають на те, що здобувачі повернуться до аудиторій у 2023-2024 н.р.;
- гостро постає питання дисбалансу між матеріально-технічним забезпеченням ЗО та підприємства, адже є кейси, коли здобувачі протягом декількох років в ЗО навчалися на застарілому обладнанні, яке вже роками не використовують;
- не всі представники викладацького складу бажають опанувати інновації, щоб відповідати сучасним тенденціям;
- представники підприємств часто не впевнені у виправданості інвестицій в підготовку здобувача за ДФЗО, адже неможливо зобов'язати здобувача після закінчення навчання чи дії короткострокового договору залишитися працювати на конкретному підприємстві. Багато підприємств-партнерів не відчувають себе конкурентоспроможними з огляду на рівень заробітної плати чи умови праці, особливо порівняно з міжнародними

компаніями чи пропозиціями інших країн, що суттєво актуалізувалися після посилення міграційних процесів, спричинених війною.

- багато роботодавців і досі не розуміють всі бюрократичні нюанси, яких зобов'язані дотримуватися ЗО.

Роботодавці щодо подальшої співпраці

Роботодавець

Не звикли ще підприємства співпрацювати із ЗО. Необхідні заходи, організовані ЗО, на яких підприємства зможуть презентувати себе. Ми в свою чергу готові проводити екскурсії та презентації на базі підприємства.

Чи залишаються здобувачі на ДФЗО працювати на підприємстві після закінчення навчання?

Трохи менше половини роботодавців, які займалися підготовкою здобувачів протягом 2022-2023 н.р., констатували факт закінчення здобувачами освіти навчання.

Результати дослідження свідчать, що з початком повномасштабного вторгнення майже вдвічі більше здобувачів освіти залишається працювати на підприємстві після закінчення навчання. Якщо в перші роки реалізації пілотного проєкту більшість здобувачів розглядали ДФЗО як професійний трамплін, то результати останніх двох років свідчать про величезне бажання молоді використати свій шанс та отримати постійну роботу й перспективи на майбутнє. Особливо це стосується регіонів, наближених до зони активних бойових дій, де пропозиції ринку праці вкрай обмежені, та західних регіонів України і столиці, де нині відчувається високий рівень конкуренції через висококваліфікованих ВПО.

Роботодавці щодо перспектив залучення здобувачів, які навчалися за ДФЗО як свого постійного персоналу

Роботодавець

Маємо позитивний кейс, коли дівчина, яка навчалася у нас протягом минулого навчального року, цього року вже є повноцінною працівницею нашого підприємства, з перспективами швидкого кар'єрного росту.

Роботодавець

Наприкінці навчального року ми завжди пропонуємо найкращим студентам залишитися працювати на підприємстві. З досвіду попереднього року четверо з шістнадцяти залишилися з нами.

Роботодавець

Серед п'яти студентів, які навчалися на підприємстві протягом 2022-2023 навчального року, троє закінчили бакалаврат, вступають до магістратури та продовжать навчання у нас на підприємстві, двоє закінчили 2 та 3 курси та також залишаються з нами. Плюс ми вже влітку уклали договір про навчання із ще одним хлопцем.

Чи вплинула війна в Україні на можливість навчання здобувачів?

Порівняно з минулим роком, коли роботодавці вказували на тимчасову зупинку, скорочення виробничих потужностей та штату, релокацію, цього року можна стверджувати, що підприємства-партнери змогли пристосуватися до ситуації. Виключення становлять 34 підприємства, які в ході дослідження зазначили припинення навчання здобувачів на ДФЗО у 2022-2023 н.р. внаслідок ліквідації або тимчасового припинення діяльності, релокації підприємства, відмови від підготовки здобувачів освіти до закінчення війни, скорочення штату через зниження робочого навантаження (кількості замовлень), втрату зв'язку із ЗО. Проте ці 34 підприємства були виключені із загальної вибірки, на результати опитування якої спирається поточне дослідження.

Роботодавці про майбутнє ДФЗО.

Роботодавець

Багато працівників мобілізовано, робітників в полі конче не вистачає, дуже обмежена кількість пального, але я все одно вдячний, що можу працювати на своїй землі та навчати інших. От зараз на полі збираємо врожай.

Роботодавець

Не дивлячись на те, що ми перебуваємо в Дніпрі, ми не відчуваємо на собі вплив війни. Підприємство працює як годинник. Ми при звичаїлись до реалій та працюємо на найскорішу перемогу.

Роботодавець

Дуже хочеться сподіватися, що найгірші часи для Харкова вже позаду. Ми змогли частково відбудувати знищену інфраструктуру, поновити штат, залучити студентів. Працюємо з вірою в якнайшвидшу перемогу. Проте, навіть якщо війна затягнеться, ми вже готові до всього. Так закалялася сталь.

Роботодавець

Для мене, як для фермера, дуальна освіта – це дуже добре. Адже в практиці вони отримають найважливіший досвід. Це зовсім інша історія. Хочу сказати, що протягом моєї участі в проєкті, я навчав п'ять здобувачів, четверо з них досі працюють зі мною і я дуже задоволений.

Роботодавець

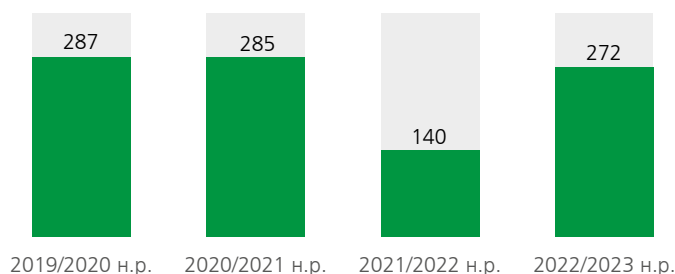
Це єдина нормальна форма навчання для студентів. Адже, окрім теоретичної підготовки, яка, якщо чесно, бажає кращого, практична складова є архіважливою.

2.3 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

У межах четвертого року реалізації пілотного проєкту щодо впровадження ДФЗО заклади фахової передвищої та вищої освіти подали конкретизовану інформацію щодо 446 здобувачів, які навчалися за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р.

Через брак або некоректність контактної інформації чи відмову респондентів спілкуватися вдалося сконтактувати зі 311 здобувачами освіти, 39 з яких не підтвердили факту навчання за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. Тому результати дослідження 2022-2023 н.р. базуються на відповідях 272 здобувачів. Із початку експерименту кількість здобувачів, про яких повідомляють ЗО і які підтверджують інформацію щодо їхнього навчання на ДФЗО, залишається в межах 250-300 осіб, окрім третього року навчання, коли через початок повномасштабного виторгнення було важко сконтактуватися із респондентами.

Рисунок 2.35. – Кількість опитаних здобувачів на ДФЗО протягом пілотного проєкту, осіб

Відповідаючи на запитання: «Чи дійсно ви навчалися за ДФЗО протягом минулого навчального року?», деякі здобувачі, як і в попередні роки, плуталися у відповідях та потребували пояснень щодо змісту поняття «дуальна освіта». Проте порівняно з попередніми роками пілоту кількість таких кейсів є набагато меншою. Необізнаність передусім демонструють здобувачі, які тільки перевелися на ДФЗО. Значно збільшилася кількість здобувачів на ДФЗО на магістратурі, однак, більшість магістрантів навчається в цих ЗО перший рік та ще недостатньо орієнтуються в змісті ДФЗО.

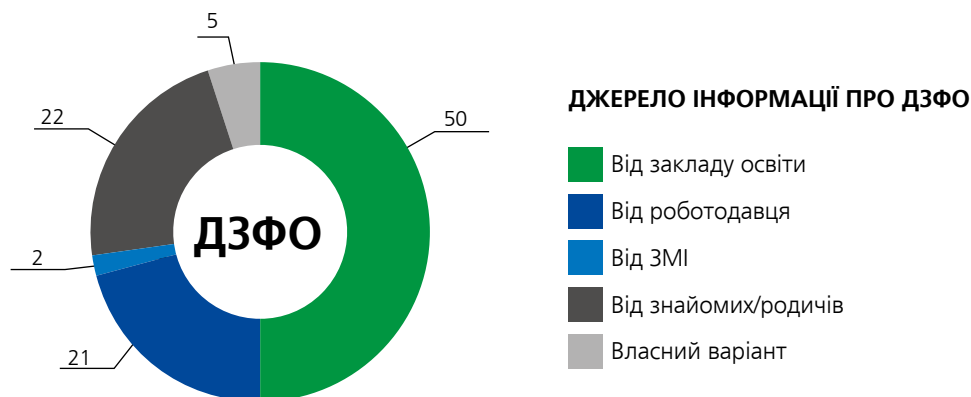

Звідки ви дізналися про можливість навчатися за ДФЗО?

Протягом всіх чотирьох років реалізації пілотного проєкту здобувачі освіти називають саме ЗО як головне джерело інформації про можливість навчання за ДФЗО. Проте, якщо в перший та другий рік пілоту показник таких відповідей становив 90% та 70% відповідно, – в останні роки він тяжіє до 50%.

137 опитаних здобувачів, які навчалися на ДФЗО у 2022-2023 н.р., зазначили, що саме представники ЗО (декани, завідувачі кафедр, викладачі) порекомендували ДФЗО 27 здобувачів зазначили, що для першокурсників регулярно влаштовували зустрічі із представниками підприємств-партнерів, останні роки це були зустрічі на онлайн-платформі ZOOM, також їм пропонувалося підписатися на аккаунти підприємств в соціальних мережах, щоб мати змогу більш детально познайомитися із діяльністю майбутнього роботодавця.

Рисунок 2.36. – Джерело інформації про можливість навчатися за ДФЗО, у %.

З-поміж здобувачів освіти, які дізналися про ДФЗО від роботодавців, переважають штатні працівники підприємств, яких керівництво направляє на навчання або перенавчання за конкретною спеціальністю.

Опитування здобувачів показало, що здебільшого ініціаторами впровадження такої форми здобуття освіти ставали здобувачі, які вже працювали на цьому підприємстві та мали бажання отримати додаткові знання й освіту для просування кар’єрними сходинками або для закріплення на вже займаній посаді. Інформацію про можливість навчатися за ДФЗО, зазвичай, отримували в ЗО, інколи у відділах кадрів власних підприємств, які вже мали досвід навчання здобувачів за ДФЗО.

Майже вдвічі збільшилася кількість випадків, коли здобувачі приймають рішення про переведення на ДФЗО, орієнтуючись на досвід інших, і не обов’язково йдеться про здобувачів того самого ЗО. Цей факт свідчить про поширення інформації про позитивні досвід та враження здобувачів освіти від навчання за ДФЗО. Каналом інформації про можливості навчання на ДФЗО є також соціальні мережі, інформація від МОН і представників влади, звіти про попередні роки реалізації проєкту.

Здобувачі щодо джерел інформації про ДФЗО.

Здобувач

На мою спеціальність взагалі не навчають. Тому я прийняв пропозицію підприємства навчати мене під себе. Якщо брати широку спеціалізацію, то я закінчив чотири роки технікуму, потім вступив до університету, отримав можливість навчатися за ДФЗО. А мої одногрупники, які прийшли після 11 класів, взагалі не орієнтуються що до чого.

Здобувач

У нас в університеті взагалі дуже чудова координаторка дуальної освіти. Студенти з перших курсів вже знають про дуалку. З нами постійно проводять зустрічі, роз’яснювальну роботу, навіть представники підприємств виступали.

”
Здобувач

Мій друг із Сумського аграрного мав досвід навчання за ДФЗО та розповідав, як це прибутково та корисно. Я також «в прикол» вирішив запитати у себе в універі. Виявилось, у нас також є такий досвід, хлопці вже декілька років так навчаються і працюють.

”
Здобувач

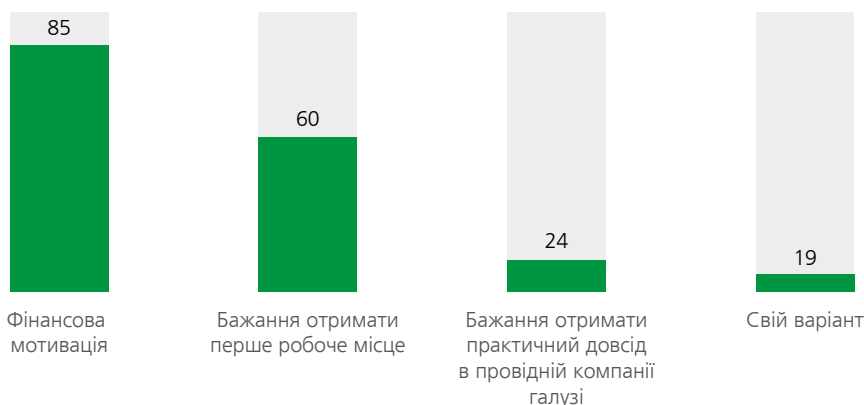
Мій класний керівник (куратор в університеті) сказав про таку можливість. Майже одразу уклали тристоронній договір. Я закінчила бакалаврат, буду йти в магістратуру і продовжу дуалку.

Що спонукало перейти на навчання за ДФЗО?

Протягом інтерв'ю здобувачі часто називали кілька причин переходу на ДФЗО, як результат дослідники отримали та проаналізували 511 відповідей від 272 опитаних.

Рисунок 2.37. – Мотивація здобувачів щодо навчання за ДФЗО, %

Традиційно можливість отримання грошової винагороди та бажання отримати перше місце роботи – пріоритетні у здобувачів у разі прийняття рішення про переведення на ДФЗО.

Мотивація здобувачів щодо навчання за ДФЗО

”
Здобувач

Можливість навчатися та ще й отримувати за це гроші – найкращий винахід Міністерства освіти і науки України.

”
Здобувач

Нині ми живемо в важкі часи, конкуренція на ринку праці захмарна, тому для мене – це, в першу чергу, змога отримати пристойне місце роботи на майбутнє.

Серед інших мотивів, що спонукали здобувачів перейти на (продовжити) навчання за ДФЗО, можна виділити такі:

- бажання довести свою самостійність;
- переконання в тому, що знання, які дають в ЗО, є виключно теоретичними;
- необхідність навчатися, щоб мати кар'єрне зростання на підприємстві;
- необхідність утримувати родину;
- можливість переїхати подалі від зони активних бойових дій;
- за компанію з одногрупниками;
- можливість отримати відтермінування від мобілізації;
- бажання бути на хвилі новітніх тенденцій в освіті.

Мотивація здобувачів щодо навчання за ДФЗО

”

Здобувач

Я 19 років працював на підприємстві, потім вступив до університету, нині перевівся з денної на дуальну форму. Вже отримав суттєве підвищення.

”

Здобувач

До нас приїжджали представники підприємства та пропонували програму навчання на базі підприємства. З початком війни я вирішив скористатися пропозицією та переїхати у Вінницьку область, подалі від бойових дій.

”

Здобувач

Я навчався на денному. Але від початку війни батьки втратили роботу, адже закрили підприємство, на якому вони обидва працювали. Я був змушений щось робити. Сам знайшов підприємство та перевівся на дуальну форму.

”

Здобувач

Передусім – це прагнення до самостійності, адже наше покоління вимушене швидше дорослішати та швидше ставати на ноги.

”

Здобувач

Я переїхав із Сумської області до Вінницької навчатися на підприємстві. Після прийняття такого рішення я підписав договір в університеті, зв'язався з підприємством та поїхав. Підприємство забезпечує здобувачів житлом, транспортом і харчуванням. Я всім задоволений.

”

Здобувач

Нині через війну в столиці майже неможливо знайти висококваліфіковану роботу. Тому, розуміючи, що універ, на жаль, це більш про теорію, вирішила перейти на ДФЗО. Підприємство запропонував ЗО, це один з лідерів на ринку консалтингових послуг.

Окремо варто виділити мотив, який червоною стрічкою проходить повз три останні роки впровадження пілоту, – бажання здобувачів ефективно використати час свого навчання. Адже спочатку карантинні обмеження, а потім повномасштабне вторгнення зумовили здебільшого дистанційний формат навчання. Багато здобувачів освіти сприйняли цей факт як поштовх до дій. Крім того, переважна більшість здобувачів оцінює якість онлайн-навчання нижче, ніж офлайн-формат.

Здобувачі про ефективне використання часу навчання

”
Здобувач

Відтоді як я зрозуміла, що ми будемо знов навчатися дистанційно, я вирішила не гаяти часу та йти працювати. Питання було лише в тому, заочне, дистанційне чи дуальне навчання обрати.

”
Здобувач

Я, як і більшість моїх однолітків, обрала варіант заробити кошти в перервах або інколи і під час зумів.

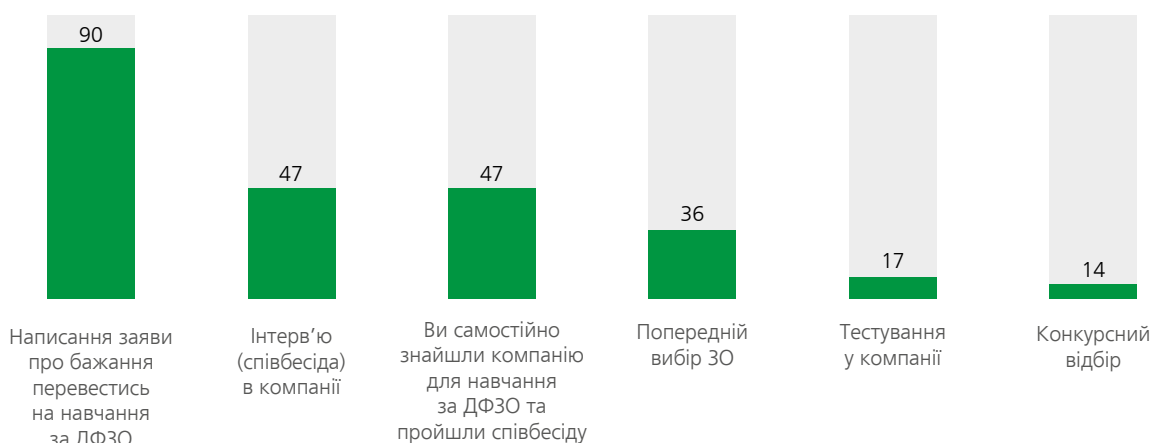
Як проходила процедура відбору на ДФЗО?

Відповідаючи на це запитання, більшість здобувачів освіти говорила про багаторівневу процедуру відбору на ДФЗО.

Протягом перших двох років впровадження пілотного проєкту до повномасштабного вторгнення всі опитані здобувачі освіти зазначали факт написання заяви про бажання перевестися на ДФЗО. Останні ж два роки є достатньо кейсів, коли, за словами здобувачів, навчання за ДФЗО розпочиналося відразу підписанням тристороннього договору (27 у 2022-2023 н.р. та 35 у 2021-2022 н.р.).

Цей факт свідчить про те, що деканатам потрібно надавати інформаційну допомогу щодо організації ДФЗО, пояснюючи, що це окрема форма навчання і переведення на ДФЗО потрібно проводити, дотримуючись процедури переведення на певну форму навчання, яка передбачає обов'язковим компонентом отримання заяви від здобувача про його бажання навчатися за такою формою здобуття освіти.

Рисунок 2.38. Особливості проходження відбору у компанію

26 здобувачів освіти зазначили факт написання заяви про власні наміри єдиною складовою процесу відбору на підприємство. Порівняно з попередніми роками цей показник суттєво знизився.

Більшість здобувачів відмічали, що відбір на ДФЗО відбувався спільно ЗО та підприємством. ЗО рекомендував здобувачів освіти, а підприємство проводило тестування або співбесіду, або й тестування й співбесіду.

Здобувачі про процедуру проведення відбору на навчання за ДФЗО

”

Здобувач

Декан за допомогою викладачів профільних курсів відібрав необхідну кількість, тобто три студенти, нас направили на підприємство. Після короткої бесіди залишили на кілька тижнів стажуватися. Потім залишили.

”

Здобувач

В інституті проходив практику на цьому підприємстві та майстер запропонував залишитися у них на роботі, оскільки йому дуже подобалося зі мною працювати, я йому підходив, єдине, треба було пройти додаткову співбесіду з керівництвом – так і потрапив на дуалку.

”

Здобувач

Після того, як декан розповів про ДФЗО, я сам знайшов підприємство. Проходив тижневе стажування перед переходом на дуалку.

”

Здобувач

Один з наших викладачів запропонував мені піти працювати на підприємство. Річ у тому, що більшість його працівників пройшла саме через нашу кафедру, тому, звичайно, залишилися усталені зв'язки. Таку можливість запропонували декільком студентам, потім було декілька співбесід, і як результат серед моїх одногрупників я залишився один. Нині закінчив магістратуру та залишився працювати на підприємстві.

”

Здобувач

Підприємство знайшов викладач. Це проєктувальна фірма, яка робить проєкти для комбінатів. Більшість працівників також навчалися на кафедрі. Їм були потрібні працівники, яких вони самі навчатимуть. Просто на ту роботу, що ми мали виконувати, в університеті взагалі не вчили. Вони звернулися на кафедру. Викладачі пропонували кандидатури, після співбесіди вони відібрали собі учнів, умовно кажучи.

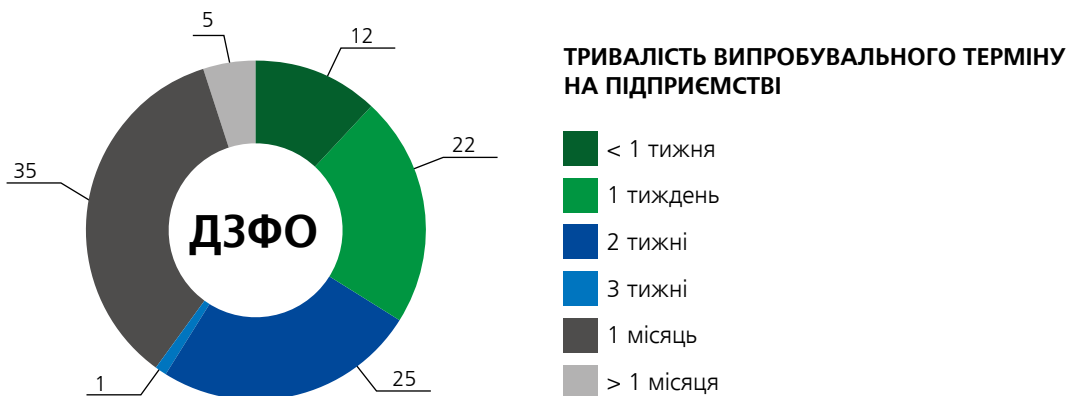
”

Здобувач

Запропонували після практики спробувати перевестися на ДФЗО. Всі охочі склали на підприємстві іспит. Із восьми претендентів відібрали лише двох.

65 здобувачів освіти зазначили, що в процесі їх влаштування на підприємство мав місце випробувальний термін, середня тривалість якого становила 2-4 тижні.

Рисунок 2.39. – Тривалість випробувального терміну на підприємстві у % до кількості опитаних здобувачів.

Всі опитані здобувачі на ДФЗО підтвердили факт підписання з ними тристороннього договору про навчання.

Чи уклали ви трудовий договір з компанією?

Якщо протягом перших років впровадження ДФЗО в Україні питання щодо наявності підписаного із здобувачем трудового договору було одним з найрезонайсніших, адже далеко не всі здобувачі розуміли його необхідність, плутали з тристороннім договором про навчання за ДФЗО або взагалі не розуміли про що йдеться, – наразі всі респонденти підтвердили факт його підписання.

На яку посаду вас було зараховано?

У 2022-2023 н.р. опитані здобувачі обіймали 145 посад відповідно до трудового договору. (Див. Додаток G)

Найбільша кількість опитаних здобувачів впродовж четвертого року проєкту із запровадження ДФЗО в Україні опанувала на підприємствах професії, як-от: електрик, слюсар (різного профілю), інженер (різного профілю), вихователь, вчитель початкових класів, лікар та помічник лікаря ветеринарної медицини. Якщо протягом другого та третього років пілоту гуманітарні спеціальності майже зникли, у 2022-2023 н.р. вони знову повернулися до переліку посад. У кількісному вираженні це 69 посад технічного спрямування та 76 гуманітарного.

Особливістю минулого навчального року є наявність в переліку 26 керівних посад (директор, начальник, голова правління). Це є свідченням поширення практики використання ДФЗО підприємствами для підвищення кваліфікацій своїх працівників, які вже зробили певну кар'єру на підприємстві.

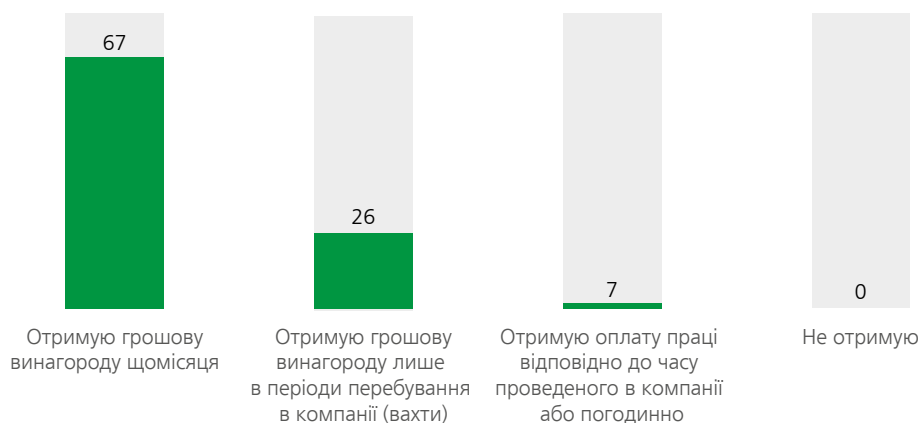
Важливо, що в попередні роки реалізації пілотного проєкту щороку було в середньому 16 кейсів, коли здобувачі освіти підтверджували, що спеціалізація, за якою вони навчалися на ДФЗО на робочому місці, жодним чином не була пов'язана із їх спеціалізацією в місці навчання. Протягом 2022-2023 н.р. жодного подібного факту серед опитаних 272 здобувачів встановлено не було. Це свідчить про більш свідоме ставлення здобувачів до вибору майбутньої професії та про більш глибоке розуміння природи дуальної освіти.

Чи отримуєте ви грошову винагороду від компанії?

Всі опитані здобувачі освіти підтвердили факт отримання грошової винагороди протягом 2022-2023 н.р. Нагадаємо, що протягом першого року реалізації пілотного проєкту були випадки (26), коли здобувачі навіть не підозрювали про своє право отримувати кошти. Врегулювання питання зарахування здобувача, який навчається за ДФЗО, на підприємство на законодавчому рівні, виправило ситуацію з неотриманням платні за свою роботу. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» ст. 49 п. 6. заключення трудового договору зі здобувачем є обов'язковою умовою навчання за ДФЗО.

Рисунок 2.41. Особливості виплати грошової винагороди здобувачам під час навчання за ДФЗО

Як і раніше, періодичність та розмір грошової винагороди залежали передусім від розміру та особливостей функціонування підприємства, а також від особливостей, періодичності та обсягу робіт, які виконував на підприємстві кожний окремих здобувач. Адже багато представників технічних професій часто перебувають на підприємстві вахтовим методом, тому могли отримувати грошову винагороду одразу після закінчення вахти. Малому та середньому бізнесу здебільшого притаманна виплата грошової винагороди раз на місяць, на підприємствах великого бізнесу зазвичай передбачено авансові виплати. Також зафіксовано випадки погодинної оплати, передусім це стосується здобувачів закладів фахової передвищої освіти.

Здобувачі щодо періодичності отримання заробітної платні

”

Здобувач

Минулого року я працював на підприємстві на посаді начальника бригади. Моя бригада працювала два тижні на місяць вахтовим методом. Заробітну платню я отримував двічі на місяць по закінченню вахтового періоду.

”

Здобувач

Як і решта працівників підприємства, мав два щасливі дні на місяць 13 та 30 – дні виплати авансу та заробітної платні.

”

Здобувач

Протягом трьох років грошову винагороду отримую один раз на місяць як годинник. Все чітко та прозоро.

Більшість здобувачів на ДФЗО задоволені розміром грошової винагороди, яку вони отримували на підприємстві. Якщо порівнювати з попередніми роками пілоту, значно поменшала кількість кейсів, коли здобувачі висловлюють своє невдоволення розміром грошової винагороди, вважають її неадекватною та прагнуть по закінченню навчання знайти собі інше підприємства для роботи.

Здобувачі щодо розміру заробітної платні

”

Здобувач

Мене повністю влаштовує моя заробітна платня. Вона є пристойною та конкурентоспроможною для нашого ринку та за наявних економічних умов.

”

Здобувач

По-перше, мені здається, що зараз не ті часи, щоб на щось скаржитись чи перебирати харчами, а по-друге, мене повністю все влаштовує. Я отримую не менше, ніж мої друзі, які працюють баристами, офіціантами чи продавцями. Але при цьому я працюю за фахом і будує кар'єру.

Чи отримували під час навчання якісь преференції від підприємства, окрім грошової винагороди?

58 здобувачів, що навчалися на ДФЗО протягом 2022-2023 н.р., підтвердили наявність додаткових преференцій з боку підприємства:

- безкоштовне харчування (переважно обід) – 29 кейсів;
- забезпечення логістики «на» та «з» підприємства – 23 кейсів;
- надання місця для проживання (гуртожиток, кімната, квартири) – 14 кейсів;
- можливість купляти продукцію підприємства за собівартістю – 4 кейси;
- оплата вартості навчання на контрактній основі в 30 – 3 кейси;
- 14 здобувачів зазначили, що підприємство забезпечувало проживання, логістику та харчування.

Здобувачі про додаткові виплати та преференції від підприємства окрім грошової винагороди

”

Здобувач

Я мешкаю в службовому помешканні, харчування входить в корпоративний пакет. Мене все влаштовує. Тепло та смачно.

”

Здобувач

Я декілька років працював на підприємстві і мені для подальшої роботи та кар'єри потрібна була освіта із спеціалізацією з переробки. Підприємство запропонувало піти навчатися – я погодився. Частину оплати за навчання я плачу, а частину – підприємство.

”

Здобувач

Я мешкаю недалеко від підприємства, тому не потребую ані житла, ані транспорту. Наскільки мені відомо, за потреби підприємство забезпечує таку можливість своїм працівникам. Харчуванням працівників не забезпечують. Проте всі працівники фабрики, незалежно від того, скільки вони тут працюють, мають змогу купувати її продукцію за собівартістю.

Вперше за роки реалізації проєкту з'явилися кейси, коли в разі оплати підприємством вартості навчання за контрактом, здобувач зобов'язаний відпрацювати певний період на підприємстві після закінчення навчання. Ця домовленість прописується в трудовому договорі.

Здобувачі про кейси, коли в разі оплати підприємством вартості навчання за контрактом, здобувач зобов'язаний відпрацювати певний період на підприємстві після закінчення навчання.

”

Здобувач

Якщо підприємство сплачує за навчання – студенти підписують договір, що вони мають відпрацювати на підприємстві певну кількість років.

”

Здобувач

Я навчався на бюджеті. Але знаю, що за моїх одногрупників сплачувало підприємство. У них в договорі прописано, що після закінчення університету вони мають ще декілька років відпрацювати на підприємстві.

Чи пов'язана, на вашу думку, теорія, яку ви вивчали в ЗО, із завданнями, які ви виконуєте в компанії на робочому місці?

Протягом чотирьох років реалізації пілотного проєкту із впровадження ДФЗО в Україні здобувачі по-різному оцінювали якість навчання як в ЗО, так і на робочому місці, зазначали різний ступінь зв'язку між теоретичною підготовкою та практикою, що вони опановують на підприємстві. Важливо, що кожного року кількість кейсів, в яких йдеться про незадоволеність якістю теоретичної підготовки та її взаємозв'язку з практикою, зменшується. Порівняно з першим роком пілоту цей показник зменшився майже в шість разів.

Це пов'язано, передусім, з тим фактом, що жодний із опитаних здобувачів освіти не зазначив, що працює на підприємстві не за спеціальністю, за якою навчається.

Крім того, на думку здобувачів, викладачі почали більш відповідально ставитися до процесу залучення в свої курси інноваційної складової.

Здобувачі про взаємозв'язок теоретичної підготовки та трудових обов'язків, які вони виконують на підприємстві

”

Здобувач

Теоретичної інформації, що я отримую в університеті, реально достатньо. Проте є деякі теми, які навряд чи коли-небудь можна буде випробувати на практиці.

”

Здобувач

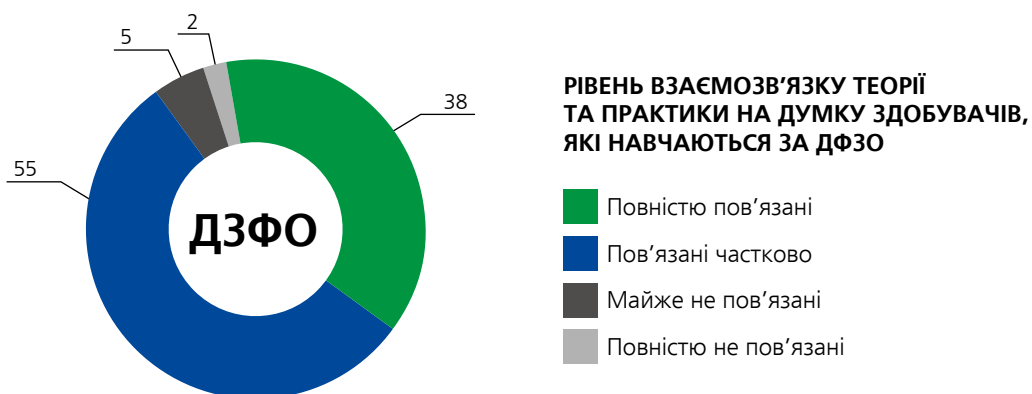
Теорія та практика дуже сильно пов'язані між собою. Інформацію, яку я отримую в університеті, застосовую на практиці. Наприклад, в університеті вчать, як розробляти ландшафтний проєкт, і я одразу на роботі це реалізую.

”

Здобувач

Як на мене, головна перевага дуалки полягає в тому, що навчання та робота щільно поєднані між собою. Це дуже зручно та ефективно.

Рисунок 2.42. – Рівень взаємозв'язку теорії та практики, на думку здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО у % до кількості відповідей

Проте є кейси, в яких здобувачі і досі вказують на застарілість матеріалу, що його викладають в ЗО. Насамперед це стосується технічних спеціальностей, де вивчення певних тем залежать від матеріальної бази ЗО.

Здобувачі про матеріальну базу ДФЗО

”

Здобувач

Те, чого мене навчали щодо обладнання в університеті, і те, що я вважала нормою, на практиці виявилось застарілою технікою з радянських часів, якою сучасні підприємства взагалі вже не користуються. Я на підприємстві побачила, що такого обладнання вже нема. Як би не приїхала сюди, то просто не знала б що таке існує.

”
Здобувач

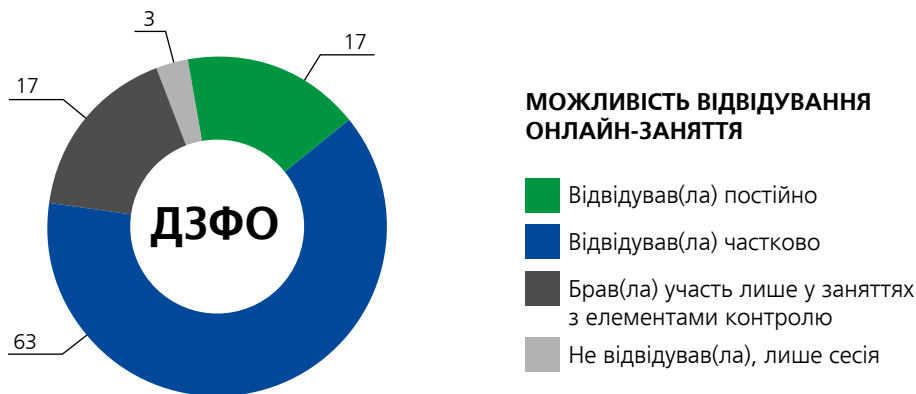
Теоретичні знання, звичайно ж, що потрібні, але на підприємстві більш сучасна техніка, побачивши яку, я не знав як до неї підступитися. Мені по-новому потрібно було вчитися працювати на техніці.

Як чергуються періоди навчання в ЗО та в компанії? Який відсоток відведеного на навчання часу ви проводите на підприємстві?

Дуже важко надати оцінку відповідям респондентів на це запитання, адже весь 2022-2023 н.р. через воєнний стан в країні процес навчання в українських ЗО здійснювався виключно в онлайн-форматі. Тому зміст питання щодо відвідування навчальних занять втратив свою змістовність та трансформувався у питання, чи мали можливість здобувачі приєднуватися до онлайн-занять.

Рисунок 2.42. – Можливість відвідування онлайн заняття

Більшість здобувачів зазначили, що мали змогу відвідувати заняття і що онлайн-формат, окрім того, що здебільшого сприяв переведенню на ДФЗО, ще й є таким, що робить можливим відвідувати пари з робочого місця.

Здобувачі про можливість відвідування онлайн-заняття (успішні кейси)

”
Здобувач

Заняття відвідував, але через те, що багато людей працюють в одному робочому просторі, міг тільки аудіо. Викладач відправляв відеолекції, якщо я не міг зайти на пару.

”
Здобувач

Я закінчила бакалаврат, влітку знайшла підприємство та з серпня оформила тристоронній договір щодо ДФЗО. Я мала можливість відвідувати всі онлайн-заняття. Це була моя головна вимога до підприємства після розміру зарплатні.

”
Здобувач

Навчався вахтово плюс-мінус 2 через 2. Як коли. Часу на опанування теоретичного матеріалу було достатньо.

”
Здобувач

На підприємстві я працюю бухгалтером. Робота, яка, в принципі, може й почекати. Тому всі навчальні онлайн-заняття я відвідувала.

”
Здобувач

Ось зараз я відволікся на цілих дві години, зробив контрольну і потім знов працювати. На підприємстві ставляться з розумінням. Майже всі пари прослухав.

”
Здобувач

Нам всім в університеті сказали, що за ДФЗО ходити на пари не обов'язково. Нам треба було лише проходити завдання у MOODLE та скласти сесію.

Проте є кейси, де представники підприємства демонструють низький рівень обізнаності щодо змісту ДФЗО та не надають змоги здобувачам освіти отримувати теоретичні знання. Сподіваємося, що такі випадки ЗО виявлятимуть протягом зворотного зв'язку зі здобувачами, наприклад, під час комунікацій здобувач-куратор від ЗО або обов'язкового анкетування здобувачів щодо якості освітнього процесу тощо, та робитимуть відповідні висновки щодо подальшої співпраці з такими підприємствами.

Здобувачі про можливість відвідування онлайн-заняття (неуспішні кейси)

”
Здобувач

На мою думку, успіх ДФЗО залежить, насамперед, від підприємства, адже дуже важливо, щоб керівники та наставники давали час і можливість для опанування теоретичного матеріалу, для розв'язання завдань. Мені, на жаль, підприємство такої можливості не надавало. Навчався вихідними та вночі.

”
Здобувач

Я працюю на посаді головного агронома. Якщо нічого не зміниться, залишуся і надалі працювати. Весь час на підприємстві, в університеті днів 9 з 3 місяців.

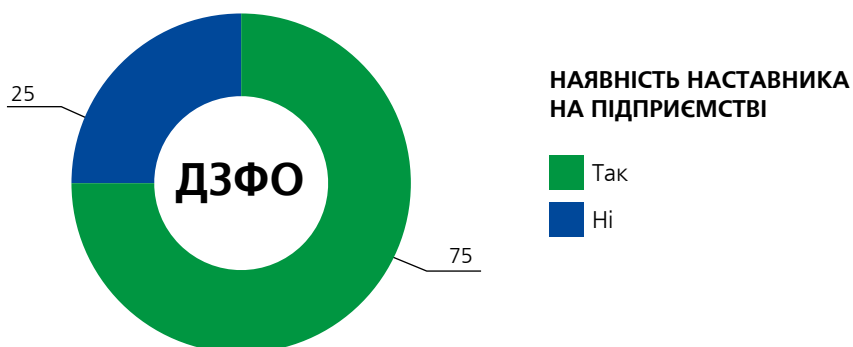
”
Здобувач

На жаль, на підприємстві ненормована кількість годин, це залежить від кількості об'єктів. Але загалом на 30-40% є можливість займатися навчанням в універі.

Чи був у вас наставник на підприємстві?

Рисунок 2.43. – Наявність наставників на підприємстві, %

75% опитаних здобувачів підтвердили наявність наставника на підприємстві. Цей показник менший, ніж у першому році пілотного проєкту (95%), але більший за другий та третій роки (63% та 72% відповідно).

Важливо, що навіть здобувачі, які не перший рік навчалися за ДФЗО, у 2022-2023 н.р. засвідчили наявність наставника. Є кейси, коли такі здобувачі відмічають суто формальний характер наявності наставника та відчуття власної автономії.

Здобувачі про наставників на підприємстві

Здобувач

Звичайно, наставник на підприємстві в нас був. Мені здається, це є однією з головних переваг ДФЗО, адже коли ти приходиш влаштовуватися на роботу, то маєш дуже короткий період, коли тобі щось розповідають та пояснюють, а потім – пливи, як знаєш. А тут протягом всього року навчання поруч з тобою є людина, яка опікується тобою.

Здобувач

Я помічник агронома, тому вже другий рік поспіль мій наставник – директор фермерського господарства.

Здобувач

Наставник на підприємстві, звичайно, є. Механік дуже детально розповідає все, якщо треба, допомагає. Але я на підприємстві вже другий рік. Я й сам все знаю. В університеті дуже добре та зрозуміло все пояснюють, але коли приходиш на роботу все більш ясно та чітко. Мені вистачило кількох місяців, щоб я зміг автономно працювати.

Здобувач

Наставник є. Дуже освічена людина, закінчував той самий університет, що і я.

Кейси, в яких здобувачі вказують на відсутність наставника, стосуються, насамперед, випадків, коли здобувачі прийшли в дуальну освіту, вже багато років працюючи на підприємстві.

68 здобувачів на ДФЗО, зазначили, що протягом 2022-2023 н.р. у них на підприємстві було декілька наставників, а 24 здобувачі вказали на співпрацю з трьома та більше наставниками. Це стосується випадків, коли здобувачі освіти мали змогу попрацювати у різних підрозділах підприємства, робота на яких вимагає виконання різних функцій.

Здобувачі про наставників на підприємстві, коли один здобувач мав більше одного наставника

Здобувач

Що мені найбільше сподобалося, що ми мали змогу змінювати підрозділи всередині підприємства, тобто, якщо нам щось не сподобалося, ми могли пробувати далі. На кожному етапі за нами закріплювали наставника. Мені здається, що в цьому і є сенс дуальної освіти. Вона дає можливість остаточно визначитися з майбутньою спеціалізацією.

Здобувач

Наставників призначали відповідно до предмета. Було три наставники протягом минулого навчального року. На підприємстві замовляли нове обладнання, яке потрібно було зібрати. Мене не допускали до процесу зборки. Але мій наставник вмовив керівництво під власну відповідальність.

Чи задоволені ви навчанням за ДФЗО?

96% (261) опитаних здобувачів зазначили, що вони задоволені своїм навчанням за ДФЗО, назвавши її:

- найперспективнішою формою навчання;
- формою навчання майбутнього;
- формою навчання, що дійсно дає змогу отримувати реальні практичні знання.

Здобувачі освіти щодо задоволеності навчанням за ДФЗО (успішні кейси)

Здобувач

Це дійсно гарна форма навчання. Краще, ніж сидіти в гуртожитку та тільки пари відвідувати, і то онлайн. А так і на роботу ходиш, і пари відвідуєш. Взагалі за умов дистанційного навчання це можливість бачити людей та спілкуватися з ними.

Здобувач

Взагалі ДФЗО це дуже велика перевага та можливість для більшості студентів. Часто студенти не мають можливості оплатити навчання або проживання. Дуальна освіта дає змогу вирішити ці проблеми та швидше пристосуватися до дорослого життя.

Здобувач

Звичайно, особливо спочатку, було трохи важко, трохи напружено, але хто казав що буде легко? Я знав, на що я йду і для чого я це роблю. Зараз я майже готовий агроном.

Здобувач

Це дуже добре що в українських студентів є така можливість. У цієї форми навчання я не бачу жодних недоліків.

Здобувач

Завжди мріяв отримувати робочий досвід ще під час навчання, але, зважаючи на те, що я відмінник і не хотів пропустити нічого з теоретичної складової, не ризикував влаштуватися на роботу. І тут я дізнався про дуалку. Дуже задоволений.

Здобувач

Особливо враховуючи ситуацію в країні, в першу чергу, я маю на увазі війну, дуалка є найбільш прийнятною формою навчання. Є група у месенджері, де є постійні посилання на лекції, контакти викладачів. Університет забезпечив доступ до матеріалів.

11 здобувачів відзначили, що частково або повністю не задоволені своїм досвідом навчання за ДФЗО. Серед цих кейсів – 7 випадків розірвання тристоронніх договорів про навчання за ДФЗО протягом 2022-2023 н.р. Кейсів, коли договір було розірвано за ініціативою підприємства, немає. Серед причин негативних відгуків:

- невдоволення умовами проживання, які надало підприємство;
- розчарування в професії;
- переїзд;
- наявність більш нагальних справ, родинні проблеми.

Здобувачі освіти щодо задоволеності навчанням за ДФЗО (неуспішні кейси)

Здобувач

Мені дуже подобалося на підприємстві: умови роботи, зарплатня, люди. Проте умови, в які нас заселили, були просто жахливими. У деяких дівчат, навіть, не було дверей у кімнату. Я протрималася до холодів, але коли всі почали хворіти, я розірвала договір та повернулася в рідне місто. Навчання в університеті продовжила.

Здобувач

Ми з батьками прийняли рішення про переїзд до Києва. Я була змушена покинути ДФЗО.

”
Здобувач

Мабуть, я просто зовсім по-іншому уявляв собі професію слюсаря. Люди на підприємстві були чудові, але особисто мені було дуже важко та некомфортно. Добре, що я спробував. Це допоможе мені в майбутньому виборі.

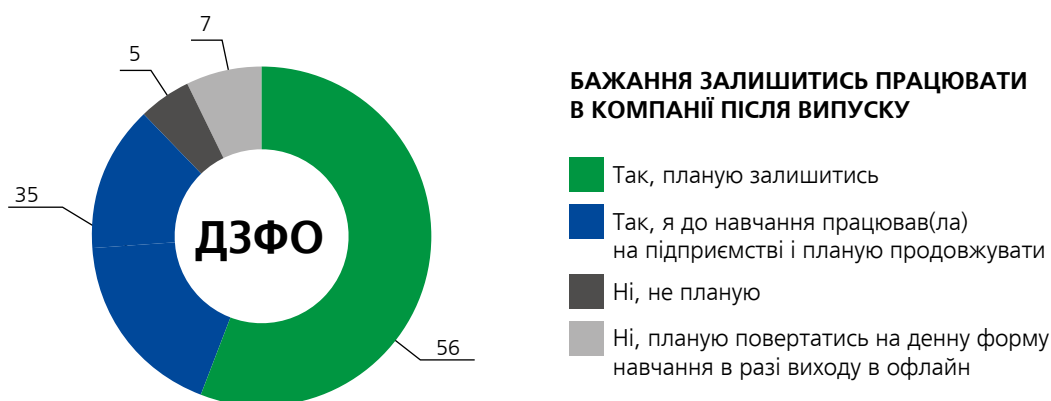
”
Здобувач

Я розірвав договір про ДФЗО. Не хочу про це говорити. Просто мені є чим іншим займатися в теперішніх умовах.

Чи плануєте ви залишитися працювати в цій компанії після випуску?

Рисунок 2.44 – Бажання залишитися працювати в компанії після випуску, %

Протягом перших двох років реалізації пілотного проєкту із впровадження ДФЗО в Україні близько половини здобувачів констатували своє небажання працювати на підприємстві після закінчення навчання. Серед головних причин, зазвичай, називали: невідповідність очікуванням від професії; низьку заробітну плату; надмірне навантаження; неможливість кар'єрного зростання; сприйняття підприємства-партнера як життєвого трампліна. Із початком повномасштабного вторгнення ситуація суттєво змінилася: 64% у 2021-2022 н.р. та 74% опитаних здобувачів у 2022-2023 н.р. підтвердили свої наміри продовжити працювати на підприємстві після закінчення навчання. 3-поміж них 18% вже працювали на підприємстві до початку навчання та 56% здобувачів, які прийшли на підприємство в процесі навчання за ДФЗО.

Здобувачі про подальші плани

”
Здобувач

Я вчусь на контракті. Сам сплачую за навчання. Отримаю ставку плюс значні преміальні. Компанія надає мені щодня можливість навчатися нового. Я вже маю досвід ведення міжнародних переговорів. Мені навчатися ще пів року. Я обов'язково продовжу працювати тут. Більш того, на підприємстві працює ще три людини, які закінчили навчання за ДФЗО в попередні роки. Все супер.

”
Здобувач

Для мене завжди було важливо працювати саме тут. Тому інших варіантів я навіть не розглядала. Особливо зараз, в умовах війни, за такі можливості треба триматися зубами.

”
Здобувач

Я вже сім років працювала на підприємстві, доки мене не відправили на навчання. Наступного року, сподіваюсь, піду на підвищення. Тому відповідь очевидна.

”
Здобувач

Вже третій рік поспіль я відповідаю вам, що мої плани та пріоритети не змінилися. Я обов'язково залишуся і надалі працюватиму тут.

13 опитаних здобувачів освіти зазначили, що навчання в ЗО завжди було пріоритетним, а перевестися на ДФЗО їх змусив перехід на дистанційне навчання. Тому, якщо з нового 2023-2024 н.р. ЗО вийдуть в офлайн, вони не продовжуватимуть тристоронні договори про навчання за ДФЗО.

Серед причин, через які 37 торішніх здобувачів не планують залишатися працювати на підприємстві після закінчення навчання:

- небажання жити далеко від своєї родини (підприємство розташовано в іншій області);
- невідповідність очікуванням щодо обраної спеціальності;
- невідповідність очікуванням щодо процесу навчання за ДФЗО;
- бажання спробувати себе в чомусь новому;
- бажання отримати ще одну освіту за кордоном;
- бажання відкрити власну справу.

Здобувачі про подальші плани

”
Здобувач

Заклад освіти та моя родина перебувають у Сумській області, а підприємство, де я працюю, – у Вінницькій. Звичайно, через активні бойові дії я погодився поїхати в більш спокійне місце. Але моє серце, звичайно, в Сумах. Туди і повернусь.

”
Здобувач

Для мене завжди було важливо набратися бізнесового досвіду під час навчання та закрити гештальт «робота на дядька». Після закінчення навчання я планую працювати на себе. Вже навіть бізнес-план є.

”
Здобувач

У мене від початку війни була можливість виїхати на навчання до Франції. Але я вирішив закінчити спочатку навчання в Україні.

”
Здобувач

Навряд чи я залишуся працювати на цьому підприємстві. Ніби все добре, але я досі не впевнена у правильності власного вибору. Хочу спробувати щось інше, а вже потім прийняти остаточне рішення.

З власного досвіду, чи треба щось змінити в процесі організації ДФЗО?

Протягом декількох років дослідники запитували здобувачів ДФЗО, чи виникали в них якісь проблеми під час навчання. Серед кейсів 2022-2023 н.р. було виявлено лише 6 кейсів, коли здобувачі вказували на проблеми, крім того, всі вони відповідають кейсам із розірванням тристоронніх договорів про навчання за ДФЗО, описаним вище.

Таке суттєве зменшення проблемних кейсів пов'язано насамперед з тим, що в перші роки впровадження пілотного проєкту головною проблемою здобувачі освіти називали складність поєднання навчання в двох місцях – ЗО та на підприємстві. Із тотальним запровадженням дистанційної форми навчання ця проблема здебільшого втратила свою актуальність.

Крім того, на думку експертів, повномасштабне вторгнення та страшні події, що відбуваються в Україні протягом 1,5 років, змушують людей по іншому дивитися на проблемні ситуації, слово «проблема» набуло зовсім іншого змісту.

Тому було прийнято рішення запитати здобувачів, що навчалися на ДФЗО протягом 2022-2023 н.р., про їх побажання та необхідні з їх погляду зміни в ДФЗО.

Рекомендації здобувачів щодо поліпшення ДФЗО

”
Здобувач

Найголовніша проблема для мене – це паперова бюрократія. Щоб підписати та узгодити з усіма індивідуальний план, треба витратити не один день. Було б дуже круто диджиталізувати цей процес.

”
Здобувач

ФОП не дає змогу опрацьовувати всі теми. Деякі теми я пропрацювала на підприємстві, а деякі не мала можливості. На мою думку, на дуалці має бути середнє або велике підприємство.

”
Здобувач

Хотілось би диджиталізувати дуальну освіту, більше в електронному вигляді. Нам по роботі треба виїжджати, робити заміри тощо. Тому диджиталізація, щоб більше матеріалу було в електронному вигляді, була б у пригоді точно.

Здобувач

Перший рік ходила тільки на практичні заняття, але пізніше почала відвідувати майже всі пари. Рівень знань в університеті досить високий. Перший рік було важко, але зараз вже призвичаїлась. Не всі викладачі з розумінням ставляться до мене.

Здобувач

Я вважаю, що всілякі папірці, індивідуальний графік, наприклад, можна робити рідше, бо щоб цей папірець оформити та погодити – це колосальні зусилля. Кафедра знає, що я на дуалці. Можна зробити один план на всіх дуальників, ми ж працюємо в одній компанії. Можливо можна диджиталізувати ці процеси, а індивідуальний план робити на все навчання відразу.

Здобувач

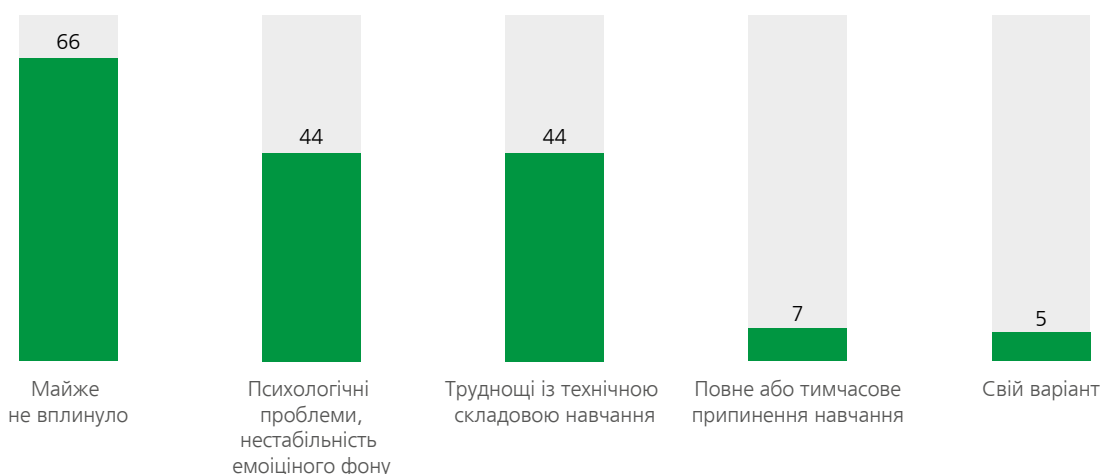
Мені здається, що сам зміст дуальної освіти передбачає необхідність створення максимально сприятливих умов для навчання з боку підприємства. На мою думку, необхідно зобов'язати підприємства надавати здобувачам доступ до внутрішньої інформації з метою написання курсових, дипломних та інших наукових робіт.

Чи вплинуло повномасштабне вторгнення на ваше навчання? Якщо вплинуло, то як саме?

Питання передбачало можливість надання множинної відповіді, як результат отримано та проаналізовано 452 відповіді.

Рисунок 2.45. – Як вплинуло повномасштабне вторгнення на навчання здобувача

65% респондентів зазначили, що повномасштабне вторгнення майже не вплинуло на їх навчання за ДФЗО: всі навчальні заняття проводились, навчання на підприємстві не припинялося. Проте більшість з них все ж таки відмітили зміни у своєму психологічному та емоційному стані та технічні труднощі.

Говорячи про свій психологічний та емоційний стан, опитані здобувачі найчастіше використовували фрази: «так, як і в усіх», «звичайно, як і усі», «а як інакше», «як це можна пережити спокійно».

Серед проблем технічного характеру здобувачі насамперед називали проблеми з довготривалими вимкненнями світла та відсутність усталеного інтернет зв'язку як у них самих, так і у викладачів. 14 здобувачів говорили про погіршення умов праці на підприємстві для здобувачів ДФЗО.

Здобувачі про вплив війни на процес навчання за ДФЗО

”

Здобувач

Трохи вплинула. Постійні перебої зі світлом. Найдовше вимкнення – майже 4 доби. Але ми намагалися навчатися. Я живу в місті, де ведуться активні бойові дії. Іноді важко. Кожен день обстріли. Щодо дуальної освіти проблем не було. Якось призвичаїлись.

”

Здобувач

Школи, в якій я навчалася та працювала, більше немає, майже місяць ми не працювали і намагалися переварити все це, прилаштуватися до нової ситуації. Потім змогли відновити навчання в онлайн-форматі та знайти нових вчителів, адже після прильоту багато хто поїхав.

”

Здобувач

Мені здається, що війна вплинула на всіх, але, якщо в перший рік ми всі були психологічно не готові до всього цього, сьогодні все набагато легше. Навчання за ДФЗО відбулося в повному обсязі.

”

Здобувач

Звичайно, війна – то нові виклики, значні обмеження щодо працівників, електроенергії. Щодо навчання – заняття через війну перешли в онлайн. Навчалися та будемо навчатися й надалі.

”

Здобувач

Нам необхідно змиритися з новими реаліями та вчитися жити далі. На навчання війна жодним чином не вплинула. Просто страшно, як і усім.

”

Здобувач

Через війну суттєво погіршилися умови праці. Вони змушують нас виконувати некваліфіковану працю. Але ми ніби розуміємо, що такі часи. Складні.

”

Здобувач

Війна змінила багато чого. Умови праці стали гірше, виробництво майже зупинилося, направляють не на своє робоче місце, ми працюємо на менш кваліфікованих посадах.

Проте, не дивлячись на складні для України часи та проблеми, з якими довелося зіштовхнутися здобувачам протягом останніх двох років, переважна більшість з них (96%) зазначили, що порадили б ДФЗО іншим, адже задоволені власним досвідом подібного навчання. Молодь з оптимізмом дивиться в майбутнє, вірить в перемогу України та прагне стати частиною її майбутнього. На думку багатьох, саме ДФЗО може стати фундаментом для підготовки високопрофесійних кадрів, необхідних для відбудови нашої країни спеціальностей.

Здобувачі про майбутнє ДФЗО

Здобувач

Скоро закінчиться війна і виникне потреба у повоєнній відбудові, вона вже потроху відчувається. Багато чоловіків загинули, багато виїхали з країни. Тому потреба в технічних та робітничих професіях є колосальною. На мою думку, саме навчання за ДФЗО може за найкоротший термін закрити потребу в трудових ресурсах.

Здобувач

Я вже порадив дуалку своїм друзям, привівши одного з них на підприємство, на якому я навчаюся вже третій рік.

Здобувач

Дуальна освіта, як мені здається, нині є найперспективнішою формою навчання.

Здобувач

«Треба думати про майбутнє. Мені здається, що дуальна форма освіти є найживучішою, тому що вона найбільш прикладна та відповідає важким запитам сьогодення».

Здобувач

Я дуже задоволена навчанням за ДФЗО, для мене це був дійсно вихід після повномасштабного вторгнення. Адже я не могла залишатися в районі бойових дій, а переривати навчання також не хотілося. Я обов'язково б порадила таку модель іншим студентам.

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ
ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ
за результатами пілотного проєкту**

Реалізація пілотного проєкту передбачала щорічний аналіз та обговорення результатів. Щороку напрацьовувалися та широко дискутувалися рекомендації щодо подальшого розвитку дуальної освіти в Україні. Деякі рекомендації було впроваджено, деякі – залишаються невпровадженими, але потрібними й сьогодні. В цьому звіті ми наводимо узагальнені актуальні для сучасного етапу рекомендації, які було надано ЗО, здобувачам освіти, роботодавцям та органам законодавчої та виконавчої влади впродовж чотирьох років реалізації пілоту.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Пропозиції, які надали представники ЗО, насамперед стосувалися вдосконалення законодавчої бази для впровадження ДФЗО. Також вдосконалення потребує, на думку представників ЗО, робота з підприємствами – потенційними партнерами, інформаційна підтримка ЗО з боку МОН, передавання досвіду ЗО, які успішно реалізують ДФЗО, іншим ЗО, які все ще розглядають таку можливість тощо.

1. Сприяти створенню та фінансуванню структурного підрозділу в ЗО, який відповідає за впровадження ДФЗО та співпрацює з роботодавцями-партнерами для поліпшення взаємовигідних відносин.
2. Сформувати та розвивати мережу роботодавців/підприємств-партнерів, залучених до ДФЗО, для забезпечення практичного навчання здобувачів у реальному виробничому середовищі.
3. Відповідально підходити до відбору підприємства-партнера на основі прозорих критеріїв відбору, як-от наявність необхідної інфраструктури та обладнання, інституту наставництва (потенціал для його створення), наявність придатних робочих місць для проведення ДФЗО, атестація робочих місць за умовами праці (для професій/посад, пов'язаних з роботами підвищеної небезпеки) тощо.
4. Розвивати програми навчання і поступово розширювати перелік спеціальностей та освітніх програм, у межах яких може здійснюватися навчання за ДФЗО. А також враховувати потреби ринку праці та конкретного роботодавця у фахівцях. Розглянути можливість введення в програми навчання модулів, які спрямовані на розвиток не лише фахових навичок, а й м'яких навичок, як-от комунікація та робота в команді.
5. Докладати зусиль для забезпечення фінансової підтримки для підготовки здобувачів за ДФЗО та залучати для цього додаткові гранти, стипендії інші види фінансової підтримки від роботодавців.
6. Проводити систематичний моніторинг та оцінку ефективності дуальної форми здобуття у ЗО та враховувати позитивні й негативні моменти у подальшій реалізації ДФЗО.
7. Відповідно до критеріїв до здобувачів освіти, визначених роботодавцями-партнерами, розробити процедуру переведення/переходу на навчання за ДФЗО (прийняття заяв та відповідних документів від здобувачів освіти, визнання результатів відбору здобувачів роботодавцем тощо). Забезпечити відповідність такої процедури принципам прозорості та недискримінації.
8. На початку організації співпраці ЗО із роботодавцем укладати двосторонні договори, які визначають загальні засади співпраці сторін з реалізації ДФЗО.

9. Забезпечити обов'язкове укладання тристоронніх договорів з метою деталізації/ конкретизації умов реалізації ДФЗО для кожного окремого здобувача освіти. Договори мають визначати права та обов'язки здобувача, ЗО та роботодавця, а також особливості організації навчання здобувача на робочому місці, вказувати повні назви посад і професій відповідно до чинного Класифікатора професій ДК 003:2010, а також містити пункти про порядок дій у разі дострокового припинення договірних відносин.
10. За можливості, поступово переходити до практики переведення/переходу здобувача освіти на ДФЗО (за його бажанням та наявністю підприємства-партнера) з першого курсу одразу після вступу, збільшуючи на старших курсах обсяг навчання на робочому місці, щоб забезпечити відповідність вимогам щодо розподілу кредитів ЄКТС.
11. Під час організації здобуття освіти за дуальною формою обов'язково узгоджувати та за потреби коригувати зміст освітньої програми (або розробляти нову), навчальних планів із роботодавцями-партнерами, залученими до підготовки здобувачів за цією програмою. Зокрема, спільно визначати освітні компоненти або їх частини, які можуть бути опановані здобувачем на підприємстві, а які – лише у ЗО, а також порядок розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів для здобувачів освіти за ДФЗО. Особливу увагу приділяти опанування здобувачем програмних результатів навчання.
12. Під час формування індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО, забезпечити частку навчання на робочому місці у межах 25-60 % від загального обсягу освітньої програми.

Таблиця. Мінімально та максимально допустима кількість кредитів ЄКТС, відведених на навчання на робочому місці, за рівнями освіти/ освітніми ступенями згідно з визначенням ДФЗО у Законі України «Про вищу освіту».

Рівень освіти/ Освітній ступінь	Міп кількість кредитів	Мах кількість кредитів
Молодший бакалавр (молодший спеціаліст)	60 кредитів ЄКТС	144 кредити ЄКТС
*Молодший бакалавр (молодший спеціаліст)	40 кредитів ЄКТС	96 кредитів ЄКТС
Бакалавр	60 кредитів ЄКТС	144 кредити ЄКТС
*Бакалавр	60 кредитів ЄКТС	144 кредити ЄКТС
Магістр (90 кредитів ЄКТС)	23 кредити ЄКТС	54 кредити ЄКТС
Магістр (120 кредитів ЄКТС)	30 кредитів ЄКТС	72 кредити ЄКТС

* Скорочений термін навчання визначається правом ЗВО визнати та перерахувати окремі кредити ЄКТС, здобуті у фаховій передвищій освіті або на короткому циклі вищої освіти, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. Перераховуватися можуть як кредити, що відповідають навчанню у ЗВО, так і кредити, що відповідають навчанню на робочому місці.

13. Визначати модель організації навчання за дуальною формою залежно від специфіки спеціальності та за узгодженням із роботодавцем. За потреби забезпечити можливість організації навчання за ДФЗО з використанням різних моделей у межах однієї освітньої програми для забезпечення можливостей співпраці із широким колом роботодавців.
14. Передбачити та узгодити із роботодавцями-партнерами процедуру контролю за виконанням індивідуального навчального плану на робочому місці та процедуру оцінювання результатів навчання здобувачів. Залучати роботодавців-партнерів до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за ДФЗО.

15. За потреби (на запит роботодавця) проводити консультації (пам'ятка) з координатором(ами) від підприємств/роботодавців та наставниками стосовно організаційно-методичного забезпечення ДФЗО.
16. Спільно з роботодавцями розробити порядок проєктної діяльності здобувачів освіти на ДФЗО, зокрема, для курсових робіт та дипломних проєктів (теми мають бути погоджені з підприємством та супроводжуватися керівником проєкту від ЗО).
17. Не вважати прикладами організації навчання за ДФЗО кейси, коли трудові відносини зі здобувачами освіти не врегульовано у встановленому чинним законодавством порядку (без укладання трудових договорів), або періоди перебування на робочому місці не мають відношення до виконання освітньої програми.
18. Зберігати за здобувачем освіти право на отримання академічної стипендії в разі переведення на ДФЗО відповідно до загального рейтингу.
19. Зберігати за здобувачем освіти право на отримання соціальної стипендії відповідно до чинного законодавства в разі переведення на ДФЗО.
20. Створити детальну інформаційну сторінку на сайті ЗО про можливості здобуття освіти за дуальною формою, особливості та переваги такої форми, інформувати про партнерів-роботодавців, робочі місця/вакансії, відкриті для здобувачів тощо.
21. Розробити процедури систематичного отримання зворотного зв'язку від роботодавців та здобувачів освіти, які навчаються за ДФЗО.
22. Здійснювати моніторинг та аналіз причин відмови здобувачів освіти від продовження здобуття освіти за дуальною формою або відмови роботодавців від продовження договірних відносин із здобувачем.
23. Здійснювати моніторинг продовження трудових відносин випускників, що навчалися за ДФЗО, та роботодавців.
24. Разом з органами державної влади та місцевого самоврядування, об'єднаннями роботодавців, професійними асоціаціями, професійними спілками, громадськими організаціями, ТПП та іншими зацікавленими сторонами проводити інформаційні кампанії для роботодавців регіону про переваги ДФЗО та можливості співпраці із ЗО.
25. Проводити інформаційні кампанії щодо переваг ДФЗО серед здобувачів освіти, школярів, вступників, зокрема, з огляду на принцип забезпечення гендерного паритету.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

1. Брати до уваги, що, попри наявність трудових відносин із здобувачем, підприємство є другим місцем навчання, що й визначає дуальність такої форми здобуття освіти. Це вимагає від роботодавця ретельної підготовки до співпраці із ЗО, дотримання вимог освітньої програми та забезпечення умов для виконання здобувачем індивідуального навчального плану та програми навчання на робочому місці.
2. Розробити процедуру та критерії відбору здобувачів освіти на навчання за ДФЗО (напр. мотивація, відсутність порушень правил внутрішнього розпорядку, успішність, рівень soft skills тощо) із дотриманням принципів прозорості та недискримінації.

3. Під час організації навчання за ДФЗО обов'язково укласти тристоронні договори із кожним здобувачем освіти, в яких деталізуються/конкретизуються умови поєднання навчання в ЗО та на підприємстві. Такий договір містить тільки погоджені із роботодавцем умови (не передбачає обов'язкову оплату вартості навчання здобувача, котрий навчається на контрактній основі) та забезпечує відповідність організації навчання здобувача вимогам законодавчо-нормативної бази, зокрема щодо частки навчання на підприємстві (не менше 25% та не більше 60% від загального обсягу освітньої програми).
4. Брати участь у формуванні/погодженні освітніх програм, навчальних планів тощо, а також в оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти за ДФЗО.
5. Розвивати інститут наставництва на підприємстві. Розробити процедуру та критерії відбору наставників на робочому місці з урахуванням особливостей навчання на різних рівнях освіти. Сформувані інструменти заохочення співробітників до наставництва. Розробити методичку розрахунку витрат підприємства на навчання здобувача за ДФЗО. Додати варіант розрахунку витрат підприємства з внесенням оплати вартості освітніх послуг для здобувачів ДФЗО, котрі не навчаються коштом державного бюджету.
6. На підприємствах, що представляють середній та великий бізнес, передбачити як обов'язкову вимогу до програми навчання на робочому місці ротацію (практичну підготовку на різних робочих місцях, для набуття всіх передбачених програмою навчання на робочому місці професійних компетентностей).
7. Створювати умови для стажування науково-методичних працівників ЗО з метою підвищення їх кваліфікації та підвищення якості теоретичного навчання здобувачів, що навчаються за ДФЗО.
8. Регулярно проводити аналіз коротко- та довгострокових потреб підприємства у фахівцях й визначати перелік вакантних посад для здобувачів, що навчатимуться за ДФЗО.
9. Сприяти поступовому переходу на системний підхід до впровадження ДФЗО через підтримку багаторічної співпраці з роботодавцями-партнерами, що дозволить ЗО удосконалити організацію навчання здобувачів за ДФЗО, наприклад, створювати «дуальні» програми та переводити здобувачів на ДФЗО одразу після вступу.
10. Розробити процедури моніторингу якості організації навчання на робочих місцях у рамках ДФЗО, зокрема, через систематичне отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти за ДФЗО та ЗО, чи визначення показників ефективності роботи наставників.
11. Розробити ключові показники ефективності організації навчання здобувачів на підприємстві за ДФЗО.
12. Здійснювати моніторинг продовження трудових відносин із випускниками, що навчалися за ДФЗО.
13. Проводити моніторинг та аналіз причин відмови здобувачів продовжувати навчання в компанії в рамках ДФЗО.
14. На сайтах компаній розміщувати інформацію про можливості проходити навчання на підприємстві в рамках ДФЗО та переваги такої форми здобуття освіти.
15. Брати активну участь у заходах із профорієнтації.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ АСОЦІАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ І ПРОФЕСІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

1. Заохочувати своїх членів до встановлення співпраці із ЗО.
2. Працювати над створенням та розвитком мережі роботодавців/ підприємств-партнерів, залучених до ДФЗО з метою створення кластерів роботодавців та вироблення узгоджених стратегій щодо участі у підготовці здобувачів за ДФЗО. Зокрема, узгодженість дій дасть змогу формувати єдиний графік навчання для групи здобувачів, що навчаються за ДФЗО й проходять навчання на різних підприємствах; а також у майбутньому створювати аналоги професійних академій ФРН – ЗО, що пропонують виключно дуальне навчання.
3. Сформувати та адмініструвати бази даних (реєстр) роботодавців-партнерів (та робочих місць/вакансій для здобувачів), які мають бути відкритими для охочих перейти на навчання за ДФЗО.
4. Разом із органами державної влади та місцевого самоврядування, об'єднаннями роботодавців, професійними асоціаціями, професійними спілками, громадськими організаціями, ТПП та іншими зацікавленими сторонами проводити інформаційні кампанії для роботодавців регіону про переваги ДФЗО та можливості співпраці із ЗО.
5. Проводити інформаційні кампанії щодо переваг ДФЗО серед здобувачів освіти, школярів, вступників з огляду на принцип забезпечення гендерного паритету.
6. Заохочувати здобувачів/випускників складати кваліфікаційні іспити.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Приймати усвідомлене, умотивоване, поінформоване та відповідальне рішення про перехід на ДФЗО.
2. Уважно вивчати умови тристороннього та трудового договору до підписання. У разі виникнення порушень умов договорів або поточних труднощів під час навчання за ДФЗО вчасно інформувати роботодавців і ЗО.
3. Надавати детальний зворотний зв'язок щодо досвіду навчання за ДФЗО з метою удосконалення моделей організації навчання за такою формою здобуття освіти, засад співпраці ЗО та роботодавців, а також профорієнтації.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА СТУДЕНТСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

1. Проводити інформаційні кампанії щодо переваг ДФЗО серед здобувачів освіти.
2. Сприяти налагодженню співпраці між ЗО та роботодавцями з організації навчання за ДФЗО, зокрема через медіацію з метою встановлення контакту.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А. ЗАКЛАДИ ОСВІТИ, ЯКІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ОПИТУВАННІ

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
2. Білоцерківський національний аграрний університет
3. ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
4. Державний податковий університет
5. Запорізький національний університет
6. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
7. Київський національний університет будівництва і архітектури
8. Київський національний університет імені Тараса Шевченка
9. Київський національний університет імені Вадима Гетьмана
10. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
11. Криворізький національний університет
12. Львівський національний університет природокористування
13. Мукачівський державний університет
14. Національний авіаційний університет
15. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка
16. Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
17. Національний транспортний університет
18. Національний університет «Запорізька політехніка»
19. Національний університет «Одеська політехніка»
20. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
21. Національний університет «Чернігівська політехніка»
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України
23. Національний університет водного господарства та природокористування
24. Одеський державний аграрний університет
25. Поліський національний університет

26. Полтавський державний аграрний університет
27. Сумський національний аграрний університет
28. Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
29. Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
30. Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
31. Український державний університет залізничного транспорту
32. Український державний університет науки і технологій
33. Уманський національний університет садівництва
34. Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
35. Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЗАКЛАДИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Відокремлений структурний підрозділ «Березоворудський фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»
2. Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»
3. Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»
4. Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»
5. Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету
6. ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
7. ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж ДДАЕУ»
8. ВСП «Ладжинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»
9. ВСП «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»
10. Іллінецький аграрний фаховий коледж
11. Кам'янський енергетичний фаховий коледж
12. Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету
13. Мирогощанський аграрний фаховий коледж
14. Новобузький коледж Миколаївського національного університету
15. Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж
16. Технологічно-економічний коледж Миколаївського НАУ

ДОДАТОК В. ВІДОМОСТІ ЩОДО ЗДОБУВАЧІВ ПРО НАЯВНІСТЬ В НИХ НАСТАВНИКІВ, ПОСАД, ЯКІ ВОНИ ОБІЙМАЮТЬ ТА ПІДПИСАНОГО ТРИСТОРОННЬОГО ДОГОВОРУ У 2022-2023 Н.Р.

Підприємства-партнери, залучені до ДФЗО у 2022-2023 н.р. (освітній ступінь «магістр»)

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Український державний університет науки і технологій					
133 Галузеве машинобудування	ТОВ «ЕДС-інжиніринг»	-	Інженер-конструктор	-	1
133 Галузеве машинобудування	ПрАТ «Дніпросталь»	-	Майстер-механік	-	1
133 Галузеве машинобудування	ПрАТ «Дніпропрес»	-	Бригадир-механік	-	1
133 Галузеве машинобудування	ПрАТ «Комінмет»	-	Майстер-механік	-	1
Криворізький національний університет					
184 Гірництво	ПРАТ «ЦГЗК» АТ «ПІВДГЗК» НВО «РАКУРС»	-	Заступник начальника фабрики з інжинірингу	підписано	1
		-	Провідний інженер з якості фабрики огрудкування	підписано	1
		-	РЗФ-1. Начальник зміни	підписано	1
		-	Головний фахівець відділу найму та розвитку персоналу	підписано	1
		-	Водій автотранспортних засобів автотранспортного цеху	підписано	1
		-	Заступник начальника шахти з технології та якості	підписано	1
		-	Механік шламового цеху	підписано	1
		-	Головний фахівець із огрудкування технологічного управління	підписано	1
		-	Головний фахівець відділу головного збагачувача	підписано	1
		-	РЗФ-1. Машиніст млинів	підписано	1
		-	Лаборант хімічного аналізу управління якістю	підписано	1
		-	РЗФ-2. Машиніст млинів	підписано	1
		-	Інженер-проектувальник технічного відділу	підписано	1
-	Фахівець ОТК	підписано	1		
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ					
Поліський національний університет					
211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна клініка «Олтан-вет»	Фельдшер ветеринарної медицини	Лікар ветеринарної медицини	підписано	2
211 Ветеринарна медицина	ФОП Шияєва Олена Миколаївна, ветеринарна клініка «Велес»	Фельдшер ветеринарної медицини	Лікар ветеринарної медицини	підписано	2

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ					
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного					
208 Агроінженерія	ПАТ «ЕЛЬВОРТ »	-	-	-	-
	ТОВ «Гідросила «МЗТГ»	-	-	-	-
	ТОВ «Гідросила «ТЕТІС»	-	-	-	-
133 Галузеве машинобудування	ТОВ «Руслан-Комплект»	-	-	-	-
	ТОВ «Біол»	-	-	-	-
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Ботівський ВЕС ТОВ «Вінд пауер»	-	-	-	-
	ДТЕК Мелітопольський міжрайонний РЕМ	-	-	-	-
	ПАТ «Запоріжжяобленерго»	-	-	-	-
122 Комп'ютерні науки	ТОВ «Лайт-IT»	-	-	-	-
101 Екологія	Національний природний парк «Приазовський»	-	-	-	-
181 Харчові технології	ПрАТ «Племзавод «Степной»	-	-	-	-
	ПрАТ «Чумак»	-	-	-	-
201 Агрономія	ТОВ «АФ Ольвія»	-	-	-	-
	ТОВ ВКФ «Мелітопольська черешня»	-	-	-	-
203 Садівництво і виноградарство	ТОВ ВКФ «Мелітопольська черешня»	-	-	-	-
	ТОВ «Агролюкс»	-	-	-	-
	ТОВ «БЛЕСІ Фрут Компані»	-	-	-	-
263 Цивільна безпека	ТОВ «АФ Україна»	-	-	-	-
	ТОВ «Техніка і технології»	-	-	-	-
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ПАТ «Ощадбанк»	-	-	-	-
	АТ КБ «ПриватБанк»	-	-	-	-
071 Облік і оподаткування	ПрАТ «Племзавод «Степной»	-	-	-	-
	ТОВ «Техсервіс»	-	-	-	-
073 Менеджмент	ТОВ «Хегельман»	-	-	-	-
	Ювелірний завод «Золотий вік»	-	-	-	-
075 Маркетинг	ТОВ «Хегельман»	-	-	-	-
	ТОВ КВ «Фантазія»	-	-	-	-
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	ТОВ СПП «Лана»	-	-	-	-
	ТОВ «Агро-Сервіс»	-	-	-	-
242 Туризм	Турагенство «Браво-тур»	-	-	-	-
	Турагенство «Лечу куда хочу»	-	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	Ресторан «Пан і пані»	-	-	-	-
	Стейк-паб «Пінта»	-	-	-	-
Національний університет «Запорізька політехніка»					
016.01 Спеціальна освіта (Логопедія)	ДНЗ комбінованого типу «Біла лілея» №244 ЗМП ЗО	-	-	-	1
017 Фізична культура і спорт	Комунальний заклад «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» Запорізької обласної ради	Тренер-викладач з виду спорту	Спортсмен-інструктор	Так	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
131 Прикладна механіка ОП: «Технології та устаткування зварювання» ОП: «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології ливарного виробництва»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-	1
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування» ОП: «Технології машинобудування»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г.Івченко	-	-	-	1
132 Матеріалознавство	ПАТ «Мотор Січ»	-	Інженер-технолог	підписано	1
	ПАТ «Мотор Січ»	-	Старший майстер	підписано	
	ПАТ «Мотор Січ»	-	Інженер-технолог	підписано	
	ПАТ «Мотор Січ»	-	Інженер-програміст	підписано	
	ПАТ «Мотор Січ»	-	Заступник начальника управління	підписано	
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-	1
133 Галузеве машинобудування	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г.Івченко	-	Технік-конструктор	підписано	1
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г.Івченко	-	Технік-конструктор	підписано	1
	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	АТ «СПКТБ «Запоріжгідросталь»	-	-	-	1
	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-	1
136 Металургія	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-	1
	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	ПАТ «ЗАПОРІЖЖАОБЛЕ-НЕРГО»	-	-	-	1
	ПрАТ «Запорізький електроапаратний завод»	-	-	-	1
174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	ТОВ «Infocom Ltd»	-	-	-	1
175 Інформаційно-вимірювальні технології	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-	1
176 Мікро- та наносистемна техніка	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-	1
172 Телекомунікації та радіотехніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	ТОВ «Infocom Ltd»	-	-	-	1
173 Авіоніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
	ТОВ НВФ «МС АВІА-ГРЕЙД»	-	-	-	1
227 Фізична терапія, ерготерапія	КНП «Міська лікарня № 8» ЗМР	-	-	-	1
	ТОВ «Євроспайн – Запоріжжя»	-	-	-	1
	КНП «Запорізька обласна клінічна дитяча лікарня» ЗОР	-	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
275 Транспортні технології	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-	1
	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
292 Міжнародні економічні відносини	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-	1
071 Облік і оподаткування	ВСП «Запорізький гуманітарний фаховий коледж НУ «Запорізька політехніка»	-	-	-	1
Запорізький національний університет					
133 Галузеве машинобудування	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	Проект призупинений у 2022 р. до завершення воєнного стану	
136 Металургія	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-		
144 Теплоенергетика	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-		
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу					
071 Облік і оподаткування	ФОП Тесленко	-	Бухгалтер	підписано	1
	ТзОВ «Харчосмакова фабрика»	-	Бухгалтер	підписано	1
073 Менеджмент	НГВУ «Надвірнанафтогаз», ПАТ «Укрнафта»	Оператор з видобування нафти і газу	Майстер	підписано	1
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	ТОВ «Автотехстандарт-ІФ»	-	Керівник з якості, аудитор	підписано	1
	ТзОВ «Гудвеллі Україна»	-	Агент з митного оформлення	підписано	1
	ТзОВ «ЛАСПІ»	-	Комерційний директор	підписано	1
	ПВКФ «В.С.К.»	-	Начальник відділу продажу автомобілів	підписано	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «Івано-Франківськцемент»	Електромонтер 4 р.	Електромонтер	підписано	1
	ТзОВ «Альтернативна енергетика Галичини»	-	Директор	підписано	1
	ТзОВ «Леоні Ваерінг СистемС УА ГмБХ»	-	Фахівець з управління якістю виробництва	підписано	1
185 Нафтогазова інженерія та технології	ТзОВ «М-МОНТАЖ»	-	Начальник дільниці	підписано	1
	АТ «Укргазвидобування»	-	Начальник департаменту операційної ефективності	підписано	1
	-	-	Начальник відділу	підписано	1
	-	-	Головний фахівець	підписано	1
193 Геодезія та землеустрій	ФОП Заржіцький	Оператор з видобування нафти і газу	Виконроб	підписано	1
	ПП «Прикарпатський земельний центр»	-	-	підписано	1
	ДП «ІФ інститут землеустрою»	Геодезист	Інженер-землевпорядник 1 к.	підписано	1
192 Будівництво та цивільна інженерія	Стрийський міський комбінат комунальних підприємств	-	-	підписано	1
274 Автомобільний транспорт	ФОП Братуняк М.В.	Водій	Логіст з міжнародних перевезень	підписано	1
	ТзОВ «Т.Р.І.А.Д.А»	Водій	Мехатронік	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Національний університет біоресурсів і природокористування України					
051 Економіка	ПрАТ «МХП»	-	-	підписано	2
Київський національний університет імені Тараса Шевченка					
051 «Економіка»	ТОВ «Ернст енд Янг»				2
Національний авіаційний університет					
073 Менеджмент	Державний центр зайнятості		Протягом 2022-23 навчального року не проводиться підготовка заДФЗО		
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана					
071 Облік і оподаткування	ТОВ «АФ «МООР СТВЕНС»	-	Асистент аудитора	підписано	1
071 Облік і оподаткування	ТОВ «ЕЙЧ ЕЛ Бі ЮКРЕЙН»	-	Асистент аудитора	підписано	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНИ»	-	Бухгалтер ревізор 2 кат. Стажист	-	-
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Deloitte Ukraine	-	Асистент аудитора	-	-
Київський національний університет будівництва і архітектури					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	-	-	-	-
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	-	-	-	-
Державний податковий університет					
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	ГУ ДПС у м. Києві	-	-	-	-
073 Менеджмент	Державна митна служба України	-	-	-	-
Білоцерківський національний аграрний університет					
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ТОВ «СВК імені Щорса» Київська область	-	Помічник технолога	підписано	1
181 Харчові технології	ТОВ «Маршалок» Київська область	-	Робітник копильного цеху	підписано	1
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ					
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля					
071 Облік і аудит	ТОВ «Торговий дім Р-ТРЕЙД»	-	Помічник бухгалтера	підписано	1
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ТОВ «Хорайзон Тех»	-	Стажер-економіст	підписано	1
	ТОВ «Хорайзон Тех», ТОВ «Перша чарівна скриня»	-	Помічник менеджера з фінансової роботи	підписано	2
075 Менеджмент	ТОВ «Мережа Еко Мийок»	-	Заступник директора з фінансових питань	підписано	1
075 Менеджмент	АТ «Укртранснафта»	-	Заступник керівника технічного відділу	підписано	1
	«Лиманське моторовагонне депо Донецької залізниці»	-	Спеціаліст відділу планування та аналітичного дослідження	підписано	1
	ФОП «Воробйов Є.К.»	-	Заступник начальника сектору роботи з персоналом	підписано	1
	«Державний пожежно-рятувальний загін Головного управління ДСНС України в Донецькій області»	-	Спеціаліст відділу управління ресурсним забезпеченням	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
075 Менеджмент	ФОП «Бачинін О.С.»	-	Керівник транспортного відділу	підписано	1
	ФОП «Арутюнов Е.Р.»	-	Заступник керівника маркетингового відділу	підписано	1
	ФОП «Маковійчук Б.Г.»	-	Заступник директора з розвитку	підписано	1
133 Галузеве машинобудування	ПрАТ «ПлазмаТек»	Технік-землевпорядник	Оператор автоматичних та напівавтоматичних ліній верстатів та установок	підписано	1
	ПП «ПлазмаТек-Транс»	Відсутня	Водій автотранспортних засобів	підписано	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «Технологічний синтез»	Відсутня	Технік-лаборант	підписано	1
	ПрАТ «ПлазмаТек»	Електрослюсар	Слюсар з контрольно-вимірювальних приладів	підписано	1
	ПрАТ «ПлазмаТек»	Монтажник телефонного обладнання	Енергетик	підписано	1
161 Хімічні технології та інженерія	ПрАТ «ПлазмаТек»	Монтажник сталевих та залізобетонних конструкцій, електрозварювальник	Головний технолог	підписано	1
	ПрАТ «ПлазмаТек»	Слюсар з ремонту автомобілів	Начальник виробництва	підписано	1

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Одеський державний аграрний університет

208 Агроінженерія	ТОВ «Балкан-Плю»	-	Інженер	підписано	1
208 Агроінженерія	СТОВ «Роздільнянське»	-	Сервісний інженер	підписано	1
211 Ветеринарна медицина	ФОП Райлян В.Ф. «Ветеринарна клініка «Ексвет»	-	Асистент ветеринарного лікаря	підписано	1

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка

185 Нафтогазова інженерія та технології	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	Слюсар з ремонту технологічних установок	Слюсар з ремонту технологічних установок	підписано	1
186 Нафтогазова інженерія та технології	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	Слюсар з ремонту технологічних установок, машиніст технологічних компресорів	Слюсар з ремонту технологічних установок	підписано	1
188 Нафтогазова інженерія та технології	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	Слюсар з ремонту технологічних установок	Слюсар з ремонту технологічних установок	підписано	1

Полтавський державний аграрний університет

204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	ПП «Агроекологія»	-	Молодший зоотехнік	підписано	1
		-	Оператор машинного доїння	підписано	1
		-	Молодший зоотехнік	підписано	1
	ТОВ НВП «Глобинський свинокомплекс»	-	Апаратник кормового виробництва	підписано	1
	ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»	-	Обвалювальник м'яса	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
РІВНЕНЬКА ОБЛАСТЬ					
Національний університет водного господарства та природокористування					
133 Галузеве машинобудування	ПАТ «РІВНЕАЗОТ»	Технік-механік	Слюсар	підписано	1
184 Гірництво	ДП «Львіввугілля» ВП Шахта «Відродження»	-	Гірничий майстер	підписано	2
	ДП «Львіввугілля» ВП Шахта «Степова»	-	Гірничий майстер	підписано	2
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ					
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка					
014.04 Середня освіта (Математика)	Глухівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №6	-	-	-	1
	Глухівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2 Глухівської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Опорний Середино-Будський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №1 Середино-Будської міської ради	-	-	-	1
014 Середня освіта (Фізика та інформатика)	Опорний заклад освіти «Попівський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів» Попівської сільської ради Котопського району Сумської області	-	-	-	1
	Жихівський ліцей Середино-Будської міської ради	-	-	-	1
014.21 Середня освіта (мова і література (англійська))	Есманська селищна рада Шосткинського району Сумської області Комунальний заклад «Есманська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів»	-	-	-	1
	Клепалівський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – заклад дошкільної освіти Буринської міської ради Сумської області	-	-	-	1
014.21 Середня освіта (мова і література (англійська))	Путівльська міська рада Сумської області Стрільниківський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад	-	-	-	1
014.21 Середня освіта (мова і література (англійська))	Глухівський навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа І ступеня №5 Глухівської загальноосвітньої школи №6	-	-	-	1
	Великоустівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Сосницької селищної ради Чернігівської області	-	-	-	1
	Баницький навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Глухівської міської ради	-	-	-	1
	Середино-Будський ліцей №1 Середино-Будської міської ради Сумської області	-	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
	Свеська спеціалізована школа I-III ступенів №1 Свеської селищної ради Шосткінського району Сумської області	-	-	-	1
014.01 Середня освіта (українська мова і література)	Середня загальноосвітня школа №235 ім. В'ячеслава Чорновола Святошинського району м. Києва	-	-	-	1
	Заклад середньої освіти ITSC OOLKREMENCHUK	-	-	-	1
014.03 Середня освіта (історія)	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №6	-	-	-	1
	Глухівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1	-	-	-	1
	Станівський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів Тростянецької міської ради	-	-	-	1
	Мезенівський ліцей Краснопільської селищної ради	-	-	-	1
013 Початкова освіта	Комунальний заклад Березівської сільської ради «Первомайський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-II ступенів, дошкільний навчальний заклад «Бджілка»	-	-	-	1
	Глобинський ліцей №1 ім. В.Є. Курченка Глобинської міської ради	-	-	-	1
	Очеретуватський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів Семенівської селищної ради Полтавської області	-	-	-	1
	Кременчуцький ліцей №11 «Гарант» Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області	-	-	-	1
	Воронізька загальноосвітня школа I-III ступенів імені П.О. Куліша Шосткінської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Курилівський навчально-виховний комплекс» загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Дубов'язівської селищної ради Конотопського району Сумської області	-	-	-	1
	Комунальна установа. Сумська спеціалізована школа I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу О.Бутка, м. Суми, Сумської області	-	-	-	1
	Рогинський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Роменської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	BAVHOUSECLUB (приватний заклад, ФОП РОГОВИК)	-	-	-	1
	BAVHOUSECLUB (приватний заклад, ФОП РОГОВИК)	-	-	-	1
	Охтирська загальноосвітня школа I-III ступенів №5 імені Р.К. Рапія Охтирської міської ради Сумської області	-	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
013 Початкова освіта	Баницький навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа I-III ступенів Глухівської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Броварський ліцей №5 ім. Василя Стуса Броварської міської ради Броварського району Київської області	-	-	-	1
	Комунальна установа. Сумська спеціалізована школа I-III ступенів ім. Героя Радянського Союзу О.Бутка, м. Суми, Сумської області	-	-	-	1
	Лохвицька гімназія №1 Лохвицької міської ради Полтавської області	-	-	-	1
	Ворожбянський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Лебединської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Кременчуцька гімназія №2 Кременчуцької міської ради	-	-	-	1
	Кременчуцька гімназія №2 Кременчуцької міської ради	-	-	-	1
	Школа I-III ступенів №111 ім. С.А. Ковпака Дарницького району міста Києва	-	-	-	1
Середня загальноосвітня школа I-III ступенів № 258 м. Києва Дніпровського району	-	-	-	1	
231 Соціальна робота	Андріяшівський ліцей – заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Андріяшівської сільської ради Роменського району Сумської області	-	-	-	1
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	Опорний заклад «Кролевецький ліцей №3» Кролевецької міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Собицький навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I-III ступенів – заклад дошкільної освіти Шосткинської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Комунальна установа Сумська гімназія №1 м. Суми Сумської області	-	-	-	1
	Комунальна установа Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №9 м. Суми Сумської області	-	-	-	1
	Юрівський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Попівської сільської ради Котопського району Сумської області	-	-	-	1
014.11 Середня освіта (Фізична культура)»	Кролевецька загальноосвітня школа №5	-	-	-	1
	Лукнівська загальноосвітня школа I-III ступенів Коропської селищної ради Чернігівської області	-	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Роменська загальноосвітня школа I-III ступенів №5 Роменської міської ради Сумської області	-	-	-	1
012 Дошкільна освіта	Білопільський навчальний заклад (ясла-садок) «Зірочка»	-	-	-	1
	Дошкільний навчальний заклад «Оленка» №8 м. Шостка Сумської області	-	-	-	1
	Комунальний заклад дошкільної освіти «Мереф'янський ясла-садок №1 Мереф'янської міської ради Харківської області	-	-	-	1
	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №12 «Райдужний»	-	-	-	1
	Кременчуцький заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №21 Кременчуцької міської ради Полтавської області	-	-	-	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №23 «Золотий ключик»	-	-	-	1
	Путивльський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №1 Путивльської міської ради	-	-	-	1
	Кролевецький заклад дошкільної освіти (Центр розвитку дитини) №9 «Ромашка» Кролевецької міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Краснопільський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) №3 «Дзвіночок» Краснопільської селищної ради	-	-	-	1
	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №2 Олександрійської міської ради Кіровоградської області	-	-	-	1
	Заклад дошкільної освіти комбінованого типу (ясла-садок) №23 «Струмок»	-	-	-	1
	Охтирський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Казка» Охтирської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Комунальний заклад «Розсошенський заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Яблунька» Щербанівської сільської ради Полтавського району Полтавської області	-	-	-	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №17 «Радість» м. Суми Сумської області	-	-	-	1
	Центр розвитку дитини «Калинка» Охтирської міської ради Сумської області	-	-	-	1
	Чуківський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Колобок» Немирівської міської ради Вінницької області	-	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
012 Дошкільна освіта	Конотопський навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа I ступеня – дошкільний навчальний заклад	-	-	-	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (Центр розвитку дитини) №28 «Ювілейний» Сумської міської ради	-	-	-	1
	Глухівський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Журавка»	-	-	-	1
	Департамент освіти Полтавської міської ради. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Теремок»	-	-	-	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м. Суми Сумської області	-	-	-	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №10 «Малючок» м. Суми Сумської області	-	-	-	1
	Низівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Журавонька» Садівської сільської ради Сумського району Сумської області	-	-	-	1
Сумський національний аграрний університет					
181 Харчові технології	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Інженер з організації і налагодження обладнання	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист технолога	підписано	1
211 Ветеринарна медицина	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (ПрАТ «Оріль-Лідер»)	-	Лікар ветеринарної медицини	підписано	4
212 Ветеринарна санітарія, гігієна та експертиза	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»)	-	Стажист лікаря ветеринарної медицини	підписано	3

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
201 Агрономія	Філія «Птахокомплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»	-	Директор підприємства	підписано	1
	Філія «Птахокомплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»	-	Начальник дільниці відділу енергозабезпечення	підписано	1
	Філія «Внутрішньо-господарський комплекс по виробництву кормів» ТОВ «Вінницька птахофабрика»	-	Старший електромонтер підстанції	підписано	1
	Філія ПрАТ «Зернопродукт МХП» «Ямпільський елеватор»	-	Директор філії	підписано	1
	Філія ПрАТ «Зернопродукт МХП» «Ямпільський елеватор»	-	Головний інженер	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Керівник групи системи контролю	підписано	1
	ПрАТ «Миронівський ЗВКК»	-	Заступник Голови правління	підписано	1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ПрАТ «МХП»	-	стажист	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	стажист	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Керівник відділу закупівель	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Лікар ветеринарної медицини	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Бізнес-партнер з фінансів	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Начальник дільниці	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Менеджер з організаційної ефективності	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Начальник служби	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Начальник дільниці	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Провідний фахівець з планування	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Майстер аварійно-відновлювальних робіт	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Начальник служби	підписано	1
	ПрАТ «МХП»	-	Головний енергетик	підписано	1
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ					
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя					
123 Інженерія комп'ютерна інженерія	ТОВ «Юнікорн Системс УА»	-	Developer	підписано	1
Національний технічний університет Харківський політехнічний інститут					
121 Інженерія програмного забезпечення	Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕПАМ СИСТЕМЗ»	-	Розробник ПЗ	-	-
спеціалізація 121.01 «PMSE»	ТОВ «МАКСМИЛ»	-	Розробник ПЗ	-	-
	ТОВ «Інфопульс Україна»	-	Провідний спеціаліст	-	-
спеціалізація 122.01 «ВІ»	ТОВ «Східний Вантажний Митний Комплекс»	-	Розробник ПЗ	-	-

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСТЬ					
Херсонський державний аграрно-економічний університет					
201 Агрономія	ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ВИКО»	-	-	-	-
	Фермерське господарство «Інтегровані агросистеми»	-	-	-	-
	ПП «КЕКУХ»	-	-	-	-
	ПСП «АГРОФІРМА «РОДНИЧОК»	-	-	-	-
203 Садівництво та виноградарство	ЛПХ Павлівські	-	-	-	-
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	філія «Чорнобаївське» ПрАТ «Агрохолдинг Авангард»	-	-	-	-
205 Лісове господарство	ТОВ «Технологія-Агро»	-	-	-	-
206 Садово-паркове господарство	ТОВ «Технологія-Агро»	-	-	-	-
207 Водні біоресурси та аквакультура	Державна установа «Херсонський виробничо-експериментальний завод по розведенню молоді частикових риб»	-	-	-	-
	Державна установа «Виробничо-експериментальний Дніпровський осетровий рибовідтворювальний завод ім. академіка С.Т. Артющика»	-	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	ТОВ «Рейкарц Хотел Менеджмент» Готель «Оптима»	-	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	ПП Янчев С.П. Готель «Мускат»	-	-	-	-

Підприємства-партнери, залучені до ДФЗО у 2022-2023 н.р. (освітній ступінь «бакалавр»)

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»				
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	З початком воєнного стану підприємства призупинили процес залучення здобувачів на дуальну форму, тому у повноцінному розумінні цього формату із наданням необхідного обсягу годин в частці від освітньої програми у 2022 році процес є обмеженим. Відновлення набору здобувачів планується після завершення воєнного стану з урахуванням підвищеного рівня відповідальності за здобувачів з боку роботодавців та ЗВО в умовах безпекової ситуації Дніпропетровської області та м. Дніпра. Обмежено підприємствами відновлюється процес залучення здобувачів з використанням елементів ДФЗО.			
Український державний університет науки і технологій				
131 Прикладна механіка	ІНТЕРПАЙП	-	ні	1
131 Металургія	ІНТЕРПАЙП	-	ні	6
117 Комп'ютерні науки	ІНТЕРПАЙП	-	-	5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ІНТЕРПАЙП	-	-	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
Криворізький національний університет				
133 Галузеве машинобудування	АТ «ПівдГЗК»	Помічник механіка	підписано	2
	АТ «ІнГЗК»	Електрослюсар черговий та з ремонту устаткування (бригада ТО і ТР)	підписано	1
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет»				
184 Гірництво	Партнерство призупинено			
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ				
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного				
208 Агроінженерія	ПАТ «ЕЛЬВОРТИ»	-	-	-
	ТОВ «Гідросила «МЗТГ»	-	-	-
	ТОВ «Гідросила «ТЕТІС»	-	-	-
133 Галузеве машинобудування	ТОВ «Руслан-Комплект»	-	-	-
	ТОВ «Біол»	-	-	-
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Ботієвський ВЕС ТОВ «Вінд пауер»	-	-	-
	ДТЕК Мелітопольський міжрайонний РЕМ	-	-	-
	ПАТ «Запоріжжяобленерго»	-	-	-
122 Комп'ютерні науки	ТОВ «Лайт-ІТ»	-	-	-
101 Екологія	Національний природний парк «Приазовський»	-	-	-
181 Харчові технології	ПрАТ «Племзавод «Степной»	-	-	-
	ПрАТ «Чумак»	-	-	-
201 Агрономія	ТОВ «АФ Ольвія»	-	-	-
	ТОВ ВКФ «Мелітопольська черешня»	-	-	-
203 Садівництво і виноградарство	ТОВ ВКФ «Мелітопольська черешня»	-	-	-
	ТОВ «Агролюкс»	-	-	-
	ТОВ «БЛЕСІ Фрут Компані»	-	-	-
263 Цивільна безпека	ТОВ «АФ Україна»	-	-	-
	ТОВ «Техніка і технології»	-	-	-
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ПАТ «Ощадбанк»	-	-	-
	АТ КБ «ПриватБанк»	-	-	-
071 Облік і оподаткування	ПрАТ «Племзавод «Степной»	-	-	-
	ТОВ «Техсервіс»	-	-	-
073 Менеджмент	ТОВ «Хегельман»	-	-	-
	Ювелірний завод «Золотий вік»	-	-	-
075 Маркетинг	ТОВ «Хегельман»	-	-	-
	ТОВ КВ «Фантазія»	-	-	-
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	ТОВ СПП «Лана»	-	-	-
	ТОВ «Агро-Сервіс»	-	-	-

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
242 Туризм	Турагенство «Браво-тур»	-	-	-
	Турагенство «Лечу куда хочу»	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	Ресторан «Пан і пані»	-	-	-
	Стейк-паб «Пінта»	-	-	-
Національний університет «Запорізька політехніка»				
016.01 Спеціальна освіта (Логопедія)	ДНЗ комбінованого типу «Біла лілея» №244 ЗМР ЗО	Вихователь (інклюзивні групи)	підписано	2
017 Фізична культура і спорт	Комунальний заклад «Запорізька обласна школа вищої спортивної майстерності» Запорізької обласної ради	Спортсмен-інструктор	підписано	1
131 Прикладна механіка ОП: «Технології та устаткування зварювання» ОП: «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології ливарного виробництва»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
131 Прикладна механіка ОП: «Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування» ОП: «Технології машинобудування»	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
132 Матеріалознавство	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
133 Галузеве машинобудування	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	АТ «СПКТБ «Запоріжгідросталь»	-	-	-
	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
136 Металургія	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ПАТ «ЗАПОРІЖЖЯ-ОБЛЕНЕРГО»	-	-	-
	ПрАТ «Запорізький електроапаратний завод»	-	-	-
174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	ТОВ «Infocom Ltd»	-	-	-
175 Інформаційно-вимірні технології	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
176 Мікро-та наносистемна техніка	ДП ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченко	-	-	-
172 Телекомунікації та радіотехніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ТОВ «Infocom Ltd»	-	-	-

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
173 Авіоніка	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
	ТОВ НВФ «МС АВІА-ГРЕЙД»	-	-	-
227 Фізична терапія, ерготерапія	КНП «Міська лікарня № 8» ЗМП	-	-	-
	ТОВ «Євроспайн – Запоріжжя»	-	-	-
	КНП «Запорізька обласна клінічна дитяча лікарня» ЗОР	-	-	-
275 Транспортні технології	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
292 Міжнародні економічні відносини	ПАТ «Мотор Січ»	-	-	-
071 Облік і оподаткування	ВСП «Запорізький гуманітарний фаховий коледж НУ «Запорізька політехніка»	-	-	-
Запорізький національний університет				
133 Галузеве машинобудування	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
136 Металургія	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
144 Теплоенергетика	ПАТ «Запоріжсталь»	-	-	-
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ				
Мукачівський державний університет				
131 Прикладна механіка »	Господарське товариство у формі товариства з обмеженою відповідальністю завод «Флекстронікс ТзОВ»	Молодший слюсар-інструментальник	підписано	1
131 Прикладна механіка »	Господарське товариство у формі товариства з обмеженою відповідальністю завод «Флекстронікс ТзОВ»	Інженер з комп'ютерних систем	підписано	1
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу				
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Військова частина	Бухгалтер	підписано	1
073 Менеджмент	ПП «Євро-Модуль»	Менеджер	підписано	1
	ФОП Лучин	Менеджер із закупівлі	підписано	1
	ТзОВ «Гостинна мережа»	Менеджер	підписано	1
071 Облік і оподаткування	ІФНТУНГ	Технік	підписано	1
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	ТзОВ «КОАКС СОФТВЕР ЮКРЕЙН»	Менеджер з персоналу	підписано	1
	ТзОВ «Прикарпатенерготрейд»	Інженер групи з обслуговування та автоматизації бізнес-процесів	підписано	1
	ДПП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»	Інженер 2 к. відділу матеріально-технічного постачання	підписано	1
131 Прикладна механіка ОП: «Технології машинобудування»	ТзОВ «Карпатнафтохім»	Слюсар-ремонтник	підписано	1
	ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго»	Електрозварник	підписано	1
075 Маркетинг	ПП Височан	Менеджер-управитель	підписано	1
	Туристична агенція «Орб Тревел»	Менеджер з продажу туристичних послуг	підписано	1
	ФОП Лесик	Маркетолог	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго». Західне територіальне управління обслуговування мережі	Електромонтер	підписано	1
	ТЗОВ «Новітні енергетичні програми»	Інженер-проектувальник	підписано	2
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ТЗОВ Бест-Ран Консалтинг»	Молодший спеціаліст	підписано	1
	ТЗОВ «Біопал-ІФ»	Оператор	підписано	1
152 Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	ТЗОВ «Біопал-ІФ»	Оператор	підписано	1
	АТ «Львівгаз»	Інженер з метрології	підписано	1
185 Нафтогазова інженерія та технології	АТ «Одесагаз»	Слюсар ЕРГУ 4 р.	підписано	1
	ГПУ «Полтавагазвидобування» АТ «Укргазвидобування»	Оператор з добування нафти і газу	підписано	1
	НГВУ «Надвірнанафтогаз» ПАТ «Укрнафта»	Оператор з добування нафти і газу	підписано	1
	ТЗОВ «Науково-виробниче підприємство «КАРАТ-БУРСЕРВІС»	Оператор	підписано	1
193 Геодезія та землеустрій	ФОВ Шаповалова	Інженер-землепорядник	підписано	1
274 Автомобільний транспорт	Приватна виробничо-комерційна фірма «В.С.К.»	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	підписано	1
	ТЗОВ «Модерн-Авто»	Механік з ремонту автомобілів	підписано	1
	ПАТ «Укрнафта «Управління транспорту»	Інженер з транспорту	підписано	1
	ТЗОВ «СКБ-1»	Механік	підписано	1
	СТО «STARMERC»	Автомеханік	підписано	1
	Управління нафтопромислового сервісу ПАТ «Укрнафта»	Слюсар	підписано	1
	ФОП Чернописький СТО №121	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	підписано	1
	СТО «NoLimit Service»	Автомеханік	підписано	1
	ТЗОВ «ІФКАР»	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	підписано	1
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Київський національний університет будівництва і архітектури				
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	-	-	-
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	-	-	-
Білоцерківський національний аграрний університет				
201 Агрономія	ТОВ «Земля і воля» Чернігівська область	Агроном	-	1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ТОВ «СВК імені Щорса» Київська область	Помічник технолога	підписано	1
	ТОВ «Антонівський м'ясокомбінат» Київська область	Обвалювальник м'яса	підписано	1
	ТОВ «Вінницька птахофабрика» Вінницька область	Лаборант хіміко-бактеріального відділення	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля				
071 Облік і аудит	ФОП «Таган», ТОВ «Венбест», ТОВ «Контакт П», «Слов'янська міська громадська організація «Сприяння», ФОП «Іванченко В.В.»	-	підписано	1
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ТОВ «Хорайзон Тех»	-	підписано	1
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Львівський національний університет природокористування				
071 Облік і оподаткування	Комунальне підприємство «Готель «Україна»	Бухгалтер	підписано	1
073 Менеджмент	ТОВ «АГРО БУД ТРЕЙД»	Менеджер	підписано	1
073 Менеджмент	ТОВ «Бланідас»	Логіст	підписано	1
073 Менеджмент	ПП «Експрес Охорона»	Менеджер з персоналу	підписано	1
073 Менеджмент	ФОП Сидорчук Василь Андрійович	Адміністратор	підписано	1
073 Менеджмент	ПП «Мережа-Сервіс Львів»	Адміністратор	підписано	1
051 Економіка	ТОВ «Радехівський цукор»	Диспетчер відділу логістики	підписано	1
193 Геодезія та землеустрій	ТОВ «Георозвідка»	Технік-геодезист	підписано	1
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ				
Одеський державний аграрний університет				
208 Агроінженерія	ФГ «Агрофірма Бургуджі»	Механік	підписано	1
208 Агроінженерія	ФГ «Агрофірма Бургуджі»	Механік	підписано	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	АТ «ДТЕК Одеські Електромережі»	-	-	-
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ПРАТ «Полтавський ГЗК»	Учень електрослюсаря-чергового та з ремонту устаткування ДЗФ, ЦВО	підписано	4
123 Комп'ютерна інженерія	ТОВ «ЛЕМПДЕВ»	Інженер-програміст (стажер)	підписано	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПРАТ «Полтавський ГЗК»	Учень електрослюсаря черговий та з ремонту устаткування ДЗФ, ЦВО	підписано	4
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «НПП «ЕНЕРГО-ПЛЮС»	Монтажник з налагодження та ремонту електрообладнання	підписано	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «Шлях краси»	Налагоджувальник КВП та автоматики	підписано	2
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «БАНКОВ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ»	Налагоджувальник КВП та автоматики	підписано	2
Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка				
185 Нафтогазова інженерія та технології	ПРАТ «Нафтогазвидобування»	Слюсар з ремонту технологічних установок	підписано	3

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
Полтавський державний аграрний університет				
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Філія «Птахокомплекс» ТОВ «Вінницька птахофабрика»	Стажист зоотехніка виробничого департаменту	підписано	4
	ПрАТ «Миронівська птахофабрика»	Молодший фахівець відділу контролю якості	підписано	1
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
Національний університет водного господарства та природокористування				
072 Фінанси, банківська справа та страхування	КБ «ПРИВАТБАНК»	-	підписано	1
133 Галузеве машинобудування	ПАТ «РІВНЕАЗОТ»	Слюсар	підписано	1
184 Гірництво	ДП «Львіввугілля» ВП Шахта «Відродження»			
ДП «Львіввугілля» ВП Шахта «Степова»	Електрослюсар	підписано	2	2
201 Агрономія	ТОВ «Дедденс Агро»	Агроном	підписано	1
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка				
014.04 Середня освіта (Математика)	Комунальний заклад Сумської обласної ради – Глухівський ліцей-інтернат з посиленою військово-фізичною підготовкою	Вчитель інформатики, математики	підписано	1
013 Початкова освіта	Лебединський заклад загальної середньої освіти I-II ступенів Лебединської міської ради Сумської області	Асистент вчителя	підписано	1
	Ворожбянський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №3 Ворожбянської міської ради Сумського району Сумської області	Асистент вчителя	підписано	1
	Угрюдська загальноосвітня школа I-III ступенів Краснопільської селищної ради	Педагог-організатор	підписано	1
	Чайкинський навчально-виховний комплекс Новгород-Сіверської міської ради Чернігівської області	Вчитель початкових класів	підписано	1
	Комунальна організація (установа, заклад) «Шосткинська загальноосвітня школа I-III ступенів №8 Шосткинської міської ради Сумської області»	Вчитель музичного мистецтва	підписано	1
	Сумська початкова школа №30 «Унікум» Сумської міської ради	Вчитель початкових класів	підписано	1
	Лебединський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів №6 Лебединської міської ради Сумської області	Вчитель початкових класів	підписано	1
	Княжицький ліцей Броварської міської ради Броварського району Київської області	Вчитель початкових класів	підписано	1
	Княжицький ліцей Броварської міської ради Броварського району Київської області	Вчитель початкових класів	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
013 Початкова освіта	Хоружівський навчально-виховний комплекс: «Загальноосвітня школа I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад» Недригайлівської селищної ради Сумської області	Вчитель початкових класів	підписано	1
	Княжицький ліцей Броварської міської ради Броварського району Київської області	Вчитель початкових класів	підписано	1
015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	Державний професійно-технічний заклад «Лебединське вище професійне училище лісового господарства»	Майстер виробничого навчання	підписано	1
	Державний професійно-технічний навчальний заклад «Реутинський професійний аграрний ліцей»	Майстер виробничого навчання	підписано	1
	Державний професійно-технічний навчальний заклад «Реутинський професійний аграрний ліцей»	Заступник директора з навчально-виробничої роботи	підписано	1
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	Княжицький ліцей Броварської міської ради Броварського району Київської області	Вчитель інформатики	підписано	1
015.31 Професійна освіта (Будівництво та зварювання)	Державний професійно-технічний навчальний заклад Кролевецьке вище професійне училище	Майстер виробничого навчання	підписано	1
	Сумська обласна державна адміністрація Державний професійно-технічний навчальний заклад «Недригайлівське вище професійне училище»	Майстер виробничого навчання	підписано	1
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Бочечківський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Бочечківської сільської ради	Вчитель фізичної культури, педагог-організатор	підписано	1
	Білогорільська загальноосвітня школа I-III ступенів Лохвицької міської ради Полтавської області	Вчитель фізичної культури	підписано	1
012 Дошкільна освіта	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №12 «Райдужний» Конотопської міської ради Сумської області	Вихователь	підписано	1
	Харківський заклад дошкільної освіти «Колосочок»	Вихователь	підписано	1
	Дошкільний навчальний заклад «Веселка» СМТ Линовиці Прилуцького району, Чернігівської області	Вихователь	підписано	1
	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №3 «Теремок»	Вихователь	підписано	1
	Білопільський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Сонечко»	Вихователь	підписано	1
	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Ягідка» с.Клепачі Лубенського району, Полтавської області	Вихователь	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
012 Дошкільна освіта	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №3 «Теремок»	Вихователь	підписано	1
	Білопільський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Сонек» Білопільської міської ради Сумської області	Вихователь	підписано	1
	Конотопський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №12 «Райдужний»	Помічник вихователя	підписано	1
	Дитячий клуб «Карапузи»	Вихователь	підписано	1
	Мішково-Погорілівська сільська рада. М-Погорілівський дошкільний навчальний заклад №1 «Золотий ключик»	Вихователь	підписано	1
	Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №80 «Червона гвоздика»	Вихователь	підписано	1
	Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №80 «Червона гвоздика»	Вихователь	підписано	1
	Самотоївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Колосок»	Вихователь	підписано	1
	Сумський дошкільний навчальний заклад (Центр розвитку дитини) №18 «Зірниця» Сумської міської ради	Вихователь	підписано	1
	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №1 «Ромашка»	Вихователь	підписано	1
	Дошкільний навчальний заклад №480 «Палітра» Солом'янського району в місті Києві.	Інструктор з фізичної культури	підписано	1
Сумський національний аграрний університет				
181 Харчові технології	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахо-фабрика»)	Начальник цеху первинної обробки	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахо-фабрика»)	Підсобний робітник	підписано	1
	ПрАТ «МХП» (Філія «Переробний комплекс» ТОВ «Вінницька птахо-фабрика»)	Стажист фахівця зі стандартизації, сертифікації та якості	підписано	1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ПрАТ «МХП»	Стажист-оператор планового відділу	підписано	1
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя				
123 Комп'ютерна інженерія	ТзОВ «ЕЛЕКС»	Customer Support Engineer L3 (.NET)	підписано	1
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
Український державний університет залізничного транспорту				
273 Залізничний транспорт	Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат	Помічник машиніста електро-воза	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ				
Херсонський державний аграрно-економічний університет				
201 Агрономія	Фермерське господарство «ВИКО»	-	-	-
	Фермерське господарство «інтегровані агросистеми»	-	-	-
	ПП «КЕКУХ»	-	-	-
	ПСП «АГРОФІРМА «РОДНІЧОК»	-	-	-
203 Садівництво та виноградарство	ЛПХ Павлівські	-	-	-
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	Філія «Чорнобаївське» ПрАТ «Агрохолдинг Авангард»	-	-	-
205 Лісове господарство	ТОВ «Технологія-Агро»	-	-	-
206 Садово-паркове господарство	ТОВ «Технологія-Агро»	-	-	-
207 Водні біоресурси та аквакультура	Державна установа «Херсонський виробничо-експериментальний завод по розведенню молоді частикових риб»	-	-	-
207 Водні біоресурси та аквакультура	Державна установа «Виробничо-експериментальний Дніпровський осетровий рибовідтворювальний завод ім. академіка С.Т.Артющика»	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	ТОВ «Рейкарц Хотел Менеджмент» Готель «Оптима»	-	-	-
241 Готельно-ресторанна справа	ПП Янчев С.П. Готель «Мускат»	-	-	-
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ				
Уманський національний університет садівництва				
072 Фінанси, банківська справа та страхування	ПрАТ «Захід-Агро МХП»; Сервісний центр «Фінанси» відокремленого підрозділу ПрАТ МХП	Молодший економіст; Молодший аналітик консолідованої інформації	підписано	2

Підприємства-партнери, залучені до ДФЗО у 2022-2023 н.р. (освітньо-професійний ступінь «молодший бакалавр/молодший спеціаліст»)

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ					
Іллінецький аграрний фаховий коледж					
201 Агрономія	СФГ «Ранок В»	Тракторист-машиніст категорії А-1	Помічник агронома	підписано	1
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	МХП «Зернопродукт» Миронівська птахофабрика	Оператор штучного осіменіння тварин та птиці	Помічники бригадирів різних ділянок	підписано	4
	ФОП Мочульський В.В.	Оператор штучного осіменіння тварин та птиці	Помічник бригадира	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «Вінницька птахофабрика»		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування отримав 15.06.2023	підписано	5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ТОВ «Вінницька птахофабрика»		Слюсар з контрольно-вимірювальних приладів та автоматики, електромеханік	підписано	5
Відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ТОВ «Вінницька птахофабрика»; ПрАТ «Зернопродукт МХП»	«Слюсар-ремонтник»; «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»; «Водій транспортних засобів категорії В»	Стажист електрика	підписано	13
208 Агроінженерія	ТОВ «Вінницька птахофабрика»; ПрАТ «Зернопродукт МХП»	Тракторист-машиніст, Слюсар-ремонтник, Водій автотранспортних засобів категорії В,С	Молодший інженер, Слюсар-ремонтник	підписано	19
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Кам'янський енергетичний фаховий коледж					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ»	Електромонтер	Електромонтер	підписано	8
	АТ «ДТЕК ДНІПРОВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ»	Електромонтер	Електромонтер	підписано	3
	ПрАТ «Оріль-Лідер»	Електромонтер	Електромонтер	підписано	2
Відокремлений структурний підрозділ «Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету»					
Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків	ТОВ «Астра»			-	-
Електромонтер	ТОВ «Астра»			-	-
Слюсар механоскладальних робіт	ТОВ «Астра»			-	-
Відокремлений структурний підрозділ «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	-	-	-	-
Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «Оріль-Лідер»		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	підписано	5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	ПрАТ «Оріль-Лідер»		Слюсар з контрольно-вимірювальних приладів та автоматики	підписано	7

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»		Електромонтер з експлуатації розподільних мереж	підписано	2
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ					
ВСП «Вознесенський коледж Миколаївського національного аграрного університету»					
193 Геодезія та землеустрій	Фізична особа-підприємець «Махов Анатолій Леонідович»		Помічник техніка-землевпорядника	підписано	1
ВСП «Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету»					
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ПрАТ «Первомайський молочноконсервний комбінат»		майстер консервного цеху	підписано	1
211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна клініка «Alex Vet»	Оператор штучного осіменіння	Помічник ветеринарного лікаря	підписано	1
ВСП «Новобузький коледж Миколаївського національного аграрного університету»					
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	АТ «Миколаївобленерго» Новобузька філія; «АГРОТРАНССЕРВІС» КП «ВОДОПРОВІДНІ МЕРЕЖІ», м. Новий Буг; ТОВ «Долинський комбикормовий завод»; ФГ «ОРІОН»; ТОВ «ДОЙЧ БУД», м. Миколаїв	«Електромонтер 3 розряду» (для всіх)	Технік-електрик (для всіх)	підписано)	1
ВСП «Технолого-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету»					
071 Облік і оподаткування	ТОВ «Золотий колос»	-	-	-	1
201 Агрономія	ТОВ «Золотий колос»	-	-	-	1
208 Агроінженерія	ТОВ «ТЕХНОТОРГ»	-	-	-	1
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ					
Мирогощанський аграрний фаховий коледж					
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ПрАТ «Дубномолоко»	-	Робітник	підписано	2
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ					
Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»					
133 Галузеве машинобудування	ПАТ «ТЕХНОЛОГІЯ»	Верстатник	Оператор АЛ Оператор ЧПК	-	1
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ					
Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж ім. О. Майнової НУБіП України»					
201 Агрономія	ТОВ «Наташа - Агро»	Озеленювач	Помічник агронома	-	1
201 Агрономія	СФГ «Добробут»	-	Тракторист	підписано	1

Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Назва підприємства-партнера	Наявність робітничої професії (назва)	Посада, яку обіймає здобувач	Чи підписано зі здобувачем тристоронній договір	Кількість наставників від підприємства
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	ТОВ «Світанок»	Бджоляр	Помічник завідувача ферми	-	1
205 Лісове господарство	ДП «Бобровицярайагролісництво»	Лісоруб	Помічник лісника	-	1
	Філія «Ніжинське лісове господарство» ДП «Ліси України»	-	Помічник лісника	-	1
	Філія «Новгород-Сіверське лісове господарство» ДП «Ліси України»	-	Лісник обходу	підписано	1

ДОДАТОК С. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МІЖ НАВЧАННЯМ У ЗО ТА НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ПІДПРИЄМСТВА В КРЕДИТАХ ЄКТС ТА %

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240	62,5	26,04	0	0	62,5	26,04
131 Прикладна механіка	240	68,93	28,72	0	0	68,93	28,72
132 Матеріалознавство	240	68,93	28,72	0	0	68,93	28,72
184 Гірництво	240	60	25	0	0	60	25
192 Будівництво та цивільна інженерія	240	60	25	0	0	60	25
Український державний університет науки і технологій							
136 Металургія	240						80
131 Прикладна механіка	240						60
122 Комп'ютерні науки	240						78
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	240						72
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ							
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного							
208 Агроінженерія	240	118	49	122	51	118	49
133 Галузеве машинобудування	240	115	48	125	52	115	48
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240	103	43	137	57	103	43
122 Комп'ютерні науки	240	101	42	139	58	101	42
101 Екологія»	240	91	38	149	62	91	38
181 Харчові технології	240	96	40	144	60	96	40
203 Садівництво і виноградарство	240	96	40	144	60	96	40
201 Агрономія	240	96	40	144	60	96	40
263 Цивільна безпека	240	72	30	168	70	72	30
073 Менеджмент	240	72	30	168	70	72	30
072 Фінанси, банківська справа та страхування	240	72	30	168	70	72	30
071 Облік і оподаткування	240	72	30	168	70	72	30
073 Менеджмент	240	72	30	168	70	72	30
075 «Маркетинг	240	72	30	168	70	72	30
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	240	72	30	168	70	72	30
242 Туризм	240	72	30	168	70	72	30
241 Готельно-ресторанна справа	240	96	40	144	60	96	40

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
Національний університет «Запорізька політехніка»							
016.01 Спеціальна освіта (Логопедія)	240						25
017 Фізична культура і спорт	240						25
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ							
Мукачівський державний університет							
131 Прикладна механіка	29						31
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу							
071 Облік і оподаткування	30						16
072 Фінанси, банківська справа та страхування	60						31
073 Менеджмент	60						34
075 Маркетинг	60						36
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	60						35
131 Прикладна механіка ОП: «Технології машинобудування»	60						37
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	60						42
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	60						36
152 «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка»	60						31
185 Нафтогазова інженерія та технології	60						41
193 Геодезія та землеустрій	60						34
274 Автомобільний транспорт	60						36
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Національний університет біоресурсів і природокористування України							
071 Облік і оподаткування	240	6	2,5	4	1,7	17	10
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка		20	8	40	16	20	8
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	240	8	3	52	22	8	3
Київський національний університет будівництва і архітектури							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240						14 (5,8%)
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	240						14 (5,8%)
Білоцерківський національний аграрний університет							
201 Агрономія	240	60	25				
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	240	60	25				

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
Державний податковий університет							
071 Облік і оподаткування	90						40
072 Фінанси, банківська справа та страхування	90						43
073 Менеджмент	90						40
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ							
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля							
071 Облік і аудит	90	22,5	25,00%	45	75,00%	15	25,00%
072 Фінанси, банківська справа та страхування	90	22,5	25,00%	45	75,00%	15	25,00%
075 Менеджмент	90	22,5	25,00%	45	75,00%	15	25,00%
133 Галузеве машинобудування	240 на рівні бакалавр, 90 на рівні магістр	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	25,00%	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	75,00%	60 на рівні бакалавра, 22,5 на рівні магістр	25,00%
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240 на рівні бакалавр, 90 на рівні магістр	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	25,00%	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	75,00%	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	25,00%
161 Хімічні технології та інженерія	240 на рівні бакалавр, 90 на рівні магістр	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	25,00%	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	75,00%	60 на рівні бакалавр, 22,5 на рівні магістр	25,00%
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Львівський національний аграрний університет							
071 Облік і оподаткування	240						32
073 Менеджмент	240						32
051 Економіка	240						32
193 Геодезія та землеустрій	240						32
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ							
Одеський державний аграрний університет							
208 Агроінженерія	240	64	27	32	50	32	50
Державний університет «Одеська політехніка»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240						10
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського							
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	240						29,50%
123 Комп'ютерна інженерія	240						49,00%
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240						33,10%
Національний університет «Полтавська політехніка» імені Юрія Кондратюка							
185 Нафтогазова інженерія та технології	90						30

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
Полтавський державний аграрний університет							
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	30	9,1	30,3	-	-	9,1	100
РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ							
Національний університет водного господарства та природокористування							
072 Фінанси, банківська справа та страхування	240						50
133 «Галузеве машинобудування»	240						45
184 Гірництво	120						66
201 Агрономія	180						45
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ							
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка							
014.04 Середня освіта (Математика)	240						не менше 25%
013 Початкова освіта	240						
015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	240						не менше 25%
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	240						не менше 25%
015.31 Професійна освіта (Будівництво та зварювання)	240						не менше 25%
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	240						не менше 25%
012 Дошкільна освіта	240						не менше 25%
Сумський національний аграрний університет							
181 Харчові технології	240	10	4	230	96	10	4
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	180	120	66,6	70	58,4	50	41,6
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ							
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя							
123 Комп'ютерна інженерія	240	42,5	17,7	206,5	86	33,5	14
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Український державний університет залізничного транспорту							
273 Залізничний транспорт	32,5(100%)						25,16 (77,41%)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»							
121 Інженерія програмного забезпечення	90-120		Залежно від підприємства та посади, студенти навчаються за індивідуальним планом				

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
122 Комп'ютерні науки	90-120		Залежно від підприємства та посади, студенти навчаються за індивідуальним планом				
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ							
Уманський національний університет садівництва							
072 Фінанси, банківська справа та страхування	240						Нині в нашому ЗВО практикується практична підготовка здобувачів з елементами ДФЗО, тому розподілу кредитів на ДФЗО немає

МАГІСТР

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% На ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	90	30	33,3	0	0	30	33,33
133 Галузеве машинобудування	90	22,5	25	0	0	22,5	25
122 Комп'ютерні науки	90	22,5	25	0	0	22,5	25
121 Інженерія програмного забезпечення	90	22,5	25	0	0	22,5	25
123 Комп'ютерна інженерія	90	25	27,78	5	5,56	20	22,22
124 Системний аналіз	90	22,5	25	0	0	22,5	25
126 Інформаційні системи та технології	90	24,5	27,22	4,5	5	20	22,22
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	90	22,5	25	0	0	22,5	25
Український державний університет науки і технологій							
133 Галузеве машинобудування	90						32
Криворізький національний університет							
133 Галузеве машинобудування	180						25,5
184 Гірництво	90						33

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% На ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ							
Подільський національний університет							
211 Ветеринарна медицина	34						18
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ							
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного							
208 Агроінженерія	90	44	49	46	51	44	49
133 Галузеве машинобудування	90	44	49	46	51	44	49
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	90	37	41	53	59	37	41
122 Комп'ютерні науки	90	34	38	56	62	34	38
101 Екологія	90	41	45	50	55	41	45
181 Харчові технології	90	41	45	50	55	41	45
203 Садівництво і виноградарство	90	34	38	56	62	34	38
201 Агрономія	90	34	38	56	62	34	38
263 Цивільна безпека	90	36	40	54	60	36	40
073 Фінанси, банківська справа та страхування	90	36	40	54	60	36	40
072 Фінанси, банківська справа та страхування	90	36	40	54	60	36	40
071 Облік і оподаткування	90	36	40	54	60	36	40
073 Менеджмент	90	36	40	54	60	36	40
075 Маркетинг	90	36	40	54	60	36	40
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	90	36	40	54	60	36	40
242 Туризм	90	36	40	54	60	36	40
241 Готельно-ресторанна справа	90	38	42	52	58	38	42
Національний університет «Запорізька політехніка»							
017 Фізична культура і спорт	90						25
132 Матеріалознавство	90						25,5
133 Галузеве машинобудування	90						25
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу							
071 Облік і оподаткування	60						26,5
073 Менеджмент	30						15
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	60						28
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	60						32
185 Нафтогазова інженерія та технології	60						36
193 Геодезія та землеустрій	60						34
192 Будівництво та цивільна інженерія	30						15
274 Автомобільний транспорт	30						16

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% На ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Київський національний університет імені Тараса Шевченка							
051 Економіка	90						39
Національний авіаційний університет							
073 Менеджмент	90						
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана							
071 Облік і оподаткування	30	18	60	12	40	18	60
072 Фінанси, банківська справа та страхування	120	120	100	72	60	48	40
Державний податковий університет							
071 Облік і оподаткування	90						40
072 Фінанси, банківська справа та страхування	90						43
073 Менеджмент	90						40
Білоцерківський національний аграрний університет							
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	90	30	33				
181 Харчові технології	90	30	33				
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ							
208 Агроінженерія	90	26	29	12	46	14	54
211 Ветеринарна медицина	360	90	25	39	43	51	57
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Полтавський державний аграрний університет							
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	30	10,3	34,3	-	-	10,3	100
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ							
Національний університет водного господарства та природокористування							
133 Галузеве машинобудування	90						35
184 Гірництво	90						50
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ							
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка							
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	90						не менше 25%
014.03 Середня освіта (Історія)	90						25%
013 Початкова освіта	90						30%
014.04 Середня освіта (Математика)	90						не менше 25%
014.21 Середня освіта (мова і література (Англійська))	90						не менше 25%
014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)	90						25%
014.11 Середня освіта (Фізична культура)	90						не менше 25%
012 Дошкільна освіта	90						не менше 25%

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% На ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% Кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
Сумський національний аграрний університет							
181 Харчові технології	90	10	11	80	89	10	11
211 Ветеринарна медицина	172	56	33	116	67	25	44
201 Агроніомія	90	60	66	30	23	30	23
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	90	60	66,6	30	50	30	50
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ							
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя							
123 Комп'ютерна інженерія	90	52,5	58	48,5	54	41,5	46

КОЛЕДЖИ

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ							
Іллінецький аграрний фаховий коледж							
201 Агроніомія	180						37
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	180						33
Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	180	34	18,9	13,6	40	20,4	60
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	180	39	21,7	15,6	40	23,4	60
Відокремлений структурний підрозділ «Ладизинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	52	12	23,07	40	30		
208 Агроінженерія	41	7	17	34	20,6		
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Кам'янський державний енергетичний технікум							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	61,5						29,3
Відокремлений структурний підрозділ «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	180						20

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	180						41,5
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	180						20,5
М. КИЇВ ТА КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Таращанський технічний та економіко-правовий фаховий коледж							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	180	60	34	45	75	15	25
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ							
ВСП «Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету»							
201 Агрономія	0	0	0	0	0	0	0
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	180	102	57	46	26	56	31
211 Ветеринарна медицина	180	108	60	47	26	60	34
ВСП «Новобузький коледж Миколаївського національного аграрного університету»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	180	110	61	40	36	70	64
ВСП «Технологіко-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету»							
071 Облік і оподаткування	120						10
201 Агрономія	180						6
208 Агроінженерія	180						6
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ							
Мирогощанський аграрний фаховий коледж							
204 Технологія виробництва і перероблення продукції тваринництва	180						67
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ							
Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»							
133 Галузеве машинобудування	180						25
186 Видавництво та поліграфія	150						25
Відокремлений структурний підрозділ «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського національного аграрного університету»							
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	240	180	75	80	44	100	56
208 Агроінженерія	240	180	75	80	44	100	56

Розподіл навчального навантаження здобувачів освіти між навчанням у ЗО та на робочому місці підприємства в кредитах ЄКТС та %							
Спеціальність відповідно до переліку (наказ МОН від 15.09.2021 №991)	Всього кредитів за освітньою програмою	З них кредитів на ДФЗО	% на ДФЗО від загального обсягу кредитів	Кількість кредитів за ДФЗО, що вивчається у ЗО	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання у ЗО	Кількість кредитів за ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві	% кредитів ДФЗО, що припадає на навчання на підприємстві
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ							
Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж ім. О. Майнової НУБіП України»							
201 Агрономія	180						34,2
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	180						26,9
205 Лісове господарство	180						28,3

ДОДАТОК D. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗО, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ДФЗО ТА ДЕННОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗФПО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти									
Спеціальність	Контрольна група (денна форма навчання)			Експериментальна група (дуальна форма здобуття освіти)					
	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	
Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»									
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Надійність електроприводів	16	3,6	38,5	Надійність електроприводів	5	4,2	80	
	Монтаж, експлуатація і ремонт електроустаткування підприємств і цивільних споруд		3,8	46,15	Монтаж, експлуатація і ремонт електроустаткування підприємств і цивільних споруд		4,2	100	
	Енергозбереження		3,8	46,15	Енергозбереження		4,4	100	
	Електробезпека		3,7	46,15	Електробезпека		4	100	
	Системи керування електроприводами		3,8	46,15	Системи керування електроприводами		4,2	100	
	Налагоджування електроустаткування		3,8	46,15	Налагоджування електроустаткування		4,4	100	
	Економіка та організація електротехнічної служби підприємств		3,9	61,5	Економіка та організація електротехнічної служби підприємств		4,8	100	
	Курсова робота на тему: «Розрахунок витрат на експлуатацію електроустаткування»		3,7	46,15	Курсова робота на тему: «Розрахунок витрат на експлуатацію електроустаткування»		4	100	
Відокремлений структурний підрозділ «Вінницький фаховий коледж Національного університету харчових технологій»									
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Основи програмування та ПЗ	16	3,9	56,25	Основи програмування та ПЗ	5	4,2	80	
	Програмування контролерів		3,9	62,5	Програмування контролерів		4,6	100	
	Монтаж, налагодження та експлуатація ТЗА систем		4,1	68,75	Монтаж, налагодження та експлуатація ТЗА систем		5	100	
	Автоматизований електропривод		3,6	50	Автоматизований електропривод		3,8	80	
	Економіка, організація та планування виробництва		3,8	62,5	Економіка, організація та планування виробництва		3,8	60	
	Курсова робота на тему: «Управління ефективністю проектування системи автоматизації процесу...»		4,2	75	Курсова робота на тему: «Управління ефективністю проектування системи автоматизації процесу...»		5	100	
Технологічно-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету									
Облік і оподаткування	Економічний аналіз	27		3,7	Економічний аналіз	56	4	100	
	Фінансовий облік			4,2	Фінансовий облік		62	5	100
	Облік і звітність у бюджетних установах			4,3	Облік і звітність у бюджетних установах		65	5	100
	Податкова система			4,1	Податкова система		60	5	100
	Бюджетна система. Казначейська справа			3,9	Бюджетна система. Казначейська справа		58	4	100
	Охорона праці. Безпека життєдіяльності			4,4	Охорона праці. Безпека життєдіяльності		70	5	100
	Облік і аналіз ЗЕД			4,1	Облік і аналіз ЗЕД		62	4	100

Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗФПО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти								
Спеціальність	Контрольна група (денна форма навчання)			Експериментальна група (дуальна форма здобуття освіти)				
	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %
Технологіко-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету								
Агрономія	Основи менеджменту		3,8	55	Основи менеджменту		4	100
	Технологія виробництва продукції рослинництва		4,1	62	Технологія виробництва продукції рослинництва		5	100
	Технологія переробки і зберігання с/г продукції		4,2	65	Технологія переробки і зберігання с/г продукції	1	5	100
	Організація і планування діяльності аграрних формувань		4,4	68	Організація і планування діяльності аграрних формувань		5	100
	Основи бухгалтерського обліку та фінансування	17	3,8	57	Основи бухгалтерського обліку та фінансування		4	100
	Основи підприємництва та маркетингу		3,7	50	Основи підприємництва та маркетингу		4	100
	Сільськогосподарська меліорація з основами геодезії		4,3	65	Сільськогосподарська меліорація з основами геодезії		5	100
Технологіко-економічний коледж Миколаївського національного аграрного університету								
Агроінженерія	Електрообладнання та засоби автоматизації сільськогосподарської техніки		4,2	68	Електрообладнання та засоби автоматизації сільськогосподарської техніки		5	100
	Експлуатація машинно-тракторного парку	24	4,1	66	Експлуатація машинно-тракторного парку		5	100
	Ремонт машинно-тракторного парку		4,5	75	Ремонт машинно-тракторного парку		5	100
	Технічний сервіс машинно-тракторного парку		4,2	69	Технічний сервіс машинно-тракторного парку	1	5	100
	Екологічна етика		4,2	65	Екологічна етика		4	100
	Основи технічної творчості		4,5	77	Основи технічної творчості		5	100
	Основи агробізнесу і підприємництва		4,1	64	Основи агробізнесу і підприємництва		5	100
Відокремлений структурний підрозділ «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	Енергозбереження	3	4,7	100	Енергозбереження	16	4,7	43,75
Відокремлений структурний підрозділ «Політехнічний фаховий коледж Криворізького національного університету»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електричні станції та підстанції	3	5	100	Електричні станції та підстанції	16	4,7	43,75
Таращанський технічний та економіко – правовий фаховий коледж								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Експлуатація і ремонт електроустаткування та засобів автоматизації	42	3,7	57	Експлуатація і ремонт електроустаткування та засобів автоматизації	2	5	100
	Електричне освітлення та опромінення	42	3,9	62	Електричне освітлення та опромінення	2	5	100
	Автоматизація технологічних процесів і систем автоматичного керування	42	3,7	57	Автоматизація технологічних процесів і систем автоматичного керування	2	5	100
	Основи енергозбереження	42	3,9	60	Основи енергозбереження	2	5	100
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Технологія виробництва, переробки і зберігання с/г продукції	42	4	62	Технологія виробництва, переробки і зберігання с/г продукції	2	5	100
	Машини та обладнання в АПК	42	3,9	62	Машини та обладнання в АПК	2	5	100

Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗФПО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти								
Спеціальність	Контрольна група (денна форма навчання)				Експериментальна група (дуальна форма здобуття освіти)			
	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %
Новобузький коледж Миколаївського національного аграрного університету								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка					1. Експлуатація ел. Обладнання; 2. Автоматизація технологічних процесів і САК; 3. Електротехнологія.	6	3,8	42%
Іллінецький аграрний фаховий коледж								
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва молока і яловичини	13	3,8	50%	Технологія виробництва молока і яловичини	6	3,9	61%
	Технологія виробництва продукції птахівництва	13	3,6	53%	Технологія виробництва продукції птахівництва	6	5	100%
	Технологія переробки продукції тваринництва	13	3,6	53%	Технологія переробки продукції тваринництва	6	3,8	66%
Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Технологічна практика	14	4,2	100	Технологічна практика	3	4,3	100
	Основи промислової електроніки, мікропроцесорної техніки та автоматики	12	3,3	58	Основи промислової електроніки, мікропроцесорної техніки та автоматики	2	3,5	50
	Електропостачання підприємств і цивільних споруд	12	3,3	58	Електропостачання підприємств і цивільних споруд	2	3,5	50
	Електробезпека	12	3,3	58	Електробезпека	2	3,5	50
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Технологічна практика	12	4,2	75	Технологічна практика	7	3,9	57
Відокремлений структурний підрозділ «Машинобудівний фаховий коледж Сумського державного університету»								
133 Галузеве машинобудування: «Технологія обробки матеріалів на верстатах і автоматичних лініях»	1. Українська мова 2. Іноземна мова 3. Економіка 4. Філософія 5. Автоматизація виробництва пакувань 6. Технологія машинобудування 7. Технологічне оснащення 8. Системи ЧПК механообр. 9. Металорізальні верстати та АЛ 10. Інформаційні технології 11. Технолог. осн. програмування для верстатів з ПК	38	3,41	62,2	1. Українська мова 2. Іноземна мова 3. Економіка 4. Філософія 5. Автоматизація виробництва пакувань 6. Технологія машинобудування 7. Технологічне оснащення 8. Системи ЧПК механообр. 9. Металорізальні верстати та АЛ 10. Інформаційні технології 11. Технолог. осн. програмування для верстатів з ПК	4	4,36	96,4
Кам'янський енергетичний фаховий коледж								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Експлуатація електроустаткування електростанцій та електричних мереж	18	3,78	61	Експлуатація електроустаткування електростанцій та електричних мереж	13	4,17	82
	Релейний захист і автоматика електричних систем		3,56	56	Релейний захист і автоматика електричних систем		3,94	65
	Організ. і техн. ремонту електроустаткув. електростанцій та електр. мереж		3,67	61	Організ. і техн. ремонту електроустаткув. електростанцій та електр. мереж		4,17	82
	Економіка енергетики		3,72	61	Економіка енергетики		4,12	71
	Основи охорони праці		3,72	61	Основи охорони праці		4,24	82

Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗФПО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти								
Спеціальність	Контрольна група (денна форма навчання)			Експериментальна група (дуальна форма здобуття освіти)				
	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Основи інженерних розрахунків на ПОЕМ	18	3,67	56	Основи інженерних розрахунків на ПОЕМ	13	3,88	59
	Енергозбереження		3,83	67	Енергозбереження		4,06	71
	Основи диспетчерського та технологічного управління		3,61	50	Основи диспетчерського та технологічного управління		4,06	71
	КР Організ. і техн. ремонту електроустановок, електростанцій та електр. мереж		3,83	67	КР Організ. і техн. ремонту електроустановок, електростанцій та електр. мереж		4,24	82
Відокремлений структурний підрозділ «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майної Національного університету біоресурсів і природокористування України»								
201 Агрономія	Технологія виробництва продукції рослинництва	17	4,01	62,1	Технологія виробництва продукції рослинництва	6	4,28	73,4
	Насінництво і селекція	17	3,98	61,1	Насінництво і селекція	6	4,31	75,1
	Плодоовочівництво	17	3,9	62,9	Плодоовочівництво	6	4,1	72,1
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва молока і яловичини	4	4,25	75	Технологія виробництва молока і яловичини	4	4,41	81,3
	Технологія виробництва продукції свинарства	4	4,12	60	Технологія виробництва продукції свинарства	4	4,52	82,1
	Технологія відтворення с.-г. тварин	4	4,16	66,6	Технологія відтворення с.-г. тварин	4	4,22	78,1
205 Лісове господарство	Лісівництво	9	3,56	55,6	Лісівництво	6	4	63,8
	Лісові культури і лісомеліорація	9	3,67	55,6	Лісові культури і лісомеліорація	6	4,12	61,7
	Лісова таксація і лісовпорядкування	9	4,18	64,4	Лісова таксація і лісовпорядкування	6	4,32	68,3
Мигійський коледж Миколаївського національного аграрного університету								
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва		1	3,8	66		1	4,1	73
Ветеринарна медицина		1	3,6	62		1	4	69
Відокремлений структурний підрозділ «Глухівський агротехнічний коледж Сумського НАУ»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	3 курс Інженерна механіка Основи автоматики Електропривод сільськогосподарських машин Електричне освітлення та опромінення Монтаж електрообладнання і систем керування Електропостачання сільського господарства Правила безпечної експлуатації с/г установок Правила влаштування електроустановок Основи теплотехніки і гідравліки	52	4,07	62	3 курс Інженерна механіка Основи автоматики Електропривод сільськогосподарських машин Електричне освітлення та опромінення Монтаж електрообладнання і систем керування Електропостачання сільського господарства Правила безпечної експлуатації с/г установок Правила влаштування електроустановок Основи теплотехніки і гідравліки	8	3,9	60,8

Порівняльний аналіз успішності здобувачів освіти ЗФПО, що навчаються за ДФЗО та денною формою здобуття освіти								
Спеціальність	Контрольна група (денна форма навчання)				Експериментальна група (дуальна форма здобуття освіти)			
	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %	Дисципліни	Кількість здобувачів	Середній бал	Якісний показник, %
Відокремлений структурний підрозділ «Глухівський агротехнічний коледж Сумського НАУ»								
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	4 курс Електротехнологія Автоматизація технологічних процесів і САК Основи енергозбереження Охорона праці в галузі Правила владштування електроустановок Менеджмент і маркетинг Диджиталізація аграрного виробництва	36	4,1	62,7	4 курс Електротехнологія Автоматизація технологічних процесів і САК Основи енергозбереження Охорона праці в галузі Правила владштування електроустановок Менеджмент і маркетинг Диджиталізація аграрного виробництва	7	4	61
ВСП «Глухівський агротехнічний коледж Сумського НАУ»								
208 Агроінженерія	3 курс Машини і обладнання для тваринництва Основи безпеки дорожнього руху та перша медична допомога при ДТП Правила дорожнього руху Сільськогосподарські машини Трактори і автомобілі та ПММ Технічний сервіс та ремонт машин і обладнання Основи аграрного виробництва	49	4,25	65,3	3 курс Машини і обладнання для тваринництва Основи безпеки дорожнього руху та перша медична допомога при ДТП Правила дорожнього руху Сільськогосподарські машини Трактори і автомобілі та ПММ Технічний сервіс та ремонт машин і обладнання Основи аграрного виробництва	3	4,12	63,4
Відокремлений структурний підрозділ «Глухівський агротехнічний коледж Сумського НАУ»								
208 Агроінженерія	4 курс Економіка підприємств Експлуатація машин та обладнання Машини і обладнання для переробки с/г продукції Менеджмент і маркетинг Диджиталізація аграрного виробництва Трудове право	44	4,3	64,1	4 курс Економіка підприємств Експлуатація машин та обладнання Машини і обладнання для переробки с/г продукції Менеджмент і маркетинг Диджиталізація аграрного виробництва Трудове право	4	4,4	64,7

ДОДАТОК Е. ПРИКЛАДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ ПРОВІВ ЗО З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ, ВПРОВАДЖЕННЯ, ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ДФЗО

ЗО активно популяризують ДФЗО і проводять низку заходів щодо інформування здобувачів освіти та підприємств-партнерів про переваги ДФЗО, організацію навчання, перспективу розвитку ДФЗО. Багато ЗО повідомили про організацію бізнес-форумів та круглих столів з представниками бізнесу, а також ярмарок вакансій, конференцій та інших заходів.

Білоцерківський національний аграрний університет

Гостьові лекції, зустрічі, семінари, вебінари, круглі столи;

 <https://www.facebook.com/groups/428019320968430/permalink/2985995871837416/>;

 <https://www.facebook.com/100001805225224/videos/1955790368100174/>;

 <https://www.facebook.com/groups/134135857366790/permalink/1374362440010786/>

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Координатор дуальної освіти проводить постійні робочі зустрічі загальноуніверситетські, в межах факультетів, навчально-наукових інститутів із кураторами дуальної освіти (орієнтовно щосеместрово), щорічні зустрічі зі здобувачами освіти, роботодавцями в межах роботи Рад стейкхолдерів.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

 <https://donntu.edu.ua/dualna-osvita>

Державний податковий університет

Захисти випускних кваліфікаційних робіт на базах роботи

Запорізький національний університет

У 2022-2023 н.р. проєкт у стадії припинення. У 2019-2021 рр. проводилися щорічні «Ярмарки вакансій» за участі здобувачів та підприємств, у 2019 р. був проведений командний кейс-чемпіонат Метінвесту серед команд університету <https://cutt.ly/A7bYWI5>, у 2021 р. – кейс-чемпіонат України для студентів «Mstudent Champ-2021» <https://cutt.ly/A7bYUns>

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Засідання студентського онлайн-клубу (понад п'ять заходів)

- Міжнародний форум «Професійна освіта для повоєнної відбудови України-Переможниці».

- Онлайн-консультація «Формування індивідуального плану здобувача вищої освіти за ДФЗО»
- Онлайн-конференція «Впровадження дуальної форми здобуття освіти: партнерство бізнесу та закладів освіти»
- Онлайн-консультація. «Координаційний центр дуальної освіти в ЗВО: створення та функціонування»
- Круглий стіл для викладачів «Ноу-хау щодо впровадження дуальної освіти в ЗО: з чого почати»
- Круглий стіл для викладачів «Діагностика освітньої програми з точки зору впровадження дуальної форми здобуття освіти»
- Круглий стіл для викладачів «Цінність ДФЗО для роботодавців: баланс між теоретичною освітою та практичним застосуванням».
 - Онлайн-консультація для викладачів «Як організувати роботу з наставниками»
- Круглий стіл для викладачів «ДФЗО: на що треба звернути увагу при акредитації»
 - Онлайн-консультація для викладачів «Основні функції координатора ДФЗО»
- Круглий стіл для викладачів на тему: «Практика впровадження дуальної форми здобуття освіти в Україні: кейси підприємств»
 - Онлайн консультація для викладачів на тему: «Процедура попереднього відбору здобувачів на дуальну форму здобуття освіти (ДФЗО) роботодавцем
- Круглий стіл на тему: «Організація дуальної форми здобуття освіти в умовах підприємства: процедура та внутрішні документи»
- Засідання студентського клубу «Конкурентні переваги здобувачів дуальної форми здобуття освіти на ринку праці»
 - Онлайн-зустрічі директорів інститутів, завідувачів кафедр, гарантів ОПП та відповідальних і від кафедр за дуальну форму здобуття освіти з Координаційним центром дуальної освіти
 - Онлайн-навчання «Школа наставника ДФЗО»

Київський національний університет будівництва і архітектури

Конференція в ZOOM за участю роботодавців та студентів

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

- Круглий стіл «Дуальна освіта в Україні: шляхи реалізації» <https://t1p.de/hyx7>
Серія зустрічей представників КНУТШ та ЕУ щодо:
 - умов реалізації спільного проєкту дуальної освіти, змісту ОП «Бізнес-консалтинг»;
 - змісту та дизайну ОП, цілей, профілю випускника, очікуваних результатів;
 - розподілу обсягів відповідальності між партнерами;

- умов та можливостей залучення викладачів від компанії-партнера;
- процедури вступного іспиту та імплементації співбесіди;
- підготовки проєкту меморандуму.
- Засідання комітету підприємців малого та середнього бізнесу у формі круглого столу на тему: «Дуальна освіта: нова якість кадрового потенціалу, переваги та перспективи розвитку підприємництва» <https://t1p.de/iOra5>
- Виїзне засідання Комітету підприємців малого та середнього бізнесу при ТПП України у формі круглого столу на економічному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка на тему: «Дуальна освіта: нова якість кадрового потенціалу для бізнесу. Перспективи розвитку. Досвід КНУ імені Тараса Шевченка» <https://t1p.de/ebek9>

Київський національний університет імені Вадима Гетьмана

Щорічний Бізнес-форум

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

- 03 грудня 2021 року у Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського в рамках Дня відкритих дверей проведено засідання Круглого столу: «Об'єднання теорії та практики – запорука покращення якості вищої освіти та підготовки фахівців електроенергетичної галузі», в рамках якого було заслухано доповідь проректора КрНУ Сергієнка С.А. та завідувача кафедри САУЕ Коренькової Т. В. про організацію дуальної форми освіти в КрНУ та саме за спеціальністю 141. <http://saue.kdu.edu.ua/node/652>
- 02.02.06.2022 в онлайн-форматі відбулася зустріч між представниками Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (КрНУ) та ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» (ПГЗК) для обговорення можливості розвитку дуальної форми навчання здобувачів за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка. <http://saue.kdu.edu.ua/node/497>
- Підписання угоди з Полтавським ГЗК про співпрацю за програмою «Дуальна освіта» за спеціальністю 141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка <http://saue.kdu.edu.ua/node/540>
- Підписано договір про дуальну освіту за спеціальністю 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка з ТОВ «НВП ЕНЕРГО–ПЛЮС» <http://saue.kdu.edu.ua/node/553>

Криворізький національний університет

День відкритих дверей, Ярмарок професій, інші профорієнтаційні заходи

Львівський національний університет природокористування

З метою популяризації ДФЗО відбуваються презентації на загально факультетських зборах

Мукачівський державний університет

- Онлайн-круглий стіл «Перспективи впровадження дуальної форми освіти в Мукачівському державному університеті при підготовці фахівців для швейного регіону», що відбувся 30 березня 2021 року [Інформація доступна за посиланням URI: <https://msu.edu.ua/novini/shvejni-pidpriyemstva-regionu-pidtrimuyutvprovadzhennya-dualno%d1%97-osviti-v-mdu/>]
- Онлайн-круглий стіл «Навчання в університеті як продовження кар'єри», організований кафедрою ІТ та ПО Мукачівського державного університету спільно з Навчально-методичним центром профтехосвіти Закарпаття, що відбувся 20 квітня 2021 року [Інформація доступна за посиланням URI: <https://msu.edu.ua/novini/navchannya-v-universiteti-yak-prodovzhennya-karyeri/>]

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

- <https://www.nmu.org.ua/ua/de>
- <https://www.nmu.org.ua/ua/de/newsdual.php>
- <https://se.nmu.org.ua/ua/news/dualna-osvita-v-dii-yak-studenti-ntu-dp-pratsevlashtovuyutsya-u-dtek-syuzhet-9-kanalu/>
- <https://se.nmu.org.ua/ua/news/shcho-take-dualna-osvita-ta-v-chomu-ii-perevagi/>
- <https://se.nmu.org.ua/ua/news/n305/>
- <https://www.nmu.org.ua/ua/de/partners.php>

Національний університет «Запорізька політехніка»

Організація дуальної форми освіти в Національному університеті «Запорізька політехніка»

- <https://bit.ly/3RFfqtu>

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

- <https://www.kpi.kharkov.ua/ukr/2022/07/12/hpi-dual-navchannya/>
- <https://it-kharkiv.com/korotko-pro-dualnu-osvitu-v-ntu-hpi/>
- <https://web.kpi.kharkov.ua/asu/dualna-osvita/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=tmJ89wq1RSc>
- <https://www.youtube.com/watch?v=OFipKJsv6Uk>

Національний транспортний університет

Круглі столи, конференції

Національний університет «Одеська політехніка»

Неодноразова відкрита зустріч з керівниками організації-партнеру у ЗО

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

 <https://nupp.edu.ua/news/v-universiteti-vprovadzhuetsya-proekt-dualnoi-osviti-z-kompanieyu-softserve.html>

Національний університет «Чернігівська політехніка»

робочі наради; круглі столи з організації ДФЗО

Національний університет біоресурсів і природокористування України

 <https://nubip.edu.ua/node/126434>;

 <https://nubip.edu.ua/node/115073>;

 <https://nubip.edu.ua/node/111080>;

 <https://nubip.edu.ua/node/110402>

Національний університет водного господарства та природокористування

Брали участь з доповіддю на засіданні наукової ради Рівненської області з обговорення питання щодо підготовки фахівців з урахуванням потреб місцевого бізнесу та ринку праці за дуальною формою здобуття освіти.

Одеський державний аграрний університет

Щочетверга викладають фахівці-практики з підприємств, зокрема за дуальною освітою

Поліський національний університет

 <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063361920631>

Полтавський державний аграрний університет

Зустрічі з представниками підприємств, ознайомчі екскурсії.

 <https://www.pdau.edu.ua/news/rozvytok-spivpraci-z-agroindustrialnym-holdyngom-mhp>;

 <https://www.pdau.edu.ua/news/rozvytok-dualnoyi-osvity-z-agroindustrialnym-holdyngom-mhp>

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Питання ДФЗО у 2022-2023 н.р. розглянуто на засіданні вченої ради університету (<http://www.tsatu.edu.ua/vchena-rada-universytetu-vid-29-10-2019/>) і факультетів та на засіданнях кафедри. Враховуючи тимчасове переміщення до м. Запоріжжя та втрату зв'язку із переважною більшістю підприємств-партнерів на тимчасово окупованій території, інші заплановані заходи були неможливі.

Сумський національний аграрний університет

Дискусійні панелі, засідання студентського клубу ДФЗО, зустрічі з роботодавцями-партнерами, участі у форумах, тощо.

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=401>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=375>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=359>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=234>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=227>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=218>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=211>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=202>

 <https://dual.snau.edu.ua/?p=193>

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Стаді тур на ДАНИКО

 <https://snu.edu.ua/index.php/2023/04/14/stadi-tur-na-pidpriyemstvo-z-inozemnimi-investiciyami/>

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Співпраця з європейською IT-компанією UNICORN

 <https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4145>

Український державний університет залізничного транспорту

Три семінари-наради з представниками кадрів шести регіональних філій Акціонерного товариства «Укрзалізниця». Онлайн-семінар Обласного центру зайнятості

 <https://kart.edu.ua/novini/onlajn-seminar-oblasnogo-centru-zajnjatosti>

Український державний університет науки і технологій

Популяризація ДФЗО під час проведення Дня відкритих дверей як додаткової переваги та змоги здобути практичні навички ще під час навчання

Уманський національний університет садівництва

Популяризуємо ДФЗО шляхом проведення круглих столів, ярмарок вакансій, проведенням гостьових лекцій тощо. Надаємо широку можливість партнерам-роботодавцям брати участь у заходах на рівні ЗВО, структурних підрозділів ЗВО, факультетів.

Херсонський державний аграрно-економічний університет

- <http://www.ksau.kherson.ua/ksau/news/8529-2023-02-22-2.html>
- <http://www.ksau.kherson.ua/infokval-22/podiyi/8621-2023-03-09-3.html>
- <http://www.ksau.kherson.ua/infokval-22/podiyi/8532-2023-02-22-5.html>
- <http://www.ksau.kherson.ua/infokval-22/podiyi/8229-2022-10-27-2.html>
- <http://www.ksau.kherson.ua/infokval-22/podiyi/8181-2022-10-07-3-smv.html>

Білоцерківський національний аграрний університет

На виховних годинах, гостьових лекціях, під час профорієнтаційної роботи.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

- <https://donntu.edu.ua/dualna-osvita>

Державний податковий університет через сайт і соціальні мережі

Запорізький національний університет

Соціальні мережі, телеграм-канали, офіційний сайт ЗНУ, онлайн «Дні відкритих дверей», робота кураторів академічних груп, зовнішня реклама, медіаресурси

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Через сторінку на сайті університету, групу в facebook, сторінку instagram.

Кам'янський енергетичний фаховий коледж

Реклама на міському радіо, через соціальні мережі, інформація на сайті коледжу, Дні відкритих дверей.

Київський національний університет будівництва і архітектури

Через випускові кафедри та гарантів освітніх програм

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

- Від університету – у соціальних мережах, на сторінках економічного факультету, кафедри економіки підприємства у FB, наприклад: <https://t1p.de/8rkr6>;
- Від компанії-партнера – у соціальних мережах, на сторінках компанії в фейсбук, LinkedIn, наприклад: <https://t1p.de/b1s9l>

Київський національний університет імені Вадима Гетьмана

У рекламних інформаційних матеріалах.

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Дошки оголошень; агітаційні та профорієнтаційні заходи для абітурієнтів і батьків; інформація на сайті університету, кафедр; робота через кураторів академічних груп; зустріч з представниками підприємств; проведення круглих столів, онлайн-зустрічей, залучення роботодавців до наукових та науково-практичних заходів університету.

Криворізький національний університет

Під час профорієнтаційних заходів, також інформацію розміщено на сайтах кафедр.

Львівський національний університет природокористування

Профорієнтаційна робота.

Мукачівський державний університет

Сайт МДУ, наукові заходи, профорієнтаційні заходи МДУ

Національний авіаційний університет

Робота з кураторами груп.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

 <https://www.nmu.org.ua/ua/de/>

 <https://www.nmu.org.ua/ua/de/newsdual.php>

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Через сайт університету, інститутів, кафедр, соціальні мережі, дні відкритих дверей, ярмарки вакансій тощо

Національний університет «Запорізька політехніка»

- Розділ на сайті університету.
- Усне спілкування.
- Через інтернет-ресурси.

Національний університет «Одеська політехніка»

Інформацію поширено у 2021-22 н.р. в месенджерах та на сайті ЗО.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Інформація міститься на офіційних інтернет-сторінках структурних підрозділів та університету. Інформація розміщена на дошках оголошень кожного директорату/факультету; доносяться викладачами, кураторами та менеджментом університету студентам під час освітнього процесу.

Національний університет «Чернігівська політехніка»

 <https://stu.cn.ua/osvitnij-proczes/dualna-osvita/>

телеграм-канал університету, Центру розвитку кар'єри; інформування від кафедри; робочі зустрічі зі студентами тощо.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Сайт університету, деканат факультетів, оголошення, семінари, зустрічі з роботодавцями...

Національний університет водного господарства та природокористування

- Під час вступної кампанії (за допомогою буклетів).
- Безпосередньо в процесі навчання (під час кураторських годин).

Одеський державний аграрний університет

Кураторські години, практикуми з фаху щочетверга.

Поліський національний університет

Проводиться інформування у вигляді круглих столів, зібрань, а також публікацій на сайті університету та сторінці фейсбук.

Полтавський державний аграрний університет

Розміщення анонсів зустрічей, новин на сайті університету, на сторінках у соціальних мережах. Особиста спілкування з учасниками освітнього процесу.

Сумський національний аграрний університет

 <https://www.facebook.com/official.snau>

 <https://www.instagram.com/snauofficial/>

 <https://twitter.com/snauofficial>

 <https://www.t.me/snauofficial>

 <https://dual.snau.edu.ua/>

- Через координаторів та кураторів ДФЗО;
- Під час онлайн-зустрічей з у форматі: СНАУ-Здобувач-Бізнес (через застосунок Zoom);
- Під час офлайн-зустрічей з у форматі: СНАУ-Здобувач-Бізнес на базі університету;
- У закритих спільнотах/ групах здобувачів за академічними групами через месенджери.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Через соціальні мережі кафедр та факультету, стаді-тури.

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

 <http://www.tsatu.edu.ua/dualne-navchannja/>

Інформація висвітлена на сайті університету, а також періодично доводиться до здобувачів на кураторських годинах.

Використовуються також соціальні мережі для інформування громадськості.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Поширення інформації на сайтах університету, кафедр, соціальних мережах;

під час особистих зустрічей із здобувачами гарантів, завідувачів кафедр, декана;

створення відеороликів про дуальну освіту

 <https://www.facebook.com/watch/?v=755285885485780>, <https://www.facebook.com/watch/?v=995055491332124>

Український державний університет залізничного транспорту

Інформація щодо можливості навчатися за дуальною формою освіти є на офіційному сайті університету; проводяться опитування; на початку навчального року в кожній навчальній групі проводиться роз'яснювальна робота щодо переваг ДФЗО.

ДОДАТОК F. ПЕРЕЛІК ПОСАД, ЯКІ ОБІЙМАЛИ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ ПРОТЯГОМ 2022-2023 Н.Р.

№	Посада	Кількість здобувачів
1	Автомеханік	2
2	Агент з митного оформлення	1
3	Агроном	2
4	Адміністратор	1
5	Апаратник кормового виробництва	1
6	Асистент аудитора	3
7	Асистент вчителя	3
8	Аудитор	1
9	Бригадир-механік	1
10	Бухгалтер	2
11	Бухгалтер-ревізор	2
12	Виконроб	2
13	Вихователь	7
14	Вихователь інклюзивної групи	2
15	Водій автотранспортних засобів	2
16	Вчитель англійської мови	5
17	Вчитель інформатики	3
18	Вчитель історії	4
19	Вчитель математики	3
20	Вчитель німецької мови	1
21	Вчитель початкових класів	7
22	Вчитель трудового навчання	2
23	Вчитель української мови та літератури	2
24	Вчитель фізики	1
25	Вчитель фізичного виховання	2
26	Гірничий майстер	2
27	Головний інженер	1
28	Головний фахівець відділу найму та розвитку персоналу	1
29	Головний фахівець із огрудування технологічного управління	1
30	Директор підприємства	1
31	Директор філії в агрохолдингу	1
32	Диспетчер відділу логістики	1
33	Електрозварювальник	1
34	Електромонтер	14
35	Електромонтер з експлуатації розподільних мереж	2
36	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	4
37	Електрослюсар	1
38	Електрослюсар з ремонту устаткування	3
39	Енергетик	1
40	Заступник Голови правління	1
41	Заступник директора з розвитку	1
42	Заступник директора з фінансових питань	1
43	Заступник керівника маркетингового відділу	1
44	Заступник керівника технічного відділу	1
45	Заступник начальника сектору роботи з персоналом	1
46	Заступник начальника управління	1
47	Заступник начальника фабрики з інжинірингу	1
48	Заступник начальника ферми	1

№	Посада	Кількість здобувачів
49	Заступник начальника шахти з технології та якості	1
50	Зоотехнік	2
51	Інженер-конструктор	2
52	Інженер-геодезист	1
53	Інженер-землепорядник	1
54	Інженер відділу матеріально-технічного постачання	1
55	Інженер з автоматизації бізнес-процесів	1
56	Інженер з комп'ютерних систем	2
57	Інженер з метрології	1
58	Інженер з транспорту	1
59	Інженер-проектувальник	3
60	Інженер-технолог	2
61	Керівник відділу закупівель	1
62	Керівник групи системи контролю	1
63	Керівник транспортного відділу	1
64	Комерційний директор	1
65	Лаборант хімічного аналізу управління якістю	1
66	Лаборант хіміко-бактеріального відділення	1
67	Лікар ветеринарної медицини	5
68	Лісник обходу	1
69	Логіст	1
70	Логіст з міжнародних перевезень	1
71	Майстер аварійно відновлювальних робіт	1
72	Майстер консервного цеху	1
73	Майстер з ремонту технологічного обладнання	1
74	Майстер-механік	2
75	Маркетолог	1
76	Машиніст млинів	2
77	Менеджер	2
78	Менеджер з закупівель	1
79	Менеджер з організаційної ефективності	1
80	Менеджер з персоналу	2
81	Менеджер з продажу туристичних послуг	1
82	Менеджер-управитель	1
83	Механік	3
84	Механік з ремонту автомобілів	3
85	Молодший аналітик консолідованої інформації	1
86	Молодший економіст	2
87	Молодший зоотехнік	2
88	Молодший інженер	6
89	Молодший консультант з управління фінансами та ефективністю діяльності	1
90	Молодший фахівець відділу контролю якості	1
91	Музичний керівник	2
92	Налагоджувальник КВП та автоматики	2
93	Начальник виробництва	2
94	Начальник відділу продажу автомобілів	1
95	Начальник департаменту операційної ефективності	1
96	Начальник дільниці	4
97	Начальник зміни	1
98	Начальник служби	2
99	Начальник цеху первинної обробки	1
100	Обвалювальник м'яса	2

№	Посада	Кількість здобувачів
101	Обробник птиці забійного відділу	1
102	Оператор	2
103	Оператор автоматичних та напівавтоматичних ліній верстатів та установок	1
104	Оператор з ветеринарного оброблення тварин	1
105	Оператор з видобування нафти та газу	2
106	Оператор машинного доїння	1
107	Підсобний робітник	1
108	Помічник агронома	4
109	Помічник бригадира	4
110	Помічник бухгалтера	2
111	Помічник завідувача ферми	1
112	Помічник лісника	1
113	Помічник машиніста електровоза	1
114	Помічник менеджера з фінансової роботи	2
115	Помічник механіка	1
116	Помічник техніка	1
117	Помічник технолога	2
118	Провідний інженер з якості фабрики огрудкування	1
119	Провідний фахівець з планування	1
120	Робітник копильного цеху	1
121	Розробник ПЗ	3
122	Сервісний інженер	1
123	Слюсар	5
124	Слюсар з контрольно-вимірювальних приладів	1
125	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів	2
126	Слюсар з ремонту технологічних установок	2
127	Слюсар-ремонтник	3
128	Соціальний педагог	1
129	Спеціаліст відділу планування та аналітичного дослідження	1
130	Спеціаліст відділу управління ресурсним забезпеченням	1
131	Спортсмен-інструктор	1
132	Стажер	7
133	Стажер-економіст	2
134	Стажист електрика	5
135	Стажист зоотехніка виробничого департаменту	3
136	Стажист лікаря ветеринарної медицини	5
137	Стажист-оператор планового відділу	1
138	Стажист технолога	1
139	Стажист фахівця зі стандартизації, сертифікації та якості	1
140	Старший електромонтер підстанції	1
141	Старший майстер	1
142	Технік	1
143	Технік-геодезист	1
144	Тракторист	2
145	Фахівець з управління якістю виробництва	1

АВТОРИ/АВТОРКИ ЗВІТУ

Олена Бучинська, кандидатка економічних наук,
дослідниця, ГО «Українська Асоціація Маркетингу»

Олена Давліканова, докторка філософії, координаторка проєктів Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

Віталій Дудін, координатор проєктів
Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

Тетяна Іщенко, кандидатка педагогічних наук,
професорка, директорка Державної установи
«Науково-методичний центр вищої та фахової
передвищої освіти»

Ірина Лилик, президентка ГО «Українська Асоціація
Маркетингу»

Алла Чайковська, завідувачка науково-методичного
кабінету неперервної професійної освіти та освіти
дорослих Державної установи «Науково-методичний
центр вищої та фахової передвищої освіти»

Оксана Яшкіна, докторка економічних наук,
професорка кафедри маркетингу Національного
університету «Одеська політехніка»

- Поступово кристалізується відмінність дуальної форми здобуття освіти від традиційних моделей практичної підготовки здобувачів освіти.
- Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за дуальною формою здобуття освіти за 4 роки пілотного проекту зросла з 504 особи у 2019/2020 н.р. до 685 осіб у 2022/2023 н.р. Кількість спеціальностей, за якими навчаються здобувачі освіти зросла з 34 у 2019/2020 н.р. до 61 у 2022/2023 н.р. Кількість кейсів за спеціальностями в закладах вищої та фахової передвищої освіти зросла за чотири роки з 71 у 2019/2020 н.р. до 114 у 2022/2023 н.р.
- Навіть у важкі воєнні часи, коли частина університетів і коледжів переміщена, частина закладів освіти втратила свою матеріально-технічну базу, підприємства знищені, релоковані або перепрофільовані, а викладачі та здобувачі освіти змінили місце проживання, ДФЗО не втрачає свої позиції. Розширення охоплення ДФЗО – це запорука інноваційного розвитку та вклад освітян та роботодавців в відновлення економіки України.

У звіті використано фотографії з <https://www.shutterstock.com/>, відповідно до умов стандартної ліцензії.

Погляди, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають погляди Фонду ім. Фрідріха Еберта або організацій, в яких працюють автори/авторки.

Комерційне використання всіх публікацій та інших матеріалів, виданих Фондом ім. Фрідріха Еберта (ФФЕ), без дозволу заборонено.